

รายงานผลการวิจัย
ทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช

4
เรื่อง

การจัดช่วงชั้นทางสังคม :
เกียรติภูมิของอาชีพต่าง ๆ ในสังคมไทย

สถาบันวิจัยบริการ

สุภางค์ จันทวนิช

จพ
ร 15
006210

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช

รายงานผลการวิจัย

การจัดช่วงชั้นทางสังคม: เกียรติภูมิของอาชีพต่าง ๆ ในสังคมไทย .

โดย

สุภางค์ จันทวานิช

พฤษภาคม 2531

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและช่วยเหลือของหลายฝ่าย ผู้เขียนขอขอบคุณฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนรัชดาภิเษกสมโภช เพื่อการดำเนินงานวิจัย ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญสามท่าน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.นัทยา สายทุ อาจารย์นัทศน์ ธีระวิทย์ และรองศาสตราจารย์ ดร.นิชิต นัทท์เทพสมบัติ ที่ได้ช่วยปรับปรุงแก้ไขรายชื่ออาชีพที่ใช้ในการวิจัย คุณวชิรา วิชยานุวัตติ คุณอัญชลี แยมพยนต์ และคุณกนิพากร บุญอ่ำ นิลิตปริญญาโท ภาควิชาสังคมวิทยา ซึ่งเป็นผู้ช่วยวิจัยสามคนได้มีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการประสานงานงานทั่วไป อาจารย์สมพร บุญอ้อม และคุณกนกพรณ แสงเรือง ได้ช่วยในการเตรียมและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ คุณจินตนา ฤทธิเสน ได้ช่วยจัดพิมพ์รายงานวิจัย และท้ายที่สุดนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณ Dr. Gerald Fry แห่งมหาวิทยาลัยออเรกอน ที่ได้แนะนำให้ผู้เขียนได้รู้จักและมีโอกาสใช้โทรแมสเกล อันเป็นที่มาของการวิจัยครั้งนี้ และขอแสดงความขอบคุณสมาชิกในครอบครัวที่ยินยอมให้ผู้เขียนเบียดบังเวลาของครอบครัวมาทำงานวิจัย โดยให้ความช่วยเหลือทั้งทางวิชาการและทางกำลังใจ ปราศจากบุคคลทั้งหลายที่ได้เอ่ยนามมานี้ งานวิจัยชิ้นนี้จะสำเร็จลุล่วงไปไม่ได้เลย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทที่หนึ่ง	บทนำ	1
บทที่สอง	มาตรวัดเกียรติภูมิของอาเซียน	18
บทที่สาม	เกียรติภูมิของอาเซียน ในสังคมไทย	29
บทที่สี่	โครงสร้างของอาเซียนในสังคมไทย	80
บทที่ห้า	บทสรุป อภิปราย และบทส่งท้าย	113
เอกสารอ้างอิง		133
ภาคผนวก	ก. แบบวัดคะแนนเกียรติภูมิอาเซียน	136
	ข. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ให้คะแนนเกียรติภูมิอาเซียนสูงสุด	141

รายการตารางประกอบ

ตารางที่ 1	ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ให้คะแนน	30
ตารางที่ 2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเกียรติภูมิของอาเซียนต่าง ๆ ในสังคมไทย	33
ตารางที่ 3	คะแนนเกียรติภูมิของอาเซียน จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ของผู้ตอบ	45
ตารางที่ 4	คะแนนเกียรติภูมิของอาเซียน จำแนกตามผู้ที่อยู่ในเมือง-ชนบท และระดับการศึกษาของผู้ตอบ	61
ตารางที่ 5	คะแนนเกียรติภูมิของอาเซียนเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย	81
ตารางที่ 6	อาเซียนที่มีคะแนนเกียรติภูมิสูงสุดและต่ำสุด	86
ตารางที่ 7	จำนวนผู้ตอบที่ให้คะแนนอาเซียนสูงที่สุดจำแนกตามเหตุผล	93
ตารางที่ 8	จำนวนผู้ตอบที่ให้คะแนนอาเซียนต่ำที่สุดจำแนกตามเหตุผล	94
ตารางที่ 9	เหตุผลของผู้ที่ให้คะแนนเกียรติภูมิอาเซียนรัฐมนตรี แพทย์ นายพล ทูต อธิบดี และเกษตรกรสูงที่สุด	96
ตารางที่ 10	เหตุผลของผู้ให้คะแนนเกียรติภูมิอาเซียนกรรมการ ผู้ปฏิบัติงานอาเซียน บริการ โจร-หมอดู กระเป่ารถ และหญิงบริการ ต่ำที่สุด	99
ตารางที่ 11	ค่าเปรียบเทียบคะแนนเกียรติภูมิของ Trieman กับของสังคมไทย	102
ตารางที่ 12	ศักดิ์นาของตำแหน่ง (อาเซียน) เรียงตามลำดับจากน้อยไปหามาก	123

รายการแผนภาพประกอบ

แผนภาพที่ 1	การกระจายของอาชีพตามค่าคะแนนเกียรตินิยม	109
แผนภาพที่ 2	การเปรียบเทียบเกียรตินิยมของอาชีพในอดีตกับปัจจุบัน	129

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เลขหมู่ ๑๗
ร 15
เลขทะเบียน 006210
วัน,เดือน,ปี 4 พ.ค. 34

ชื่อโครงการวิจัย

การจัดช่วงชั้นทางสังคม: เกียรติภูมิของอาชีพต่าง ๆ ในสังคมไทย

ชื่อผู้วิจัย

รศ.ดร.สุภางศ์ จันทวานิช

เดือนและปีที่ทำวิจัยเสร็จ

พฤษภาคม 2531

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ได้นำอาชีพ 89 อาชีพ ในสังคมไทยไปให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 827 คน ให้ค่าคะแนนเกียรติภูมิโดยใช้มาตรวัดเกียรติภูมิของอาชีพ อาชีพจำแนกได้เป็น 9 กลุ่มอาชีพใหญ่ ๆ คือ กลุ่มวิชาการวิชาชีพ กลุ่มผู้บริหารระดับต่าง ๆ กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน เสมียนพนักงาน กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการค้า กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพบริการ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มผู้ผลิตพนักงานและคนงาน กลุ่มทหาร-ตำรวจ และกลุ่มอื่น ๆ ได้แก่คหบดี

ผลการวิจัยพบว่า อาชีพในกลุ่มวิชาการวิชาชีพ และกลุ่มผู้บริหารระดับต่าง ๆ มีเกียรติภูมิตั้งสูงกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ รองลงมาได้แก่ อาชีพที่เป็นหัวหน้าในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน กลุ่มผู้ประกอบการค้า และกลุ่มอาชีพบริการ และกลุ่มทหารตำรวจ อาชีพที่เหลือในสี่กลุ่มที่กล่าวมานี้ และอาชีพในกลุ่มเกษตรกร กลุ่มผู้ผลิตพนักงานและคนงาน มีเกียรติภูมิปานกลาง ลดหลั่นลงไปจนถึงค่อนข้างต่ำ

ผู้ตอบที่มีความแตกต่างกันในแง่ภาคภูมิศาสตร์ ความเป็นเมืองและชนบท และระดับการศึกษาจะให้เกียรติภูมิต่างกัน ผู้ตอบในภาคใต้ให้คะแนนเกียรติภูมิแก่อาชีพโดยทั่วไปสูงกว่าภาคอื่น ๆ โดยเฉพาะอาชีพในกลุ่มวิชาการวิชาชีพ ผู้ตอบในภาคอีสานให้เกียรติภูมิตั้งสูงกว่าอาชีพที่ให้ความปลอดภัยแก่ชีวิต และผู้ตอบในภาคกลางให้เกียรติภูมิต่ำแก่กลุ่มทหารตำรวจ ชาวเมืองจะให้เกียรติภูมิตั้งสูงกว่ากลุ่มอาชีพวิชาการวิชาชีพ กลุ่มผู้บริหารระดับต่าง ๆ และกลุ่มผู้ประกอบการค้า ส่วนชาวชนบทให้เกียรติภูมิตั้งสูงกว่ากลุ่มอาชีพผู้ปฏิบัติงาน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มผู้ผลิตพนักงาน และคนงาน กับกลุ่มทหาร-ตำรวจ โดยทั่วไปแล้วชาวชนบทมักให้เกียรติภูมิตั้งสูงกว่าอาชีพที่ตนรู้จักหรือเกี่ยวข้องด้วย ในแง่ระดับการศึกษา ผู้ตอบที่จบประถมศึกษาจะให้คะแนนต่ำแก่กลุ่มวิชาการวิชาชีพ และกลุ่มผู้บริหาร ในขณะที่ผู้ตอบที่จบมัธยมศึกษาจะให้คะแนนสูงกว่า และผู้ตอบที่จบสูงกว่ามัธยมศึกษาจะให้คะแนนสูงสุด ตรงกันข้ามในกลุ่มอาชีพบริการ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มผู้ผลิตพนักงานและคนงาน ผู้ตอบที่จบประถมศึกษาจะให้คะแนนสูงสุด ผู้ตอบที่จบมัธยมศึกษา รองลงมา และผู้ตอบที่จบสูงกว่ามัธยมศึกษาต่ำสุด ในกลุ่มอาชีพผู้ปฏิบัติงานและผู้ประกอบการค้าแบบแผนการให้เกียรติภูมิจะคละกัน ผู้ตอบที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะให้เกียรติภูมิตั้งสูงกว่าอาชีพทหาร ตำรวจ สูงกว่าผู้ตอบกลุ่มอื่น

ในการเรียงลำดับเกียรติภูมิของอาชีพ ทำอาชีพแรกที่มีเกียรติภูมิสูงสุด ได้แก่ รัฐมนตรี กลุ่มอาชีพแพทย์ ทันตแพทย์ ลัทธิแพทย์ และเภสัชกร นายพลทหาร ทูต และอธิบดี-ผู้ว่าราชการจังหวัด ตามลำดับ ทำอาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำที่สุด ได้แก่ พนักงานบริการ กระเป่ารถ โหระหมอดู ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตู คนเฝ้ารถ และอาชีพกรรมกรหรือคนงาน ตามลำดับ ผู้ตอบมักให้คะแนนเกียรติภูมิตามภูมิลำเนาเกี่ยวกับเพศ ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา และอาชีพของตน

สำหรับเหตุผลที่ผู้ตอบให้สำหรับการให้คะแนนเกียรติภูมิ เหตุผลสำหรับการให้เกียรติภูมิต่ำเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ ความมีเกียรติ ความโก้ ความสำคัญ และความมีหน้ามีตา ความมีอำนาจ ความสามารถในการเป็นที่พึ่งได้ รายได้ ความท้าทาย และความเป็นตัวของตัวเอง เหตุผลสำหรับการให้เกียรติภูมิต่ำเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ ความไร้เกียรติ และการไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม การใช้แต่แรงกายไม่ใช่ความรู้ การหลอกลวง คอรัปชัน หรือรีดไถผู้อื่น ความไม่มั่นคงของอาชีพ รายได้ ความไม่เป็นตัวของตัวเอง และความไม่เป็นประโยชน์กับความจำเป็นของผู้อื่น

เมื่อเทียบคะแนนเกียรติภูมิของไทยกับของสากลพบว่า โดยส่วนรวมมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง มีอาชีพ 20 อาชีพที่ไม่แตกต่างกันเลย ส่วนใหญ่เป็นอาชีพในกลุ่มวิชาการวิชาชีพ กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน เกษตรกร บางระดับและกลุ่มผู้ผลิต อาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำของมาตรฐานสากลและของไทยเป็นอาชีพที่เน้นเรื่องเกียรติและการยอมรับจากสังคมเหมือน ๆ กัน แต่อาชีพของมาตรฐานสากลเน้นเรื่องอำนาจน้อยกว่าของไทย

การวิจัยครั้งนี้ได้จัดระดับอาชีพในสังคมไทยออกเป็น 4 ระดับตามการเกาะกลุ่มของค่าคะแนนเกียรติภูมิ สรุปได้ว่า โครงสร้างการจัดช่วงชั้นทางอาชีพในสังคมไทย แบ่งได้เป็นช่วงชั้นอาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำสูง มี 12 อาชีพ ช่วงชั้นอาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำปานกลางค่อนข้างสูง 30 อาชีพ ช่วงชั้นอาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำปานกลางค่อนข้างต่ำ 31 อาชีพ และช่วงชั้นที่มีเกียรติภูมิต่ำค่อนข้างต่ำ 15 อาชีพ เมื่อได้ทดลองนำช่วงชั้นทางสังคมในปัจจุบัน ไปเปรียบเทียบกับการจัดช่วงชั้นทางสังคมในอดีตซึ่งใช้ศักดินาเป็นตัวกำหนด ได้พบว่ามีความแตกต่างในแง่ที่ว่า มีชั้นชั้นกลางเกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม องค์ประกอบของอาชีพในช่วงชั้นสูงและช่วงชั้นล่างยังคงไม่แตกต่างจากการจัดช่วงชั้นในอดีต กล่าวคือ อาชีพในช่วงชั้นสูงเป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับอำนาจทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ส่วนอาชีพในช่วงชั้นล่างเป็นอาชีพที่ใช้แรงกายเป็นหลัก ในขณะที่ชั้นชั้นกลาง โดยเฉพาะในกลุ่มอาชีพบริการ-ค้าขาย มีโอกาสที่จะเชยิบฐานะทางสังคมขึ้นไป ชั้นชั้นล่างมีโอกาสน้อยมากที่จะเชยิบฐานะทางสังคมของตนไม่ว่าในอดีตหรือปัจจุบัน

Project Title   Social Stratification: Occupational Prestige in
   Thai Society

Investigator   Associate Professor Dr. Supang Chantavanich

Date of Accomplishment   May 1988

Abstract

The purpose of this study was to investigate the occupational prestige and esteem in Thai society. A sample of 728 respondents were asked to rank 89 occupations according to their esteemed prestige. The 89 occupations were grouped into 9 categories namely: professional and technical workers, administrative and managerial workers, clerical and related workers, sales workers, service workers, agricultural - animal husbandry - forestry workers - fishermen and hunters, production workers - transport equipment operators and laborers, the armed forces and police officers, and others which include those who live off income from their property.

Research findings revealed that the highest prestige scores were given to occupations in professional and technical work and administrative and managerial work. Occupations at the top levels in clerical work, sales work, service work, and armed forces and police officers ranked second. Other occupations at the lower levels in these four groups plus occupations in agricultural work and production and labor received moderate and low prestige scores.

Geographical regions, urban-rural differences and educational levels seemed to affect the way respondents gave prestige scores. Respondents in the South gave higher scores to most occupations, especially those in professional and technical group. Northerners tended to give higher scores to occupations which imply job security and life security. Respondents from the Central Part gave lowest score to armed forces and police officers. In terms of the urban-rural differences, urban people gave higher scores to

occupations in professional and technical work, administrative work and sales work; while rural people gave higher scores to occupations in clerical work, agricultural work, production work and laborers and armed forces and police officers. In general, rural respondents gave higher scores to occupations with which they were familiar or had contact. Regarding educational levels, primary school graduates gave low scores to occupations in professional and technical work and administrative group while secondary school graduates gave the group higher scores while those who had higher than secondary education gave highest scores to the same groups. On the other hand, occupations in service work, agricultural work, production work and laborers received highest scores from primary school leavers, lower scores from secondary school leavers and lowest scores from those who had received more than secondary education. No patterns emerged in score ranking for occupations in clerical work and sales work. It was notable that secondary school graduates gave highest scores to armed forces and police officers.

When the prestige scores of all occupations were ranked, the top five occupations were: cabinet minister, medical doctor - dentist - veterinarians - pharmacist, armed force general, ambassador and director-general/governor respectively. The lowest ranked five occupations were masseuse and bargirl, bus ticket collector, fortuneteller, other service workers e.g. watchman - attendant - carkeeper - elevator operator, and laborer or worker. Respondents also tended to rank the prestige scores according to their own social background.

Reasons which were given for the selection of the highest occupations were: a) prestige, importance and social recognition, b) power, c) helpfulness, d) income, e) challengefulness, f) independence. The selection of ranked lowest occupations had the following rationales: a) lack of prestige and social recognition, b) being blue collar job, c) deceitfulness and corruption,

d) insecurity, c) income, f) dependence, and g) uselessness and tediousness.

In comparing the Thai occupational prestige scores to Treiman's Standard International Prestige Scale, a high correlation at 0.89 was found. Twenty occupations in Treiman's Scale and Thai scale got similar scores.

The occupational structure of Thai society as classified by the grouping of prestige scores in this study can be divided into 4 strata. The high occupational prestige stratum consists of 12 occupations, the higher-middle prestige stratum consists of 30 occupations, the lower-middle prestige stratum consists of 31 occupations. And the other 15 occupations are in the low prestige stratum. This occupational structure may be used as an indicator of social stratification in Thai society. When we compared the stratification structure of the present Thai society with the Thai feudal society in the past, the emergence of the middle class was the most significant change. However, the composition of occupations at the top stratum and at the bottom stratum remained the same through the two periods, i.e., prestigious occupations were related directly or indirectly to power while occupations at to bottom stratum were related to labor and hard working. It was remarkable that while middle class people in service - commercial sectors could gain upward mobility; low class people were mostly deprived of this opportunity over times.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่หนึ่ง
บทนำ

ความแตกต่างในสถานภาพและบทบาทของบุคคลที่ปรากฏแตกต่างกันไปในแต่ละสังคมชั้น
อยู่กับเกณฑ์ หรือวิธีการในการจัดลำดับช่วงชั้นสถานภาพที่มีอยู่ อาชีพถือเป็นตัวบ่งชี้ของสถานภาพ
ที่ดีที่สุด และอาชีพคือตัวแปรที่แทรกกลางอยู่ระหว่างการศึกษา กับ (Duncan, 1961) รายได้
นอกจากนั้นเราอาจพิจารณาได้ว่าอาชีพมีความสำคัญเป็น 2 นัย หรือมองได้สองมิติ มิติหนึ่งคือผล
ตอบแทนทางเศรษฐกิจ เช่น ค่าจ้าง เงินเดือน รายได้ อีกมิติหนึ่งคือสถานภาพทางสังคม เช่น
ยศ ตำแหน่ง อำนาจ (สูกางค์ จันทวานิช, 2528:251) ซึ่งประการหลังก็คือเกียรติภูมิ
(Prestige) ของอาชีพนั่นเอง

เกียรติภูมิของอาชีพ (Occupational Prestige) มีลักษณะเป็นนามธรรม อย่างไรก็ตาม
ก็ตาม เราอาจวัดได้ด้วยความเชื่อพื้นฐานที่ว่า "ที่มาของเกียรติภูมิของอาชีพอยู่ในความคิดเห็น
ของผู้ที่ให้ค่ามากกว่าจะเป็นไปโดยลักษณะของอาชีพนั้น และผู้คนสามารถประมาณและบ่งชี้ความมี
หน้ามีตาของอาชีพได้" (Powers, M.G. 1982:3)

ในต่างประเทศแม้จะมีงานวิจัยเกี่ยวกับมาตรวัดเกียรติภูมิของอาชีพเป็นจำนวนมากก็ตาม
แต่ก็พบว่ายังไม่เพียงพอในการที่จะนำมาใช้ในการอธิบายอาชีพในสังคมไทย เพราะมาตรวัดที่จัด
สร้างขึ้นในแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกันไป ทั้งในรายละเอียดและระเบียบวิธี การเปรียบเทียบและ
อธิบายข้อมูลด้านนี้จึงกระทำได้ยาก ตัวอย่างเช่น ในการศึกษาเปรียบเทียบและเรื่องการเลื่อน
ชั้นทางอาชีพ พบว่ามีปัญหาจากการจำแนกอาชีพที่ไม่เท่ากัน เช่น อาชีพในหมวดของพนักงานขาย
ถ้าจำแนกตามหลัก ISCO (International Standard Classification of
Occupation) แบ่งเป็น 38 อาชีพ แต่ถ้าจำแนกตามสำมะโนของสหรัฐอเมริกา (U.S.
Census) แบ่งเป็น 16 อาชีพ ทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้ นอกจากนี้บางอาชีพก็ไม่มี
อยู่ในการศึกษาของบางประเทศ จากปัญหาดังกล่าวจึงเกิดความคิดที่ว่า ควรมีการสร้างมาตรวัด
เกียรติภูมิของอาชีพ ที่เป็นมาตรฐานสากล ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด เวลาใดก็ตาม ในที่สุด
Donald J. Treiman ก็ได้สร้างมาตรฐานสากลของเกียรติภูมิของอาชีพ (Standard
International Occupational Prestige Scale) ขึ้นเมื่อปี 1975 โดยเชื่อว่าค่า
เกียรติภูมิ มาตรฐานที่สร้างขึ้นนี้จะใช้ได้กับทุกประเทศในทุกเวลา ทุกสถานที่

มาตรฐานสากลของเกียรติภูมิของอาชีพ (SIOPS) ที่ Treiman ได้สร้างขึ้นนั้น แม้จะ
สร้างขึ้นจากข้อมูลของค่าเกียรติภูมิของอาชีพจากประเทศต่าง ๆ จากเกือบทุกประเทศทั่วโลก
และมีค่าความสัมพันธ์กับข้อมูลท้องถิ่นสูงอย่างมีนัยสำคัญ แต่จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะงานวิจัยที่เคยศึกษาในประเทศไทย พบว่าการให้ค่าเกียรตินิยมของอาชีพของคนไทยอาจแตกต่างกันไปจากค่าเกียรตินิยมของอาชีพที่ Treiman สร้างขึ้น จึงเป็นที่น่าสังเกตว่าค่าเกียรตินิยมของอาชีพที่ถือเป็นมาตรฐานสากลของ Treiman จะสามารถนำมาใช้เป็นเกียรตินิยมของอาชีพในประเทศไทยได้เพียงใด

เกียรตินิยมของอาชีพย่อมส่งผลไปยังผู้ที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ ก่อให้เกิดความแตกต่างกันในสังคม นำไปสู่การจัดช่วงชั้นในสังคม มาตรฐานวัดเกียรตินิยมของอาชีพจึงมีความสำคัญอย่างมากในการนำมาอธิบายการจัดช่วงชั้นทางในสังคม แม้มาตรฐานวัดเกียรตินิยมที่เป็นมาตรฐานสากลจะได้สร้างขึ้นแล้ว และเชื่อว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยเฉพาะการวิจัยที่ต้องการศึกษาเปรียบเทียบเป็นอันมาก แต่มาตรฐานในระดับท้องถิ่นระดับประเทศก็มีความสำคัญในการอธิบายปรากฏการณ์ในท้องถิ่นในประเทศนั้น ๆ เช่นในแคนาดามีการนำข้อมูลที่ได้จากมาตรฐานวัดที่สร้างขึ้นในประเทศมาศึกษาถึงความแตกต่างอันเนื่องมาจากชาติพันธุ์ (Blisshen, 1967 และ Carroll, 1977) และการศึกษาถึงความแตกต่างในการเลื่อนชั้นทางอาชีพในช่วงอายุรุ่นเดียวกันระหว่างเมืองต่าง ๆ ในแคนาดา (Blisshen & Carrol in Powers, 1982:51)

สำหรับในประเทศไทยแม้จะมีการศึกษาเกี่ยวกับเกียรตินิยมและการจัดลำดับความสำคัญของอาชีพอยู่บ้าง แต่ก็ยังมิได้มีการศึกษาอย่างละเอียดและยังไม่เคยมีการสร้างมาตรฐานวัดเกียรตินิยมของอาชีพในสังคมไทยแต่อย่างใด เท่าที่ผ่านมามีพบว่า นักวิจัยจะเกิดความลังเลในการจำแนกอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง และแก้ปัญหาโดยการจำแนกอาชีพหยาบ ๆ เป็น 4-5 ประเภท เช่น รับราชการ ค้าขาย เกษตรกร เท่านั้น (สุภางค์ จันทวานิช, 2528:251) การจำแนกข้อมูลอาชีพที่ละเอียดมากขึ้นคาดว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่องานวิจัยทางสังคมศาสตร์เป็นอันมาก การสร้างมาตรฐานวัดเกียรตินิยมทางอาชีพในสังคมไทยจะแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างของอาชีพในสังคมไทย ยิ่งไปกว่านั้นมาตรฐานวัดเกียรตินิยมทางอาชีพที่สร้างขึ้นยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยอื่น ๆ เพราะข้อมูลด้านนี้จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสังคมเสมอ เราอาจใช้มาตรฐานวัดเกียรตินิยมเป็นตัวบ่งชี้สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมตัวหนึ่ง ดังเช่นที่ประเทศต่าง ๆ ได้นำมาตรฐานวัดในประเทศของตนไปศึกษา และช่วยให้อธิบายปรากฏการณ์สังคมได้ลึกซึ้งขึ้นด้วย

1. วัตถุประสงค์

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อสร้างมาตรวัดเกียรติภูมิของอาชีพ (Occupational Prestige Scale) ในสังคมไทย
2. เพื่อหาคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพต่าง ๆ ในสังคมไทย
3. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพต่าง ๆ ในสังคมไทยกับคะแนนเกียรติภูมิมาตรฐานสากลของ Donald J. Treiman ในแง่ความสอดคล้องและแตกต่างกัน

2. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการจัดช่วงชั้นทางสังคม อาจสรุปได้โดยย่อว่า Marx เป็นบุคคลสำคัญคนแรกที่ได้สร้างหลักการแบ่งชนชั้นทางสังคม โดยเน้นถึงโครงสร้างทางเศรษฐกิจเขากล่าวไว้ในเรื่องตัวกำหนดทางเศรษฐกิจ (Economic Determinism) ว่าปัจจัยสำคัญที่มีบทบาทในการจัดลำดับชั้นทางสังคม ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ อันประกอบด้วยระบบการผลิต การแลกเปลี่ยนผู้ผลิต และผู้บริโภค เป็นต้น ที่เป็นตัวกำหนดโดยแต่ละบุคคลจะถูกควบคุมอยู่ภายใต้ชนชั้นที่ตนอยู่ ชนชั้นจึงถูกกำหนดโดยความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชนกับวิธีการผลิต เขาแบ่งกลุ่มคนออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มผู้ใช้แรงงาน กับกลุ่มชนชั้นผู้เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต

ต่อมา Weber กล่าวถึงการจัดช่วงชั้นในสังคมไว้ในเรื่อง ชนชั้น สถานภาพ และพรรค (Class, Status, and Party) "อำนาจ" มีประสิทธิภาพที่จะควบคุมการกระทำของมนุษย์ อำนาจพื้นฐานที่สามารถวัดได้มี 3 ลักษณะ ได้แก่ อำนาจทางเศรษฐกิจ อำนาจทางสังคม และอำนาจทางการเมือง ซึ่งจะก่อรูปขึ้นในรูปของชนชั้น สถานภาพ และพรรค ตามลำดับ เขาได้วิเคราะห์ลักษณะของอำนาจไว้ในแต่ละพฤติกรรม เพื่ออธิบายระบบช่วงชั้น ดังนี้

1. อำนาจทางเศรษฐกิจ การจัดลำดับชั้นจะแบ่งเป็นชนชั้นต่าง ๆ โดยบุคคล ซึ่งมีผลประโยชน์และอำนาจทางเศรษฐกิจเหมือนกันจะอยู่ในชนชั้นเดียวกัน
2. อำนาจทางสังคม บุคคลซึ่งมีเกียรติและศักดิ์ศรีทางสังคมเหมือนกันและมีฐานะความเป็นอยู่คล้ายกันจะจัดอยู่ในสถานภาพเดียวกัน อำนาจทางสังคมของบุคคลเกิดจากเกียรติยศซึ่งได้รับจากบุคคลอื่น สถานภาพขึ้นกับชุมชนขณะเดียวกันเกียรติยศขึ้นอยู่กับการตัดสินโดยบุคคลอื่น
3. อำนาจทางการเมือง ตำแหน่งทางการเมืองมีส่วนให้บุคคลมีอำนาจต่างกัน อำนาจทางการเมืองเกิดขึ้นโดยกลุ่มการเมือง อำนาจนี้ถูกจัดขึ้นเป็นสถาบันที่มีระเบียบขึ้นอยู่กับการชุมนุมและอาจมีผลถึงอำนาจทางเศรษฐกิจและสังคมด้วย

แนวคิดนี้ได้พัฒนาต่อมาโดย Warner กล่าวถึงการจัดช่วงชั้นในสังคมไว้ในเรื่องชื่อเสียงเกียรติยศของสถานภาพว่า เกียรติยศ ศักดิ์ศรี เป็นความรู้สึกในใจของบุคคลซึ่งมีความสัมพันธ์กันมักปรากฏเมื่อมีการร่วมในค่านิยมของบุคคลสองกลุ่มที่ปรกติทั้งสองกลุ่ม ได้ยอมรับถึงความไม่เท่าเทียมกันในเกียรติยศและศักดิ์ศรี เขาได้ทำการศึกษาถึงการจัดช่วงชั้นในสังคมอเมริกัน โดยการแบ่งช่วงชั้นตามความเหนือกว่าต่อยกกว่าของสมาชิกในชุมชน จากการศึกษาครั้งนั้นพบว่าควรแบ่งสังคมออกเป็น 6 ลำดับ ได้แก่ ชั้นสูงระดับสูง ชั้นสูงระดับต่ำ ชั้นกลางระดับสูง ชั้นกลางระดับต่ำ ชั้นต่ำระดับสูง และชั้นต่ำระดับต่ำ

ส่วน Parsons ได้กล่าวถึงความภาคภูมิใจหรือเกียรติภูมิ (Prestige) ในการแบ่งชนชั้นทางสังคมว่า เกียรติภูมิเป็นผลมาจากระบบของคุณค่าและความสำคัญทางหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในอาชีพนั้น

O.D. Duncan เป็นผู้ที่ได้ระบุชัดเจนถึงความสำคัญของอาชีพที่มีต่อสถานภาพ โดยกล่าวว่า "Education is prerequisite for an occupation and income is a measure of the reward bestowed on it, then occupation may be viewed as an intervening activity between these variables and hence a good single indicator of status" (Duncan, 1961)

Albert J. Reiss (1961: 116-117) กล่าวถึงเกียรติของอาชีพว่า อาจสัมพันธ์กับรายได้และการศึกษาด้วย เขากล่าวว่า

"...มนุษย์ให้คุณค่าแก่ตัวเองสำหรับอาชีพจากการศึกษาที่ได้รับ ในฐานะที่ว่า สิ่งก็ตามมาจากการประกอบอาชีพของเขา ก็คือรายได้ ดังนั้น อาชีพจึงเป็นพฤติกรรมที่เชื่อมกลางระหว่างรายได้และการศึกษาของผู้ที่อยู่ในอาชีพนั้น เราไม่เพียงแต่ประมาณสถานภาพทางสังคม และสถานภาพทางเศรษฐกิจของอาชีพเท่านั้น แต่เรากำลังอธิบาย "เหตุ" และ "ผล" ที่สำคัญประการหนึ่ง อาจไม่เป็นที่น่าประหลาดไปกว่าเกียรติของอาชีพจะกลับไปมีส่วนสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งหรือทั้งสององค์ประกอบดังกล่าว" (หมายถึงสถานภาพทางสังคมและสถานภาพทางเศรษฐกิจ-ผู้วิจัย)

ในการนิยามช่วงชั้นทางสังคม Stewart, Prandy และ Blackburn (1980) ได้เสนอว่าเราอาจพิจารณาจากแนวทางต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ใช้เกณฑ์วัดจากความหยั่งรู้ (Intuition) ได้แก่การจำแนกเป็นชั้นทางสังคม ตั้งที่นักสังคมวิทยาแรก ๆ เช่น Marx, Weber หรือ Durkheim นิยมใช้ ผู้จำแนกอาจมีเกณฑ์ที่ต่างกันไปใน การแบ่งชั้นต่าง ๆ ตามความหยั่งรู้ของตน ซึ่งค่อนข้างเป็นอัตวิสัย

2. ใช้เกณฑ์วัดจากควมมีชื่อเสียง (reputation) ได้แก่ การประเมินตำแหน่งในสังคม โดยใช้อาชีพเป็นหลัก ให้ผู้ตอบกำหนดค่าหรือลำดับควมมีชื่อเสียงของอาชีพต่าง ๆ ผู้ใช้วิธีการนี้ได้แก่ Goldthorpe and Hope, Treiman, Hiller เป็นต้น

3. ใช้เกณฑ์จากการกำหนดกลุ่มตัวบ่งชี้ (indices) ซึ่งได้มาจากลักษณะของอาชีพ เช่น ระดับการศึกษาของตนเองและของบิดามารดา รายได้ ฯลฯ ผู้ใช้วิธีการนี้ได้แก่ Duncan, ANU จะมีการนำข้อมูลดังกล่าวไปกำหนดค่าน้ำหนักแล้วใช้เป็นตัวบ่งชี้

4. ใช้เกณฑ์ผสมจากหลาย ๆ ด้าน ทั้งที่เป็นกลุ่มตัวบ่งชี้ ควมมีชื่อเสียงของอาชีพ และเกณฑ์ในทางอื่นทางสังคม ดังที่มหาวิทยาลัย Cambridge ใช้

ในแนวทางที่ลอง Donald J. Treiman (1975) ได้เสนอว่า การศึกษาถึงเกียรติภูมิของอาชีพที่นักวิจัยรุ่นก่อน ๆ ได้ศึกษามาแล้วนั้นเป็นสิ่งที่ยังไม่เพียงพอในการนำมาใช้อธิบายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบ เขากล่าวถึงปัญหาในการศึกษาเลื่อนชั้นทางอาชีพว่า "เราแทบไม่มีความรู้ถึงความแตกต่างในลำดับชั้น รูปแบบ และกระบวนการของการเลื่อนชั้นทางอาชีพเลย ความไม่เพียงพอที่ได้รับจากนักวิจัยรุ่นก่อน ก่อให้เกิดปัญหาในความเป็นมาตรฐานของการวัดสถานภาพทางอาชีพ (Treiman 1975: 183) ทั้งนี้เพราะงานวิจัยที่กระทำไว้แล้วในแต่ละประเทศต่างใช้รูปแบบ วิธีการและจำแนกรายละเอียดของอาชีพไว้ต่างกัน Treiman เกิดความคิดที่จะนำงานวิจัยเหล่านั้นมาสร้างเป็นมาตรฐานสากลของเกียรติภูมิของอาชีพขึ้น เขาเชื่อว่าเป็นไปได้ที่จะได้รับประโยชน์จากความสอดคล้องกันในเนื้อหาสาระของการจัดลำดับช่วงชั้นเกียรติภูมิของอาชีพในเวลาและต่างสถานที่ โดยการสร้างมาตรวัดสถานภาพของอาชีพที่เป็นมาตรฐาน คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพที่ได้รับจะเป็นคะแนนเดียวกันสำหรับทุกสังคม และถือเป็นการนำเชื่อถือในการประมาณลำดับช่วงชั้นของเกียรติทางอาชีพแก่ทุกประเทศ (Treiman 1975: 193) Treiman ได้สร้างมาตรฐานสากลของเกียรติภูมิของอาชีพ Standard International Occupational Prestige Scale - SIOPS) จากอาชีพทั้งหมด 509 อาชีพ แต่ละอาชีพจะมีคะแนนมาตรฐานที่ถือว่าเป็นสากล ไม่ว่าจะต่างเวลา ต่างสถานที่กันก็ตาม รายละเอียดจะกล่าวถึงในหัวข้อผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

เราอาจสรุปได้ว่าแนวความคิดทฤษฎีเรื่องสถานภาพทางสังคมที่อาจบ่งชี้ได้ด้วยเกียรติภูมิของอาชีพได้พัฒนามาเป็นลำดับ เริ่มด้วย Marx ให้ความสำคัญกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียวในการทำให้เกิดชนชั้นต่อมา Weber ได้อธิบายถึงการจัดช่วงชั้นในสังคมด้วยความสำคัญของอำนาจที่กว้างกว่า นอกจากอำนาจทางเศรษฐกิจแล้ว อำนาจทางสังคม และอำนาจทางการเมืองก็มีความสำคัญด้วย โดยเฉพาะอำนาจทางสังคมนั้น เกียรติและศักดิ์ศรีซึ่งบุคคลได้รับจากบุคคลอื่นจะมีผลให้บุคคลแตกต่างกัน Warner มีความเห็นคล้ายคลึงกับ Weber

ในเรื่องชื่อเสียงและเกียรติยศของบุคคลที่ไม่เท่าเทียมกัน และเห็นว่าสมาชิกของชุมชนนั่นเองที่ เป็นผู้หาเกณฑ์ในการจัดและแบ่งลำดับชั้น Parsons ได้ให้ความสำคัญต่อเกียรติภูมิว่าเป็นการแบ่ง ชั้นทางสังคมซึ่งเป็นผลมาจากระบบคุณค่าและความสำคัญทางหน้าที่ Duncan ได้ให้ความสำคัญแก่ ตัวบ่งชี้สถานภาพว่า อาชีพคือ ตัวบ่งชี้สถานภาพที่ดีที่สุด Stewart, Prandy และ Blackburn ได้เสนออาชีพเป็นตัวแสดงช่วงชั้นทางสังคมที่สำคัญยิ่ง และผู้ที่ศึกษาอาจใช้แนวทางต่าง ๆ กันในการหาช่วงชั้นทางสังคมโดยใช้อาชีพเป็นตัวบ่งชี้โดยตรงหรือโดยอ้อม Treiman เป็นผู้เลือกอาชีพ มาใช้ในการแสดงช่วงชั้น โดยเฉพาะเจาะจงว่าความมีชื่อเสียงหรือเกียรติภูมิของอาชีพเป็นค่าที่ดีที่สุด นอกจากนั้น Treiman ยังได้ชี้ถึงปัญหาที่พบจากความไม่เพียงพอที่จะนำค่าเกียรติภูมิของ อาชีพที่ศึกษากันในแต่ละประเทศมาใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบ และเห็นว่าจะมีประโยชน์อย่างยิ่ง ถ้าสามารถทำให้เกิดมาตรวัดเกียรติภูมิของอาชีพที่เป็นมาตรฐานสากล ซึ่งค่าที่ได้รับจะเหมือนกัน ในทุกเวลาทุกสถานที่ และในที่สุดเขาก็ได้สร้างมาตรวัดที่เป็นมาตรฐานสากลขึ้นเพื่อใช้กับทุก ประเทศทั่วโลก

จากแนวความคิดทฤษฎีที่กล่าวมาแล้วนั้นจะเห็นได้ว่ามีความเชื่อที่ว่า บุคคลในสังคมมีความแตกต่างกัน ความแตกต่างนี้จำแนกเป็นการแบ่งช่วงชั้นทางสังคม เกียรติยศชื่อเสียง หรือเกียรติภูมิของอาชีพเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถนำมาเป็นตัวบ่งชี้ของการแบ่งช่วงชั้นในสังคมได้ ดังนั้น ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยจึง ใช้แนวความคิดทฤษฎีข้างต้นเป็นกรอบในการศึกษา

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยใคร่เห็นว่า งานวิจัยเรื่องนี้ ไม่ได้เน้นในด้านการนำกรอบแนวคิด ทฤษฎีมาศึกษาปรากฏการณ์ในแง่อาชีพ แต่เป็นการสำรวจรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น เพื่อนำไปตีความตามกรอบแนวคิดทฤษฎีในภายหลัง

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับความมีหน้ามีตา หรือเกียรติ ศักดิ์ศรี เกียรติภูมิ (Prestige) ของอาชีพมีผู้ศึกษาไว้มากพอสมควร ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาที่มีขึ้นในต่างประเทศ โดยเฉพาะใน สหรัฐอเมริกา และแคนาดา สำหรับในประเทศไทยพบว่ามีการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้น้อย และยังไม่มีการศึกษาโดยจำแนกอาชีพอย่างละเอียดจนถึงขั้นสร้างมาตรวัดหรือให้คะแนนแก่อาชีพ แต่อย่างใด

การศึกษาวิจัยในแคนาดา Jacob Truckman (1947) เป็นผู้ศึกษาถึงเกียรติของอาชีพ โดยวัดจากอาชีพจำนวน 35 อาชีพจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาในวิทยาลัยและผู้ที่มาสมัครงาน โดยให้จัดลำดับเกียรติภูมิของอาชีพที่ให้ไว้ ต่อมา Bernard Blishen (1967) ได้พยายาม

จัดสถานภาพทางอาชีพให้เป็นแบบวัตถุวิสัย (Objective) มากขึ้นโดยการจัดลำดับอาชีพ 343 อาชีพจากค่าเฉลี่ยของรายได้และระดับการศึกษาของผู้ที่อยู่ในอาชีพต่าง ๆ ในสามะโนปี 1951

Peter C. Pineo และ John Porter (1967) ได้จัดลำดับอาชีพจากค่าเฉลี่ยที่ได้รับจากการให้ค่าของกลุ่มตัวอย่างในแคนาดา คณะนักเกียรติภูมิของอาชีพที่ Pineo และ Porter สร้างขึ้นนี้ได้รับการยอมรับและมีผู้นำไปใช้มาก ในปีเดียวกันนั้น Bernard Blishen ก็ได้แก้ไขปรับปรุงงานของเขาโดยนำเอาคณะนักเกียรติภูมิของ Pineo และ Porter มาประกอบด้วยโดยใช้ข้อมูลจากสามะโนในปี 1961 เฉพาะผู้ที่อยู่ในแรงงานชาย ในปี 1967 Blishen และ McRobert ก็ได้ปรับปรุงงานของตนอีกครั้งด้วยอาชีพ 480 อาชีพ จากสามะโนปี 1971

Carroll (1977) ได้นำการศึกษาของ Blishen ในปี 1951, 1961 และ 1971 มาเผยแพร่เมื่อแสดงถึงผลวัตในการศึกษาเรื่องนี้ ในปีเดียวกัน Guppy และ Siltanen ก็ได้ศึกษาถึงเกียรติภูมิของอาชีพ โดยมุ่งสนใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างเพศของผู้ประกอบอาชีพ พบว่าผู้หญิงที่ประกอบอาชีพซึ่งถูกกำหนดว่าเป็นของผู้หญิง จะได้รับค่าเกียรติภูมิต่ำที่สุดในลำดับชั้นเดียวกัน แต่ก็ได้รับการยกย่องว่าเป็นอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้หญิง ส่วนผู้ชายจะได้รับค่าเกียรติภูมิต่ำกว่าในอาชีพที่เป็นของผู้หญิง เนื่องจากไม่เหมาะสมสำหรับผู้ชาย จากข้อค้นพบนี้ Guppy และ Siltanen สรุปว่า เพศของผู้ที่ประกอบอาชีพมีผลต่อการให้ค่าทางสังคมของอาชีพ ผู้ชายกับผู้หญิงที่อยู่ในอาชีพเดียวกันจะได้รับเกียรติภูมิหรือความยกย่องต่างกัน

Blishen และ Carroll (1978) ได้ศึกษาถึงความสำคัญของเพศที่มีต่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของแคนาดา โดยใช้มาตรวัดที่นำอาชีพของเพศหญิงมาพิจารณาด้วย พบว่าผู้หญิงซึ่งอยู่ในอาชีพที่ต้องมีการศึกษาสูงรายได้ทั่วไปก็ยิ่งต่ำ ขณะที่เพศชายเมื่ออยู่ในอาชีพที่ใช้การศึกษาต่ำแต่ก็ได้รับค่าตอบแทนมากกว่า

การศึกษาวิจัยในสหรัฐอเมริกา Count (1925) ทำการศึกษาโดยใช้อาชีพ 45 อาชีพ นำไปให้บุคคล 6 กลุ่ม จัดว่าอาชีพเหล่านั้นควรอยู่ในใดใน 9 ชั้น พบว่าทั้ง 6 กลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกัน แสดงถึงความรู้สึกเกี่ยวกับเกียรติภูมิของอาชีพที่เหมือนกันของผู้ที่ต่างกลุ่มกัน

North และ Hatt (1947) จาก National Opinion Research Center (NORC) ได้ศึกษาถึงเกียรติภูมิของอาชีพโดยสุ่มตัวอย่างจากประชากรอเมริกัน จำนวน 2,930 คน โดยขอให้กลุ่มตัวอย่างให้ค่าแก่อาชีพ 90 อาชีพ ใน 5 ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และต่ำมาก แล้วจากนั้นนำมาแปลงค่าเป็นคะแนน 100, 80, 60, 40 และ 20 ตามลำดับ แล้วนำคะแนนของแต่ละอาชีพมาหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนให้แก่อาชีพต่าง ๆ แล้วเรียงลำดับอาชีพตามความสูงต่ำของคะแนน จากการศึกษาพบว่าอายุและการศึกษาของผู้วิจัยมีผลต่อการจัดลำดับชั้นทางอาชีพ อาชีพนักวิชาชีพชั้นสูง (Professional Occupation) จะถูกจัดให้อยู่ในลำดับสูง

ในหมู่ผู้ที่จบการศึกษาระดับวิทยาลัยขึ้นไป ส่วนผู้ที่จบการศึกษาต่ำกว่าเกรด 8 ลงมา จะจัดผู้ที่ทำงานด้วยทักษะ (skill) เช่น ช่างไม้ อยู่ในระดับสูง เหตุผลในการจัดลำดับอาชีพให้อยู่ในระดับสูงพบว่ามีความหลากหลาย เช่น เพราะมีรายได้ดี มีชื่อเสียงในสังคม ต้องใช้ความรู้สูง เป็นต้น

C.D. Duncan (1961) ได้สร้างดัชนีวัดฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม (Socio-economic Index) ขึ้นโดยรวมเอาคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพเข้ากับข้อมูลรายได้ และการศึกษาโดยนำเอาข้อมูลจากสำมะโนปี 1950 มาจับคู่กับคะแนนความมั่งคั่งที่มีค่าที่ North กับ Hatt ได้ศึกษาไว้แล้ว จำนวน 45 อาชีพ เขาแสดงให้เห็นว่าเกียรติภูมิของอาชีพสามารถถูกทำให้เป็นดัชนีทางสถานภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ได้ด้วยตัวแปรรายได้และการศึกษา ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่จะประมาณค่าเกียรติภูมิของอาชีพต่าง ๆ โดยรวมเอาข้อมูลรายได้และการศึกษาของผู้ที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ เข้าไป เขาได้ใช้หลักนี้ในการคำนวณคะแนนให้แก่อาชีพต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสำมะโนปี 1950 ทุกอาชีพ ดัชนีเศรษฐกิจและสังคมของเขาได้รับการนำไปใช้อย่างกว้างขวางในเวลาต่อมา

Donald J. Treiman (1975) ศึกษาถึงมาตรฐานสากลของมาตรวัดเกียรติภูมิของอาชีพ เขาพบว่างานวิจัยที่เกี่ยวกับเกียรติภูมิของอาชีพ ซึ่งปรากฏในประเทศต่าง ๆ ไม่สามารถนำไปใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบได้ดีเท่าที่ควร เพราะมีความแตกต่างกันในหลักการ กระบวนการ ตลอดจนการกระจายของอาชีพ ดังนั้น เขาจึงสร้างมาตรฐานสากลของมาตรวัดเกียรติภูมิของอาชีพขึ้นจากคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพต่าง ๆ จากประเทศทั่วโลกประมาณ 55 ประเทศ โดยใช้หลักการจำแนกอาชีพของ ISCO แบ่งอาชีพออกเป็น 9 อาชีพใหญ่ สี่ระดับ คือ ระดับอาชีพใหญ่ (major group) ระดับอาชีพย่อย (minor group) ระดับกลุ่มอาชีพ (unit group) และ ระดับอาชีพ (occupation) ในสี่ระดับนี้มีจำนวนอาชีวดังนี้คือ ระดับอาชีพใหญ่มีจำนวน 9 อาชีพ ระดับอาชีพย่อยมี 83 อาชีพ ระดับกลุ่มอาชีพมี 284 อาชีพ และระดับอาชีพมี 509 อาชีพ แต่ละอาชีพได้รับการประมาณค่าเป็นคะแนนระหว่าง 0-100 คะแนนนี้ Treiman เรียกว่าคะแนนเกียรติภูมิ (Prestige Scores) ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนมาตรฐานสากลกับคะแนนเกียรติภูมิของแต่ละประเทศ พบว่ามีค่าความสัมพันธ์สูงอย่างมีนัยสำคัญ ผลที่ได้จากการสร้างมาตรวัดครั้งนั้นพบว่าระดับอาชีพใหญ่ประเภทนักวิชาชีพ นักวิชาการ ได้คะแนนสูงสุด ในระดับอาชีพย่อย ได้แก่ ประเภทนักกฎหมาย ระดับกลุ่มอาชีพ ได้แก่ แพทย์ (กายภาพ) และระดับอาชีพ ได้แก่ ผู้ว่าการรัฐ ได้คะแนนสูงที่สุด

ในญี่ปุ่น Commings และ Naoi (1974) ได้ใช้โมเดลของ Blau-Duncan ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพของชาวญี่ปุ่นและพบว่าปริญญาจากสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงมีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพมากกว่าภูมิหลังทางครอบครัว อย่างไรก็ตามชั้นทางสังคมเป็นตัวกำหนด

โอกาสการได้ศึกษาในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงอีกทอดหนึ่ง

ในลิงคิเปอร์ Pang และ Liu (1975) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาและภูมิหลังทางเศรษฐกิจสังคมกับการประกอบอาชีพโดยใช้โมเดลของ Blau-Duncan เช่นกัน และได้พบข้อค้นพบเช่นเดียวกับญี่ปุ่น

สำหรับการศึกษาวิจัยในประเทศไทย มีการศึกษาถึงเกี่ยวกับช่วงชั้นทางสังคมกับเกียรติภูมิของอาชีพและตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

Hanks (1962) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อในกฎแห่งกรรมของคนไทย และได้สรุปไว้ว่า คนไทยเชื่อว่าการที่บุคคลมีฐานะต่างกัน ในสังคมนั้นเป็นเพราะทำกรรมไว้ไม่เหมือนกัน การสร้างบุญกุศลจะก่อให้เกิดอำนาจพิเศษได้ในตัวบุคคล และบุญกุศลนี้เองทำให้บุคคลมีฐานะหรืออยู่ในช่วงชั้นที่สูงกว่าผู้อื่นได้ ผู้ที่เกิดในตระกูลสูงหรือได้รับตำแหน่งสูงก็เพราะได้สร้างผลบุญเอาไว้

อคิน รพีพัฒน์ (1969) ได้จัดแบ่งชั้นทางสังคมไทยในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ (2325-2416) ตามกฎหมายขณะนั้นออกเป็น 4 ชั้นคือ เจ้า ชุนนาง ไพร และทาส เจ้าประกอบด้วยเจ้านายตั้งแต่ยศเจ้าฟ้าจนถึงหม่อมราชวงศ์ ชุนนางมียศตั้งแต่สมเด็จเจ้าพระยาถึงพัน ไพรประกอบด้วยไพร่หลวง (ของพระมหากษัตริย์) และไพร่สม (ของมูลนาย) และยังแบ่งระดับเป็นไพร่หัววาน ไพรราบ ไพรเลว ทาสเป็นคนที่อยู่ในชั้นล่างสุด ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างคนชั้นต่าง ๆ เป็นความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ ชุนนางอยู่ใต้การอุปถัมภ์ของกษัตริย์ซึ่งเป็นใหญ่ที่สุดในบรรดาเจ้าและในแผ่นดิน ส่วนไพร่อยู่ใต้การอุปถัมภ์ของชุนนาง โดยมีชุนนางเป็นนาย ผู้อุปถัมภ์จะมีหน้าที่ช่วยเหลือและคุ้มครองป้องกันผู้อยู่ในอุปถัมภ์ ผู้อยู่ในอุปถัมภ์มีหน้าที่ทำตามคำสั่งนาย ใช้แรงงานทำการผลิตให้นาย และส่งส่วยให้นาย คักตินาเป็นหลักสำหรับการปฏิบัติต่อกันของคนในแต่ละชั้น เพราะคักตินาเป็นการกำหนดกำลังไพร่พลที่อยู่ใต้การปกครอง ซึ่งเป็นฐานของความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ และอำนาจทางการเมือง คักตินาจึงชี้ให้เห็นความแตกต่างกันของสถานภาพของบุคคลและชั้นทางสังคม พระสงฆ์มีสถานะสูงมากในสังคมไทย และอยู่นอกระบบการเกณฑ์แรงงานของคักตินา คนจีนอพยพเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่อยู่นอกระบบคักตินาเช่นกัน นอค้าชาวจีนได้ก่อตัวขึ้นเป็นผู้ประกอบการค้าและเลี่ยนฐานะทางสังคมเป็นชนชั้นกลาง และชนชั้นสูงในที่สุด

นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2525) ได้กล่าวถึงการเกิดขึ้นของชนชั้นกลางในต้นสมัยรัตนโกสินทร์ ซึ่งเรียกว่ากระฎุมพี ชนชั้นกระฎุมพีเกิดขึ้นพร้อม ๆ กับที่มีระบบเศรษฐกิจแบบส่งออก ซึ่งทำให้เกิดความต้องการแรงงานในการผลิตและการประกอบการ ความต้องการนี้เอง ทำให้เกิดชนชั้นใหม่ขึ้น ส่วนใหญ่เป็นคนจีนอพยพที่ทยอยกันเดินทางมาสู่ประเทศไทย พวกเขากระฎุมพีได้รวมตัวกันและได้สร้างวัฒนธรรมของตนเองซึ่งต่างไปจากเจ้านาย ชุนนางและไพร่ Smith (1980) ก็ได้ยืนยันว่า ตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลายเริ่มมีกลุ่มคนที่ทำหน้าที่ค้าขายในสังคมไทย คน

เหล่านี้ได้แก่ลูกครึ่งจีน ญี่ปุ่น มุสลิม บอร์ตุเกส ดัชท์ ซึ่งไม่ใช่คนไทย แต่ตั้งตัวเป็นเสรีชนซึ่งมีผู้อยู่ได้อุปถัมภ์ อย่างไรก็ตาม ผู้ปกครองสมัยอยุธยาที่ดูตกใจคนกลุ่มนี้เข้าไปสู่ระบบศักดินาด้วยการให้ยศและตำแหน่งเป็นขุนนาง

Tominaga ได้ศึกษาเรื่องการเลื่อนชั้นทางสังคมในกรุงเทพเมื่อปี 1969 และได้พบว่ามีความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องรายได้ในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ การเลื่อนชั้นทางสังคมมีทั้งเลื่อนขึ้นและลง การเลื่อนชั้นมีในกลุ่มอาชีพเกษตรกรที่เปลี่ยนเป็นอาชีพใน modern sector และเปลี่ยนเป็นอาชีพค้าขาย และบริการ การเลื่อนลงมีในกลุ่มอาชีพอื่นที่ไม่ใช่ค้าขาย-บริการ การเลื่อนชั้นทางสังคมในรุ่นอายุเดียวกันมีโอกาสน้อย การศึกษามีบทบาทช่วยรักษาชั้นทางสังคมมากกว่าจะเป็นตัวทำให้เกิดการเลื่อนชั้น ดังนั้น การศึกษาจึงทำหน้าที่รักษาโครงสร้างชนชั้นเดิมมากกว่าจะทำให้เกิดการเลื่อนชั้นทางสังคม คนกรุงเทพร้อยละ 67 พอใจในอาชีพและไม่เคยเปลี่ยนอาชีพ ไม่มีการกีดกันคนเชื้อสายจีนในแง่การเลื่อนชั้นชั้น ทำให้การผสมกลมกลืนของชาวจีนในสังคมไทยเป็นไปได้โดยง่าย

ลิขิต ชีรวะดิน (1973) ศึกษาเรื่องข้าราชการระดับสูงที่เป็นผู้นำในสังคม และพบว่า มีเพียงร้อยละ 18 ที่มีภูมิลำเนาเป็นเกษตรกร ในขณะที่ร้อยละ 48 มีภูมิลำเนาจากครอบครัวข้าราชการ ร้อยละ 68 เป็นคนในภาคกลาง ร้อยละ 94 จบปริญญาตรีและครึ่งหนึ่งของจำนวนนี้ได้ไปต่างประเทศ อายุเฉลี่ยของข้าราชการระดับที่เป็นผู้บริหารนี้ตกประมาณ 56 ปี

Sarkar (1974) ได้ศึกษามุมมองทางการศึกษาของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพฯ โดยศึกษาเป็นรายโรงงาน ได้พบว่า คนงานในโรงงานอุตสาหกรรมทุกประเภทมีการศึกษาต่ำมาก คือมีการศึกษาถึงระดับประถมปีที่สี่เท่านั้นหรือไม่มีการศึกษาเลย ร้อยละ 93 ไม่เคยได้รับการฝึกฝนทางอาชีพใด ๆ ทั้งสิ้น คนงานหญิงมีสัดส่วนมากกว่าคนงานชาย โดยเฉพาะในโรงงานขนาดใหญ่ แต่กลับได้เงินเดือนเพียงร้อยละ 67 ของเงินเดือนคนงานชาย มีคนงานจำนวนไม่น้อยที่ไม่มีการศึกษาเลย แต่มีรายได้เฉลี่ยมากกว่าคนงานที่จบประถมศึกษา

ปรีชา คูวินทร์พันธุ์ ได้วิจัยเรื่องการจัดช่วงชั้นทางสังคมของกรุงเทพมหานคร (2526) และได้พบว่า ช่วงชั้นทางสังคมแบ่งออกเป็นชั้นสูง ชั้นกลางและชั้นล่าง คนชั้นสูงและชั้นกลางมีโอกาสในทางสังคมและเศรษฐกิจมากกว่าชนชั้นล่าง คนในแต่ละชนชั้นพอใจในสถานภาพชนชั้นของตน และหวังว่าจะเปลี่ยนสถานภาพชนชั้นได้โดยการเปลี่ยนสถานภาพในรุ่นลูกด้วยการศึกษา อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบสถานภาพทางชนชั้นที่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,090 ราย กำหนดให้กับตนเอง ตาม subjective criteria กับสถานภาพทางชนชั้นที่จำแนกจากรายได้ ซึ่งเป็น objective criteria ก็พบว่าผู้ตอบจำนวนเกือบครึ่งกำหนดให้ตนเองมีสถานภาพทางชนชั้นต่ำหรือสูงกว่าเกณฑ์วัตถุประสงค์ กล่าวคือ ผู้ตอบที่เป็นชนชั้นกลางร้อยละ 37 คิดว่าตนเป็นชนชั้น

กลาง และผู้ตอบที่เป็นชนชั้นสูงอีกร้อยละ 9 ก็คิดว่าตนเป็นชนชั้นกลาง ในแง่อาชีพ ได้พบว่า ผู้ตอบที่มีสถานภาพชนชั้นสูงและชนชั้นกลางเป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจและเอกชนมากกว่าชนชั้นล่าง ในขณะที่มีชนชั้นล่างประกอบอาชีพเกษตรกร กรรมกร และช่างฝีมือมากกว่าชนชั้นกลางและชนชั้นสูง โดยเฉพาะอาชีพเกษตรกรและกรรมกรนั้น ไม่มีชนชั้นสูงประกอบอาชีพดังกล่าวเลย ในอาชีพพ่อค้าและธุรกิจส่วนตัว มีผู้ประกอบอาชีพนี้กระจายอยู่ในทั้งสามสถานภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับเกียรติภูมิของอาชีพต่าง ๆ ในสังคมไทยมีน้อยมาก พอจะประมวลได้ดังนี้

Konrad Kingshill (1953) ได้ทำการวิจัยเรื่อง *Ku Deang The Red Tomb: A Village Study in Northern Thailand* ที่บ้านกู่แดง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ในการศึกษาครั้งนี้เขาได้ศึกษาถึงระดับเกียรติภูมิของคนในชุมชน โดยรายชื่อของผู้นำจำนวน 36 คน ซึ่งประกอบไปด้วยบุคคลต่าง ๆ ในหมู่บ้านทั้งชายและหญิง ไปให้ชาวบ้านจัดลำดับตามเกียรติภูมิที่คนเคารพยำเกรง โดยจัดทำบัตรขึ้นเท่ากับจำนวนบุคคลที่จะถูกจัดลำดับ จากนั้นเขียนชื่อและนามสกุลของแต่ละคนลงบนบัตรด้วยภาษาไทยด้านหนึ่ง ภาษาลานนาไทยด้านหนึ่ง แล้วนำบัตรไปให้ชาวบ้านจัดเรียงลำดับโดยวางเรียงบนพื้นตามเกียรติภูมิ จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้ที่ถูกจัดให้มีเกียรติภูมิมากที่สุดหมู่บ้านก็คือ เจ้าอาวาส รองลงมาคือกำนัน และพระสงฆ์ทั่วไป และพบว่าอายุและจำนวนที่ดินถือครอง ไม่มีอิทธิพลต่อการจัดลำดับครั้งนี้

การศึกษาของ Kingshill ครั้งนี้แม้จะเป็นการศึกษาถึงเกียรติภูมิของบุคคล แต่ก็เห็นถึงการศึกษาระดับสูงในกลุ่มผู้นำ มีขอบเขตจำกัดเฉพาะชุมชนและมีได้มีการจำแนกตามอาชีพแต่อย่างไร

Alan E. Guskin (1963) ได้ทำการวิจัยเรื่อง *Occupational Image of Thai College Students* โดยใช้ประชากรตัวอย่างจากนักศึกษาจำนวน 2,878 คน (ชาย 1,324 คน, หญิง 1,554 คน) จากทุกภูมิภาคของประเทศไทย วัดอุปสรรคในการศึกษาครั้งนี้ต้องการทราบถึงความรู้สึกนึกคิดของนักศึกษาที่มีต่อฐานะตำแหน่งของอาชีพต่าง ๆ 9 อาชีพ ในสังคมไทย โดยชี้แจงแก่กลุ่มตัวอย่างว่า "โปรดจัดลำดับอาชีพต่าง ๆ ต่อไปนี้ ตามความสำคัญที่มีในชุมชน ตามความรู้สึกของท่าน" อาชีพที่นำไปให้จัดลำดับในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ทหาร ข้าราชการ แพทย์ กรรมกร-ผู้ใช้แรงงาน ครู พระ เชื้อพระวงศ์ พ่อค้าและชาวนา จากผลการศึกษา ครั้งนี้พบว่า ความรู้สึกที่มีต่ออาชีพของนักศึกษาชาย และหญิงมีความสอดคล้องกัน นักศึกษาชายจัดลำดับครู แพทย์ พระ ทหาร ข้าราชการ ชาวนา พ่อค้า กรรมกร และเชื้อพระวงศ์ ส่วนนักศึกษาหญิง จัดลำดับครู แพทย์ พระ ทหาร ข้าราชการ ชาวนา

พ่อค้า เขื่อนพระวงศ์ และกรรมกร ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าทั้งนักศึกษาชายและหญิงส่วนใหญ่จัดลำดับสอดคล้องกัน และเมื่อนิยามการจัดลำดับตามภูมิภาคแล้วพบว่านักศึกษาเกือบทั้งหมดจัดให้ครูมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง แพทย์ลำดับสอง ยกเว้นนักศึกษาแพทย์เท่านั้นที่จัดแพทย์ในอันดับหนึ่ง และครูเป็นอันดับสอง แต่อาชีพทั้งสองก็มีลำดับสูงกว่าพระ

Embree (1969) เสนอความคิดว่า คนไทยไม่เชื่อว่าการทำงานเป็นความดีในตัวของมันเอง แต่จะให้ความสนใจกับสิ่งที่ให้ความสนุก การทำงานถ้าทำให้สนุกก็จะอยากทำ คนอาจเป็นคนดีได้โดยไม่ต้องทำงาน และคุณค่าของงานขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ที่จะได้รับ Sharp and Rapaport (1966) ก็ยังได้เน้นว่าคนไทยไม่คิดว่าความสำเร็จในการทำงานมีความสำคัญ ความสำเร็จในการทำงานเป็นเกมส์เท่านั้น ไม่ได้เกิดจากการทำงาน

ไพศาล ไกรสิทธิ์ ได้ศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมการทำงานของคนไทย (ไพศาล ไกรสิทธิ์, 2524) และได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้อย่างกว้างขวางครอบคลุม ข้อค้นพบของไพศาล ไกรสิทธิ์ ยืนยันข้อเสนอของนักวิชาการชาวต่างประเทศ ที่ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับลักษณะนิสัยการทำงานของคนไทย ในแง่ของแนวความคิดเกี่ยวกับการทำงาน คนไทยเชื่อว่า 1) การทำงาน และการหาความสนุกเป็นกิจกรรมที่สามารถทำร่วมกันได้ 2) การทำงานเพื่อการเปลี่ยนแปลงและเอาชนะสภาวะแวดล้อมเป็นไปได้ยาก 3) การทำงานเพียงอย่างเดียวไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชีวิตการทำงานประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว 4) การสะสมทรัพย์สินได้จากการทำงาน ไม่ใช่สิ่งจำเป็น ในแง่ค่านิยมเกี่ยวกับการทำงาน คนไทยมีทัศนะว่า 1) ต้องการงานที่ไม่ต้องใช้ความพยายามอย่างสม่ำเสมอ 2) ต้องการงานที่ไม่ต้องรับผิดชอบ 3) ต้องการงานที่ไม่ต้องเสี่ยง 4) ต้องการงานที่มีอิสระ

เราอาจสรุปงานวิจัยที่ได้กล่าวถึง โดยแบ่งออกเป็นสามส่วนใหญ่ ๆ คือ งานวิจัยเกี่ยวกับเกียรติภูมิของอาชีพในสังคมตะวันตกและในบางสังคมในเอเชีย งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดช่วงชั้นทางสังคมของไทย และงานวิจัยเกี่ยวกับเกียรติภูมิของอาชีพในสังคมไทย

ในส่วนที่เกี่ยวกับเกียรติภูมิของอาชีพโดยทั่วไป ได้พบว่ารายได้ ระดับการศึกษาและเพศ มีอิทธิพลต่อการกำหนดเกียรติภูมิของอาชีพ ค่าเกียรติภูมินี้อาจนำไปใช้เป็นตัวชี้ของสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลได้ ขึ้นทางสังคมของบุคคลเป็นตัวกำหนดโอกาสต่าง ๆ ในชีวิตของเขา รวมทั้งโอกาสในการประกอบอาชีพด้วย

ในด้านการจัดช่วงชั้นทางสังคมของไทย สังคมไทยแต่เดิมแบ่งออกเป็น 4 ชั้น คือ เจ้า ชุนนาง ไพร่ และทาส ระบบศักดินาเป็นตัวกำหนดชั้นทางสังคม เพราะเป็นตัวจำแนกสถานภาพตามกำลัง ไพร่พลที่อยู่ใต้การปกครอง พระสงฆ์และชาวจีนอพยพไม่อยู่ในระบบการเกณฑ์แรงงาน ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นเป็นความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ คนไทยเชื่อว่าการที่คนมีสถานะต่าง

กันเป็นเพราะผลกระทบในอดีต การสร้างบุญกุศลทำให้เกิดอำนาจพิเศษซึ่งช่วยเสริมให้ได้อยู่ในชั้นที่สูงกว่าผู้อื่น ชั้นชั้นกลางในสังคมไทยเริ่มเกิดในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เมื่อมีชาวจีนอพยพเข้ามา เป็นผู้ประกอบการและมีวัฒนธรรมเฉพาะแบบของตน ในสังคมปัจจุบันอาจแบ่งช่วงชั้นทางสังคมได้เป็นชั้นสูง ชั้นกลาง และชั้นล่าง ชั้นชั้นสูงและชั้นกลางเป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และเอกชนมากกว่าชนชั้นล่าง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร กรรมกร และช่างฝีมือ สำหรับการเลื่อนชั้นทางสังคมมีทั้งเลื่อนขึ้นและลง การเลื่อนชั้นมักเกิดขึ้นในกลุ่มอาชีพค้าขาย-บริการ การเลื่อนลงเกิดในกลุ่มอาชีพอื่น โดยเฉพาะกลุ่มอาชีพเกษตรกร คนจีนอพยพซึ่งเป็นผู้ทำการค้าขาย จึงได้เลื่อนชั้นทางสังคมสูงขึ้น และผสมกลมกลืนกับคนไทยได้โดยง่าย ในอดีตการศึกษามีส่วนช่วยให้คนได้เลื่อนชั้นทางสังคม แต่ปัจจุบันการศึกษาทำหน้าที่รักษาโครงสร้างชนชั้นแบบเดิม ในกลุ่มชนชั้นสูงส่วนใหญ่เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและไม่มีภูมิหลังเป็นเกษตรกร ในกลุ่มชนชั้นล่าง เมื่อพิจารณาจากกลุ่มที่เป็นคนงาน-กรรมกร พบว่ามีการศึกษาน้อยมาก อย่างไรก็ตาม คนในแต่ละชนชั้นพอใจในสถานภาพของตน แต่ยังคงหวังจะเปลี่ยนแปลงฐานะให้สูงขึ้นในรุ่นลูกด้วยการให้การศึกษาที่สูงขึ้น

ในส่วนที่เกี่ยวกับเกียรติภูมิของอาชีพ พระมัสถานะสูงมากในสังคมไทย ครู แพทย์ ทหาร และข้าราชการ ก็ได้รับการยกย่องมากในสังคมไทยเช่นกัน

4. กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 แยกกลุ่มตัวอย่างที่จะเป็นผู้ให้คะแนนออกเป็นกลุ่มเมืองและชนบท โดยกำหนดว่ากลุ่มเมือง ได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองใหญ่ในประเทศไทย ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เทศบาลนครเชียงใหม่ และเทศบาลนครหาดใหญ่ ซึ่งประชากรจำนวนมากกว่า 50,000 คน ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกา เทศบาล สำหรับเทศบาลนคร ส่วนกลุ่มชนบท ได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอใดอำเภอหนึ่งที่จะสุ่มตัวอย่างจากจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองมีจำนวน 400 คน ในเขตชนบทมีจำนวน 400 คน

4.2 สำหรับกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างจากเขตเจนนับ (enumeration district) ที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ กำหนดไว้จำนวน 24 เขต เลือกได้ 10 เขต (ดูรายละเอียดหน้าถัดไป ใช้ผู้ตอบจำนวนเขตละ 20 คน รวม 200 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างในเทศบาลนครเชียงใหม่และหาดใหญ่ ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างให้ได้ผู้ตอบในเขต

ต่าง ๆ คือ เชียงใหม่ สุ่มได้ 5 เขต ใช้ผู้ตอบจำนวนเขตละ 20 คน และหาดใหญ่สุ่มได้ 2 เขต ใช้ผู้ตอบจำนวนแห่งละ 50 คน

4.3 สำหรับกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบท ผู้วิจัยใช้วิธีจำแนกเป็นภาคภูมิศาสตร์สี่ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ แล้วสุ่มตัวอย่างจังหวัดในแต่ละภาค ได้ดังนี้

ภาคเหนือ	ลำปางและพิษณุโลก
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	หนองคายและศรีสะเกษ
ภาคกลาง	กาญจนบุรีและลพบุรี
ภาคใต้	สงขลาและชุมพร

ในแต่ละจังหวัดจะสุ่มตัวอย่างอำเภอและหมู่บ้านด้วยวิธีการเดียวกับชั้นสุ่มจังหวัด รายชื่ออำเภอที่สุ่มได้อยู่ในรายละเอียดหน้าถัดไป

4.4 เมื่อได้เขตและหมู่บ้านทั้งในบริเวณเมืองและชนบทแล้ว ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างประชากรจากเขตเมือง โดยในกรุงเทพมหานครสุ่มได้ตัวอย่างเขตละ 20 คน ในเชียงใหม่สุ่มได้เขตละ 20 คน เช่นกัน และในสงขลาสุ่มได้เขตละ 50 คน ส่วนเขตชนบทผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างจากอำเภอได้อำเภอละ 50 คน ในเขตชนบทผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างจากอำเภอให้ได้ 1 หมู่บ้าน แล้วสุ่มตัวอย่างหมู่บ้านละ 50 คน จาก 50 ครัวเรือน ซึ่งถือได้ว่ามีจำนวนประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้าน จึงเป็นตัวแทนที่เพียงพอและเชื่อถือได้

สรุปขั้นตอนที่ผู้วิจัยใช้เลือกและสุ่มตัวอย่าง

<u>เมือง</u>	<u>กรุงเทพฯ</u>	10 เขต แจงนับ ได้แก่ แขวงวัดท่าพระ แขวงรองเมือง แขวงปากคลองภาษีเจริญ แขวงบางรัก แขวงวชิรพยาบาล แขวงทุ่งวัดดอน แขวงสามเสนนอก แขวงมักกะสัน แขวงบุคคโล และแขวงบางพลัด รวม 200 คน
<u>เชียงใหม่</u>		เขตเทศบาลนคร 5 เขต ได้แก่ เขต ถนนช้างเผือก ศรีภูมิ สุเทพ สิงหาราช และวัดเกตุ รวม 100 คน
<u>หาดใหญ่</u>		เขตเทศบาลนคร 2 เขต ได้แก่ เขตหาดใหญ่ และเขตคอหงส์ รวม 100 คน
<u>ชนบท</u>	<u>เหนือ</u>	ลำปาง (อำเภอเกาะ) 50 คน พิษณุโลก (อำเภอวังทอง) 50 คน
	<u>อีสาน</u>	หนองคาย (อำเภอท่าบ่อ) 50 คน

	ศรีสะเกษ (อำเภออุษาคเนย์)	50 คน
<u>กลาง</u>	กาญจนบุรี (อำเภอท่ามะกา)	50 คน
	ลพบุรี (อำเภอบ้านหมี่)	50 คน
<u>ใต้</u>	สงขลา (อำเภอสิงหนคร)	50 คน
	ชุมพร (อำเภอเมืองชุมพร)	50 คน

5. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยที่ต้องนำข้อมูลเชิงคุณภาพในระดับหนึ่งมาจำแนกให้ละเอียด แล้วทำเป็นข้อมูลเชิงปริมาณในที่สุด การเก็บรวบรวมข้อมูลจำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่ประดิษฐ์ขึ้นมา โดยเฉพาะ (รายละเอียดปรากฏในบทที่สอง) เมื่อได้ผลการวิจัยเป็นคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพออกมาแล้วก็จะนำไปศึกษาเปรียบเทียบกับคะแนนมาตรฐานสากลของ Treiman ซึ่งจำแนกอาชีพออกเป็น 9 กลุ่มอาชีพใหญ่ 83 กลุ่มอาชีวะย่อย 284 กลุ่มอาชีพ และ 509 อาชีพ ดังกล่าวแล้ว การเก็บรวบรวมข้อมูลจึงต้องกระทำอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง รวมทั้งการจำแนกอาชีพในการศึกษาและเปรียบเทียบก็ต้องให้อยู่ในวิสัยที่จะก่อให้เกิดความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ เพื่อให้เป็นไปตามความประสงค์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ในการวิจัยนี้จะใช้อาชีพในระดับกลุ่มอาชีวะย่อย (Minor Groups) ของ Treiman เท่านั้น โดยตัดอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับสังคมไทยออกไป ส่วนอาชีพที่เพิ่มเติมเข้ามาจะพิจารณาความเหมาะสมในแง่ต่าง ๆ (ดูรายละเอียดในบทที่สอง)

2. ในการวิจัยนี้จะใช้กลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีอายุ 20 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป สามารถอ่านหนังสือออก และประกอบอาชีพแล้ว

6. นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

มาตรวัดเกียรติภูมิของอาชีพ (Occupational Prestige Scale) หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นถึงระดับของความมีชื่อเสียง ศักดิ์ศรี ความนิยมยกย่อง หรือเกียรติภูมิของอาชีพต่าง ๆ ในการวิจัยนี้จะสร้างมาตรวัดเกียรติภูมิของอาชีพต่าง ๆ ในรูปของค่าคะแนนแต่ละอาชีพ

คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ (Occupational Prestige Score) หมายถึง ค่าเกียรติภูมิของแต่ละอาชีพที่ได้รับจากทั้งชาวเมืองและชาวชนบท ซึ่งตีความออกมาเป็นตัวเลข

ระหว่าง 0-100

การศึกษา หมายถึง ระดับวุฒิสูงสุดที่บุคคลได้รับจากการศึกษาอย่างเป็นทางการทั้งในระบบและนอกระบบ ในการวิจัยนี้แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. ระดับประถมศึกษา
2. ระดับมัธยมศึกษา
3. สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา

อาชีพ หมายถึง ชนิดของงานที่บุคคลนั้นทำอยู่ เป็นงานที่ทำแล้วได้รับค่าจ้าง เงินเดือน หรือสิ่งตอบแทน โดยไม่คำนึงว่าจะ ได้รับในรูปเงินสดหรือสิ่งของ หรืองานที่ทำโดยไม่ได้รับค่าจ้าง ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่อาชีพ 89 อาชีพ ตามที่ได้จัดทำรายชื่อขึ้น

7. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำมาตรวัด เกียรติภูมิของอาชีพในสังคมไทย ที่ได้จัดทำขึ้น ไปให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 800 คน ให้ค่าคะแนน โดยได้ออกเก็บรวบรวมข้อมูลสองครั้ง ในช่วงเดือนตุลาคม 2529 - มิถุนายน 2530

8. การตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล

จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 800 คนนี้ เมื่อผู้วิจัยนำค่าคะแนนอาชีพมาประมวลผลในครั้งแรก ผลปรากฏว่าข้อมูลมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สูงมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้พิจารณาคัดเลือกและกลั่นกรองข้อมูลใหม่ โดยได้ตรวจสอบคะแนนเกียรติภูมิในแบบวัดคะแนนแต่ละชุด อย่างระมัดระวัง และพบว่า มีแบบวัดคะแนนบางฉบับที่ผู้ตอบไม่ตั้งใจตอบ เช่น ให้คะแนนทุกอาชีพ 60 คะแนน เท่ากันหมด บางฉบับให้คะแนนเพียง 2 ค่า คือ 10 กับ 100 สลับกันไป หรือบางฉบับให้ 100 เต็มทุกอาชีพ แบบวัดคะแนนที่มีความน่าเชื่อถือน้อยในลักษณะนี้ มีอยู่ทั้งหมด 72 ชุด ผู้วิจัยจึงตัดสินใจตัดออกไป ทำให้เหลือจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์รวม 728 ชุด ดังกล่าว

หลังจากที่ได้ตรวจสอบข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ เริ่มด้วยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ ค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดของคะแนนเกียรติภูมิ

- ของอาหรับเป็นรายอาหรับ และได้พิจารณาค่าเฉลี่ยโดยจำแนกตามข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ในด้านการอาศัยอยู่ในเมือง-ชนบท ภาควิชาศาสตร์และระดับการศึกษา ได้วิเคราะห์หาค่าความถี่และร้อยละของเหตุผลที่ผู้ตอบให้ในการให้ค่าเกียรตินิยมของอาหรับ นอกจากนี้ได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของค่าคะแนนสากลกับค่าคะแนนของไทย โดยใช้สถิติ Pearson Correlation และทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างอาหรับโดยการทดสอบค่าสถิติ t-test

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่สอง
มาตรฐานวัดเกียรติภูมิของอาชีพ

ในการหาค่าเกียรติภูมิของอาชีพในสังคมไทย จำเป็นที่จะต้องสร้างเครื่องมือคือมาตรวัดคะแนนเกียรติภูมิ และดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้คือ

- ขั้นที่ 1 กำหนดรายชื่ออาชีพที่จะหาค่าเกียรติภูมิ
- ขั้นที่ 2 ตรวจสอบความสมบูรณ์และเหมาะสมของรายชื่ออาชีพแล้วปรับปรุงแก้ไข
- ขั้นที่ 3 จัดทำคำอธิบายอาชีพ
- ขั้นที่ 4 จัดทำมาตรวัดเกียรติภูมิของอาชีพ
- ขั้นที่ 5 ใช้มาตรวัดเกียรติภูมิของอาชีพ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนเหล่านี้ ดังนี้

2.1 กำหนดรายชื่ออาชีพ

อาชีพต่าง ๆ ที่มีอยู่ในรายชื่ออาชีพทั้งของ ILO และของโทรแมน มีจำนวนมากถึง 500 กว่าอาชีพ ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาว่ามีจำนวนมากเกินกว่าที่จะให้ผู้ตอบให้คะแนนเกียรติภูมิได้โดยไม่สับสนหรือเบื่อหน่าย ผู้วิจัยจึงตัดสินใจเลือกอาชีพในระดับกลุ่มอาชีพย่อย (minor group) มีจำนวนอาชีพอยู่ 59 อาชีพ เพื่อให้อยู่ในวิสัยที่ผู้ตอบโดยทั่วไปจะให้คะแนนได้ อาชีพ 59 อาชีพในระดับกลุ่มอาชีพย่อย ที่คัดเลือกมาจากโทรแมนมีดังนี้

1. นักวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น นักเคมี ฟิสิกส์ ธรณีวิทยา
2. สถาปนิกและวิศวกร
3. เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและเรือ เช่น นักบิน นายเรือ วิศวกรประจำเรือต้นหน
4. นักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ เช่น นักชีววิทยา นักสัตววิทยา นักพฤกษศาสตร์
5. แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เภสัชกร
6. นักสถิติ นักคำนวณ นักวิเคราะห์ระบบงาน
7. นักเศรษฐศาสตร์ และนักบัญชี
8. ผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย เช่น ทนายความ ผู้พิพากษาและอัยการ
9. ผู้ปฏิบัติงานทางศาสนา เช่น พระสงฆ์ บาทหลวง อนุศาสนาจารย์

10. นักประพันธ์ นักเขียน
11. ประติมากร จิตรกร ศิลปิน ช่างภาพ นักออกแบบ
12. นักประพันธ์เพลง นักดนตรี นักร้อง นักแสดง
13. นักกีฬาอาชีพ
14. ผู้จัดการ นักธุรกิจ
15. หัวหน้าเสมียน พนักงาน
16. พนักงานชวเลข พิมพ์ดีด
17. พนักงานบัญชี รับจ่ายเงิน
18. พนักงานคุมเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์
19. เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม เช่น นายสถานีรถไฟ นายตรวจรถ นายท่าขนส่ง นายไปรษณีย์โทรเลข
20. กระเป๋ารถ
21. พนักงานนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ เช่น บุรุษไปรษณีย์ คนเดินหนังสือ นักการ
22. พนักงานรับโทรศัพท์ โทรเลข
23. เสมียนพนักงาน เช่น เสมียนพัสดุ เสมียนโต้ตอบจดหมาย พนักงานต้อนรับ
24. เจ้าของกิจการค้า
25. ผู้จัดการฝ่ายซื้อ-ขาย
26. พนักงานขายและตัวแทนขายหน้า เช่น ผู้หาประกันภัย นายหน้า
ซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ เซลล์แมน พนักงานขายผลิตภัณฑ์ พนักงานเดินตลาด
27. ผู้จัดการโรงแรม ภัตตาคาร บาร์
28. ผู้ควบคุมดูแลอาคาร แม่บ้าน และอาชีพที่เกี่ยวข้อง
29. คนรับใช้ คนทำงานบ้าน คนทำความสะอาดและภารโรง
30. คนซักกรีด ซักแห้ง และอัดรีดเสื้อผ้า
31. ช่างแต่งผม ตัดผมและเสริมสวย
32. ผู้ให้บริการความปลอดภัย เช่น เจ้าหน้าที่ดับเพลิง ยาม เจ้าหน้าที่เรือนจำ
33. ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตู
คนเฝ้ารถ
34. ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่นาหรือฟาร์ม
35. ผู้ทำงานในไร่นา ลูกจ้างนา คนงานในฟาร์ม
36. ผู้ทำงานป่าไม้ คนตัดไม้

37. ชาวประมง ผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ (ฟาร์มกุ้ง, หอย) พราน และผู้ทำงานที่เกี่ยวข้อง
38. ผู้ควบคุมงานผลิต และหัวหน้าช่างเครื่องกลไฟฟ้า เคมี เหมืองแร่ ก่อสร้าง
39. ผู้ทำงานเหมืองแร่ เหมืองหิน และขุดเจาะบ่อ
40. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโลหะ ถลุงแร่ หลอมหล่อ ชุบ เคลือบโลหะ
41. ผู้ปฏิบัติงานด้านเคมี (บด เคี้ยว กลั่น กรอง)
42. ช่างปั้น ทอ ถัก ย้อม ช่างทำเชือกกระดาษ
43. ผู้ทำงานโรงสี โรงมันสำปะหลัง น้ำตาล เล็นหมี สุรา ฟาร์มโคนม
44. ผู้เตรียมใบยาสูบ มวนบุหรี่และผู้ทำยานัตถ์
45. ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ประดิษฐ์ เครื่องแต่งกาย เย็บปัก ทำเบาะ และที่นอน
46. ช่างทำรองเท้า ตัดเย็บกระเป๋าและเครื่องหนัง
47. ช่างทำเครื่องเรือน
48. ช่างเหล็ก ช่างทำเครื่องมือ พนักงานเครื่องมือกล ช่างวางท่อ เชื่อมโลหะ
49. ช่างปรับเครื่องจักร ประกอบเครื่องกล เช่น ช่อมานาฬิกา รถยนต์ ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์
50. พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์
51. ช่างเพชรพลอย ช่างรูปพรรณ
52. ช่างปั้นแก้วดินเผา เจียรระไนแก้ว ช่างเขียนและตกแต่งเครื่องแก้ว ดินเผา ช่างทำเครื่องดนตรี ช่างทำตุ๊กตา
53. ผู้ทำผลิตภัณฑ์ยาง พลาสติกและกระดาษ เช่น ทำป้ายพลาสติก กัดหล่อยาง
54. ช่างพิมพ์
55. ช่างก่ออิฐ ช่างไม้ ช่างปูกระเบื้อง ช่างทาสี และพ่นสี
56. ช่างยนต์ ช่างเครื่องปรับอากาศ
57. พนักงานขนถ่ายวัสดุ เช่น ทำงานบริเวณท่าเรือ ขนถ่ายสินค้า ประจำยานพาหนะ
58. พนักงานเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง เช่น พนักงานห้องเครื่องเรือน ขับรถไฟ ขับรถ ขับเรือ

59. กรรมกรหรือคนงาน

2.2 ตรวจสอบและปรับปรุงรายชื่ออาชีพ

นำรายชื่ออาชีพนี้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญสามท่านพิจารณา ผู้เชี่ยวชาญสามท่าน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร. พัทยา สายหู นักมานุษยวิทยา นางนัทศน์ ชีระวิทย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านแรงงาน และรองศาสตราจารย์ ดร. พิชิต นัทภักษ์เทพสมบัติ นักประชากรศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญทั้งสามท่านได้ให้คำแนะนำให้ปรับปรุงอาชีพต่าง ๆ อีกโดยคัดเลือกอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสังคมไทยในระดับหน่วยอาชีพ (unit group) และระดับอาชีพ (occupation) เพิ่มเข้าไป ผู้วิจัยได้คัดเลือกอาชีพจากระดับดังกล่าวเพิ่มเติมอีก จำนวน 20 อาชีพ กับเพิ่มเติมอาชีพที่มีความน่าสนใจเข้าไปอีก 1 อาชีพ ได้แก่ อาชีพหญิงบริการ เช่น หมอนวด พาร์ทเนอร์ จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสามท่าน ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นควรให้ทำการจำแนกอาชีพในกลุ่มเกษตรกร และทหาร-ตำรวจ ให้ละเอียดยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ในการศึกษา จึงได้จำแนกอาชีพเพิ่มเติมอีกจำนวน 9 อาชีพ และตรวจสอบพบว่ามีความหมายตรงกับระดับหน่วยอาชีพและระดับอาชีพของไทรแมนเช่นกัน จึงรวมเป็นอาชีพที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ทั้งหมดจำนวน 89 อาชีพ โดยเป็นอาชีพที่ตรงกับไทรแมนเคยศึกษาไว้ในระดับต่าง ๆ จำนวน 88 อาชีพ และเป็นอาชีพที่กำหนดเพิ่มขึ้นเฉพาะสังคมไทย จำนวน 1 อาชีพ อาชีพที่เพิ่มเติมตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ 21 อาชีพ ได้แก่

1. พยาบาล
2. ครู-อาจารย์ (ระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย)
3. อาจารย์มหาวิทยาลัย
4. นักสังคมวิทยา นักประวัติศาสตร์ นักรัฐศาสตร์
5. นักสังคมสงเคราะห์
6. ผู้ปรุงอาหาร กู้ก พ่อ/แม่ครัวอาชีพ
7. พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม
8. ไทร หมอดู
9. นักหนังสือพิมพ์
10. รัฐมนตรี
11. วุฒิสมาชิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
12. อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด

13. ทูต
14. นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการกอง สมาชิกสภาจังหวัด
15. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน และคณะกรรมการหมู่บ้าน กรรมการสภาตำบล
16. ข้าราชการระดับกลาง
17. พ่อค้าเร่
18. ผู้เช่านา
19. คหบดี (ผู้ไม่มีอาชีพ แต่มีมรดกทรัพย์สิน)
20. หลงจู้ ผู้รับจำนำ
21. หญิงบริการ เช่น หมอนวด พาร์ทเนอร์

สำหรับอาชีพที่ผู้วิจัยปรับปรุงให้ละเอียดขึ้น 9 อาชีพ ได้แก่ อาชีพเกษตรกร ทหาร และตำรวจ ได้เพิ่มเติมรายละเอียดลงไปให้เฉพาะเจาะจงมากขึ้นเพื่อสะดวกในการให้ค่าเกียรตินิยมของอาชีพ อาชีพที่ปรับปรุงเพิ่มเติม มีดังนี้

เกษตรกร แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

1. เกษตรกร ชานา ชาวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป
2. เกษตรกร ชานา ชาวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดกลางตั้งแต่ 10-40 ไร่
3. เกษตรกร ชานา ชาวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดเล็กตั้งแต่ 10 ไร่ลงมา

ทั้งนี้โดยพิจารณาจากขนาดถือครองที่ดิน โดยเฉลี่ยจากภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย

นายทหาร แบ่งระดับชั้นยศเป็น 3 ระดับ

1. นายทหารระดับนายพล
2. นายทหารระดับนายร้อย-นายพัน
3. นายทหารชั้นประทวน คือ พลทหาร นายสิบ จ่า

ตำรวจ แบ่งชั้น-ยศเป็น 3 ระดับคือ

1. นายพลตำรวจ
2. นายร้อยตำรวจ-นายพันตำรวจ
3. พลตำรวจ นายสิบ จ่า นายดาบ

ขั้นต่อไป เพื่อให้แน่ใจว่า อาชีพ 89 อาชีพนี้เป็นที่รู้จักของคนไทย โดยเฉพาะในชนบท และคนในชนบทรู้จักดีพอที่จะให้ค่าเกียรตินิยมแก่อาชีพเหล่านั้นได้ ผู้วิจัยจึงนำรายชื่ออาชีพ 89 อาชีพไปให้ชาวเมืองและชาวชนบทจำนวน 30 คน (อย่างละ 15 คน) พิจารณาว่ารู้จักอาชีพเหล่านั้นหรือไม่ เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าอาชีพเหล่านั้นเป็นอาชีพที่คนไทยรู้จัก พบว่ามีอาชีพที่ไม่เป็นที่รู้จัก 8 อาชีพ จึงนำอาชีพเหล่านั้นมาปรับปรุง โดยการเพิ่มคำอธิบายและตัวอย่างง่าย ๆ เกี่ยวกับผู้ที่ประกอบอาชีพนั้นอีก แล้วนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างเดิมอีกครั้ง พบว่าครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างรู้จักอาชีพทุกอาชีพ

2.3 จัดทำคำอธิบายอาชีพ

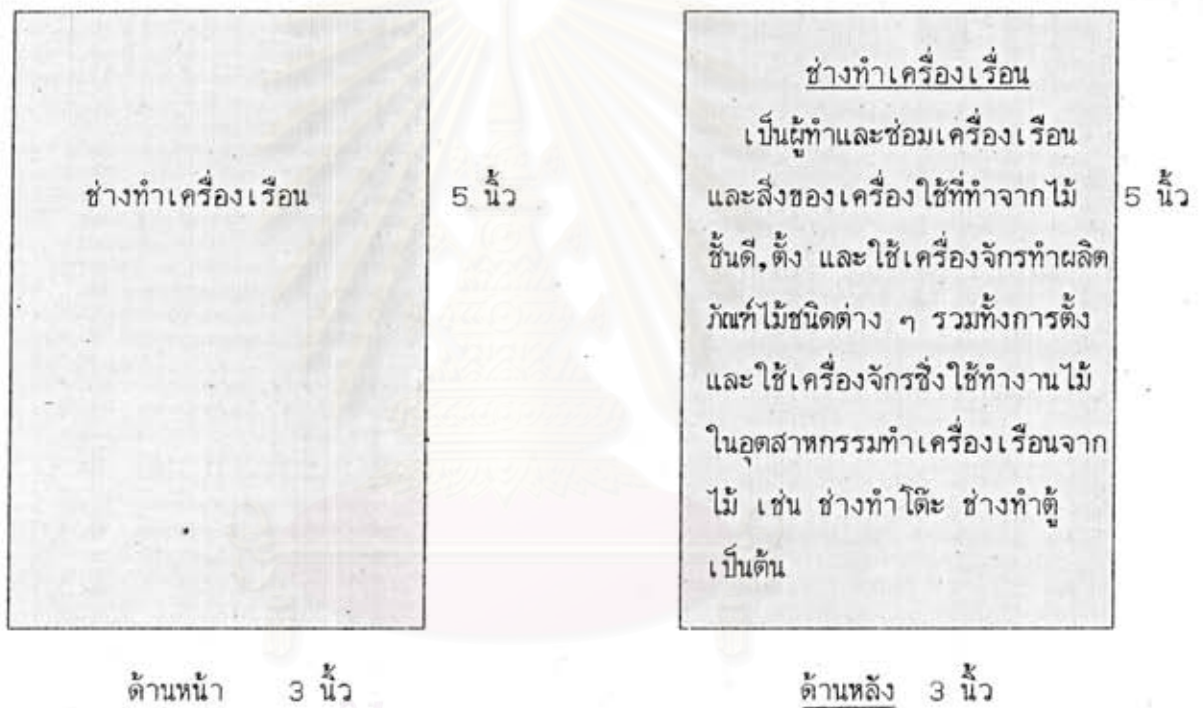
ในการนำอาชีพ 89 อาชีพไปให้คำตอบให้ค่าเกียรตินิยม จำเป็นที่จะต้องมีคำอธิบายสำหรับอาชีพต่าง ๆ และมีข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับรายได้ขั้นต้นของอาชีพนั้น ๆ โดยประมาณ และระดับการศึกษาของผู้ประกอบอาชีพนั้น ๆ ผู้วิจัยได้คัดเลือกคำอธิบายสำหรับอาชีพต่าง ๆ จากคำอธิบายอาชีพที่กรมแรงงานได้จัดทำไว้ตามแนวทางของ ILO และได้เพิ่มเติมตัวอย่างประกอบอาชีพนั้น ๆ ในความหมายที่คนไทยคุ้นเคย เช่นอาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านศาสนา ก็ได้เติมตัวอย่างว่า นักบวช พระ อาชีพผู้ให้กู้ยืมเงิน กรมแรงงานใช้ชื่อตัวอย่างว่าหลงจู ผู้รับจำนำ ผู้วิจัยก็ได้นำตัวอย่างของกรมแรงงานมาใช้ หลังจากนั้น ได้ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับอัตราเงินเดือนขั้นต้นของอาชีพต่าง ๆ และวุฒิการศึกษาของอาชีพนั้น ๆ ตามเกณฑ์ของ กพ. แล้วนำมาเพิ่มเติมในคำอธิบายเพื่อให้ผู้อ่านมีข้อมูลเพียงพอแก่การตัดสินใจให้ค่าเกียรตินิยม

2.4 จัดทำมาตรวัดคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพ

มาตรวัดคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพประกอบด้วย บัตรอาชีพ กล่องระดับอาชีพ แผงจัดคะแนนอาชีพ และแบบวัดคะแนน รายละเอียดของเครื่องมือแต่ละชั้นมีดังนี้

(1) บัตรอาชีวะ ได้แก่บัตรรายชื่ออาชีพต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการศึกษาวิจัย ขนาดของบัตร 3×5 นิ้ว จำนวน 89 บัตร เท่ากับรายชื่ออาชีพ ด้านหน้าของบัตรจะเขียนชื่ออาชีพ (บัตรละ 1 อาชีพ) ด้วยตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่ สามารถอ่านได้ชัดเจน ด้านหลังของบัตรจะพิมพ์ชื่ออาชีพด้วยคำอธิบายเกี่ยวกับลักษณะอาชีพ ตัวอย่างผู้ประกอบอาชีพนั้น ๆ โดยสังเขป

ตัวอย่างบัตรอาชีพ

(2) กล่องระดับอาชีพ เป็นกล่องขนาด $3 \times 5 \times 3$ นิ้ว ด้านบนเปิดมีจำนวน 10 กล่อง ใช้สำหรับให้ผู้ตอบนำบัตรอาชีพมาจัดลำดับขั้นต้น โดยเลือกใส่บัตรทั้ง 89 บัตรลงในกล่องตามที่ได้เห็นสมควร เพื่อหาระดับของอาชีพอย่างคร่าว ๆ กล่องแต่ละกล่องจะแสดงระดับคะแนนของอาชีพไว้ด้านหน้าและด้านข้างกล่องเป็นช่วงคะแนนดังนี้

กล่องที่	ระดับคะแนน	0 - 10	คะแนน
" 1	"	11 - 20	"
" 2	"	21 - 30	"
" 3	"	31 - 40	"
" 4	"	41 - 50	"
" 5	"	51 - 60	"

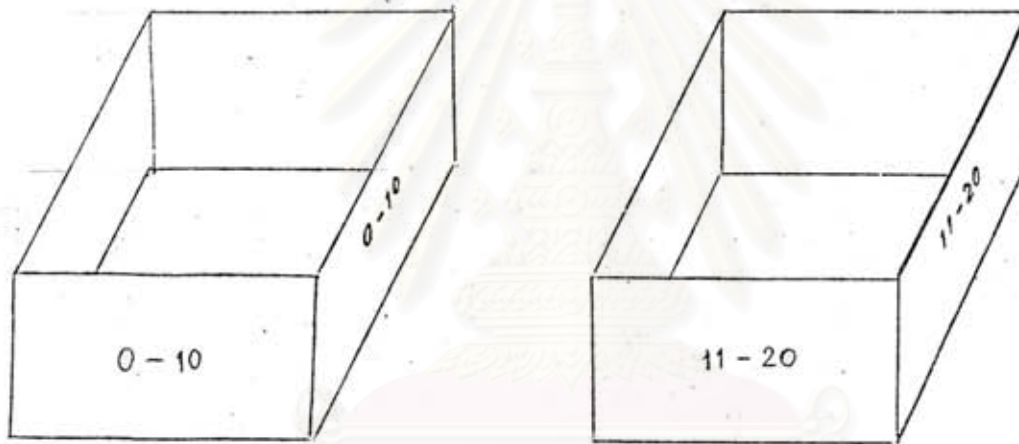
กล่องที่ 7	ระดับคะแนน	61 - 70	"
" 8	"	71 - 80	"
9	"	81 - 90	"
" 10	"	91 - 100	"

ตัวอย่างกล่องระดับอาเซียน

กล่องที่ 1

กล่องที่ 2

สถาบันวิทยบริการ

(3) แผงจัดคะแนนอาเซียน เป็นแผงกระดาษขนาด 6 x 12 นิ้ว ภายในมีช่องสำหรับเสียบบัตรอาเซียนได้ ช่องเสียบบัตรแต่ละช่องมีค่าระดับคะแนนต่างกัน 1 คะแนน ช่องเสียบบัตรมี 10 ช่อง ช่องล่างสุดมีค่า 1 คะแนน ช่องบนสุดมีค่า 10 คะแนน ผู้ตอบจะนำบัตรอาเซียนที่ใส่ไว้ในกล่องแต่ละกล่องมาจัดลำดับคะแนน โดยละเอียดอีกครั้ง โดยการสอดบัตรอาเซียนลงในแผงจัดคะแนน ผู้ตอบอาจสอดบัตรอาเซียนหลายใบในช่องเดียวกันก็ได้ ถ้าคิดว่าอาเซียนเหล่านั้นมีคะแนนเกียรติภูมิเท่า ๆ กัน คะแนนในแผงจัดคะแนนนี้จะเป็นการแยกคะแนนจากกล่องระดับอาเซียนให้ย่อยลงอีกกล่องละ 10 คะแนน เพราะฉะนั้นรวมแล้วมาตรวัดอาเซียนจะมีค่า 0 - 100 คะแนน

ตัวอย่างแผนจัดคะแนนอาเซียน

แผนจัดคะแนนอาเซียน		
10	_____	10
9	_____	9
8	_____	8
7	_____	7
6	_____	6
5	_____	5
4	_____	4
3	_____	3
2	_____	2
1	_____	1

ช่องเสียบัตร

12 นิ้ว

6 นิ้ว

(4) แบบวัดคะแนน เป็นแบบฟอร์มที่สร้างขึ้นเพื่อบันทึกรายละเอียดเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวอย่าง และการให้ค่าของเกียรติภูมิของอาเซียนแบบวัดคะแนนประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

- 1) ส่วนรายละเอียดข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ จังหวัด เพศ วัย การศึกษา
- 2) ส่วนรายละเอียดการให้ค่าอาเซียน ได้แก่ รายชื่ออาเซียนทั้ง 89 อาเซียน

จำแนกเป็น 9 กลุ่มอาเซียน

แบบวัดคะแนน มีรายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก.

2.5 ใช้มาตรวัดเกียรติภูมิของอาเซียน

มาตรวัดเกียรติภูมิของอาเซียนที่สร้างขึ้นนี้ ผู้วิจัยจะได้นำไปใช้วัดคะแนนเกียรติภูมิของอาเซียน 89 อาเซียน กับผู้ตอบจำนวน 728 คน ดังรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้ชี้แจงแล้วในบทที่หนึ่ง สำหรับผลของคะแนนเกียรติภูมิเป็นข้อค้นพบที่จะนำเสนอในบทต่อ ๆ ไป หัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้มาตรวัดดังกล่าว เมื่อนำมาตรวัดไปให้กลุ่มตัว

อย่างให้คะแนน ผู้วิจัยจะอธิบายเพิ่มเติมในกรณีที่ผู้ตอบอ่านคำอธิบายอาชีวะด้านหลังบัตรและยังไม่เข้าใจดี ผู้ตอบส่วนใหญ่ใช้เวลามากกว่า 30 นาที ในการเลือกบัตรอาชีวะ ใส่ในกล่องระดับอาชีวะและแดงจัดคะแนนอาชีวะ มีผู้ตอบร้อยละ 4 ที่ใช้เวลารวดเร็วเพียง 15 นาที ผู้ตอบอีกร้อยละ 39 ใช้เวลาประมาณ 30 นาที ผู้ตอบร้อยละ 37 หรือกลุ่มใหญ่เป็นที่สองใช้เวลาระหว่าง 30 - 45 นาที อีกร้อยละ 13 ใช้เวลาระหว่าง 45-60 นาที ที่เหลือร้อยละ 7 ใช้เวลาเกินกว่า 1 ชั่วโมง โดยส่วนรวมแล้ว ผู้ตอบจึงได้ใช้เวลามากพอควร ในการคิดให้คะแนนเกียรติภูมิ

จากการสังเกตและจดบันทึกของผู้วิจัย ได้พบว่าผู้ตอบที่ให้ความร่วมมือดีมาก ตั้งใจทำด้วยความเต็มใจ สนุกสนาน และขอคำอธิบายเพิ่มเติมจากผู้วิจัย เมื่อไม่เข้าใจ รวมแล้วมีถึงร้อยละ 44 อีกร้อยละ 23 พูดคุย ซักถามด้วยความสนใจในมาตรฐานแล้วตอบอย่างจริงจังและมั่นใจ ผู้ตอบร้อยละ 9 ทำมาตรฐานด้วยความเอาใจจริงเอาใจ เคร่งครัด มีผู้ตอบร้อยละ 7 ที่ลังเลตัดสินใจช้า และบอกว่า ...ตัดสินใจไม่ค่อยถูกว่าจะให้คะแนนอาชีวะใดเท่าไร ผู้ตอบที่เหลือมีร้อยละ 10 ที่ให้เวลาค่อนข้างน้อยหรือทำมาตรฐานอย่างไม่เต็มใจนัก และอีกร้อยละ 4 ที่ทำแบบเรื่อย ๆ เฉื่อย ๆ หงุดหงิดนิดหน่อย แต่ก็ให้ความร่วมมือดี

เมื่อนิยามจากระยะเวลาและอาการปฏิกิริยาของผู้ตอบในการทำมาตรฐาน จึงอาจถือได้ว่าการใช้มาตรฐานเกียรติภูมิของอาชีวะนี้เป็นไปด้วยดี และมีความเชื่อถือได้สูง

ข้อมูลอีกประการหนึ่งที่ผู้วิจัยสนใจจะทราบคือ มีอาชีวะอะไรบ้างที่ผู้ตอบคิดว่าควรเพิ่มเติมเข้าไปในมาตรฐานนี้ และได้ตั้งคำถามข้อนี้ไว้ในส่วนต้นของมาตรฐานด้วย อาชีวะ 89 อาชีวะนี้ ย่อมไม่ครอบคลุมอาชีวะที่มีอยู่ทั้งหมดในสังคมไทย แต่เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลาและขีดความสามารถของผู้ตอบ ผู้วิจัยจึงเลือกเฉพาะอาชีวะระดับอาชีวะย่อย (minor group) ซึ่งแตกออกได้เป็นอีกหลายอาชีวะเพื่อให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น เมื่อได้คัดเลือกแล้วก็ยังต้องการทราบว่า อาชีวะใดบ้างที่ผู้ตอบคิดว่าสำคัญควรเพิ่มเติม จากการประมวลคำตอบของผู้ให้ค่าเกียรติภูมิ มีผู้ตอบถึง 78 คน ที่ระบุอาชีวะเพิ่ม อาชีวะเด่น ๆ ที่ถูกระบุเรียงตามลำดับความถี่มีดังนี้ (ตัวเลขในวงเล็บคือความถี่)

ชอทานอาชีวะ (9)

มิจนาชีวะ (มือปืน, นักเลง) (6)

นักพัฒนา (5)

นักวิจัย (4)

ชายพวงมาลัย-หนังสือพิมพ์ (4)

ชายลือตเตอร์ (3)

นักสืบ (3)

นักการพนัน (2)

ผู้รับเหมา (2)

ทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน (2)

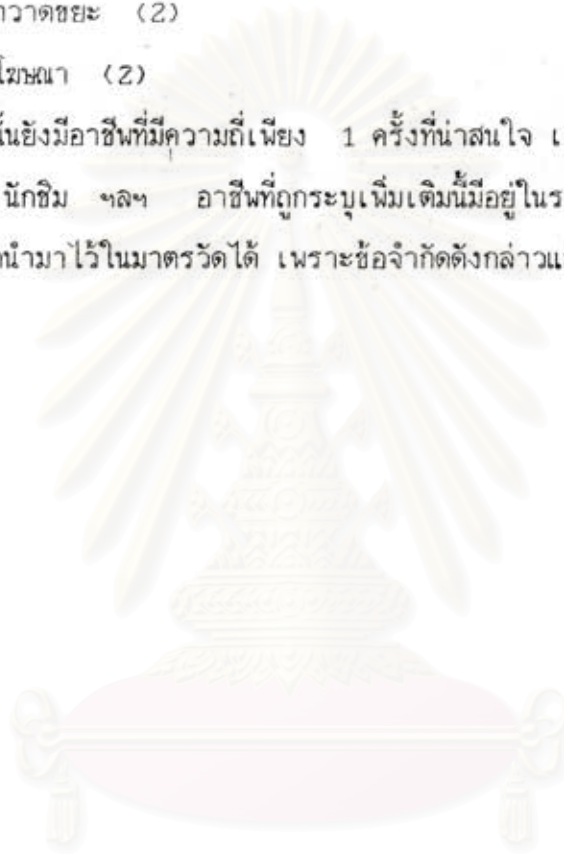
ผู้นำเที่ยว-ไกด์ (2)

ชายห่วยได้ดิน (2)

คนกวาดขยะ (2)

นักโฆษณา (2)

นอกจากนี้ยังมีอาชีพที่มีความถี่เพียง 1 ครั้งที่น่าสนใจ เช่น ลับเพชร สารวัตรนักเรียน แม่บ้าน นักชิม ฯลฯ อาชีพที่ถูกระบุเพิ่มเติมนี้มีอยู่ในรายชื่ออาชีพละเอียดเกือบทั้งสิ้น แต่ผู้วิจัยไม่สามารถนำมาไว้ในมาตรวัดได้ เพราะข้อจำกัดดังกล่าวแล้ว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่สาม เกียรติภูมิของอาชีพในสังคมไทย

หลังจากที่ผู้วิจัยได้สร้างมาตรวัดคะแนนเกียรติภูมิอาชีพของคนไทยแล้วก็ได้นำมาตรวัดนี้ไปใช้วัดค่าคะแนนที่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 728 คน ให้แก่อาชีพต่าง ๆ 89 อาชีพ ในบทนี้ จะนำเสนอข้อค้นพบ โดยเริ่มด้วยข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจะเป็นการเสนอค่าคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพทั้ง 89 อาชีพ ผู้วิจัยจะแสดงค่าคะแนนเกียรติภูมิในแง่มุมต่าง ๆ กล่าวคือ ค่าคะแนนโดยส่วนรวม และค่าคะแนน ที่จำแนกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ค่าคะแนนเกียรติภูมิ 728 ในการวิจัยครั้งนี้มีลักษณะเบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิฐานะ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และการติดต็มเข่าวสาร ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ดูตารางที่ 1 ประกอบ)

ตัวอย่างจำนวน 728 คน. เมื่อจำแนกออกตามภูมิฐานะของผู้ตอบ โดยให้ผู้ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่และหาดใหญ่ เป็นผู้ที่อยู่ในเขตเมือง และผู้ที่อาศัยอยู่ในลพบุรี กาญจนบุรี พิษณุโลก ลำปาง ศรีสะเกษ หนองคาย ชุมพรและสงขลา เป็นผู้ที่อยู่ในเขตชนบท ผลปรากฏว่าผู้ตอบเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองจำนวนร้อยละ 49.0 และอาศัยอยู่ในเขตชนบทจำนวนร้อยละ 51.0

เมื่อจำแนกตามเพศปรากฏว่า ผู้ตอบเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย โดยเป็นเพศหญิง ร้อยละ 50.2 และเป็นเพศชายร้อยละ 49.8 ผู้ตอบมีอายุอยู่ระหว่าง 21-30 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 39.7 รองลงมาได้แก่ผู้มีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี มีจำนวนร้อยละ 24.9 และอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวนร้อยละ 19.4 ตามลำดับ ส่วนระดับการศึกษาของผู้ตอบ พบว่า ผู้ตอบมีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษามากที่สุดคือร้อยละ 40.7 ซึ่งมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาที่มีจำนวนร้อยละ 37.8 อยู่เล็กน้อย ในขณะที่ผู้ตอบมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีเพียงร้อยละ 21.2

ทางด้านอาชีพของผู้ตอบ ปรากฏว่าเป็นผู้มีอาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจมากกว่าอาชีพอื่น เล็กน้อย คือร้อยละ 23.2 รองลงมาคืออาชีพค้าขายและธุรกิจ จำนวนร้อยละ 20.7 ซึ่งใกล้เคียงกับผู้ที่มีอาชีพเกษตรกร ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 20.2 ส่วนอาชีพกรรมกรและรับจ้างมีจำนวนร้อยละ 19.0 นอกนั้นมีอาชีพบริการ แม่บ้าน วิชาชีพชั้นสูงและอื่น ๆ เช่น พระ นักศึกษา

ตารางที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ให้คะแนน

ข้อมูล	ร้อยละ	จำนวน
<u>ภูมิภาค</u>		
กรุงเทพ	24.2	176
เชียงใหม่	12.6	92
หาดใหญ่	12.2	89
ธนบุรี	6.9	50
กาญจนบุรี	5.8	42
นิวยอร์ก	6.7	49
ลำปาง	6.2	45
ศรีสะเกษ	6.9	50
หนองคาย	6.2	45
ชุมพร	5.5	40
สงขลา	6.9	50
<u>เพศ</u>		
ชาย	49.8	362
หญิง	50.2	366
<u>อายุ</u>		
ต่ำกว่า 20 ปี	3.8	28
21-30 ปี	39.7	289
31-40 ปี	24.9	181
41-50 ปี	19.4	141
51-60 ปี	8.2	60
60 ปีขึ้นไป	4.0	29
<u>ระดับการศึกษา</u>		
ประถมศึกษา	40.7	297
มัธยมศึกษา	21.2	154
สูงกว่ามัธยมศึกษา	37.8	275
ไม่ระบุ	00.3	2

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูล	ร้อยละ	จำนวน
<u>อาชีพ</u>		
เกษตรกร	20.2	147
รับราชการและรัฐวิสาหกิจ	23.2	169
ค้าขายและธุรกิจ	20.7	151
บริการ	7.4	54
กรรมกรและรับจ้าง	19.0	138
วิชาชีพชั้นสูง	2.3	17
แม่บ้าน	4.9	36
อื่น ๆ เช่น นักศึกษา พระ	1.0	7
ไม่ระบุ	1.2	9
<u>ติดตามข่าวสาร (อ่านหนังสือพิมพ์)</u>		
ไม่ทำนทุกวัน	35.5	259
อ่านทุกวัน	50.0	364
ไม่ระบุ	14.4	105
<u>ติดตามข่าวสาร (ดูโทรทัศน์)</u>		
ไม่ดูทุกวัน	24.8	181
ดูทุกวัน	69.0	502
ไม่ระบุ	6.0	45

ตามลำดับ สำหรับการติดตามข่าวสารโดยการอ่านหนังสือพิมพ์ ปรากฏว่า ผู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์ทุก วันมีจำนวนร้อยละ 50.0 ในขณะที่ผู้ที่ไม่อ่านทุกวันนี้มีจำนวนร้อยละ 35.5 ส่วนการติดตามข่าว สารโดยการดูโทรทัศน์ พบว่าผู้ตอบโดยส่วนใหญ่ดูโทรทัศน์ทุกวัน มีจำนวนถึงร้อยละ 69.0 ในขณะที่ ที่มีผู้ที่ไม่ดูทุกวันเพียงร้อยละ 24.8 แสดงให้เห็นว่าโทรทัศน์เป็นแหล่งข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างใช้ ก่อนข้างมาก

3.2 เกียรติภูมิของอาชีพในสังคมไทย

อาชีพทั้ง 89 อาชีพที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกมาจัดทำมาตราวัดค่าคะแนนเกียรติภูมิดังนี้ แบ่งออก เป็น 9 กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 นักวิชาการ-วิชาชีพ มี 20 อาชีพ
- กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารระดับต่าง ๆ มี 6 อาชีพ
- กลุ่มที่ 3 ผู้ปฏิบัติงาน เสมียนพนักงาน มี 11 อาชีพ
- กลุ่มที่ 4 ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า มี 5 อาชีพ
- กลุ่มที่ 5 ผู้ประกอบอาชีพบริการ มี 10 อาชีพ
- กลุ่มที่ 6 เกษตรกร มี 8 อาชีพ
- กลุ่มที่ 7 ผู้ผลิต พนักงานและคนงาน มี 22 อาชีพ
- กลุ่มที่ 8 ทหาร-ตำรวจ มี 6 อาชีพ
- กลุ่มที่ 9 อื่น ๆ มี 1 อาชีพ คือ คหบดี

เมื่อนำมาตราวัดที่สร้างขึ้นไปวัดค่าเกียรติภูมิของอาชีพเหล่านี้ ได้พบรายละเอียดเกี่ยวกับค่าเกียรติภูมิดังนี้ (ดูตารางที่ 2 ประกอบ)

ในกลุ่มที่หนึ่ง ซึ่งเป็นกลุ่มนักวิชาการ วิชาชีพ มีจำนวนอาชีพในกลุ่มนี้ 20 อาชีพ ปรากฏว่า อาชีพแพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เภสัชกร มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเกียรติภูมิสูงสุดคือ 78.7 รองลงมาคืออาชีพ พยาบาล และอาจารย์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากัน คือ 71.3 นอกจากนั้นอาชีพที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนใกล้เคียงกัน คือ สถาปนิกและวิศวกรมีค่าเฉลี่ย 68.6 ผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมายเช่น ทนายความ ผู้พิพากษาและอัยการ มีค่าเฉลี่ย 67.1 ครู-อาจารย์ (ระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 64.7 นักวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น นักเคมี นิสิทส์ ธรณีวิทยา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 64.1 เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและเรือ เช่น นักบิน นายเรือ วิศวกรประจำเรือ ดันหน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 62.7 นักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ เช่น นักชีววิทยา นักสัตววิทยา นักภาษาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 61.7 และนัก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพต่าง ๆ ในสังคมไทย

อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความเบ้	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
กลุ่มที่ 1 นักวิชาการ วิชาชีพ					
1. นักวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น นักเคมี นิสิกส์ ธรณีวิทยา	64.1	22.3	-.498	3	100
2. สถาปนิกและวิศวกร	68.6	21.0	-.699	3	100
3. เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและเรือ เช่น นักบิน นายเรือ วิศวกรประจำเรือ ตันทอน	62.7	20.9	-.393	3	100
4. นักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ เช่น นักชีววิทยา นักสัตววิทยา นักพฤกษศาสตร์	61.7	21.3	-.367	3	100
5. แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เภสัชกร	78.7	20.3	-1.114	10	100
6. พยาบาล	71.3	20.2	-.805	3	100
7. นักสถิติ นักคำนวณ นักวิเคราะห์ระบบงาน	56.6	21.8	-.295	5	100
8. นักเศรษฐศาสตร์และนักบัญชี	60.1	21.1	-.324	5	100
9. ผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย เช่น ทนายความ ผู้พิพากษา และอัยการ	67.1	20.3	-.604	1	100
10. ครู-อาจารย์ (ระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย)	64.1	21.5	-.444	6	100
11. อาจารย์มหาวิทยาลัย	71.3	20.1	-.819	10	100
12. ผู้ปฏิบัติงานทางศาสนา เช่น พระสงฆ์ บาทหลวง อนุศาสนาจารย์	54.3	27.4	-.096	1	100
13. โจร หมอต	22.6	21.4	1.183	0	99
14. นักประพันธ์ นักเขียน	48.2	23.3	.100	0	100
15. นักหนังสือพิมพ์	48.4	22.9	.088	1	100
16. ประติมากร จิตรกร ศิลปิน ช่างภาพและนักออกแบบ	50.9	22.5	.048	1	100
17. นักประพันธ์เพลง นักดนตรี นักร้อง นักแสดง	50.1	23.1	.119	3	100
18. นักกีฬาอาชีพ	49.2	24.1	.089	1	100
19. นักสังคมวิทยา นักประวัติศาสตร์ นักรัฐศาสตร์	56.7	22.1	-.201	2	100
20. นักสังคมสงเคราะห์	55.8	24.8	-.180	0	100
กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารระดับต่าง ๆ					
21. รัฐมนตรี	82.6	18.3	-1.673	1	100
22. วุฒิสมาชิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)	68.7	21.6	-.886	1	100
23. อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด	73.6	19.1	-.895	3	100
24. ทูต	75.0	22.3	-.965	2	100
25. นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการกอง สมาชิกสภาจังหวัด (สจ.)	62.8	20.2	-.394	2	100
26. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน คณะกรรมการหมู่บ้าน กรรมการสภาตำบล	47.3	21.7	.243	2	99
กลุ่มที่ 3 ผู้ปฏิบัติงาน เสมียนพนักงาน					
27. ผู้จัดการ นักธุรกิจ	63.7	22.0	-.413	3	100
28. หัวหน้าเสมียนพนักงาน	49.1	20.7	.087	1	99
29. ข้าราชการระดับกลาง	55.6	18.5	-.062	3	100
30. พนักงานชวเลข นิมนต์ติด	43.7	19.5	.340	1	100
31. พนักงานบัญชีรับ-จ่ายเงิน	46.2	19.8	.374	3	100
32. พนักงานคุมเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์	50.3	21.3	.128	1	100

อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความเบ้	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
33. เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม เช่น นายสถานีรถไฟ นายตรวจรถ นายท่าขนส่ง นายไปรษณีย์โทรเลข	46.0	20.0	.269	2	100
34. กระเป่ารถ	21.8	19.3	1.314	1	95
35. พนักงานนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ เช่น บุรุษไปรษณีย์ คนเดินหนังสือ นักการ	40.6	20.4	.565	4	100
36. พนักงานโทรศัพท์ โทรเลข	43.4	20.0	.446	3	100
37. เสมียนพนักงาน เช่น เสมียนพัสดุ เสมียนโต้ตอบจดหมาย พนักงานต้อนรับ	37.9	19.8	.674	2	99
กลุ่มที่ 4 ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า					
38. เจ้าของกิจการค้า	60.5	22.3	-.206	1	100
39. ผู้จัดการฝ่ายซื้อ-ขาย	51.9	20.6	-.072	2	100
40. พนักงานขายและตัวแทนขายหน้า เช่น ผู้หาประกันภัย นายหน้าซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ เซลล์แมน พนักงานขายผลิตภัณฑ์ พนักงานเดินตลาด	39.6	20.1	.430	1	100
41. พ่อค้าเร่	32.0	21.9	.771	1	100
42. หลงจู้ ผู้รับจำนำ	34.9	23.1	.494	1	95
กลุ่มที่ 5 ผู้ประกอบอาชีพบริการ					
43. ผู้จัดการโรงแรม ภัตตาคารและบาร์	56.3	22.7	-.243	2	100
44. ผู้ควบคุมดูแลอาคาร แม่บ้าน และอาชีพที่เกี่ยวข้อง	42.8	21.7	.341	3	100
45. ผู้ปรุงอาหาร กุ๊ก พ่อ/แม่ครัวอาชีพ	43.6	21.5	.458	2	100
46. พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม	27.6	19.8	.923	1	93
47. คนรับใช้ คนทำงานบ้าน คนทำความสะอาดและภารโรง	24.3	20.9	1.214	1	100
48. คนซักรีด ซักแห้งและอัดรีดเสื้อผ้า	25.4	18.8	1.264	1	100
49. ช่างแต่งผม ตัดผมและเสริมสวย	37.4	21.3	.775	1	100
50. ผู้ให้บริการความปลอดภัย เช่น เจ้าหน้าที่ดับเพลิง ยาม เจ้าหน้าที่เรือนจำ	38.1	21.7	.629	2	100
51. ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตู คนเฝ้ารถ	22.7	17.6	1.268	1	95
52. หญิงบริการ เช่น หมอนวด นาร์ทเนอร์	16.6	20.6	1.981	0	100
กลุ่มที่ 6 เกษตรกร					
53. ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไรหรือฟาร์ม	56.9	22.2	-.170	3	100
54. เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป	54.8	22.1	-.048	2	100
55. เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดกลาง ตั้งแต่ 10-40 ไร่	49.0	21.8	.136	2	100
56. เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดเล็ก ต่ำกว่า 10 ไร่	42.1	22.7	.399	1	100
57. ผู้เช่านา	27.9	22.5	1.115	1	100

อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความเบ้	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
58. ผู้ทำงานในไร่นา ลูกจ้างนาคนงานในฟาร์ม	28.6	22.0	1.158	1	100
59. ผู้ทำงานป่าไม้ คนตัดไม้	27.2	20.5	1.069	1	98
60. ช่างประมง ผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ (ฟาร์มกุ้ง หอย) พรานและผู้ที่ทำงานที่เกี่ยวข้อง	38.7	23.4	.523	1	100
กลุ่มที่ 7 ผู้ผลิต พนักงานและคนงาน					
61. ผู้ควบคุมคนงานผลิตและหัวหน้าช่างเครื่องกลไฟฟ้า เคมี เหมืองแร่ ก่อสร้าง	54.7	20.2	-.119	5	100
62. ผู้ทำงานเหมืองแร่ เหมืองหินและชุดเจาะบ่อ	43.5	22.0	.206	2	99
63. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโลหะ ถลุงแร่ หลอม หล่อ ชุบ เคลือบโลหะ	40.1	19.8	.374	1	94
64. ช่างปฏิบัติงานด้านเคมี บด เคี้ยว กลั่น กรอง	41.2	20.5	.299	2	98
65. ช่างปั้น ทอ ถัก ย้อม ช่างเยื่อกระดาษ	36.1	19.5	.583	1	91
66. ผู้ทำงานโรงสี โรงมันสำปะหลัง น้ำตาล น้ำปลา เส้นไหม สุรา ฟาร์มโคนม	36.5	20.3	.591	2	100
67. ผู้เตรียมใบยาสูบ มวนบุหรี่ และผู้ทำยานัตถุ์	30.1	19.4	.772	0	95
68. ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย เย็บปัก ทำเบาะ และที่นอน	40.5	21.6	.518	3	100
69. ช่างทำรองเท้า ตัดเย็บกระเป๋าและเครื่องหนัง	32.2	20.2	.767	1	95
70. ช่างเครื่องเรือน	39.3	20.9	.444	2	99
71. ช่างเหล็ก ช่างทำเครื่องมือ พนักงานเครื่องมือกล ช่างวางท่อ เชื่อมโลหะ	38.4	20.1	.525	2	99
72. ช่างปรับเครื่องจักร ประกอบเครื่องกล เช่น ซ่อมนาฬิกา รถยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์	43.6	21.2	.423	3	100
73. พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์	52.9	20.7	.242	8	100
74. ช่างเพชรพลอย ช่างทองรูปพรรณ	47.1	21.5	.292	2	100
75. ช่างปั้นแก้วดินเผา เจียรระโนแก้ว ช่างเขียนและตกแต่งเครื่องแก้ว ดินเผา ช่างทำเครื่องดนตรี ช่างทำตุ๊กตา	39.6	20.2	.352	1	94
76. ผู้ทำผลิตภัณฑ์ยาง พลาสติกและกระดาษ เช่น ทำป้ายพลาสติก อัดหล่อยาง	37.4	19.2	.600	1	100
77. ช่างพิมพ์	39.1	19.0	.389	1	98
78. ช่างก่ออิฐ ช่างไม้ ช่างปูกระเบื้อง ช่างทาสีและผนัง	37.1	21.8	.596	1	100
79. ช่างยนต์ ช่างเครื่องปรับอากาศ	42.0	20.9	.514	1	100
80. พนักงานขนถ่ายวัสดุ เช่น ผู้ทำงานบริเวณท่าเรือ ขนถ่ายสินค้า ประจำยานพาหนะ	33.2	20.6	.714	1	99
81. พนักงานเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง เช่น พนักงานห้องเครื่องเรือ ขับรถไฟ ขับรถ ขับเรือ	39.1	20.5	.569	2	98
82. กรรมกรหรือคนงาน	23.6	23.9	1.368	0	100

อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความเบ้	ค่าต่ำสุด	ค่าสูง
กลุ่มที่ 8 ทหาร-ตำรวจ					
83. นายทหารระดับนายพล	78.1	19.6	-1.275	2	100
84. ทหารระดับนายร้อย-นายพัน	69.0	19.1	-.710	4	100
85. ทหารชั้นประทวน คือ พลทหาร นายสิบ จ่า	53.1	21.7	-.139	2	100
86. นายพลตำรวจ	67.1	23.2	-.614	1	100
87. นายร้อยตำรวจ-นายพันตำรวจ	61.9	21.6	-.424	1	100
88. พลตำรวจ นายสิบ จ่า นายดาบ	45.1	22.8	.158	1	99
กลุ่มที่ 9 อื่น ๆ					
89. คหบดี (ผู้ไม่มีอาชีพแต่มีมรดก, ททรัพย์สิน)	51.3	28.1	-.182	0	100

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เศรษฐศาสตร์และนักบัญชี มีค่าเฉลี่ย 60.1 นอกจากนี้ อาชีพที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน 50.0 ถึง 60.0 ได้แก่ อาชีพ นักสังคมวิทยา นักประวัติศาสตร์ นักรัฐศาสตร์ นักสถิติ นักคำนวณ นักวิเคราะห์ระบบงาน นักสังคมสงเคราะห์ ผู้ปฏิบัติงานทางศาสนา เช่น พระสงฆ์ บาทหลวง อนุศาสนาจารย์ นักประติมากร จิตรกร ศิลปิน ช่างภาพและนักออกแบบ นักประพันธ์เพลง นักดนตรี นักร้องนักแสดง ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 50.0 ได้แก่ นักกีฬาอาชีพ นักหนังสือพิมพ์ นักเขียน และอาชีพที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่มก็คือ โจร และหมอดู มีค่าเฉลี่ยเพียง 22.6

เมื่อพิจารณาค่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในกลุ่มที่หนึ่ง จากการวิจัยพบว่า โดยส่วนใหญ่เกือบทุกอาชีพไม่มีความแตกต่างในค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากนัก อาชีพที่มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุดได้แก่ อาจารย์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 20.1 ตามด้วยอาชีพพยาบาล ซึ่งมีค่าส่วนเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 20.2 ตีความได้ว่าแต่ละอาชีพนี้เป็นอาชีพที่ผู้ตอบส่วนใหญ่ต่างก็มีทัศนคติในแง่เกียรติภูมิของอาชีพไม่แตกต่างกันมากนัก แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ และเภสัชกร มีค่าส่วนเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 20.3 ซึ่งเท่ากับอาชีพผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย เช่น ทนายความ ผู้พิพากษาและอัยการ ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ความเห็นในแง่เกียรติภูมิก่อนข้างหลากหลาย ก็คือ ผู้ปฏิบัติงานทางศาสนา เช่น พระสงฆ์ บาทหลวง อนุศาสนาจารย์ ที่มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงถึง 27.4 หมายถึงว่ามีผู้ตอบที่คิดแตกต่างกันว่าเกียรติภูมิของอาชีพนี้เป็นอย่างไร

เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ของคะแนนเกียรติภูมิอาชีพในกลุ่มที่หนึ่ง จะพบว่าค่าของอาชีพจำนวนมากมีค่าค่อนข้างสูง และมีค่าเป็นลบ ตั้งแต่ -1.180 จนถึง -1.114 แสดงว่าผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นว่าอาชีพเหล่านี้มีเกียรติภูมิต่ำ อาชีพที่มีค่าความเบ้เป็นลบและสูงที่สุด คือ อาชีพแพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์และเภสัชกร นั่นคือผู้ตอบส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าเกียรติภูมิต่ำรองลงมาคือ อาจารย์มหาวิทยาลัย พยาบาล สถาปนิกและวิศวกร ส่วนค่าความเบ้ที่เป็นค่าบวกมีเพียง 6 อาชีพในกลุ่มนี้ ได้แก่ โจร หมอดู นักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ ศิลปิน นักร้องนักแสดง และนักกีฬาอาชีพ แสดงว่าอาชีพเหล่านี้มีเกียรติภูมิก่อนข้างต่ำในทัศนคติของผู้ตอบส่วนใหญ่ ค่าความเบ้เป็นบวกที่สูงที่สุดก็คืออาชีพ โจร หมอดู

ในกลุ่มนี้ เมื่อตรวจสอบดูค่าของคะแนนที่ผู้ตอบประเมินให้กับอาชีพต่าง ๆ พบว่า ค่าคะแนนต่ำสุดที่ผู้ตอบประเมินให้กับอาชีพ แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เภสัชกร และอาจารย์มหาวิทยาลัย คือ 10 คะแนน ซึ่งจัดได้ว่าเป็นการให้ค่าคะแนนต่ำสุดที่สูงกว่าอาชีพอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ตอบเห็นว่า อาชีพข้างต้นนี้ได้รับการยอมรับในสังคมไทยในระดับหนึ่ง ในขณะที่ค่าคะแนนต่ำสุดของอาชีพโจร หมอดู นักประพันธ์ นักเขียนและนักสังคมสงเคราะห์ เท่ากับ 0

คะแนน ส่วนค่าคะแนนสูงที่สุด ปรากฏว่าเกือบทุกอาชีพได้ค่าคะแนนสูงที่สุดคือ 100 คะแนน ยกเว้นอาชีพ โหระ หมอดู ที่ได้ค่าคะแนนสูงที่สุด 99 คะแนน

ในกลุ่มที่สอง ที่มีอาชีพเป็นผู้บริหารระดับต่าง ๆ มีอาชีพในกลุ่มนี้ 6 อาชีพ ผลปรากฏว่า อาชีพรัฐมนตรีมีคะแนนค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุด คือ 82.6 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนที่สูงที่สุดในบรรดาอาชีพต่าง ๆ ที่ได้ในการวิจัยครั้งนี้ ในขณะที่ผู้ที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน คณะกรรมการหมู่บ้าน กรรมการสภาตำบล มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเพียง 47.3

นอกจากนั้นส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มนี้จะมีค่าใกล้เคียงกัน นั่นคือรัฐมนตรี มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 18.3 อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 19.3 และนายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการกอง สมาชิกสภาจังหวัด มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 20.2 ตามลำดับ แสดงว่าผู้ตอบมีความเห็นไม่ต่างกันมากนักในแง่เกียรติภูมิของแต่ละอาชีพ

สำหรับค่าความเบ้พบว่า ค่าความเบ้เป็นลบและมีค่าสูงตั้งแต่ -0.394 ถึง -1.673 ถึง 5 อาชีพ มีเพียงอาชีพกำนันผู้ใหญ่บ้านที่ค่าเป็นบวก แสดงว่าผู้ตอบให้ค่าเกียรติภูมิทุกอาชีพสูงเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นอาชีพกำนันผู้ใหญ่บ้าน สำหรับอาชีพรัฐมนตรีนั้น ได้รับเกียรติภูมิสูงสุด

เมื่อตรวจสอบดูค่าคะแนนที่ต่ำที่สุด ที่ผู้ตอบประเมินให้กับอาชีพต่าง ๆ ในกลุ่มนี้ พบว่าคะแนนที่ต่ำที่สุดของรัฐมนตรี วุฒิสมาชิกและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีค่า 1 คะแนน ส่วนค่าคะแนนสูงที่สุดโดยส่วนใหญ่ปรากฏว่าเกือบทุกอาชีพได้ค่าคะแนนเท่ากับ 100 คะแนน ยกเว้นผู้ที่เป็นกำนันผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน คณะกรรมการหมู่บ้าน และกรรมการสภาตำบล ที่ได้รับค่าคะแนนสูงที่สุด 99 คะแนน

ในกลุ่มที่สาม ซึ่งมีอาชีพเป็นผู้ปฏิบัติงาน เสมียนพนักงาน มีอาชีพในกลุ่มนี้ 11 อาชีพ พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มนี้โดยส่วนใหญ่ค่อนข้างต่ำ มีเพียงอาชีพผู้จัดการ นักธุรกิจเท่านั้นที่แตกต่างจากอาชีพอื่น คือมีค่าเฉลี่ย 63.7 รองลงมาคือ ข้าราชการระดับกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 55.6 พนักงานคุมเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.3 ส่วนอาชีพอื่น ๆ เช่น หัวหน้าเสมียนพนักงาน พนักงานบัญชีรับ-จ่ายเงิน เป็นต้น จะมีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 40.6-50.3 ในกลุ่มนี้อาชีพกระเป่ารามีค่าเฉลี่ยเพียง 21.8 เป็นคะแนนที่ต่ำที่สุดในกลุ่ม

สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอาชีพผู้จัดการ นักธุรกิจมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงที่สุดคือ 22.0 รองลงมาได้แก่ พนักงานคุมเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 21.3 หัวหน้าเสมียนพนักงานมีค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 20.7 และพนักงานนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ เช่น บุรุษไปรษณีย์ คนเดินหนังสือ นักการ มีค่าคะแนนส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 20.4 นอกจากนั้นอาชีพอื่น ๆ ที่มีค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่าง 19.0 ถึง 20.0 ได้แก่ พนักงานโทรศัพท์ เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม พนักงานบัญชีรับ-จ่ายเงิน เสมียนพนักงาน พนักงานเชลยพิมพ์ดีด และกระเป่ารถ ในขณะที่ข้าราชการระดับกลางมีคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 18.5 นับเป็นอาชีพที่ผู้ตอบให้ค่าคะแนนใกล้เคียงกันมากที่สุดในกลุ่ม และเมื่อพิจารณาค่าความเบ้ พบว่ามีเพียงสองอาชีพที่ค่าเบ้เป็นลบ ได้แก่อาชีพผู้จัดการ นักธุรกิจ และอาชีพข้าราชการระดับกลาง แสดงว่าผู้ตอบให้เกียรติภูมิสูงเป็นส่วนใหญ่ อาชีพอื่น ๆ นั้นผู้ตอบส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ค่าเกียรติภูมิสูง โดยเฉพาะอาชีพพนักงานขาย

เมื่อตรวจสอบดูค่าคะแนนที่ผู้ตอบประเมินให้กับผู้ประกอบการอาชีพต่าง ๆ พบว่า ค่าคะแนนต่ำที่สุดไม่มีความแตกต่างกันมากนัก เกือบทุกอาชีพได้รับค่าคะแนนที่ต่ำที่สุดอยู่ในช่วง 1-3 คะแนน ยกเว้นอาชีพพนักงานนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ ที่ได้รับค่าคะแนนต่ำที่สุด 4 คะแนน ส่วนค่าคะแนนสูงสุดที่ได้รับเกือบทุกอาชีพได้รับ 100 คะแนนเต็ม ยกเว้นอาชีพ หัวหน้าเสมียนพนักงานและเสมียนพนักงาน ที่ได้รับคะแนนสูงสุด 99 คะแนน โดยที่อาชีพกระเป่ารถได้รับการประเมินคะแนนค่าสูงสุด 95 คะแนน ซึ่งจัดได้ว่าต่ำกว่าอาชีพอื่นในกลุ่มนี้

ในกลุ่มที่สี่ ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการค้า มีอาชีพในกลุ่มนี้ 5 อาชีพ ค่าเฉลี่ยของคะแนนของเจ้าของกิจการค้าสูงถึง 60.5 ซึ่งค่อนข้างแตกต่างจากอาชีพอื่นอยู่มาก รองลงมาได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายซื้อ-ขาย ที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 51.9 ในขณะที่อาชีพพ่อค้าเร่ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเพียง 32.0 เท่านั้น สำหรับคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าคะแนนของหลงจู๊ ผู้รับจ่าน้ำมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 23.1 รองลงมาคือเจ้าของกิจการค้า ซึ่งคะแนนที่ได้รับมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 22.3 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าความเบ้จะพบว่ามีอาชีพเจ้าของกิจการค้า และอาชีพผู้จัดการฝ่ายซื้อขายเท่านั้นที่ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้ค่าเกียรติภูมิค่อนข้างสูง แต่ก็ไม่สูงมากนัก อาชีพอื่น ๆ นอกจากนั้นล้วนมีค่าความเบ้เป็นบวก และมีค่าสูงปานกลาง ส่วนคะแนนค่าต่ำสุดที่ได้รับการประเมินจากผู้ตอบเกือบทุกอาชีพ ได้รับเท่ากันคือ 1 คะแนน ยกเว้นอาชีพผู้จัดการฝ่ายซื้อขายที่ได้รับคะแนนค่าต่ำสุด 2 คะแนน ในขณะที่คะแนนสูงสุดที่ได้รับเกือบทุกอาชีพได้รับ 100 คะแนนเต็ม ยกเว้นหลงจู๊ ผู้รับจ่าน้ำ ที่ได้คะแนนสูงสุด 95 คะแนนเท่านั้น

ในกลุ่มที่ห้า ซึ่งเป็นผู้ประกอบการอาชีพบริการ มีอาชีพในกลุ่มนี้รวมทั้งสิ้น 10 อาชีพ พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มอาชีพนี้ไม่สูงนัก แสดงว่าผู้ตอบไม่คิดว่าอาชีพกลุ่มนี้มีเกียรติภูมิสูง มีแต่เพียงอาชีพผู้จัดการโรงแรม กัศดาการและบาร์ เท่านั้น ที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 56.3 ซึ่งถ้าไปเปรียบเทียบกับอาชีพอื่นที่อยู่ในระดับเดียวกัน ในการวิจัยครั้งนี้ก็จะเห็นได้ว่า

คะแนนที่ได้มีค่าเฉลี่ยไม่สูงมากนัก รองลงมาคืออาชีพผู้ปรุงอาหาร คือ พ่อ/แม่ครัวอาชีพ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 43.6 ซึ่งใกล้เคียงกับผู้ควบคุมดูแลอาคาร แม่บ้านและอาชีพที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้รับเท่ากับ 42.8 นอกจากนี้แล้วเกือบทุกอาชีพจะมีค่าเฉลี่ยของคะแนนไม่แตกต่างกันมากนัก และอาชีพที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้รับในการวิจัยครั้งนี้ ต่ำมาก มีสองอาชีพ คือ อาชีพผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตู คนเฝ้ารถ พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม ได้คะแนน 22.7 และอาชีพหญิงบริการ เช่น หมอนวด พาร์ทเนอร์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเพียง 16.6 นับเป็นอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดในกลุ่ม

ในส่วนของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน พบว่า ผู้จัดการโรงแรม ภัตตาคารและบาร์ มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเท่ากับ 22.7 ผู้ควบคุมดูแลอาคาร แม่บ้านและอาชีพที่เกี่ยวข้องและผู้ให้บริการความปลอดภัย เช่น เจ้าหน้าที่ดับเพลิง ยาม เจ้าหน้าที่เรือนจำ มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเท่ากับ 21.7 ตามลำดับ ส่วนอาชีพหญิงบริการ ซึ่งได้คะแนนต่ำสุดนั้น มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 20.6 เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบน มีอาชีพเพียงหนึ่งอาชีพคือ ผู้จัดการโรงแรม ภัตตาคารและบาร์ ที่มีค่าความเบี่ยงเบน แต่คะแนนเพียง - .243 อาชีพที่เหลือทั้งหมดมีค่าเป็นบวก โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพหญิงบริการ มีค่าสูงถึง 1.981 ซึ่งแสดงว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้ค่าเกียรตินิยมอาชีพที่ต่ำเหมือนกัน ในกลุ่มนี้พบว่า การให้คะแนนของผู้ตอบ เกือบทุกอาชีพคะแนนต่ำสุดที่ได้รับไม่แตกต่างกันนัก ยกเว้นอาชีพหญิงบริการที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ 0 คะแนน ในขณะที่ค่าคะแนนสูงสุดที่ได้รับเกือบทุกอาชีพ รวมทั้งหญิงบริการด้วย คือ 100 คะแนน ยกเว้นผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตู คนเฝ้ารถ พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม ที่ได้คะแนนสูงสุดต่ำกว่า 100 คะแนน

ในกลุ่มที่หก ซึ่งเป็นกลุ่มของผู้มีอาชีพเกษตรกร มีจำนวนอาชีพ 8 อาชีพ พบว่ามีความแตกต่างไม่มากนัก และคะแนนเฉลี่ยสูงสุดก็มากกว่ากลุ่มผู้ประกอบการ ค่าเฉลี่ยของคะแนนของผู้มีอาชีพเป็นผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่นา หรือฟาร์ม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุดคือ 56.9 รองลงมาคือเกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 54.8 ในขณะที่บางอาชีพในกลุ่มนี้มีค่าเฉลี่ยของคะแนนค่อนข้างต่ำใกล้เคียงกัน คือ ผู้ทำงานในไร่นา ลูกจ้างนาคงงานในฟาร์ม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้รับเท่ากับ 28.6 ผู้เข้านามีค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้รับเท่ากับ 27.9 และผู้ทำงานป่าไม้ คนตัดไม้ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้รับเท่ากับ 27.2 ทางด้านส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของอาชีพในกลุ่มนี้พบว่าชาวประมง ผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ พรานและผู้ทำงานที่เกี่ยวข้อง มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเท่ากับ 23.4 นับว่าค่อนข้างสูงกว่าอาชีพอื่นในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งมีส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 22.0-22.7 เช่น ผู้ทำงานในไร่นา ลูกจ้างนาคนงานในฟาร์ม เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่นาหรือฟาร์ม เป็นต้น แสดงว่าอาชีพนี้เป็นอาชีพที่ผู้ตอบมีความเห็นหลากหลายกันมากกว่าอาชีพอื่นในกลุ่มนี้ อย่างไรก็ตาม ค่าความเบ้ของอาชีพประมงกลับน้อยกว่าอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ผู้เช่านา ลูกจ้างนา และผู้ทำงานป่าไม้ แสดงว่าคนตอบส่วนใหญ่เห็นว่าอาชีพกลุ่มหลังนี้มีเกียรติภูมิค่อนข้างน้อย มีอาชีพผู้จัดการ ไร่นา และอาชีพเกษตรกรรายใหญ่เท่านั้นที่ค่าความเบ้เป็นลบแต่ก็มีค่าค่อนข้างต่ำ

ในส่วนของค่าคะแนนที่ต่ำที่สุดที่ได้รับการประเมินจากผู้ตอบ พบว่า โดยส่วนใหญ่ได้รับ 1 คะแนน ยกเว้นผู้จัดการ ไร่นาและผู้ควบคุมดูแลไร่นาหรือฟาร์มที่ค่าคะแนนต่ำที่สุดที่ได้รับคือ 3 คะแนน และเกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดกลางตั้งแต่ 10-40 ไร่ หรือตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป ที่ได้รับค่าคะแนนต่ำที่สุด 2 คะแนน ตามลำดับ ส่วนคะแนนค่าสูงสุดที่ได้รับพบว่าเกือบทุกอาชีพได้รับ 100 คะแนนเหมือนกันหมด ยกเว้น ผู้ทำงานป่าไม้ คนตัดไม้เท่านั้นที่ได้คะแนนสูงสุด 98 คะแนน

ในกลุ่มที่เจ็ด ซึ่งเป็นอาชีพผู้ผลิต พนักงานและคนงาน มีอาชีพทั้งสิ้น 22 อาชีพ ในส่วน of ค่าเฉลี่ยของคะแนนแล้ว พบว่าไม่สูงนัก เช่นเดียวกับสองกลุ่มที่ผ่านมาคือ ผู้ให้บริการและเกษตรกร และในขณะเดียวกันก็ไม่มี ความแตกต่างกันเท่าใดนักในเกือบทุกอาชีพในกลุ่มเดียวกัน นั่นคือโดยส่วนใหญ่ค่าเฉลี่ยของคะแนนจะอยู่ที่ 30.1-47.1 คะแนน ยกเว้นแต่ผู้ควบคุมคนงานผลิตและหัวหน้าช่างเครื่องกลไฟฟ้า เคมี เหมืองแร่ ก่อสร้าง ที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงกว่าอาชีพอื่น คือเท่ากับ 54.7 และมีค่าความเบ้เป็นลบแสดงว่าผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นว่าเกียรติภูมิสูง รองลงมาคือ พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 52.9 กรรมกรหรือคนงาน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้รับ 23.6 ต่ำกว่าเกษตรกรทุกประเภท แต่สูงกว่าอาชีพผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการอื่น ๆ (เช่นคนเฝ้ารถ คนเฝ้าประตู) และอาชีพหญิงบริการ

สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน พบว่า ในกลุ่มกรรมกรหรือคนงานนี้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสูงกว่าอาชีพอื่นคือเท่ากับ 23.9 แสดงว่าผู้ตอบมีความเห็นต่างกันเกี่ยวกับเกียรติภูมิของอาชีพกรรมกร แต่ค่าความเบ้ที่สูงถึง 1.368 ก็ยืนยันว่าผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นว่าเกียรติภูมิต่ำ รองลงมาคือผู้ทำงานเหมืองแร่ เหมืองหิน และชุดเจาะบ่อ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเท่ากับ 22.0 ช่างก่ออิฐ ช่างไม้ ช่างบุสังกะสี ช่างทาสีและพ่นสี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเท่ากับ 21.8 ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย เย็บปักทำเบาะและที่นอน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเท่ากับ 21.6 ช่างเพชรพลอย

ช่างทองรูปพรรณ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเท่ากับ 21.5 และช่างปรับเครื่องจักร ประกอบเครื่องกล ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 21.2 ส่วนอาชีพอื่น ๆ ในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนอยู่ในช่วงระหว่าง 19.0-20.9 ซึ่งสรุปได้ว่าไม่มีความแตกต่างกันมากนักในกลุ่มอาชีพนี้ สำหรับค่าความเบี่ยงของอาชีพส่วนใหญ่มีค่าเป็นบวก และค่าค่อนข้างสูง แสดงว่าผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นว่าอาชีพเหล่านี้มีเกียรติภูมิค่อนข้างต่ำ

ส่วนค่าคะแนนที่ผู้ตอบประเมินให้กับอาชีพต่าง ๆ พบว่า ในส่วนของค่าคะแนนที่ต่ำที่สุด โดยส่วนใหญ่แล้ว ไม่แตกต่างกันนัก คือจะอยู่ในช่วงระหว่าง 1-3 คะแนน ยกเว้นแต่อาชีพพนักงานประจำสถานีวิทยุกระจ่ายเสียง และสถานีโทรทัศน์ ที่ได้รับคะแนนต่ำที่สุดที่ 8 คะแนน ซึ่งสูงกว่าอาชีพอื่น ๆ ในกลุ่มอย่างเห็นได้ชัด แสดงให้เห็นว่าอาชีพนี้กำลังได้รับการยอมรับมากขึ้น อาจเป็นเพราะสามารถสร้างชื่อเสียงและทำให้ได้รับความนิยมจากประชาชนได้มาก และผู้ควบคุมคนงานผลิตและหัวหน้าช่างเครื่องกลไฟฟ้า เคมี เหมืองแร่ ก่อสร้าง ได้รับคะแนนต่ำที่สุดที่ 5 คะแนน ในขณะที่กรรมกรหรือคนงาน คะแนนที่ต่ำที่สุดที่ได้รับคือ 0 คะแนน ส่วนค่าคะแนนสูงสุดที่อาชีพในกลุ่มนี้ได้รับพบว่า โดยส่วนใหญ่จะได้รับการประเมินคะแนนอยู่ในช่วง 91-99 คะแนน อาจเป็นเพราะ โดยส่วนใหญ่แล้วอาชีพในกลุ่มนี้ เป็นระดับผู้ปฏิบัติงานมากกว่าเป็นผู้วางแผนงาน ในขณะที่บางอาชีพที่ได้คะแนนสูงสุด 100 คะแนน ก็คือ ผู้ควบคุมคนงานผลิตและหัวหน้าช่างเครื่องกลไฟฟ้า เคมี เหมืองแร่ ก่อสร้าง พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจ่ายเสียงและสถานีโทรทัศน์ ช่างเพชรพลอย ช่างทองรูปพรรณ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย เย็บปัก ทำเบาะและที่นอน เป็นต้น แต่ที่น่าสังเกตก็คืออาชีพกรรมกรหรือคนงานได้ค่าคะแนนสูงสุด 100 คะแนน เช่นเดียวกัน

ในกลุ่มที่แปด ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพ ทหาร-ตำรวจ มีอาชีพ 6 อาชีพ ผลปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้รับ โดยส่วนใหญ่อยู่ในขั้นสูง แสดงว่าอาชีพเหล่านี้ได้รับการยอมรับว่ามีเกียรติภูมิสูง ในกลุ่มนี้ นายทหารระดับนายพลมีค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้รับสูงถึง 78.1 รองลงมาคือ ทหารระดับนายร้อย-นายพัน ค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 69.0 นายพลตำรวจ ค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 67.1 ตำรวจระดับนายพันและนายร้อยมีค่าคะแนนเท่ากับ 61.9 ส่วนตำรวจระดับพลตำรวจ นายสิบ จ่า นายดาบ ค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 45.1

สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน พบว่าอาชีพทหารระดับนายร้อย-นายพัน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเท่ากับ 19.1 ซึ่งต่ำที่สุดในกลุ่ม นายทหารระดับนายพล ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเท่ากับ 19.6 ในขณะที่นายพลตำรวจนั้นส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเท่ากับ 23.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเกียรติภูมิของอาชีพทหารระดับนายร้อย นายพัน จึงไม่แตกต่างกันมากนัก แต่ความคิดเห็นเกี่ยวกับเกียรติภูมิของอาชีพตำรวจระดับนายพล

ต่างกันมากกว่า เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ประกอบจะพบว่าทุกอาชีพยกเว้นจำ-นายสิบ-พลตำรวจ มีค่าเป็นลบ ซึ่งยืนยันว่าผู้ตอบส่วนใหญ่มีความเห็นว่าอาชีพเหล่านี้มีเกียรติภูมิสูง อาชีพนายทหารระดับนายพลมีค่าความเบ้สูงที่สุดถึง -1.275 รองลงมาคือทหารระดับนายร้อย-นายพัน นายพลตำรวจ นายร้อย-นายพันตำรวจ และจำ-นายสิบ-พลทหาร ตามลำดับ

การตรวจสอบคะแนนที่ผู้ตอบประเมินให้กับอาชีพต่าง ๆ พบว่าในกลุ่มนี้ค่าคะแนนต่ำที่สุดโดยส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก อาชีพที่ได้รับค่าคะแนนต่ำที่สุดแต่อยู่ในระดับสูงของกลุ่มคือ 4 คะแนน ได้แก่ ทหารระดับนายร้อย-นายพัน ส่วนคะแนนค่าสูงสุดนั้น ปรากฏว่าเกือบทุกอาชีพ ได้รับค่าคะแนนสูงสุด 100 คะแนน

อาชีพกลุ่มที่เก้า ซึ่งเป็นกลุ่มสุดท้าย มีอาชีพเพียงหนึ่งอาชีพคือ ศพบดี อาชีพนี้ได้รับค่าคะแนน 51.3 แต่ผู้ตอบมีความเห็นค่อนข้างหลากหลาย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจึงสูงถึง 28.1 ผู้ให้ค่าคะแนนต่ำสุดให้ 0 คะแนน และผู้ให้คะแนนสูงสุดให้ 100 คะแนน อย่างไรก็ตาม แม้ผู้ตอบจะมีความเห็นต่างกันในเรื่องเกียรติภูมิของอาชีพนี้ แต่ผู้ตอบส่วนใหญ่ก็ให้ค่าคะแนนค่อนข้างสูง ค่าความเบ้จึงเท่ากับ $- .182$

สรุป

อาชีพทั้งเก้ากลุ่มที่ได้รับค่าคะแนนเกียรติภูมินี้ เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่ม กลุ่มนักวิชาการ วิชาชีพ กลุ่มผู้บริหารระดับต่าง ๆ และกลุ่มทหาร-ตำรวจ มีเกียรติภูมิสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ อาชีพระดับต้น ๆ ในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานเสมียนพนักงาน กลุ่มผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า กลุ่มผู้ประกอบการ ซึ่งได้แก่อาชีพหัวหน้างาน เป็นอาชีพที่มีเกียรติภูมิลดลงมา อาชีพที่เหลือในกลุ่มทั้งสามกับกลุ่มอาชีพเกษตรกร และกลุ่มอาชีพผู้ผลิตพนักงานและคนงาน มีเกียรติภูมิลดลงลงมา เมื่อพิจารณาในแง่ความหลากหลายของทัศนคติของผู้ตอบ พบว่าค่าคะแนน ของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอาชีพโดยส่วนใหญ่ตกอยู่ในช่วง 17.6-22.5 ซึ่งนับว่าไม่สูงนัก แสดงว่าผู้ตอบมักมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาจากความเบ้ของคะแนน แม้จะมีทิศทางไปทางเดียวกัน นั่นคือ ผู้ตอบส่วนใหญ่จะมีทัศนคติคล้ายคลึงกันต่อเกียรติภูมิของอาชีพแต่ละอาชีพ

3.3 เกียรติภูมิของอาชีพจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ต่าง ๆ

เป็นที่สงสัยว่า คนไทยในแต่ละภาคมีความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพแตกต่างกันอย่างไรบ้าง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้จำแนกผู้ตอบตามถิ่นที่อยู่อาศัยเป็นภาคภูมิศาสตร์สี่ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ เพื่อพิจารณาคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพทั้ง 89 อาชีพ ตามความคิดของผู้ตอบจากภาคต่าง ๆ นี้ (ดูตารางที่ 3 ประกอบ)

จากตารางที่ 3 คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพในกลุ่มที่หนึ่ง ซึ่งเป็นกลุ่มของ นักวิชาการวิชาชีพ จากผู้ตอบที่อยู่ในภาคเหนือ ผลปรากฏว่า คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพมีตั้งแต่ระดับต่ำไปถึงระดับสูง กล่าวคือ แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เภสัชกร มีคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพสูงที่สุด คือ 79.1 รองลงมาได้แก่ พยาบาล มีคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพเท่ากับ 75.0 สถาปนิกและวิศวกรและอาจารย์ มหาวิทยาลัย ได้เท่ากันคือ 68.0 นักวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น นักเคมี นิสิทธ์ ธรณีวิทยา ได้คะแนนเท่ากับ 66.0 ตามลำดับ ในขณะที่ผู้ตอบในภาคนี้ให้ โจร หมอคู่ มีคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพต่ำที่สุดคือเพียง 19.4 และเป็นคะแนนที่แตกต่างจากอาชีพอื่น ๆ ในกลุ่มค่อนข้างมาก

ส่วนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลปรากฏว่าคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ โดยส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างกันนัก นั่นคืออยู่ในระดับปานกลางจนถึงสูง แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เภสัชกร มีคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพสูงที่สุดคือ 74.0 รองลงมาได้แก่ อาจารย์มหาวิทยาลัย ได้คะแนน 72.0 ครู-อาจารย์ (ระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย) ได้คะแนนเท่ากับ 67.3 พยาบาล และผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย เช่น ทนายความ ผู้พิพากษาและอัยการ ได้คะแนนเท่ากันคือ 67.0 ตามลำดับ นอกจากนั้นแล้ว อาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะได้คะแนนในช่วงระหว่าง 51.0-60.0 ทั้งสิ้น ในขณะที่โจร หมอคู่ ได้คะแนนต่ำที่สุดเพียง 20.0 ซึ่งต่ำที่สุดในกลุ่มด้วย

ในภาคกลาง พบว่าคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพไม่มีความแตกต่างกันนัก ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางจนถึงสูงเกือบทุกอาชีพ มีคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพอยู่ในช่วงคะแนน 50.0-61.0 ยกเว้น แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เภสัชกร ที่ได้คะแนนสูงที่สุดคือ 78.7 รองลงมาคือ อาจารย์มหาวิทยาลัย ได้คะแนน 70.3 พยาบาลได้คะแนน 69.4 สถาปนิกและวิศวกรได้คะแนน 68.4 และผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย ได้คะแนน 65.4 ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพต่ำที่สุดได้แก่ โจร หมอคู่ ได้คะแนน 26.0

ในภาคใต้ ผลปรากฏว่า คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพโดยส่วนใหญ่ค่อนข้างสูง มีหลายอาชีพที่ได้คะแนนสูงกว่า 70.0 ขึ้นไป โดยที่ แพทย์ ทันตแพทย์ สัตว์แพทย์ เภสัชกร มีคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพสูงที่สุดคือ 82.0 รองลงมาได้แก่ อาจารย์มหาวิทยาลัย ได้คะแนน 76.3

ตารางที่ 3 คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพจำแนกตามภูมิศาสตร์ของผู้ตอบ

อาชีพ	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
กลุ่มที่ 1 นักวิชาการ วิชาชีพ				
1. นักวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น นักเคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา	66.0	58.0	61.0	70.4
2. สถาปนิกและวิศวกร	68.0	62.0	68.4	73.4
3. เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและเรือ เช่น นักบิน นายเรือ วิศวกรประจำเรือ ตันหน	62.2	59.1	62.0	66.4
4. นักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ เช่น นักชีววิทยา นักสัตววิทยา นักเกษตรศาสตร์	63.0	53.0	61.0	67.0
5. แพทย์ ทันตแพทย์ ลี้ตแพทย์ เภสัชกร	79.1	74.0	78.1	82.0
6. พยาบาล	75.0	67.0	69.4	72.4
7. นักสถิติ นักคำนวณ นักวิเคราะห์ระบบงาน	56.0	50.0	56.0	62.4
8. นักเศรษฐศาสตร์และนักบัญชี	58.0	56.0	59.0	67.0
9. ผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย เช่น ทนายความ ผู้นิพากษา และอัยการ	64.2	67.0	65.4	73.0
10. ครู-อาจารย์ (ระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย)	60.0	67.3	63.2	71.0
11. อาจารย์มหาวิทยาลัย	68.0	72.0	70.3	76.3
12. ผู้ปฏิบัติงานทางศาสนา เช่น พระสงฆ์ บาทหลวง อนุศาสนาจารย์	54.2	55.0	55.1	53.0
13. โพร หมอตุ	19.4	20.0	26.0	22.3
14. นักประพันธ์ นักเขียน	45.0	47.3	48.3	52.3
15. นักหนังสือพิมพ์	42.0	55.1	50.1	49.2
16. ประติมากร จิตรกร ศิลปิน ช่างภาพและนักออกแบบ	47.0	49.0	50.0	58.1
17. นักประพันธ์เพลง นักดนตรี นักร้อง นักแสดง	46.2	51.0	51.0	53.0
18. นักกีฬาอาชีพ	44.1	49.0	52.4	50.0
19. นักสังคมวิทยา นักประวัติศาสตร์ นักรัฐศาสตร์	53.0	57.0	57.0	61.1
20. นักสังคมสงเคราะห์	56.0	57.0	55.1	56.4
กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารระดับต่าง ๆ				
21. รัฐมนตรี	83.3	85.4	80.0	84.4
22. วุฒิสมาชิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)	71.3	66.4	68.2	68.0
23. อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด	74.0	74.3	70.2	78.0
24. ทูต	72.1	71.0	73.2	83.0
25. นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการกอง สมาชิกสภาจังหวัด (สจ.)	63.0	64.4	59.0	67.4
26. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน คณะกรรมการหมู่บ้าน กรรมการสภาตำบล	45.4	48.0	46.0	51.4
กลุ่มที่ 3 ผู้ปฏิบัติงาน เสมียนพนักงาน				
27. ผู้จัดการ นักธุรกิจ	63.0	64.4	63.0	65.4
28. หัวหน้าเสมียนพนักงาน	52.2	52.0	45.4	50.2
29. ผู้อำนวยการระดับกลาง	56.0	57.0	53.3	58.4
30. พนักงานชั่วคราว นิมิตต์	43.3	46.1	41.2	46.4
31. พนักงานบัญชีรับ-จ่ายเงิน	46.1	46.4	45.3	48.0
32. พนักงานคุมเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์	50.0	48.0	48.4	55.0

อาชีพ	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
33. เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม เช่น นายสถานีรถไฟ นายตรวจรถ นายท่าขนส่ง นายไปรษณีย์โทรเลข	46.0	45.1	44.0	50.4
34. กระเป่ารถ	19.4	19.0	27.0	19.0
35. พนักงานนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ เช่น บุรุษไปรษณีย์ คนเดินหนังสือ นักการ	39.3	40.2	40.4	42.4
36. พนักงานโทรศัพท์ โทรเลข	42.2	44.2	43.0	45.2
37. เสมียนพนักงาน เช่น เสมียนหนังสือ เสมียนได้ตอบจดหมาย พนักงานต้อนรับ	35.2	36.4	38.2	41.2
กลุ่มที่ 4 ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า				
38. เจ้าของกิจการค้า	59.0	58.0	62.0	61.2
39. ผู้จัดการฝ่ายซื้อ-ขาย	50.2	47.0	54.0	53.3
40. พนักงานขายและตัวแทนนายหน้า เช่น ผู้หาประกันภัย นายหน้าซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ เซลล์แมน พนักงานขายผลิตภัณฑ์ พนักงานเดินตลาด	39.0	35.0	41.0	41.2
41. พ่อค้าเร่	31.1	23.1	34.1	34.4
42. หลงจิว ผู้รับจำนำ	28.3	35.0	37.0	39.0
กลุ่มที่ 5 ผู้ประกอบอาชีพบริการ				
43. ผู้จัดการโรงแรม ภัตตาคารและบาร์	57.0	54.0	56.0	58.2
44. ผู้ควบคุมดูแลอาคาร แม่บ้าน และอาชีพที่เกี่ยวข้อง	46.0	36.3	41.2	46.0
45. ผู้ปรุงอาหาร ก๊ก พ่อ/แม่ครัวอาชีพ	44.3	34.2	45.0	46.2
46. พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม	29.0	26.3	27.0	28.3
47. คนรับใช้ คนทำงานบ้าน คนทำความสะอาดและภารโรง	23.0	24.1	25.1	25.0
48. คนซักผ้า ซักแห้งและอัดรีดเสื้อผ้า	25.1	25.0	26.2	25.0
49. ช่างแต่งผม ตัดผมและเสริมสวย	37.4	36.4	38.0	38.0
50. ผู้ให้บริการความปลอดภัย เช่น เจ้าหน้าที่ดับเพลิง ช่าง เจ้าหน้าที่เรือนจำ	38.0	41.0	37.0	39.0
51. ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตู คนเฝ้ารถ	22.0	24.0	22.2	24.2
52. หญิงบริการ เช่น หมอแหวด พาร์ทเนอร์	19.0	16.3	16.0	16.2
กลุ่มที่ 6 เกษตรกร				
53. ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่หรือฟาร์ม	58.0	57.0	58.0	55.0
54. เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวนสวนที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป	55.2	53.0	56.0	54.2
55. เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวนสวนที่ถือครองที่ดินขนาดกลาง ตั้งแต่ 10-40 ไร่	51.0	45.3	50.3	48.0
56. เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวนสวนที่ถือครองที่ดินขนาดเล็ก ต่ำกว่า 10 ไร่	43.0	37.3	44.3	41.0
57. ผู้เช่านา	33.4	17.2	28.2	28.0

อาชีพ	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
58. ผู้ทำงานในไร่นา ลูกจ้างนาคนงานในฟาร์ม	32.4	24.0	27.0	30.0
59. ผู้ทำงานป่าไม้ คนตัดไม้	25.3	23.3	28.3	30.0
60. ชาวประมง ผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ (ฟาร์มกุ้ง หอย) พรานและผู้ทำงานที่เกี่ยวข้อง	37.0	37.0	39.0	42.0
กลุ่มที่ 7 ผู้ผลิต พนักงานและคนงาน				
61. ผู้ควบคุมคนงานผลิตและหัวหน้าช่างเครื่องกลไฟฟ้า เหมืองแร่ ก่อสร้าง	54.0	56.0	54.2	56.1
62. ช่างงานเหมืองแร่ เหมืองหินและชุดเจาะบ่อ	48.2	39.0	40.3	46.1
63. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโลหะ ถลุงแร่ หลอม หล่อ ชุบ เคลือบโลหะ	44.0	36.0	37.1	43.3
64. ช่างปฏิบัติงานด้านเคมี บด เคี้ยว กลั่น กรอง	43.4	37.0	40.1	43.0
65. ช่างปั้น ทอ ถัก ย้อม ช่างเย็บกระดาษ	38.0	34.0	34.3	38.0
66. ผู้ทำงานโรงสี โรงมันเล้าปะหลัง น้ำตาล น้ำปลา เส้นไหม สุรา ฟาร์มโคนม	38.0	35.0	35.0	39.0
67. ผู้เตรียมใบยาสูบ มวนบุหรี่ และผู้ทำยานัตถ์	31.3	30.1	29.0	31.1
68. ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย เย็บปัก ทำเบาะและที่นอน	42.4	38.0	40.1	41.0
69. ช่างทำรองเท้า ตัดเย็บกระเป๋าและเครื่องหนัง	30.2	32.0	33.2	33.0
70. ช่างเครื่องเรือน	39.0	37.4	40.0	40.1
71. ช่างเหล็ก ช่างทำเครื่องมือ พนักงานเครื่องมือกล ช่างวางท่อเชื่อมโลหะ	37.0	37.0	39.0	40.3
72. ช่างปรับเครื่องจักร ประกอบเครื่องกล เช่น ซ่อมนาฬิกา รถยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์	42.0	44.3	44.0	45.3
73. พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์	51.0	56.0	52.4	54.0
74. ช่างเพชรพลอย ช่างทองรูปพรรณ	43.3	52.0	46.3	50.0
75. ช่างปั้นแก้วดินเผา เจียรระโนแก้ว ช่างเขียนและตกแต่งเครื่องแก้ว ดินเผา ช่างทำเครื่องดนตรี ช่างทำตุ๊กตา	38.0	41.0	38.1	43.3
76. ผู้ทำผลิตภัณฑ์ยาง พลาสติกและกระดาษ เช่น ทำป้ายพลาสติก อัดหล่อยาง	36.0	40.0	35.0	39.1
77. ช่างพิมพ์	40.0	42.3	37.2	40.0
78. ช่างก่ออิฐ ช่างไม้ ช่างปูนกระเบื้อง ช่างทาสีและฉนวน	37.0	46.0	33.0	39.0
79. ช่างยนต์ ช่างเครื่องปรับอากาศ	40.4	48.4	41.0	42.3
80. พนักงานขนถ่ายวัสดุ เช่น ผู้ทำงานบริเวณท่าเรือ ขนถ่ายสินค้า ประจำยานพาหนะ	32.0	35.4	32.0	35.3
81. พนักงานเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง เช่น พนักงานห้องเครื่องเรือ ขับรถไฟ ขับรถ ขับเรือ	38.3	44.0	37.0	41.0
82. กรรมกรหรือคนงาน	24.1	19.4	23.1	26.2

อาชีพ	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
กลุ่มที่ 8 ทหาร-ตำรวจ				
83. นายทหารระดับนายพล	83.0	81.3	73.2	79.0
84. ทหารระดับนายร้อย-นายพัน	72.0	68.4	65.0	72.4
85. ทหารชั้นประทวน คือ พลทหาร นายสิบ จ่า	55.0	54.0	51.4	54.0
86. นายพลตำรวจ	70.1	69.0	60.0	74.0
87. นายร้อยตำรวจ-นายพันตำรวจ	63.1	65.2	56.0	68.0
88. พลตำรวจ นายสิบ จ่า นายดาบ	45.0	49.0	41.0	50.0
กลุ่มที่ 9 อื่น ๆ				
89. คหบดี (ผู้ไม่มีอาชีพแต่มีมรดก, ทรัพย์สิน)	48.0	55.0	52.3	52.0

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันกและวิศวกร ได้คะแนน 73.4 ผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมายได้คะแนน 73.0 และพยานาลได้คะแนน 72.4 ตามลำดับ นอกจากนี้แล้วอาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะได้คะแนนอยู่ในช่วงระหว่าง 53.0-67.0 คืออาชีพนักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ เช่น นักชีววิทยา นักสัตววิทยา นักพฤกษศาสตร์ อาชีพนักเศรษฐศาสตร์และนักบัญชี เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและเรือ นักสถิติ นักคำนวณ นักวิเคราะห์ระบบงาน เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าอาชีพที่ต้องผ่านการศึกษาระดับสูงมักจะได้คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพสูง ทั้งนี้เพราะคนในภาคได้ส่วนใหญ่จะเป็นที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าคนในภาคอื่น ๆ ในขณะที่เดียวกัน โหระ หมอดู ยังคงเป็นอาชีพที่คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพต่ำที่สุด คือ 22.3

สรุปได้ว่า อาชีพในกลุ่มที่หนึ่ง คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพในภาคต่าง ๆ นั้น จะมีความใกล้เคียงกัน อาชีพที่ต้องผ่านการศึกษาระดับสูงมักจะได้คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพสูงตามไปด้วย โดยแพทย์ ทันตแพทย์ ลัคนาแพทย์ เภสัชกร เป็นอาชีพที่มีคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ อาจารย์มหาวิทยาลัย พยาบาล สถาบันกและวิศวกร ผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย ตามลำดับ ในขณะที่อาชีพโหระ หมอดู ถูกจัดว่าเป็นอาชีพที่มีคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพต่ำที่สุดในทุก ๆ ภาค และเป็นคะแนนที่ค่อนข้างแตกต่างจากอาชีพอื่น ๆ อยู่มาก อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพจากผู้ตอบแต่ละภาคแล้ว จะพบว่าผู้ตอบในภาคใต้ให้ค่าเกียรติภูมิอาชีพเกือบทุกอาชีพมากกว่าผู้ตอบจากภาคอื่น อาชีพที่ผู้ตอบภาคใต้ให้คะแนนสูงกว่าอย่างเด่นชัดได้แก่ นักวิทยาศาสตร์กายภาพ แพทย์ และ อาชีพในกลุ่มแพทย์ ครู อาจารย์ ระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัยและระดับมหาวิทยาลัย และศิลปิน ส่วนอาชีพที่ผู้ตอบในภาคอื่นให้คะแนนสูงกว่าได้แก่ ผู้ตอบภาคเหนือให้คะแนนอาชีพพยาบาลสูงที่สุดเท่ากับ 75 คะแนน ผู้ตอบในภาคอีสาน ให้คะแนนอาชีพครูอาจารย์สูง เป็นที่สองรองจากภาคใต้ และให้คะแนนอาชีพนักหนังสือพิมพ์และอาชีพนักสังคมสงเคราะห์สูงที่สุดเมื่อเทียบกับภาคอื่น ๆ ส่วนผู้ตอบในภาคกลางให้คะแนนอาชีพโหระ หมอดู สูงที่สุด (26 คะแนน) และให้คะแนนอาชีพผู้ปฏิบัติงานทางศาสนาสูงที่สุด ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับที่คนภาคอีสานให้

ในกลุ่มที่สอง ได้แก่อาชีพผู้บริหารระดับต่าง ๆ ปรากฏว่าในภาคเหนือ คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพส่วนใหญ่ค่อนข้างสูง รัฐมนตรีมีคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพสูงที่สุดคือ 83.3 รองลงมาได้แก่ อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งได้คะแนน 74.0 ทูตได้คะแนน 72.1 วุฒิสมาชิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้คะแนน 71.3 และนายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการกอง สมาชิกสภาจังหวัด ได้คะแนน 63.0 ในขณะที่ก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้คะแนนเพียง 45.4 ซึ่งเป็นคะแนนที่น้อยที่สุดใน 4 ภาคด้วย

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าคะแนนเกียรตินิยมของอาชีวะส่วนใหญ่ค่อนข้างสูง รัฐมนตรีได้คะแนนเกียรตินิยมของอาชีวะสูงถึง 85.4 ซึ่งเป็นคะแนนที่สูงที่สุดในภาคต่าง ๆ ด้วย รองลงมาได้แก่ อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด ได้คะแนน 74.3 ทูตได้คะแนน 71.0 วุฒิสมาชิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้คะแนน 66.4 และนายอำเภอ ปลัดอำเภอ ได้คะแนน 64.4 ยกเว้นแต่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ได้คะแนนเพียง 48.0

ในภาคกลาง พบว่า รัฐมนตรียังคงเป็นอาชีวะที่ได้คะแนนเกียรตินิยมของอาชีวะสูงที่สุดในกลุ่มนี้ โดยได้คะแนน 80.0 รองลงมาได้แก่ ทูต ได้คะแนน 73.2 อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด ได้คะแนน 70.2 นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ได้คะแนน 59.0 และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้คะแนน 46.0 ตามลำดับ

ในภาคใต้ เกือบทุกอาชีวะในกลุ่มนี้ ได้คะแนนสูงมากและเมื่อเปรียบเทียบกับภาคต่าง ๆ ในอาชีวะเดียวกัน โดยส่วนใหญ่แล้วในภาคใต้คะแนนเกียรตินิยมของอาชีวะจะสูงกว่า ในภาคใต้นี้ รัฐมนตรี มีคะแนนเกียรตินิยมของอาชีวะเท่ากับ 84.4 รองลงมาได้แก่ ทูต ได้คะแนน 83.0 อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด ได้คะแนน 78.0 วุฒิสมาชิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้คะแนน 68.0 และนายอำเภอ ปลัดอำเภอ ได้คะแนนเท่ากับ 67.4 ตามลำดับ ในขณะที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้คะแนนเท่ากับ 51.4

เมื่อสรุปคะแนนเกียรตินิยมของอาชีวะในกลุ่มที่สองจะพบว่า โดยส่วนใหญ่เกือบทุกอาชีวะ จะได้คะแนนสูงมาก ยกเว้นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ตอบในภาคใต้อย่างคงเป็นกลุ่มที่ให้คะแนนอาชีวะสูงกว่ากลุ่มอื่น โดยเฉพาะอาชีวะอธิบดี และผู้ว่าราชการจังหวัด อาชีวะทูต อาชีวะนายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการกอง และสมาชิกสภาจังหวัด และอาชีวะกำนันผู้ใหญ่บ้าน ผู้ตอบในภาคอีสานให้ คะแนนเกียรตินิยมอาชีวะ รัฐมนตรีสูงสุดและให้คะแนนอาชีวะทูตต่ำสุดเมื่อเทียบกับภาคอื่น ผู้ตอบในภาคเหนือให้คะแนนอาชีวะวุฒิสมาชิกและส.ส. สูงกว่ากลุ่มอื่น และผู้ตอบในภาคกลางไม่ได้ให้คะแนนอาชีวะใดสูงกว่าผู้ตอบจากภาคอื่นเลย มีแต่ให้ต่ำกว่าในอาชีวะรัฐมนตรี อธิบดีและผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอ

ในกลุ่มที่สาม ซึ่งเป็นกลุ่มอาชีวะผู้ปฏิบัติงาน เสมียนพนักงาน พบว่าในภาคเหนือ ระดับของคะแนนเกียรตินิยมของอาชีวะ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง อาชีวะผู้จัดการ นักธุรกิจ มีคะแนนเกียรตินิยมของอาชีวะสูงที่สุดในกลุ่ม คือ 63.0 รองลงมาได้แก่ข้าราชการระดับกลาง ได้คะแนน 56.0 หัวหน้าเสมียนพนักงาน ได้คะแนน 52.2 ตามลำดับ นอกจากนี้ อาชีวะที่ได้คะแนนเกียรตินิยมของอาชีวะอยู่ในช่วงระหว่าง 42.2-46.1 ได้แก่ พนักงานชวเลข นิมนต์ติดพนักงานบัญชีรับ-จ่ายเงิน เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม และพนักงานโทรศัพท์ โทรเลข โดยที่กระทรวง เป็นอาชีวะที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ 19.4

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการวิจัยพบว่า ระดับของคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง อาชีพผู้จัดการ นักธุรกิจ ได้คะแนนสูงที่สุดคือ 64.4 รองลงมา ได้แก่ ข้าราชการระดับกลาง ได้คะแนนเท่ากับ 57.0 และหัวหน้าเสมียนพนักงาน ได้คะแนน 52.0 ตามลำดับ นอกจากนี้แล้วอาชีพอื่น ๆ โดยส่วนใหญ่ คือ พนักงานชவுเลข พิมพ์ดีด พนักงานบัญชีรับจ่ายเงิน พนักงานคุมเครื่องคำนวณ เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม พนักงานนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ และพนักงานโทรศัทพ์ โทรเลข จะมีคะแนนอยู่ในช่วง 40.2-48.0 ส่วนอาชีพที่ได้รับคะแนนต่ำที่สุดคือประเปารรถ ได้คะแนนเท่ากับ 19.0

ในภาคกลาง พบว่า คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยที่ผู้จัดการ นักธุรกิจ ได้คะแนนสูงที่สุดคือ 63.0 รองลงมาได้แก่ข้าราชการระดับกลาง ได้คะแนน 53.3 ตามลำดับ ในภาคกลางนี้เกือบทุกอาชีพจะมีคะแนนอยู่ในช่วง 40.4-48.4 โดยมีประเปารรถได้ คะแนนต่ำที่สุดคือ 27.0

ในภาคใต้ พบว่า คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ผู้จัดการ นักธุรกิจ ได้คะแนนสูงที่สุดคือ 65.4 รองลงมาได้แก่ ข้าราชการระดับกลาง ซึ่งได้คะแนนเท่ากับ 58.4 และพนักงานคุมเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์ ได้คะแนนเท่ากับ 55.0 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ โดยส่วนใหญ่ก็ได้คะแนนอยู่ในช่วงระหว่าง 41.2-48.0 ในขณะที่ประเปารรถได้คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพต่ำที่สุดคือเพียง 19.0

สรุปได้ว่าอาชีพในกลุ่มที่สามนี้ คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง โดยเมื่อเปรียบเทียบให้ทุก ๆ ภาคของประเทศแล้ว อาชีพที่ได้คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพสูงที่สุดคือผู้จัดการ นักธุรกิจ รองลงมาได้แก่ ข้าราชการระดับกลาง หัวหน้าเสมียนพนักงาน และพนักงานคุมเครื่องคำนวณ ตามลำดับ โดยที่ประเปารรถ เป็นอาชีพที่ได้คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพต่ำที่สุด และระดับคะแนนแตกต่างจากอาชีพอื่น ๆ มาก ผู้ตอบในภาคใต้อย่างคงให้คะแนนอาชีพเกือบทุกอาชีพสูงกว่าภาคอื่น ๆ ดังเช่น ในสองกลุ่มแรก ยกเว้นอาชีพหัวหน้าเสมียนพนักงาน และอาชีพประเปารรถ

ผู้ตอบในภาคเหนือและภาคอีสาน ไม่ได้ให้คะแนนอาชีพใดในกลุ่มนี้เด่นเป็นพิเศษ แต่ผู้ตอบในภาคกลางให้คะแนนอาชีพหัวหน้าเสมียนพนักงานต่ำกว่าภาคอื่นอย่างชัดเจน และให้คะแนนอาชีพประเปารรถสูงกว่าภาคอื่นอย่างชัดเจนเช่นกัน คือเท่ากับ 27 คะแนน ในขณะที่ผู้ตอบภาคอื่นให้คะแนนระหว่าง 19 ถึง 19.4 คะแนนเท่านั้น

ในกลุ่มที่สี่ ซึ่งเป็นกลุ่มของผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า พบว่าในภาคเหนือ คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดคือเจ้าของกิจการค้า คือได้คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพเท่ากับ 59.0 รองลงมาได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายซื้อ-ขาย ได้

คะแนน 50.2 ในขณะที่อาชีพอื่นคะแนนที่ได้จะอยู่ในระดับต่ำ กล่าวคือ พนักงานชายและตัวแทนนายหน้า ได้คะแนนเท่ากับ 39.0 พ่อค้าเร่ได้คะแนนเท่ากับ 31.1 และหลงจู๊ ผู้รับจ่านำได้คะแนนต่ำที่สุดเพียง 28.3

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ อาชีพเจ้าของกิจการค้า ได้คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพมากที่สุดคือ 58.0 รองลงมาได้แก่ผู้จัดการฝ่ายซื้อขายได้คะแนนเท่ากับ 47.0 ในขณะที่พนักงานชายและตัวแทนนายหน้า กับหลงจู๊ ผู้รับจ่านำ ได้คะแนนเท่ากันคือ 35.0 โดยที่พ่อค้าเร่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ 23.1

ในภาคกลาง พบว่าคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพโดยส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับต่ำจนถึงปานกลาง โดยที่อาชีพเจ้าของกิจการค้ามีคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพสูงสุดคือ 62.0 รองลงมาได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายซื้อขาย ได้คะแนน 54.0 พนักงานชายและตัวแทนนายหน้าได้คะแนนเท่ากับ 41.0 หลงจู๊ ผู้รับจ่านำได้ คะแนนเท่ากับ 37.0 โดยที่พ่อค้าเร่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ 34.1

ในภาคใต้ พบว่าคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพโดยส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับต่ำจนถึงปานกลาง โดยที่อาชีพเจ้าของกิจการค้า ได้รับคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพสูงสุดคือ 61.2 รองลงมาได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายซื้อขาย ได้คะแนนเท่ากับ 53.3 พนักงานชายและตัวแทนนายหน้า ได้คะแนน 41.2 หลงจู๊ ผู้รับจ่านำได้คะแนนเท่ากับ 39.0 และพ่อค้าเร่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ 34.4

สรุปได้ว่าในกลุ่มนี้ คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพในทุก ๆ ภูมิภาคอยู่ในระดับไม่สูงนักเป็นส่วนใหญ่ โดยที่อาชีพที่ได้คะแนนเกียรติภูมิสูงสุดในทุก ๆ ภูมิภาคก็คือ เจ้าของกิจการค้า รองลงมาได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายซื้อขาย ในขณะที่อาชีพที่ได้คะแนนเกียรติภูมิต่ำที่สุดก็คือพ่อค้าเร่ เมื่อพิจารณาระหว่างภาคจะพบว่าผู้ตอบในภาคอีสานมีทัศนะ เกี่ยวกับอาชีพการค้าต่ำกว่าผู้ตอบในภาคอื่น ๆ คะแนนที่ให้จึงต่ำกว่าในเกือบทุกอาชีพยกเว้นอาชีพหลงจู๊ผู้รับจ่านำ ผู้ตอบในภาคกลางและภาคใต้ให้คะแนนเกียรติภูมิต่ำกว่าผู้ตอบจากภาคอื่น เป็นที่น่าสนใจว่าอาชีพพ่อค้าเร่ได้คะแนนต่ำที่สุดในภาคอีสาน และต่ำกว่าค่อนข้างมากเมื่อเทียบค่าคะแนนดู ส่วนอาชีพหลงจู๊และผู้รับจ่านำได้ค่าคะแนนต่ำที่สุดในภาคเหนือ และต่ำกว่าค่อนข้างมากเช่นกัน

ในกลุ่มที่ห้า ซึ่งเป็นกลุ่มของผู้ประกอบอาชีพบริการ พบว่า ในภาคเหนือ คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ ผู้จัดการโรงแรม ภัตตาคารและบาร์ มีคะแนนเกียรติภูมิของ อาชีพสูงสุดคือ 57.0 รองลงมาได้แก่ ผู้ควบคุมดูแลอาคารฯ ได้คะแนนเท่ากับ 46.0 และผู้ปรุงอาหารฯ ได้คะแนนเท่ากับ 44.3 ผู้ให้บริการความปลอดภัย เช่น เจ้าหน้าที่ดับเพลิง ยาม ได้คะแนนเท่ากับ 38.0 ช่างแต่งผมฯ ได้คะแนนเท่ากับ 37.4 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ เช่น พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม คนรับใช้ ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพจะอยู่ในช่วง 22.0-29.0 และหญิงบริการ คะแนน

เกียรตินิยมของอาชีพน้อยที่สุดคือ 19.0

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพโดยส่วนใหญ่ยังอยู่ในระดับต่ำ โดยที่ผู้จัดการโรงแรม กัศดาการและบาร์ มีคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพสูงที่สุดคือ 54.0 รองลงมาได้แก่ ผู้ให้บริการความปลอดภัย ได้คะแนนเท่ากับ 41.0 ช่างแต่งผม ตัดผมและเสริมสวย ได้คะแนนเท่ากับ 36.4 ผู้ควบคุมดูแลอาคาร ได้คะแนนเท่ากับ 36.3 และผู้ปรุงอาหาร ได้คะแนนเท่ากับ 34.2 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ เช่น พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม คนรับใช้ คนซักกรีด ชักแห้งและอัครีตเสื้อผ้า ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพอยู่ในช่วงระหว่าง 24.0-26.3 และอาชีพหญิงบริการได้คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพต่ำที่สุดคือ 16.3

ในภาคกลาง พบว่าคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำเช่นกัน ผู้จัดการโรงแรม กัศดาการและบาร์ ได้คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพเท่ากับ 56.0 รองลงมาได้แก่ ผู้ปรุงอาหารฯ ได้คะแนนเท่ากับ 45.0 ผู้ควบคุมดูแลอาคาร เช่น แม่บ้าน ได้คะแนนเท่ากับ 41.2 ช่างแต่งผม ช่างตัดผม ได้คะแนนเท่ากับ 38.0 ผู้ให้บริการความปลอดภัย เช่น เจ้าหน้าที่ดับเพลิง ยาม ได้คะแนนเท่ากับ 37.0 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ เช่น พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม คนรับใช้ คนซักกรีด ชักแห้ง พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตู คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพจะอยู่ในช่วงระหว่าง 22.22-27.0 ในขณะที่หญิงบริการ ได้คะแนนเท่ากับ 16.0 ซึ่งถือได้ว่าเป็นคะแนนที่ต่ำที่สุดในกลุ่ม

ในภาคใต้ พบว่าคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ ผู้จัดการโรงแรม กัศดาการและบาร์ ได้คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพสูงที่สุดคือ 58.2 รองลงมาได้แก่ ผู้ปรุงอาหารฯ ได้คะแนนเท่ากับ 46.2 ผู้ควบคุมดูแลอาคาร เช่น แม่บ้าน ได้คะแนนเท่ากับ 46.0 ผู้ให้บริการความปลอดภัย เช่น เจ้าหน้าที่เรือนจำ ยาม ได้คะแนนเท่ากับ 39.0 ช่างแต่งผม ตัดผมและเสริมสวย ได้คะแนนเท่ากับ 38.0 ตามลำดับ นอกจากนั้นแล้วอาชีพอื่น ๆ เช่น พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม คนรับใช้ฯ คนซักกรีด ชักแห้งฯ และผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ฯ คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพจะอยู่ในช่วงระหว่าง 24.2-28.3 โดยที่อาชีพหญิงบริการ ได้คะแนนต่ำที่สุดคือเท่ากับ 16.2

โดยสรุปในกลุ่มนี้ คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพ ในทุก ๆ ภาค จะอยู่ในระดับที่ต่ำ อาชีพที่มีคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพสูงที่สุดได้แก่ ผู้จัดการโรงแรม กัศดาการและบาร์ โดยอาชีพนี้ผู้ตอบในภาคใต้ ให้คะแนนสูงกว่าภาคอื่น ๆ ผู้ตอบในภาคอีสานให้คะแนนอาชีพผู้ควบคุมดูแลอาคาร แม่บ้าน และอาชีพที่เกี่ยวข้องกับอาชีพผู้ปรุงอาหารต่ำกว่าผู้ตอบในภาคอื่น ๆ อย่างเด่นชัด คือต่ำกว่าประมาณ 10 คะแนน ในขณะที่เดียวกันกลับให้คะแนนอาชีพผู้ให้บริการความปลอดภัยสูงกว่าผู้ตอบใน

ภาคอื่น ๆ ในภาคเหนืออาชีพผู้ควบคุมดูแลอาคารและอาชีพพนักงานเสิร์ฟอาหาร ได้รับคะแนนสูงสำหรับภาคได้อีกอาชีพหนึ่งที่ได้คะแนนสูงกว่าภาคอื่นคืออาชีพผู้ปรุงอาหาร ในภาคกลางอาชีพคนรับใช้มีคะแนนสูงกว่าภาคอื่นเล็กน้อย ส่วนอาชีพที่ได้รับคะแนนเกียรตินิยมต่ำสองอาชีพ คือผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการอื่น ๆ และหญิงบริการ จะได้คะแนนต่ำในแทบทุกภาค ในระดับใกล้เคียงกัน เป็นที่น่าสังเกตว่าอาชีพหญิงบริการ เช่น หมอนวด พาร์ทเนอร์ คะแนนสูงที่สุดในภาคเหนือ และสูงกว่าภาคอื่น ๆ เกือบ 3 คะแนน ในขณะที่ภาคอื่น ๆ ให้คะแนนใกล้เคียงกัน

ในกลุ่มที่หก ซึ่งเป็นกลุ่มของผู้ประกอบอาชีพเกษตรกร ผลปรากฏว่าในภาคเหนือคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำจนถึงปานกลาง ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่นาหรือฟาร์ม มีคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพสูงที่สุดคือ 58.0 รองลงมาได้แก่ เกษตรกรชาวนาข้าวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป มีคะแนนเท่ากับ 55.2 และเกษตรกรชาวนาข้าวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดกลางตั้งแต่ 10-40 ไร่ มีคะแนนเท่ากับ 51.0 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ มีคะแนนอยู่ในระหว่าง 32.4-43.0 ในขณะที่ผู้ทำงานป่าไม้ มีคะแนนต่ำที่สุดคือ 25.3

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำจนถึงปานกลาง โดยผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่นาหรือฟาร์ม มีคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพสูงที่สุดคือ 57.0 รองลงมาคือเกษตรกรชาวนาข้าวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป มีคะแนนเท่ากับ 53.0 และเกษตรกรชาวนาข้าวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดกลางตั้งแต่ 10-40 ไร่ มีคะแนนเท่ากับ 45.3 ตามลำดับ. นอกจากนั้นอาชีพอื่น ๆ จะมีคะแนนอยู่ในระหว่าง 23.3-37.3 ในขณะที่ผู้เข้านาเป็นอาชีพที่มีคะแนนเกียรตินิยมต่ำที่สุดคือ 17.2 ซึ่งเป็นคะแนนที่แตกต่างจากอาชีพอื่น ๆ มาก

ในภาคกลาง พบว่าคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพอยู่ในระดับต่ำจนถึงปานกลาง ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่นาหรือฟาร์ม มีคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพสูงที่สุดคือ 58.0 รองลงมาคือเกษตรกรชาวนาข้าวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป มีคะแนนเท่ากับ 56.0 และเกษตรกรชาวนาข้าวไร่ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดกลางตั้งแต่ 10-40 ไร่ มีคะแนนเท่ากับ 50.3 ตามลำดับ ในขณะที่อาชีพอื่น ๆ คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพจะอยู่ในช่วงระหว่าง 28.2-44.3 ส่วนอาชีพที่มีคะแนนต่ำที่สุดคือ ผู้ทำงานในไร่นา ลูกจ้างนาในฟาร์ม คือ 27.0

ในภาคใต้ พบว่าคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพอยู่ในระดับต่ำจนถึงปานกลาง ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่นาหรือฟาร์ม มีคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพสูงที่สุดคือ 55.0 รองลงมาได้แก่เกษตรกรชาวนาข้าวไร่ ชาวสวน ที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป ได้คะแนนเท่ากับ 54.2 และเกษตรกรชาวนาข้าวไร่ ที่ถือครองที่ดินขนาดกลาง ตั้งแต่ 10-40 ไร่ ได้คะแนนเท่า

54.2 และเกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ที่ถือครองที่ดินขนาดกลาง ตั้งแต่ 10-40 ไร่ ได้คะแนนเท่ากับ 48.0 ส่วนอาชีพอื่น ๆ คะแนนจะอยู่ในช่วงระหว่าง 30.0-42.0 โดยมีผู้เข้ามาได้คะแนนต่ำที่สุดคือ 28.0

สรุปได้ว่า ในกลุ่มอาชีพเกษตรกรนี้ คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพเป็นไปในลักษณะเดียวกันในทุก ๆ ภาค นั่นคืออยู่ในระดับต่ำจนถึงปานกลาง ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่นาหรือฟาร์ม มีคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพสูงที่สุด โดยมีระดับคะแนนเท่ากับในภาคเหนือและภาคกลาง แต่ได้คะแนนต่ำสุดในภาคใต้ ส่วนรองลงมาได้แก่ เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป และขนาดกลางตั้งแต่ 10-40 ไร่ ตามลำดับ ในขณะที่คะแนนของเกียรติภูมิของอาชีพ ที่คะแนนต่ำสุดจะมีความแตกต่างกัน คือในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ ผู้เข้ามาเป็นอาชีพที่คะแนนเกียรติภูมิต่ำที่สุดในขณะที่ในภาคเหนือ ผู้ทำงานป่าไม้ คนตัดไม้ เป็นอาชีพที่คะแนนเกียรติภูมิต่ำที่สุด ส่วนในภาคกลาง ผู้ทำงานในไร่นา ลูกจ้างนาคนงานในฟาร์ม เป็นอาชีพที่มีคะแนนเกียรติภูมิต่ำที่สุด โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ผู้ตอบในภาคเหนือจะให้ค่าคะแนนอาชีพเกษตรกรสูงกว่าภาคอื่น ๆ ในหลายอาชีพ

ในกลุ่มที่เจ็ด ซึ่งเป็นกลุ่มของผู้ที่มีอาชีพเป็นผู้ผลิต พนักงานและคนงาน พบว่าในภาคเหนือนั้นคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ อาชีพที่คะแนนเกียรติภูมิสูงที่สุดคือผู้ควบคุมคนงานผลิตและหัวหน้าช่างเครื่อง ไฟฟ้า เคมี เหมืองแร่ ก่อสร้าง ได้คะแนนเท่ากับ 54.0 รองลงมาได้แก่ พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์ ได้คะแนนเท่ากับ 51.0 ผู้ทำงานเหมืองแร่ เหมืองหินและชุดเจาะบ่อได้คะแนนเท่ากับ 48.2 ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโลหะ ถลุงแร่ หลอม หล่อ ชุบและเคลือบโลหะ ได้คะแนนเท่ากับ 44.0 และช่างปฏิบัติงานด้านเคมี บด เคี้ยว กลั่น กรอง ได้คะแนนเท่ากับ 43.4 ตามลำดับ ในขณะที่อาชีพอื่น ๆ คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพจะอยู่ในระดับคะแนนระหว่าง 32.0-40.0 ซึ่งก็ได้แก่ ช่างปั้น ทอถักฯ ผู้ทำงานโรงสีฯ ผู้เตรียมใบยาสูบฯ ช่างทำรองเท้าฯ พนักงานขนถ่ายวัสดุ เป็นต้น ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดก็คือกรรมกรหรือคนงานซึ่งได้คะแนนเท่ากับ 24.1

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพโดยส่วนใหญ่ยังอยู่ในระดับต่ำ ผู้ควบคุมคนงานผลิตและหัวหน้าช่างเครื่องไฟฟ้าฯ กับพนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์ มีคะแนนสูงที่สุดเท่ากันคือ 56.0 รองลงมาได้แก่ ช่างเพชรพลอย ช่างทองรูปพรรณ ได้คะแนนเท่ากับ 52.0 ช่างยนต์ ช่างเครื่องปรับอากาศ ได้คะแนนเท่ากับ 48.4 ช่างก่ออิฐ ช่างไม้ฯ ได้คะแนนเท่ากับ 46.0 ตามลำดับ นอกจากนี้อาชีพอื่น ๆ จะมีคะแนนอยู่ในช่วงระหว่าง 30.0-40.0 เป็นส่วนใหญ่ อาชีพเหล่านี้เช่น ผู้ทำงานเหมืองแร่ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโลหะฯ ช่างทำรองเท้าฯ ผู้ทำผลิตภัณฑ์ยาง พลาสติกและกระดาษ พนักงานขนถ่าย

วัสดุ เป็นต้น โดยที่กรรมกรหรือคนงานได้คะแนนต่ำที่สุดคือ 19.4 และเป็นคะแนนที่ค่อนข้างแตกต่างจากอาชีพอื่น ๆ ด้วย

ในภาคกลาง พบว่าคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพอยู่ในระดับต่ำเช่นเดียวกัน อาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมสูงที่สุดคือ ผู้ควบคุมคนงานผลิตและหัวหน้าช่างเครื่องกลไฟฟ้า ได้คะแนนเท่ากับ 54.2 รองลงมาได้แก่ พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์ ได้คะแนนเท่ากับ 52.4 ช่างเพชรพลอย ช่างทองรูปพรรณ ได้คะแนนเท่ากับ 46.3 และช่างปรับเครื่องจักรประกอบเครื่องกล ได้คะแนนเท่ากับ 44.0 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ โดยส่วนใหญ่แล้วคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพจะอยู่ในช่วง ระหว่าง 32.0-40.0 อาชีพเหล่านี้คือ ช่างทำเครื่องเรือน ช่างเหล็ก ช่างทำเครื่องมือฯ ช่างปั้นแก้ว ดินเผา เจียรระโนแก้วฯ ช่างนิมฟ์ ช่างก่ออิฐ ช่างไม้ฯ พนักงานขนถ่ายวัสดุ เป็นต้น ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุด คือกรรมกรหรือคนงานซึ่งได้คะแนนเพียง 23.1

ในภาคใต้ พบว่าคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพส่วนใหญ่ก็ยังอยู่ในระดับต่ำ อาชีพที่ได้คะแนน เกียรตินิยมของอาชีพสูงที่สุดคือ ผู้ควบคุมคนงานผลิตและหัวหน้าช่างเครื่องกลไฟฟ้า โดยได้คะแนนเท่ากับ 56.1 รองลงมาได้แก่ พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์ ได้คะแนนเท่ากับ 54.0 ช่างเพชรพลอย ช่างทองรูปพรรณ ได้คะแนนเท่ากับ 50.0 ผู้ทำงานเหมืองแร่ -เหมืองหิน และชุดเจาะบ่อ ได้คะแนนเท่ากับ 46.1 ช่างปรับเครื่องจักร ประกอบเครื่องกล ได้คะแนนเท่ากับ 45.3 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ โดยส่วนใหญ่จะได้คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพอยู่ในช่วงคะแนนระหว่าง 31.1-43.3 อาชีพเหล่านี้ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโลหะ เหมืองหินและชุดเจาะบ่อ ช่างปั้นแก้วดินเผา ช่างปฏิบัติงานเคมีฯ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ประดิษฐ์เครื่องแต่งกายฯ ช่างเหล็ก ช่างทำเครื่องมือฯ ช่างนิมฟ์ ช่างก่ออิฐ ช่างไม้ฯ ช่างยนต์ ช่างเครื่องปรับอากาศ เป็นต้น ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ กรรมกรหรือคนงานซึ่งได้คะแนนเท่ากับ 26.2

สรุปได้ว่า คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพเมื่อพิจารณาดูในทุกภูมิภาค พบว่าอยู่ในระดับต่ำเป็นส่วนใหญ่ และในขณะเดียวกันเมื่อเปรียบเทียบดูทุก ๆ ภูมิภาคแล้ว จะพบว่าคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพในภาคใต้จะสูงกว่าคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพในภูมิภาคอื่นที่เหลือ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมสูงที่สุดในภูมิภาค ได้แก่ ผู้ควบคุมคนงานผลิตและหัวหน้าช่างเครื่องกลไฟฟ้า เคมีเหมืองแร่ ก่อสร้าง ส่วนพนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์ ก็เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่ได้คะแนนสูงที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในขณะที่อาชีพที่ได้คะแนนรองลงมานั้น ได้แก่ พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์ ยกเว้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งอาชีพที่ได้คะแนนรองลงมาคือ ช่างเพชรพลอย ช่างทองรูปพรรณ ในภาคกลางและภาคใต้ ผู้ทำ

งานเหมืองแร่ เหมืองหินและชุดเจาะบ่อ ในภาคเหนือ ช่างยนต์ ช่างเครื่องปรับอากาศ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุด ในทุกภูมิภาค คืออาชีพกรรมกรหรือคนงานในได้พบว่าผู้ตอบในภาคอีสานให้คะแนนต่ำเพียง 19.4 คะแนน ในขณะที่ผู้ตอบในภาคใต้ให้คะแนน 26.2 คะแนน

ในกลุ่มที่แปด ซึ่งเป็นกลุ่มอาชีพทหาร-ตำรวจ ผลปรากฏว่าในภาคเหนือ ระดับของคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับสูง ในขณะที่ความแตกต่างของคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพที่สูงสุดกับอาชีพที่ได้คะแนนต่ำสุดก็มีความแตกต่างกันมากด้วย อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดคือ นายทหารระดับนายพล ได้คะแนนเท่ากับ 83.0 รองลงมาคือทหารระดับนายร้อย-นายพัน ได้คะแนนเท่ากับ 72.0 นายพลตำรวจได้คะแนนเท่ากับ 70.1 นายร้อยตำรวจ-นายพันตำรวจ ได้คะแนนเท่ากับ 63.1 ทหารชั้นประทวนได้คะแนนเท่ากับ 55.0 และอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ พลตำรวจ นายสิบ จ่าและนายดาบ ได้คะแนนเท่ากับ 45.0

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลปรากฏว่าคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง นายทหารระดับนายพล มีคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพสูงที่สุดคือ 81.3 รองลงมาได้แก่ นายพลตำรวจ ได้คะแนนเท่ากับ 69.0 ทหารระดับนายร้อย-นายพัน ได้คะแนนเท่ากับ 68.4 นายร้อยตำรวจ-นายพันตำรวจ ได้คะแนนเท่ากับ 65.2 ทหารชั้นประทวนได้คะแนนเท่ากับ 54.0 และพลตำรวจ นายสิบ จ่าและนายดาบ ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ 49.0

ในภาคกลาง ผลปรากฏว่าคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดคือนายทหารระดับนายพล ได้คะแนนเท่ากับ 73.2 รองลงมาได้แก่ ทหารระดับนายร้อย-นายพัน ได้คะแนนเท่ากับ 65.0 นายพลตำรวจได้คะแนนเท่ากับ 60.0 นายร้อยตำรวจ-นายพันตำรวจ ได้คะแนนเท่ากับ 56.0 ทหารชั้นประทวนได้คะแนนเท่ากับ 51.4 และพลตำรวจ นายสิบ จ่าและนายดาบ ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ 41.0

ในภาคใต้ ผลปรากฏว่าคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง อาชีพที่ได้คะแนนเกียรติภูมิสูงที่สุดคือนายทหารระดับนายพล ได้คะแนนเท่ากับ 79.0 รองลงมาได้แก่นายพลตำรวจ ได้คะแนนเท่ากับ 74.0 ทหารระดับนายร้อย-นายพัน ได้คะแนนเท่ากับ 72.4 นายร้อยตำรวจ ได้คะแนนเท่ากับ 68.0 ทหารชั้นประทวนได้คะแนนเท่ากับ 54.0 และพลตำรวจ นายสิบ จ่าและนายดาบ ได้คะแนนเท่ากับ 50.0

สรุปได้ว่า คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพในกลุ่มทหารตำรวจนี้ ส่วนใหญ่แล้วอยู่ในระดับสูง ในทุกภูมิภาค ในขณะที่เดียวกันความแตกต่างของคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ ที่ได้คะแนนระดับสูงกับอาชีพที่ได้คะแนนระดับต่ำ ก็มีความแตกต่างกันมากด้วย แสดงให้เห็นถึงค่านิยมที่แตกต่างกัน ในทุกภูมิภาค ให้นายทหารระดับนายพล มีคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพสูงที่สุด ส่วนที่ได้คะแนนรองลง

มานั้น ทหารระดับนายร้อย-นายพัน ได้คะแนนเป็นอันดับที่สองในภาคเหนือและภาคกลาง ในขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ นั้น อาชีพที่ได้คะแนนเป็นอันดับที่สอง คือ นายพลตำรวจ ส่วนคะแนน เกียรติภูมิของอาชีพที่คะแนนต่ำที่สุดได้แก่พลตำรวจ นายสิบ จ่าและนายดาบ เมื่อพิจารณาเป็นภาคจะพบว่าผู้ตอบในภาคเหนือให้คะแนนอาชีพทหารสูงกว่าภาคอื่นเป็นส่วนใหญ่ แต่ผู้ตอบภาคใต้ให้คะแนนอาชีพตำรวจสูงกว่าภาคอื่นในทุกระดับยศ ผู้ตอบภาคกลางมีแนวโน้มจะให้คะแนนอาชีพในเครื่องแบบต่ำกว่าภาคอื่น ๆ อย่างชัดเจน ส่วนผู้ตอบในภาคอีสานไม่มีการให้ค่าคะแนนที่มีลักษณะเด่นเป็นพิเศษแต่อย่างใด

ในกลุ่มที่เก่า ซึ่งเป็นกลุ่มสุดท้าย มีอาชีพเพียงอาชีพเดียวคือ คหบดี พบว่าผู้ตอบในภาคเหนือ ให้คะแนน 48 คะแนน ภาคอีสาน ให้คะแนน 55 คะแนน ภาคกลาง ให้คะแนน 52.3 คะแนน และภาคใต้ ให้คะแนน 52 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว ผู้ตอบภาคอีสานให้คะแนนสูงสุด ผู้ตอบในภาคกลางและภาคใต้ให้คะแนนใกล้เคียงกัน ส่วนผู้ตอบในภาคเหนือให้คะแนนอาชีพนี้ต่ำที่สุด

สรุป เมื่อจำแนกอันดับคะแนน เกียรติภูมิของอาชีพในแต่ละภูมิภาคจะพบว่า ในภาคเหนือ อาชีพที่ได้คะแนน เกียรติภูมิของอาชีพสูงสุดคือ รัฐมนตรี รองลงมาได้แก่ นายทหารระดับนายพล แพทย์ ทันตแพทย์ ลี้ตวแพทย์ เภสัชกร พยาบาล อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด และทูต ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนในระดับต่ำที่สุดนั้นได้แก่ หมอนวด หรือพาร์ทเนอร์ รองลงมาคือ โจร หมอคู่ กระเป๋าารถ และผู้ปฏิบัติงานด้านบริการอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตู คนเฝ้ารถ ตามลำดับ

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาชีพที่ได้คะแนน เกียรติภูมิของอาชีพสูงสุดคือ รัฐมนตรี นายทหารระดับนายพล อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด แพทย์ ทันตแพทย์ ลี้ตวแพทย์ เภสัชกร อาจารย์มหาวิทยาลัย และทูต ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนในระดับต่ำที่สุดนั้นได้แก่ หมอนวด หรือพาร์ทเนอร์ รองลงมาได้แก่ ผู้เช่านา กระเป๋าารถ กรรมการหรือคนงาน ตามลำดับ

ในภาคกลาง อาชีพที่ได้คะแนน เกียรติภูมิของอาชีพสูงสุดคือ รัฐมนตรี รองลงมาได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ ลี้ตวแพทย์ เภสัชกร นายทหารระดับนายพล และทูต อาจารย์มหาวิทยาลัย อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ หมอนวดหรือพาร์ทเนอร์ รองลงมาคือ ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตู คนเฝ้ารถ กรรมการหรือคนงาน คนรับใช้ คนทำงานบ้าน คนทำความสะอาดและภารโรง ตามลำดับ

ในภาคใต้อาชีพที่ได้คะแนน เกียรติภูมิของอาชีพสูงสุดคือ รัฐมนตรี รองลงมาได้แก่ ทูต แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร นายทหารระดับนายพล อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด พยาบาล

ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดได้แก่ หมอนวดหรือพาร์ทเนอร์ รองลงมาได้แก่ กระเป๋ารถ โพร หมอคู่ ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตู คนเฝ้ารถ ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาคภูมิศาสตร์ทั้งสี่ภาคแล้วพบว่า มีอาชีพบางอาชีพที่ผู้ตอบจากภาคต่าง ๆ กัน ให้คะแนนต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเป็นพิเศษนั่นคือ ผู้ตอบในภาคใต้ให้คะแนนอาชีพโดยทั่วไปสูงกว่าผู้ตอบจากภาคอื่น ๆ และให้คะแนนอาชีพต่อไปนี้สูงอย่างเด่นชัดกว่าภาคอื่น ๆ ได้แก่ นักวิทยาศาสตร์กายภาพ ครู-อาจารย์ทั้งระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัยและระดับวิทยาลัย ศิลปิน ทูต นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการกอง และสมาชิกสภาจังหวัด กรรมการหรือคนงานกลุ่มอาชีพตำรวจระดับต่าง ๆ อาชีพที่ผู้ตอบในภาคใต้ให้คะแนนต่ำอย่างชัดเจนคือ อาชีพหญิงบริการและอาชีพผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลโรงงานหรือฟาร์ม สำหรับผู้ตอบในภาคเหนือให้คะแนนอาชีพต่อไปนี้สูงอย่างเด่นชัด ได้แก่ พยาบาล วุฒิสมาชิกและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หญิงบริการ ผู้เช่านา และผู้ทำงานเหมืองแร่ ส่วนอาชีพที่ผู้ตอบภาคเหนือให้คะแนนต่ำอย่างเด่นชัดได้แก่ อาชีพหลงจู้ และผู้รับจ่าน้ำ อาชีพเดียว

สำหรับผู้ตอบในภาคอีสาน ก็มีอาชีพบางอาชีพที่ได้รับเกียรติภูมิสูงอย่างเด่นชัดเมื่อเทียบกับภาคอื่น ได้แก่ อาชีพนักหนังสือพิมพ์ ครูอาจารย์ ผู้ให้บริการความปลอดภัย เช่น เจ้าหน้าที่ดับเพลิง ยาม เจ้าหน้าที่เรือนจำ และคหบดี ส่วนอาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำกว่าที่คนในภาคอื่นมีความเห็นได้แก่ อาชีพพ่อค้าเร่ ผู้ควบคุมดูแลอาคาร ผู้ปรุงอาหาร ผู้เช่านา ช่างปฏิบัติงานด้านเคมี กรรมการหรือคนงาน

ผู้ตอบในภาคกลาง ไม่มีทัศนคติต่ออาชีพที่เด่นชัดเป็นพิเศษมากนัก เมื่อเทียบกับภาคอื่น อาชีพที่ผู้ตอบในภาคนี้ให้เกียรติภูมิแตกต่างไปจากผู้ตอบในภาคอื่น มีอาชีพโพร หมอคู่ และกระเป๋ารถที่มีเกียรติภูมิสูงกว่าภาคอื่น ๆ ส่วนอาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำกว่าอย่างชัดเจน ได้แก่ อาชีพนายอำเภอฯ หัวหน้าเสมียน พนักงาน ช่างก่ออิฐ ช่างไม้ ช่างบุกระเบื้อง ช่างทาสีและผนัง ทหารยศนายพล ทหารยศนายร้อย-นายพัน นายพลตำรวจ นายร้อยตำรวจ-นายพันตำรวจ และพลตำรวจ หรือกล่าวได้ว่าอาชีพในเครื่องแบบเกือบทุกระดับยศ

3.4 เกียรตินิยมของอาชีพจำแนกตาม เขตเมือง-ชนบทและระดับการศึกษา

นอกจากการพิจารณาภูมิหลังของผู้ให้ค่าเกียรตินิยมของอาชีพในแง่ภาคภูมิศาสตร์ ดังที่ได้กล่าวมาในหัวข้อที่แล้ว ผู้วิจัยยังมีความสนใจว่า ผู้ตอบที่อยู่ในเขตเมือง-ชนบท และผู้ตอบที่มีการศึกษาระดับต่าง ๆ กัน ให้ค่าเกียรตินิยมของอาชีพทั้ง 89 อาชีพนี้ เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ข้อค้นพบในส่วนนี้จะเป็นการนำเสนอค่าคะแนนเกียรตินิยม ตามภูมิหลังของผู้ตอบในด้านความเป็นเมือง-ชนบท และระดับการศึกษา (ดูรายละเอียดในตารางที่ 4 ประกอบ)

ในกลุ่มที่หนึ่ง ซึ่งเป็นกลุ่มนักวิชาการ วิชาชีพ เมื่อจำแนกตามภูมิลำเนา ผลพบว่าในเขตเมือง คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง อาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมสูงที่สุดคือ แพทย์ ทันตแพทย์ ลัทธิแพทย์ เภสัชกร โดยได้คะแนนเท่ากับ 82.9 รองลงมาได้แก่ สถาปนิกและวิศวกร ได้คะแนนเท่ากับ 74.1 อาจารย์มหาวิทยาลัยได้คะแนนเท่ากับ 72.6 พยาบาลได้คะแนนเท่ากับ 71.5 นักวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น นักเคมี ฟิสิกส์ ธรณีวิทยา ได้คะแนนเท่ากับ 68.7 และผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย ได้คะแนนเท่ากับ 68.5 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้ระดับคะแนนรอง ๆ ลงไป ได้แก่ เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและเรือ นักวิทยาศาสตร์กายภาพ ครู-อาจารย์ (ระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย) นักเศรษฐศาสตร์ และนักบัญชี นักสถิติ นักคำนวณ นักวิเคราะห์รายงาน เป็นต้น ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ โหระพา หมอคู่ โดยได้คะแนนเพียง 23.1 และเป็นคะแนนที่ห่างจากอาชีพอื่น ๆ มาก

ส่วนในเขตชนบท พบว่าคะแนนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางถึงสูง แพทย์ ทันตแพทย์ ลัทธิแพทย์ เภสัชกร ได้คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพสูงที่สุดคือ 74.6 รองลงมาได้แก่ พยาบาล ได้คะแนนเท่ากับ 71.1 อาจารย์มหาวิทยาลัยได้คะแนนเท่ากับ 70.1 ผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย ได้คะแนนเท่ากับ 65.7 สถาปนิกและวิศวกร ได้คะแนนเท่ากับ 63.2 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรอง ๆ ลงไป ได้แก่ นักวิทยาศาสตร์กายภาพ เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและเรือ นักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ นักเศรษฐศาสตร์และนักบัญชี นักสังคมวิทยา นักประวัติศาสตร์ นักรัฐศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุด คือ โหระพา หมอคู่ ได้คะแนนเพียง 22.1 ซึ่งเป็นคะแนนที่ห่างจากอาชีพอื่น ๆ มาก

เมื่อเปรียบเทียบจะพบว่าระดับคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพในเขตเมืองจะสูงกว่าในเขตชนบท และทั้งสองเขตให้คะแนนเกียรตินิยมกับอาชีพแพทย์ ทันตแพทย์ ลัทธิแพทย์ เภสัชกร สูงที่สุด ส่วนที่รองลงมานั้นในเขตเมืองให้คะแนนกับอาชีพสถาปนิก และวิศวกร ส่วนในเขตชนบทกลับให้พยาบาลมีคะแนนรองลงมา ส่วนคะแนนที่ต่ำที่สุดนั้นทั้งสองเขตให้คะแนนกับอาชีพ โหระพา หมอคู่ ต่ำที่สุด

ตารางที่ 4 คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพจำแนกตามผู้ที่อยู่ในเมือง-ชนบท และระดับการศึกษาของผู้ตอบ

อาชีพ	ภูมิไลาเนา		ระดับการศึกษา		
	เมือง	ชนบท	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	สูงกว่ามัธยมศึกษา
กลุ่มที่ 1 นักวิชาการ วิชาชีพ					
1. นักวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น นักเคมี ฟิสิกส์ ธรณีวิทยา	68.7	59.7	68.7	63.0	70.7
2. สถาปนิกและวิศวกร	74.1	63.2	62.3	67.0	76.3
3. เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและเรือ เช่น นักบิน นายเรือ วิศวกรประจำเรือ ตันหน	66.7	58.8	60.1	61.8	66.0
4. นักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ เช่น นักชีววิทยา นักสัตววิทยา. นักพฤกษศาสตร์	65.4	58.1	56.9	60.0	67.7
5. แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เภสัชกร	82.9	74.6	75.0	78.3	82.8
6. พยาบาล	71.5	71.1	71.7	70.1	71.4
7. นักสถิติ นักคำนวณ นักวิเคราะห์ระบบงาน	61.6	51.7	52.0	54.9	62.5
8. นักเศรษฐศาสตร์และนักบัญชี	63.3	57.0	55.9	58.1	65.9
9. ผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย เช่น ทนายความ ผู้พิพากษา และอัยการ	68.5	65.7	64.5	62.8	72.4
10. ครู-อาจารย์ (ระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย)	64.4	64.9	64.3	61.9	66.7
11. อาจารย์มหาวิทยาลัย	72.6	70.1	69.3	68.9	75.1
12. ผู้ปฏิบัติงานทางศาสนา เช่น พระสงฆ์ บาทหลวง อนุศาสนาจารย์	56.8	52.1	55.2	50.9	55.5
13. โจร หมออดู	23.1	22.1	23.9	20.3	22.6
14. นักประพันธ์ นักเขียน	49.4	47.0	45.5	45.9	52.4
15. นักหนังสือพิมพ์	48.4	48.4	47.7	44.1	51.5
16. ประติมากร จิตรกร ศิลปิน ช่างภาพและนักออกแบบ	53.9	48.1	47.1	47.6	57.0
17. นักประพันธ์เพลง นักดนตรี นักร้อง นักแสดง	52.6	47.6	47.5	47.7	54.5
18. นักกีฬาอาชีพ	50.4	48.1	47.3	48.9	52.0
19. นักสังคมวิทยา นักประวัติศาสตร์ นักรัฐศาสตร์	57.9	55.5	52.8	56.0	61.4
20. นักสังคมสงเคราะห์	57.5	54.1	54.4	55.9	57.2
กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารระดับต่าง ๆ					
21. รัฐมนตรี	81.8	83.4	82.8	82.9	82.1
22. วุฒิสมาชิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)	70.0	67.4	66.4	69.6	70.5
23. อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด	75.0	72.2	72.0	72.9	75.6
24. ทูต	79.7	70.6	69.4	74.6	81.4
25. นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการกอง สมาชิกสภาจังหวัด (สจ.)	63.3	62.4	62.1	60.8	64.8
26. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน คณะกรรมการหมู่บ้าน กรรมการสภาตำบล	47.5	47.1	47.8	42.4	49.5

อาชีพ	ภูมิลำเนา		ระดับการศึกษา		
	เมือง	ชนบท	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	สูงกว่ามัธยม ศึกษา
กลุ่มที่ 3 ผู้ปฏิบัติงาน เสมียนพนักงาน					
27. ผู้จัดการ นักธุรกิจ	66.4	61.0	60.6	63.7	67.0
28. หัวหน้าเสมียนพนักงาน	48.0	50.2	50.7	46.6	49.0
29. ข้าราชการระดับกลาง	55.3	55.9	54.3	55.6	57.0
30. พนักงานชาวเลข พิมพ์ดีด	41.3	46.0	44.2	43.5	43.2
31. พนักงานบัญชีรับ-จ่ายเงิน	44.2	48.2	45.4	45.1	47.9
32. พนักงานคุมเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์	51.0	49.6	47.4	49.3	54.0
33. เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม เช่น นายสถานีรถไฟ นายตรวจรถ นายท่าขนส่ง นายไปรษณีย์โทรเลข	44.1	47.8	45.5	45.4	46.8
34. กระเป่ารถ	22.0	21.6	21.2	20.6	23.1
35. พนักงานนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ เช่น บุรุษไปรษณีย์ คนเดินหนังสือ นักการ	37.4	43.8	41.5	39.1	40.7
36. พนักงานโทรศัพท์ โทรเลข	40.2	46.5	43.1	43.5	44.0
37. เสมียนพนักงาน เช่น เสมียนพัสดุ เสมียนได้ตบจดหมาย พนักงานต้อนรับ	35.4	40.4	38.8	36.1	38.3
กลุ่มที่ 4 ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า					
38. เจ้าของกิจการค้า	63.8	57.2	58.2	62.0	62.0
39. ผู้จัดการฝ่ายซื้อ-ขาย	55.6	48.3	49.9	49.2	55.4
40. พนักงานขายและตัวแทนนายหน้า เช่น ผู้หาประกันภัย นายหน้าซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ เซลล์แมน พนักงานขายผลิตภัณฑ์ พนักงานเดินตลาด	39.5	39.7	40.8	37.5	39.4
41. พ่อค้าเร่	32.3	31.6	33.3	30.4	31.5
42. หลงจู้ ผู้รับจำนำ	36.7	33.1	36.6	33.0	34.1
กลุ่มที่ 5 ผู้ประกอบอาชีพบริการ					
43. ผู้จัดการโรงแรม ภัตตาคารและบาร์	61.0	51.9	55.1	56.1	57.7
44. ผู้ควบคุมดูแลอาคาร แม่บ้าน และอาชีพที่เกี่ยวข้อง	44.1	41.5	44.3	41.4	42.0
45. ผู้ปรุงอาหาร กู๊ก พ่อ/แม่ครัวอาชีพ	46.4	40.9	42.6	43.6	44.6
46. พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม	26.7	28.5	28.1	26.6	27.6
47. คนรับใช้ คนทำงานบ้าน คนทำความสะอาดและการโรง	23.5	25.0	24.7	21.2	25.5
48. คนซักกรีด ซักแห้งและอัดรีดเสื้อผ้า	24.6	26.2	25.5	23.7	26.3
49. ช่างแต่งผม ตัดผมและเสริมสวย	34.8	39.9	38.1	38.3	36.1
50. ผู้ให้บริการความปลอดภัย เช่น เจ้าหน้าที่ดับเพลิง ยาม เจ้าหน้าที่เรือนจำ	35.0	41.1	41.1	34.6	37.0
51. ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตู คนเฝ้ารถ	21.4	24.0	23.8	21.7	22.2
52. หญิงบริการ เช่น หมอนวด พาร์ทเนอร์	17.6	15.8	16.2	15.7	17.8

อาชีพ	ภูมิภาค		ระดับการศึกษา		
	เมือง	ชนบท	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	สูงกว่ามัธยมศึกษา
กลุ่มที่ 6 เกษตรกร					
53. ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่หรือฟาร์ม	56.3	57.5	58.9	53.1	56.6
54. เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป	54.3	55.2	56.6	51.1	54.6
55. เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดกลาง ตั้งแต่ 10-40 ไร่	49.6	48.5	49.8	44.7	50.5
56. เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดเล็ก ต่ำกว่า 10 ไร่	43.1	41.1	42.1	38.1	44.2
57. ผู้เช่านา	29.1	26.9	25.9	27.3	30.3
58. ผู้ทำงานในไร่นา ลูกจ้างภาคงานในฟาร์ม	27.4	29.8	28.2	28.2	29.3
59. ผู้ทำงานป่าไม้ คนตัดไม้	25.9	28.5	27.4	25.2	28.1
60. ชาวประมง ผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ (ฟาร์มกุ้ง หอย) พรานและผู้ทำงาน ที่เกี่ยวข้อง	37.1	40.1	39.0	36.3	39.7
กลุ่มที่ 7 ผู้ผลิต พนักงานและคนงาน					
61. ผู้ควบคุมคนงานผลิตและหัวหน้าช่างเครื่องกลไฟฟ้า เคมี เหมืองแร่ ก่อสร้าง	56.8	52.7	54.4	53.4	55.5
62. ผู้ทำงานเหมืองแร่ เหมืองหินและชุดเจาะบ่อ	42.2	44.8	45.0	42.6	42.4
63. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโลหะ กลึงแร่ หลอม หล่อ ชุบ เคลือบโลหะ	39.7	40.5	41.7	38.7	39.1
64. ช่างปฏิบัติงานด้านเคมี บด เคี้ยว กั่น กรอง	41.8	40.6	40.2	40.9	42.3
65. ช่างปั้น ทอ ถัก ย้อม ช่างเยื่อกระดาษ	35.5	36.6	35.7	35.0	37.1
66. ผู้ทำงานโรงสี โรงมันสี ปลาย น้ำตาล น้ำปลา เส้นไหม สุรา ฟาร์มโคนม	35.1	37.8	37.3	35.9	36.0
67. ผู้เตรียมใบยาสูบ วนบหรี และผู้ทำยานัตถ์	29.2	31.0	30.6	28.3	30.7
68. ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย เย็บปัก ทำเบาะและที่นอน	38.9	42.1	42.1	39.0	39.7
69. ช่างทำรองเท้า ตัดเย็บกระเป๋าและเครื่องหนัง	30.7	33.6	33.3	28.5	32.9
70. ช่างเครื่องเรือน	38.0	40.5	40.0	36.0	40.4
71. ช่างเหล็ก ช่างทำเครื่องมือ พนักงานเครื่องมือกล ช่างวางท่อ เชื่อมโลหะ	37.0	39.8	39.2	36.6	38.8
72. ช่างปรับเครื่องจักร ประกอบเครื่องกล เช่น ช้อนนาฬิกา รถยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์	42.1	45.0	45.4	41.1	43.2
73. พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์	51.4	54.3	53.6	49.2	54.3
74. ช่างเพชรพลอย ช่างทองรูปพรรณ	45.4	48.8	49.9	44.9	45.5
75. ช่างปั้นแก้วดินเผา เจียรระโนแก้ว ช่างเขียน และตกแต่งเครื่องแก้ว ดินเผา ช่างทำเครื่องดนตรี ช่างทำตุ๊กตา	40.4	38.8	38.4	36.9	42.5

อาชีพ	ภูมิภาค		ระดับการศึกษา		
	เมือง	ชนบท	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	สูงกว่ามัธยมศึกษา
76. ผู้ทำผลิตภัณฑ์ยาง พลาสติกและกระดาษ เช่น ทำป้ายพลาสติก อัดหล่ออย่าง	36.7	37.9	38.1	34.8	38.0
77. ช่างพิมพ์	37.0	41.2	39.8	33.4	38.9
78. ช่างก่ออิฐ ช่างไม้ ช่างปูนกระเบื้อง ช่างทาสีและฝ้า	32.6	41.4	40.1	34.9	35.2
79. ช่างยนต์ ช่างเครื่องปรับอากาศ	39.6	44.4	44.2	40.8	40.3
80. พนักงานขนถ่ายวัสดุ เช่น ผู้ทำงานบริเวณท่าเรือ ขนถ่ายสินค้า ประจำยานพาหนะ	30.6	35.7	34.5	35.0	30.8
81. พนักงานเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง เช่น พนักงานห้อง เครื่องเรือ ขับรถไฟ ขับรถ ขับเรือ	35.9	42.2	41.2	38.9	36.8
82. กรรมกรหรือคนงาน	22.9	24.3	23.7	21.3	24.8
กลุ่มที่ 8 ทหาร-ตำรวจ					
83. นายทหารระดับนายพล	76.4	79.7	79.5	80.9	75.0
84. ทหารระดับนายร้อย-นายพัน	67.2	70.7	69.6	70.1	67.6
85. ทหารชั้นประทวน คือ พลทหาร นายสิบ จ่า	51.2	55.1	54.4	54.0	51.1
86. นายพลตำรวจ	65.8	68.4	67.6	68.8	65.6
87. นายร้อยตำรวจ-นายพันตำรวจ	59.5	64.2	62.6	62.0	61.2
88. พลตำรวจ นายสิบ จ่า นายดาบ	42.8	47.4	44.6	47.2	44.4
กลุ่มที่ 9 อื่น ๆ					
89. คหบดี (ผู้ไม่มีอาชีพแต่มีมรดก, ทรัพย์สิน)	50.1	52.5	53.9	53.3	47.3

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ก็พบว่าในผู้ตอบที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา นั้น ระดับของคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพ โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น มีเพียงไม่กี่อาชีพเท่านั้นที่ได้คะแนนในระดับสูง อาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมสูงที่สุดคือ แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เภสัชกร ได้คะแนนเท่ากับ 75.0 รองลงมาได้แก่ พยาบาล ได้คะแนนเท่ากับ 71.7 อาจารย์มหาวิทยาลัย ได้คะแนนเท่ากับ 69.3 ผู้ใช้วิชาชีพกฎหมาย ได้คะแนนเท่ากับ 64.5 และครู-อาจารย์ (ระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย) ได้คะแนนเท่ากับ 64.3 ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงมาได้แก่ สถาปนิก และวิศวกร เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและเรือ นักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ผู้ปฏิบัติงานทางศาสนา นักสังคมสงเคราะห์ นักสังคมวิทยา นักประวัติศาสตร์ นักรัฐศาสตร์ เป็นต้น ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ โหระ หมอดู ได้คะแนนเพียง 23.9

ในผู้ตอบที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา พบว่าระดับคะแนนของเกียรตินิยมอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางถึงสูง อาชีพที่คะแนนสูงที่สุดคือ แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เภสัชกร ได้คะแนนเท่ากับ 78.3 รองลงมาได้แก่พยาบาล ได้คะแนนเท่ากับ 70.1 อาจารย์มหาวิทยาลัยได้คะแนนเท่ากับ 68.9 สถาปนิกและวิศวกรได้คะแนนเท่ากับ 67.0 นักวิทยาศาสตร์กายภาพ ได้คะแนนเท่ากับ 63.0 ตามลำดับ อาชีพอื่น ๆ นอกจากนี้ได้คะแนนรองลงมาได้แก่ ผู้ใช้วิชาชีพกฎหมาย ครู-อาจารย์ (ระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย) เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและเรือ นักเศรษฐศาสตร์และนักบัญชี นักสังคมวิทยา นักประวัติศาสตร์ นักรัฐศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดได้แก่ โหระ หมอดู ได้คะแนนเพียง 20.3

ในผู้ตอบที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษา พบว่าระดับคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดคือ แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เภสัชกร ได้คะแนนเท่ากับ 82.8 รองลงมาได้แก่ สถาปนิกและวิศวกร ได้คะแนนเท่ากับ 76.3 อาจารย์มหาวิทยาลัยได้คะแนนเท่ากับ 75.1 ผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย ได้คะแนนเท่ากับ 72.4 และพยาบาลได้คะแนนเท่ากับ 71.4 ตามลำดับ อาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงมาได้แก่ นักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและเรือ นักเศรษฐศาสตร์และนักบัญชี นักสถิติ นักคำนวณ นักวิเคราะห์ระบบงาน นักสังคมวิทยา นักประวัติศาสตร์ นักรัฐศาสตร์ เป็นต้น ส่วนอาชีพที่คะแนนต่ำที่สุดคือ โหระ หมอดู ได้คะแนนเพียง 22.6 เท่านั้น

สรุปได้ว่า เมื่อจำแนกออกตามระดับการศึกษาแล้ว พบว่าคะแนนเกียรตินิยมส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางถึงสูง และเมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้น ค่าของคะแนนในแต่ละอาชีพได้รับโดยส่วนใหญ่จะสูงตามไปด้วย ผู้ตอบในทุกระดับการศึกษา ให้แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เภสัชกร ได้คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพสูงที่สุด ส่วนคะแนนที่รองลงมานั้น ในผู้ตอบที่มีการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา คือ สถาปนิกและวิศวกร ในขณะที่ผู้ตอบที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยม

ศึกษา คือ พยาบาล และอาจารย์มหาวิทยาลัยได้คะแนนสูงเป็นอันดับที่ 3 จากผู้ตอบที่มีการศึกษา ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา สูงกว่ามัธยมศึกษา ส่วนอาชีพที่คะแนนต่ำที่สุดคือ โหระ หมดู จากระดับการศึกษาของผู้ตอบทุกระดับ นอกจากนั้นยังพบว่าค่าคะแนนในเขตเมือง มีความสัมพันธ์ กับค่าคะแนนระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยมคือ ระดับค่าของคะแนนอยู่ในระดับสูงที่สุดทั้งคู่

ในกลุ่มที่สอง ซึ่งเป็นกลุ่มของผู้มีอาชีพเป็นผู้บริหารในระดับต่าง ๆ ผลปรากฏว่า เมื่อจำแนกตามภูมิฐานะ ซึ่งในเขตเมือง คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง รัฐมนตรี ได้คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพสูงที่สุดคือ 81.8 รองลงมาได้แก่ ทูต ได้คะแนนเท่ากับ 79.7 อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด ได้คะแนนเท่ากับ 75.0 วุฒิสมาชิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้คะแนนเท่ากับ 70.0 นายอำเภอ ปลัดอำเภอฯ ได้คะแนนเท่ากับ 63.3 และกำนัน ผู้ใหญ่ บ้านฯ ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ 47.5

ในเขตชนบท ผลปรากฏว่า คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง อาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมสูงที่สุดคือ รัฐมนตรี คือได้คะแนนเท่ากับ 83.4 รองลงมาได้แก่ อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด ได้คะแนนเท่ากับ 72.2 ทูตได้คะแนนเท่ากับ 70.6 วุฒิสมาชิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้คะแนนเท่ากับ 67.4 นายอำเภอ ปลัดอำเภอฯ ได้คะแนนเท่ากับ 62.4 และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านฯ ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ 47.1

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเขตเมืองกับชนบท จะพบว่า คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพในกลุ่มนี้ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง และเมื่อเปรียบเทียบกันในแต่ละอาชีพแล้ว พบว่า โดยส่วนใหญ่ คะแนนที่ได้จากเขตเมืองจะสูงกว่าเขตชนบท นอกจากนั้นอาชีพที่คะแนนเกียรตินิยมสูงที่สุด ทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท คือ รัฐมนตรี ส่วนอันดับรองลงมา ในเขตเมืองนั้นได้แก่ ทูต ส่วนในเขตชนบทได้แก่ อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้เพราะว่า อธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัด มีบทบาทประชาชนสามารถเห็นได้ชัดเจนกว่า โดยเฉพาะในเขตชนบท ในขณะที่ในเขตเมืองนั้น อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ไม่สามารถเป็นที่พึ่งพิงแก่ประชาชนได้มากนัก เนื่องจากประชาชนมีกลไกอื่นที่สามารถสนองผลประโยชน์ของเขาได้มากกว่า ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดทั้งในเขตเมืองและในเขตชนบทก็คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านฯ ซึ่งถึงแม้ว่าบุคคลเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อประชาชนในระดับในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะในชนบท แต่เมื่อคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ระดับการศึกษา เกียรติยศ แล้วย่อมไม่สามารถเทียบเคียงกับอาชีพอื่น ๆ ในกลุ่มได้

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบ ผลปรากฏว่าในผู้ตอบที่มีการศึกษาจบชั้นประถมศึกษา คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง โดยที่อาชีพรัฐมนตรีได้คะแนนสูงที่สุดคือ 82.8 รองลงมาได้แก่ อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด ได้คะแนนเท่ากับ 72.0 ทูตได้คะแนนเท่ากับ 69.4 วุฒิสมาชิกและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้คะแนนเท่ากับ 66.4 นาย

อำเภอ ปลัดอำเภอฯ ได้คะแนนเท่ากับ 62.1 และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านฯ ได้คะแนนต่ำที่สุด คือ 47.8

ในผู้ตอบที่มีการศึกษาจบชั้นมัธยมศึกษา พบว่า คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพอยู่ในระดับสูง โดยรัฐมนตรีได้คะแนนสูงที่สุดคือ 82.9 รองลงมาได้แก่ ทูต ได้คะแนนเท่ากับ 74.6 อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด ได้คะแนนเท่ากับ 72.9 วุฒิสมาชิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้คะแนนเท่ากับ 69.6 นายอำเภอ ปลัดอำเภอฯ ได้คะแนนเท่ากับ 60.8 และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้คะแนนเท่ากับ 42.8 ซึ่งเป็นคะแนนที่ต่ำที่สุด

ในผู้ตอบที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษา ผลปรากฏว่า คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง รัฐมนตรีได้คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพสูงที่สุด 82.1 รองลงมาได้แก่ ทูต ได้คะแนนเท่ากับ 81.4 อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด ได้คะแนนเท่ากับ 75.6 วุฒิสมาชิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้คะแนนเท่ากับ 70.5 นายอำเภอ ปลัดอำเภอฯ ได้คะแนนเท่ากับ 64.8 และอาชีพที่ได้คะแนนเกียรติภูมิต่ำที่สุดคือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้คะแนนเท่ากับ 49.5

สรุปได้ว่า เมื่อจำแนกออกตามระดับการศึกษาแล้ว พบว่า คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพอยู่ในระดับสูง และเมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้น ค่าของคะแนนที่แต่ละอาชีพได้รับ โดยส่วนใหญ่จะสูงตามไปด้วย และพบว่าค่าคะแนนของในเขตเมือง มีความสัมพันธ์กับค่าคะแนนของผู้ตอบที่มีการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยม คือ ค่าคะแนนอยู่ในระดับสูงที่สุด สำหรับอาชีพที่มีค่าคะแนนเกียรติภูมิสูงที่สุดในทุกระดับการศึกษา ได้แก่ รัฐมนตรี ส่วนอันดับรองลงมานั้น ได้แก่ ทูต ในขณะที่ผู้ตอบที่มีการศึกษาจบชั้นประถมศึกษา ให้คะแนนอันดับรอง คือ อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านฯ

ในกลุ่มที่สาม ซึ่งเป็นอาชีพเกี่ยวกับผู้ปฏิบัติงาน เสมียนพนักงาน ผลปรากฏว่า เมื่อจำแนกตามภูมิฐานะ ซึ่งในเขตเมือง คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ผู้จัดการ นักธุรกิจ มีคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพสูงที่สุดคือ 66.4 รองลงมาได้แก่ ข้าราชการระดับกลาง ได้คะแนนเท่ากับ 55.3 พนักงานคุมเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์ ได้คะแนนเท่ากับ 51.0 และหัวหน้าเสมียนพนักงานได้คะแนนเท่ากับ 48.0 ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงไป ได้แก่ พนักงานบัญชีรับ-จ่ายเงิน เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม พนักงานชวเลขและพิมพ์ดีด พนักงานโทรศัพท์ โทรเลข พนักงานนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ และเสมียนพนักงาน ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ กระเป่ารถ ได้คะแนนเท่ากับ 22.0

ในเขตชนบท พบว่า คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดคือ ผู้จัดการ นักธุรกิจ ได้คะแนนเท่ากับ 61.0 รองลงมาได้แก่ ข้าราชการระดับกลาง ได้คะแนนเท่ากับ 55.9 หัวหน้าเสมียนพนักงาน ได้คะแนนเท่ากับ 50.2 และ

พนักงานคุมเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์ ได้คะแนนเท่ากับ 49.6 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงไปได้แก่ พนักงานบัญชีรับ-จ่ายเงิน เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม พนักงานโทรศัพท์ โทรเลข พนักงานชวเลข พิมพ์ดีด พนักงานนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ และเสมียนพนักงาน ตามลำดับ ในขณะที่อาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ กระเป่ารถ ได้คะแนนเท่ากับ 21.6

สรุปได้ว่า คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ ทั้งในเขตเมืองและชนบทอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบกันในแต่ละอาชีพแล้วพบว่า คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ โดยส่วนใหญ่ในเขตชนบทคะแนนจะสูงกว่าในเขตเมือง นอกจากนั้นทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท ผู้จัดการ นักธุรกิจ มีคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ข้าราชการระดับกลาง พนักงานคุมเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์ มีคะแนนเป็นอันดับ 3 ในเขตเมือง และหัวหน้าเสมียนพนักงานมีคะแนนเป็นอันดับ 3 ในเขตชนบท ส่วนอาชีพที่มีคะแนนต่ำที่สุดได้แก่ กระเป่ารถ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบ พบว่าในผู้ตอบที่มีการศึกษาจบชั้นประถมศึกษา คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง อาชีพที่ได้คะแนนเกียรติภูมิสูงที่สุดคือ ผู้จัดการ นักธุรกิจ ได้คะแนนเท่ากับ 60.6 รองลงมาได้แก่ ข้าราชการระดับกลาง ได้คะแนนเท่ากับ 54.3 หัวหน้าเสมียนพนักงาน ได้คะแนนเท่ากับ 50.7 พนักงานคุมเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์ ได้คะแนนเท่ากับ 47.4 เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม ได้คะแนนเท่ากับ 45.5 ส่วนอาชีพอื่นที่ได้คะแนนรองลงไปได้แก่ พนักงานบัญชีรับ-จ่ายเงิน พนักงานชวเลข พิมพ์ดีด พนักงานโทรศัพท์ โทรเลข พนักงานนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ และเสมียนพนักงาน ส่วนอาชีพที่คะแนนต่ำที่สุดคือกระเป่ารถ ได้คะแนนเท่ากับ 21.2

ในผู้ตอบที่มีการศึกษาจบชั้นมัธยมศึกษา พบว่า คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดคือ ผู้จัดการ นักธุรกิจ ได้คะแนนเท่ากับ 63.7 รองลงมาได้แก่ ข้าราชการระดับกลาง ได้คะแนนเท่ากับ 49.3 หัวหน้าเสมียนพนักงาน ได้คะแนนเท่ากับ 46.6 เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม ได้คะแนนเท่ากับ 45.4 นอกจากนั้นแล้วอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงไปได้แก่ พนักงานบัญชีรับ-จ่ายเงิน พนักงานชวเลข พิมพ์ดีด พนักงานโทรศัพท์ โทรเลข เสมียนพนักงาน ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ กระเป่ารถ โดยได้คะแนนเพียง 20.6

ในผู้ตอบที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษา พบว่า ระดับคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ โดยส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดคือ ผู้จัดการ นักธุรกิจ ได้คะแนนเท่ากับ 67.0 รองลงมาได้แก่ ข้าราชการระดับกลาง ได้คะแนนเท่ากับ 57.0 พนักงานคุมเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์ ได้คะแนนเท่ากับ 54.0 หัวหน้าเสมียนพนักงานได้คะแนนเท่ากับ

49.0 และพนักงานบัญชีรับ-จ่ายเงิน ได้คะแนนเท่ากับ 47.9 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงมาได้แก่ เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม พนักงานโทรศัพท์ โทรเลข พนักงานชวเลข พิมพ์ดีด และเสมียนพนักงาน ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือกระเป๋ารถ ได้คะแนนเพียง 23.1

สรุปได้ว่า เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแล้ว คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพโดยส่วนใหญ่ของอาชีพในกลุ่มนี้อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบกัน ในแต่ละอาชีพแล้วพบว่า โดยส่วนใหญ่แล้วคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพในผู้ตอบที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาจะมีคะแนนสูงที่สุด อย่างไรก็ตามจากผู้ตอบในระดับการศึกษาต่าง ๆ กัน พบว่าอาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมสูงที่สุดคือ ผู้จัดการ นักธุรกิจ รองลงมาได้แก่ ข้าราชการระดับกลาง และพนักงานคุมเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์ ได้คะแนนเป็นอันดับ 3 ในผู้ตอบที่มีการศึกษาจบชั้นมัธยมศึกษาและสูงกว่ามัธยมศึกษา ส่วนหัวหน้าเสมียนพนักงาน มีคะแนนเป็นอันดับ 3 ในผู้ตอบที่มีการศึกษาจบชั้นประถมศึกษา ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมต่ำที่สุดนั้น ได้แก่ กระเป๋ารถ

ในกลุ่มที่สี่ ซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า ผลปรากฏว่า เมื่อจำแนกตามภูมิลำเนาของผู้ตอบ พบว่าในเขตเมือง คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ อาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมสูงที่สุดได้แก่ เจ้าของกิจการค้าได้คะแนนเท่ากับ 63.8 รองลงมาได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายซื้อ-ขาย ได้คะแนนเท่ากับ 55.6 พนักงานขายและตัวแทนขายหน้า ได้คะแนนเท่ากับ 39.5 หลงจู้ ผู้รับจ่านำ ได้คะแนนเท่ากับ 36.7 และอาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมต่ำที่สุดได้แก่ พ่อค้าเร่ ได้คะแนนเท่ากับ 32.3

ในเขตชนบท พบว่าคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ เจ้าของกิจการค้า ได้คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพสูงที่สุด คือ 57.2 รองลงมาได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายซื้อ-ขาย ได้คะแนนเท่ากับ 48.3 พนักงานขายและตัวแทนขายหน้า ได้คะแนนเท่ากับ 39.7 หลงจู้ ผู้รับจ่านำได้คะแนนเท่ากับ 33.1

สรุปได้ว่า คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพอยู่ในระดับต่ำทั้งในเขตเมืองและชนบท ในขณะเดียวกัน เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเกียรตินิยมในแต่ละอาชีพเดียวกันแล้ว พบว่า คะแนนของผู้ตอบที่อยู่ในเขตเมืองจะสูงกว่าผู้ตอบที่อยู่ในเขตชนบท อย่างไรก็ตามทั้งในเขตเมืองและในเขตชนบทไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องอาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมสูงที่สุดและต่ำสุด ซึ่งได้แก่ เจ้าของกิจการค้า รองลงมาได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายซื้อขาย ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ พ่อค้าเร่

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบ พบว่า ในผู้ตอบที่มีการศึกษาจบชั้นประถมศึกษา นั้น คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ อาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพสูงที่สุดได้แก่ เจ้าของกิจการค้า ได้คะแนนเท่ากับ 58.2 รองลงมาได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายซื้อขาย

ได้คะแนนเท่ากับ 49.9 พนักงานชายและตัวแทนนายหน้า ได้คะแนนเท่ากับ 40.8 หลงจู้ ผู้รับ
จำนำ ได้คะแนนเท่ากับ 36.6 และพ่อค้าเร่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ 33.3

ในผู้ตอบที่มีการศึกษาจบชั้นมัธยมศึกษา พบว่าคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ใน
ในระดับต่ำ อาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมสูงที่สุดคือ เจ้าของกิจการค้า ได้คะแนนเท่ากับ 62.0
รองลงมาได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายซื้อขาย 49.2 พนักงานชายและตัวแทนนายหน้า ได้คะแนนเท่ากับ
37.5 หลงจู้ ผู้รับจำนำ ได้คะแนนเท่ากับ 33.0 ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุด คือ พ่อค้าเร่
ได้คะแนนเท่ากับ 30.4

ในผู้ตอบที่มีการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา พบว่า คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพโดยส่วน
ใหญ่อยู่ในระดับต่ำ อาชีพที่คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพสูงที่สุดได้แก่ เจ้าของกิจการค้าได้คะแนน
เท่ากับ 62.0 รองลงมาได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายซื้อ-ขาย ได้คะแนนเท่ากับ 55.4 พนักงานชายและ
ตัวแทนนายหน้า ได้คะแนนเท่ากับ 39.4 หลงจู้ ผู้รับจำนำได้คะแนนเท่ากับ 34.1 และอาชีพที่
ได้คะแนนต่ำที่สุด คือ พ่อค้าเร่ ได้คะแนนเท่ากับ 31.5

สรุปได้ว่า คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพในกลุ่มนี้ โดยส่วนใหญ่คะแนนอยู่ในระดับต่ำ และ
เมื่อเปรียบเทียบคะแนนในอาชีพเดียวกัน พบว่า ในผู้ตอบที่มีการศึกษาจบระดับประถมศึกษา ค่า
คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพจะสูงกว่าผู้ตอบที่มีการศึกษาในระดับอื่น ๆ นอกจากนี้พบว่าอาชีพที่คะแนน
เกียรตินิยมสูงที่สุดคือ เจ้าของกิจการค้า รองลงมาได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายซื้อ-ขาย ในขณะที่อาชีพ
ที่คะแนนเกียรตินิยมต่ำที่สุดคือ พ่อค้าเร่

ในกลุ่มที่ห้า เป็นกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพบริการ เมื่อจำแนกตามภูมิสำเนา ผลพบว่าใน
เขตเมือง คะแนนเกียรตินิยมอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดคือ ผู้จัดการ
การโรงแรม ภัตตาคารและบาร์ โดยได้คะแนนเท่ากับ 61.0 รองลงมาได้แก่ ผู้ปรุงอาหารฯ
ได้คะแนนเท่ากับ 46.4 และผู้ควบคุมอาคารฯ ได้คะแนนเท่ากับ 44.1 ตามลำดับ ส่วนอาชีพ
อื่นที่ได้คะแนนรองลงไป ได้แก่ ผู้ให้บริการความปลอดภัยฯ ช่างแต่งผมฯ พนักงานเสิร์ฟอาหาร
และเครื่องดื่ม คนซักผ้าฯ คนรับใช้ คนทำงานบ้านฯ และผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ
เช่น พนักงานประจำลิฟท์ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ หญิงบริการ เช่น หมอนวด หรือ
พาร์ทเนอร์ ได้คะแนนเท่ากับ 17.6

ส่วนในเขตชนบท ผลพบว่า คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ อา
ชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมสูงที่สุดคือ ผู้จัดการโรงแรม ภัตตาคารและบาร์ ได้คะแนนเท่ากับ 51.9
รองลงมาได้แก่ ผู้ควบคุมดูแลอาคารฯ ได้คะแนนเท่ากับ 41.5 ผู้ให้บริการความปลอดภัยฯ ได้
คะแนนเท่ากับ 41.1 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงมาได้แก่ ผู้ปรุงอาหารฯ
ช่างแต่งผมฯ พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม คนซักผ้าฯ คนรับใช้ฯ ผู้ปฏิบัติงานอาชีพ

บริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ หญิงบริการ เช่น หมอนวดหรือพาร์ตเนอร์ ได้คะแนนเท่ากับ 15.8

สรุปได้ว่า คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพอยู่ในระดับต่ำ ทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนในอาชีพเดียวกัน ของทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท พบว่าโดยส่วนใหญ่แล้วคะแนนในเขตชนบทจะอยู่ในระดับที่สูงกว่าในเขตเมือง แต่ทั้งสองเขตไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของอาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุด และต่ำที่สุด ซึ่งได้แก่ ผู้จัดการโรงแรมฯ และหญิงบริการตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ผลพบว่า ในผู้ตอบที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาในคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ระดับต่ำ อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดได้แก่ ผู้จัดการโรงแรม ได้คะแนนเท่ากับ 55.1 รองลงมาได้แก่ ผู้ควบคุมอาคารฯ ได้คะแนนเท่ากับ 44.3 ผู้ปรุงอาหารฯ ได้คะแนนเท่ากับ 42.6 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงไปได้แก่ ผู้ให้บริการความปลอดภัยฯ ช่างแต่งผมฯ พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม คนซักผ้าฯ คนรับใช้ และผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ฯ ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ หญิงบริการฯ ได้คะแนนเท่ากับ 16.2

ส่วนในผู้ตอบที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผลพบว่า คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดได้แก่ ผู้จัดการโรงแรมฯ ได้คะแนนเท่ากับ 56.1 รองลงมาได้แก่ ผู้ปรุงอาหารฯ ได้คะแนนเท่ากับ 43.6 ผู้ควบคุมดูแลอาคารฯ ได้คะแนนเท่ากับ 41.4 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงมาได้แก่ ช่างแต่งผมฯ ผู้ให้บริการความปลอดภัยฯ พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม คนซักผ้าฯ ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ฯ และคนรับใช้ฯ ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดได้แก่ หญิงบริการฯ ได้คะแนนเท่ากับ 15.7

ส่วนในผู้ตอบที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา ผลพบว่า คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดได้แก่ ผู้จัดการโรงแรมฯ ได้คะแนนเท่ากับ 57.7 รองลงมาได้แก่ ผู้ปรุงอาหารฯ ได้คะแนนเท่ากับ 44.6 ผู้ควบคุมดูแลอาคารฯ ได้คะแนนเท่ากับ 42.0 ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนรองลงมาได้แก่ ผู้ให้บริการความปลอดภัยฯ ช่างแต่งผมฯ พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม คนซักผ้าฯ คนรับใช้ฯ และผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ฯ ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดได้แก่ หญิงบริการฯ ได้คะแนนเท่ากับ 17.8

สรุปได้ว่า เมื่อจำแนกคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพออกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบพบว่าคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำในทุกระดับการศึกษา และเมื่อเปรียบเทียบ

เทียบคะแนนในแต่ละอาชีพ ในทุกระดับการศึกษา พบว่า ในผู้ตอบที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา มีระดับของคะแนนสูงที่สุด นอกจากนั้นในทุกระดับการศึกษา อาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมสูงที่สุด ได้แก่ ผู้จัดการโรงแรมฯ รองลงมา ได้แก่ ผู้ปรุงอาหารฯ แต่ในผู้ตอบที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา นั้น อาชีพที่ได้คะแนนรองลงมา ได้แก่ ผู้ควบคุมดูแลอาคารฯ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมต่ำที่สุดในทุกระดับการศึกษา ได้แก่ หึงบริการ เช่น หมอนวด หรือนาร์ทเนอร์

ในกลุ่มที่หก ซึ่งเป็นอาชีพเกษตรกร ผลปรากฏว่าเมื่อจำแนกตามภูมิลาเนา ในเขตเมืองคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง อาชีพที่ได้คะแนนมากที่สุด ได้แก่ ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่หรือฟาร์ม ได้คะแนนเท่ากับ 56.3 รองลงมา ได้แก่ เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวน ที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป ได้คะแนนเท่ากับ 54.3 และเกษตรกรฯ ที่ถือครองที่ดินขนาดกลางตั้งแต่ 10-40 ไร่ ได้คะแนนเท่ากับ 49.6 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงมา ได้แก่ เกษตรกรฯ ที่ถือครองที่ดินขนาดเล็กต่ำกว่า 10 ไร่ ชาวประมงฯ ผู้เช่านา ผู้ทำงานในไร่นาฯ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้ทำงานป่าไม้ คนตัดไม้ ได้คะแนนเท่ากับ 25.9

ในเขตชนบท พบว่า คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง อาชีพที่ได้คะแนนมากที่สุด ได้แก่ ผู้จัดการและผู้ควบคุมฯ ได้คะแนนเท่ากับ 56.3 รองลงมา ได้แก่ เกษตรกรฯ ที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป ได้คะแนนเท่ากับ 55.2 และเกษตรกรที่ถือครองที่ดินขนาดกลางตั้งแต่ 10-40 ไร่ ได้คะแนนเท่ากับ 48.5 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงมา ได้แก่ เกษตรกรฯ ผู้ถือครองที่ดินขนาดเล็กต่ำกว่า 10 ไร่ ชาวประมงฯ ผู้ทำงานในไร่นาฯ ผู้ทำงานป่าไม้ฯ ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้เช่านา ได้คะแนนเท่ากับ 26.9

สรุปได้ว่า ทั้งในเขตเมืองและในเขตชนบท คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนในอาชีพเดียวกันของในเขตเมืองและเขตชนบท พบว่า ในเขตชนบทระดับคะแนนโดยส่วนใหญ่จะสูงกว่า ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนสูงสุดทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท ได้แก่ ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่หรือฟาร์ม รองลงมา ได้แก่ เกษตรกรฯ ที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดในเขตเมือง ได้แก่ ผู้ทำงานป่าไม้ฯ และในเขตชนบท ได้แก่ ผู้เช่านา

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบ พบว่า ในผู้ตอบที่เรียนจบระดับประถมศึกษา นั้น คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง อาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมสูงที่สุด ได้แก่ ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่หรือฟาร์ม ได้คะแนนเท่ากับ 58.9 รองลงมา ได้แก่ เกษตรกรฯ ที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป ได้คะแนนเท่ากับ 56.6 และเกษตรกรฯ

ที่ถือครองที่ดินขนาดกลางตั้งแต่ 10-40 ไร่ ได้คะแนนเท่ากับ 49.8 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงมา ได้แก่ เกษตรกรฯ ที่ถือครองที่ดินขนาดเล็กต่ำกว่า 10 ไร่ ชาวประมงฯ ผู้ทำงานในโรงงานฯ ผู้ทำงานป่าไม้ฯ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้เช่านา ได้คะแนนเท่ากับ 25.9

ในผู้ตอบที่เรียนจบระดับมัธยมศึกษา พบว่า คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุด ได้แก่ ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่ นาหรือฟาร์ม ได้คะแนนเท่ากับ 53.1 รองลงมา ได้แก่ เกษตรกรฯ ที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ฯ ได้คะแนนเท่ากับ 51.1 เกษตรกรฯ ที่ถือครองที่ดินขนาดกลางฯ ได้คะแนนเท่ากับ 44.7 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงมา ได้แก่ เกษตรกรฯ ที่ถือครองที่ดินขนาดเล็กฯ ชาวประมงฯ ผู้ทำงานในโรงงานฯ ผู้เช่านา ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้ทำงานป่าไม้ คนตัดไม้ ได้คะแนนเท่ากับ 25.2

ในผู้ตอบที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษา พบว่า คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุด ได้แก่ ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่ นาหรือฟาร์ม ได้คะแนนเท่ากับ 56.6 รองลงมา ได้แก่ เกษตรกรฯ ที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ฯ ได้คะแนนเท่ากับ 54.6 และ เกษตรกรฯ ที่ถือครองที่ดินขนาดกลางฯ ได้คะแนนเท่ากับ 50.5 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงมา ได้แก่ เกษตรกรฯ ที่ถือครองที่ดินขนาดเล็ก ชาวประมงฯ ผู้เช่านาฯ และผู้ทำงานในโรงงานฯ ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้ทำงานป่าไม้ ได้คะแนนเท่ากับ 28.1

สรุปได้ว่า คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบระดับคะแนนในแต่ละอาชีพแล้ว พบว่า ในผู้ตอบที่มีการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา จะมีระดับคะแนนสูงที่สุด นอกจากนั้น อาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมสูงที่สุดในทุกระดับการศึกษา ได้แก่ ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่ นาหรือฟาร์ม รองลงมา ได้แก่ เกษตรกรฯ ที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ฯ ในขณะที่อาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดนั้นมีความแตกต่างกันไปแต่ละระดับการศึกษา. เพราะว่าในผู้ตอบที่จบระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่ามัธยมศึกษา อาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้ทำงานป่าไม้ คนตัดไม้ ในขณะที่ในผู้ตอบที่จบระดับประถมศึกษา อาชีพผู้เช่านาได้คะแนนต่ำที่สุด นอกจากนั้นยังพบว่าในผู้ตอบที่มีภูมิลำเนาในเขตชนบท และผู้ตอบที่มีการศึกษาจบชั้นประถมศึกษา อาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมต่ำที่สุด ก็คือ ผู้เช่านา

ในกลุ่มที่เจ็ด ซึ่งเป็นอาชีพผู้ผลิต พนักงานและคนงาน ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอาชีพในระดับผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเมื่อจำแนกออกตามภูมิลำเนาของผู้ตอบ ผลปรากฏว่า ในเขตเมือง คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุด ได้แก่ ผู้ควบคุมคน

งานผลิตฯ ได้คะแนนเท่ากับ 56.8 รองลงมาได้แก่ พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงฯ ได้คะแนนเท่ากับ 51.4 ช่างเพชรพลอย ช่างทองรูปพรรณ ได้คะแนนเท่ากับ 45.4 ผู้ทำงานเหมืองแร่ฯ ได้คะแนนเท่ากับ 42.2 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงมา ได้แก่ ช่างปรับเครื่องจักรฯ ช่างปฏิบัติงานด้านเคมีฯ ช่างปั้นแก้วดินเผาฯ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโลหะฯ ช่างยนต์ฯ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าฯ ช่างเหล็กฯ ช่างพิมพ์ เป็นต้น ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดได้แก่ กรรมกรหรือคนงาน ซึ่งได้คะแนนเกียรตินิยมเพียง 22.9

ในเขตชนบท พบว่า คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ เช่นเดียวกับเขตเมือง อาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมสูงที่สุดได้แก่ พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงฯ ได้คะแนนเท่ากับ 54.3 รองลงมา ได้แก่ ผู้ควบคุมคนงานผลิตฯ ได้คะแนนเท่ากับ 52.7 ช่างเพชรพลอยฯ ได้คะแนนเท่ากับ 48.8 และช่างปรับเครื่องจักรฯ ได้คะแนนเท่ากับ 45.0 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงมาได้แก่ ผู้ทำงานเหมืองแร่ฯ ช่างยนต์ฯ พนักงานเครื่องอุปกรณการขนส่งฯ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าฯ ช่างก่ออิฐฯ ช่างพิมพ์ ช่างปฏิบัติงานด้านเคมีฯ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโลหะฯ ช่างทำเครื่องเรือน เป็นต้น ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดได้แก่ กรรมกรหรือคนงาน ได้คะแนนเท่ากับ 24.3

สรุปได้ว่า ทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพอยู่ในระดับต่ำ และเมื่อเปรียบเทียบระดับคะแนนในแต่ละอาชีพแล้วพบว่าคะแนนในเขตชนบทจะสูงกว่าคะแนนในเขตเมือง นอกจากนี้ยังพบว่ามีความแตกต่างกันในอาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมสูงที่สุด กล่าวคือในเขตเมือง อาชีพที่ได้รับคะแนนสูงที่สุด ได้แก่ ผู้ควบคุมคนงานผลิตฯ ส่วนในเขตชนบท อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุด ได้แก่ พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์ ในขณะที่อาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท ได้แก่ กรรมกรหรือคนงาน

เมื่อจำแนกออกตามระดับการศึกษา พบว่า ในผู้ตอบที่จบระดับประถมศึกษาในนั้น คะแนนที่ได้โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดได้แก่ ผู้ควบคุมคนงานผลิตฯ ได้คะแนนเท่ากับ 54.4 รองลงมาได้แก่ พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงฯ ได้คะแนนเท่ากับ 53.6 ช่างเพชรพลอยฯ ได้คะแนนเท่ากับ 49.9 ช่างปรับเครื่องจักรฯ ได้คะแนนเท่ากับ 45.4 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงมาได้แก่ ผู้ทำงานเหมืองแร่ฯ ช่างยนต์ฯ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าฯ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโลหะฯ พนักงานเครื่องอุปกรณการขนส่งฯ เป็นต้น ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดได้แก่ กรรมกรหรือคนงาน ได้คะแนนเท่ากับ 23.7

ในผู้ตอบที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา พบว่า คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุด ได้แก่ ผู้ควบคุมคนงานผลิตฯ ได้คะแนนเท่ากับ 53.4 รองลงมาได้แก่ พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงฯ ได้คะแนนเท่ากับ 49.2 ช่างเพชร

พลอยฯ ได้คะแนนเท่ากับ 44.9 และผู้ทำงานเหมืองแร่ ได้คะแนนเท่ากับ 42.6 ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงมาได้แก่ ช่างปรับเครื่องจักรฯ ช่างปฏิบัติงานด้านเคมีฯ ช่างยนต์ฯ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าฯ พนักงานเครื่องอุปกรณ์การขนส่งฯ และผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโลหะฯ เป็นต้น ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดได้แก่ กรรมกรหรือคนงาน ได้คะแนนเท่ากับ 21.3

ในผู้ตอบที่มีการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา พบว่า คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดได้แก่ ผู้ควบคุมคนงานผลิตฯ ได้คะแนนเท่ากับ 55.5 รองลงมาได้แก่ พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงฯ ได้คะแนนเท่ากับ 54.3 ช่างเพชรพลอยฯ ได้คะแนนเท่ากับ 45.5 ช่างปรับเครื่องจักรฯ ได้คะแนนเท่ากับ 43.2 ตามลำดับ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนรองลงมาได้แก่ ช่างปั้นแก้วดินเผาฯ ผู้ทำงานเหมืองแร่ฯ ช่างปฏิบัติงานด้านเคมีฯ ช่างทำเครื่องเรือนฯ ช่างยนต์ฯ เป็นต้น ส่วนอาชีพที่คะแนนต่ำที่สุดได้แก่ กรรมกรหรือคนงาน ได้คะแนนเท่ากับ 24.8

สรุปได้ว่า เมื่อจำแนกออกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบ ผลปรากฏว่า คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพโดยส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้อยู่ในระดับต่ำ และเมื่อเปรียบเทียบระดับคะแนนในแต่ละอาชีพแล้ว ก็พบว่า ระดับคะแนนของผู้ตอบที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาจะสูงที่สุด และผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะต่ำที่สุด และเมื่อพิจารณาถึงอาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดและต่ำที่สุดในแต่ละระดับการศึกษาของผู้ตอบ ก็พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันแต่อย่างใด นั่นคือ อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดได้แก่ ผู้ควบคุมคนงานผลิตฯ รองลงมาได้แก่ พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงฯ และช่างเพชรพลอย ช่างทองรูปพรรณ ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดได้แก่ กรรมกรหรือคนงาน

ในกลุ่มที่แปดและกลุ่มที่เก้า ซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพทหารหรือตำรวจ และผู้ที่เบ็ดเตล็ด โดยเมื่อจำแนกตามภูมิลำเนาของผู้ตอบ ผลปรากฏว่า ในเขตเมืองคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดได้แก่ นายทหารระดับนายพล ได้คะแนนเท่ากับ 76.4 รองลงมาได้แก่ ทหารระดับนายร้อย-นายพัน ได้คะแนนเท่ากับ 67.2 และนายพลตำรวจ ได้คะแนนเท่ากับ 65.8 ส่วนคหบดีได้คะแนนเท่ากับ 50.1 ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดได้แก่ พลตำรวจฯ ได้คะแนนเท่ากับ 42.8

ในเขตชนบท พบว่าคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูงเช่นกัน อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดได้แก่ นายทหารระดับนายพล ได้คะแนนเท่ากับ 79.7 รองลงมาได้แก่ ทหารระดับนายร้อย-นายพัน ได้คะแนนเท่ากับ 70.7 นายพลตำรวจ ได้คะแนนเท่ากับ 68.4 ส่วนคหบดีได้คะแนนเท่ากับ 52.5 ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดได้แก่ พลตำรวจฯ ได้คะแนนเท่ากับ 44.6

สรุปได้ว่า ทั้งในเขตเมืองและในเขตชนบทนั้นคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพในกลุ่มนี้ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง และเมื่อเปรียบเทียบระดับคะแนนในแต่ละอาชีพแล้ว ก็พบว่าในเขตชนบทคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพสูงกว่าในเขตเมือง อย่างไรก็ตาม ทั้งในเขตเมืองและในเขตชนบทไม่มีความแตกต่างกันในลำดับที่ของอาชีพที่ได้คะแนนสูงสุด ไปสู่อาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดนั่นคือ นายทหารระดับนายพล รองลงมาได้แก่ ทหารระดับนายร้อย-นายพัน นายพลตำรวจ ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดได้แก่ พลตำรวจฯ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบ ผลปรากฏว่า ในผู้ตอบที่เรียนจบระดับประถมศึกษา พบว่า คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพโดยส่วนใหญ่ อยู่ในระดับสูง อาชีพที่ได้คะแนนสูงสุดได้แก่ นายทหารระดับนายพล ได้คะแนนเท่ากับ 79.5 รองลงมาได้แก่ ทหารระดับนายร้อย-นายพัน ได้คะแนนเท่ากับ 69.6 นายพลตำรวจได้คะแนนเท่ากับ 67.6 ตามลำดับ ส่วนคนที่ไม่ได้คะแนนเท่ากับ 53.9 ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดได้แก่ พลตำรวจ ได้คะแนนเท่ากับ 44.6

ในผู้ตอบที่เรียนจบระดับมัธยมศึกษา พบว่า คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง อาชีพที่ได้คะแนนสูงสุดได้แก่ นายทหารระดับนายพล ได้คะแนนเท่ากับ 80.9 รองลงมาได้แก่ ทหารระดับนายร้อย-นายพัน ได้คะแนนเท่ากับ 70.1 นายพลตำรวจได้คะแนนเท่ากับ 68.8 ส่วนคนที่ไม่ได้คะแนนเท่ากับ 53.3 และอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดได้แก่ พลตำรวจ ได้คะแนนเท่ากับ 47.2

ในผู้ตอบที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา พบว่า คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง อาชีพที่ได้คะแนนสูงสุดได้แก่ นายทหารระดับนายพล ได้คะแนนเท่ากับ 75.0 รองลงมาได้แก่ ทหารระดับนายร้อย-นายพัน ได้คะแนนเท่ากับ 67.6 นายพลตำรวจได้คะแนน 65.6 ตามลำดับ ส่วนคนที่ไม่ได้คะแนนเท่ากับ 47.3 และพลตำรวจ ได้คะแนนเท่ากับ 44.4 ซึ่งเป็นคะแนนที่ต่ำที่สุดในกลุ่มนี้

สรุปได้ว่า คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพอยู่ในระดับสูง ในทุกระดับการศึกษาของผู้ตอบ นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบระดับคะแนนในแต่ละอาชีพแล้วก็พบว่า โดยส่วนใหญ่คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพในผู้ตอบที่เรียนจบมัธยมศึกษา มีคะแนนสูงสุด แต่ในขณะเดียวกันในทุกระดับการศึกษาไม่มีความแตกต่างในอาชีพที่ได้คะแนนสูงสุดและต่ำที่สุด นั่นคืออาชีพที่ได้คะแนนสูงสุด ได้แก่ นายทหารระดับนายพล รองลงมาได้แก่ ทหารระดับนายร้อย-นายพัน และนายพลตำรวจตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดได้แก่ พลตำรวจฯ

สรุป

เมื่อสรุปเป็นภาพรวม จะพบว่าคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพต่าง ๆ เมื่อจำแนกตามภูมิ
 ลำเนาและการศึกษาของผู้ตอบ จะมีความแตกต่างกันมากของคะแนนในอาชีพที่อยู่ในระดับเป็นผู้
 วางแผนงานหรือผู้สั่งการ กับอาชีพที่อยู่ในระดับเป็นผู้ปฏิบัติงาน

เมื่อจำแนกตามภูมิลำเนา ผลปรากฏว่าในเขตเมือง อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุด ได้แก่
 แพทย์ฯ รองลงมา ได้แก่ รัฐมนตรี ทูต นายทหารระดับนายพล และอธิบดี หรือผู้ว่าราชการ
 จังหวัด ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ หญิงบริการฯ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนน
 ใกล้เคียงกับหญิงบริการฯ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ฯ
 กระเป๋ารถ กรรมกรหรือคนงาน และ โหระ หมอดู ตามลำดับ

ส่วนในเขตชนบท ผลปรากฏว่า อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุด ได้แก่ รัฐมนตรี รองลงมา ได้แก่
 นายทหารระดับนายพล แพทย์ฯ อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด และพยาบาล ตามลำดับ ส่วน
 อาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ หญิงบริการฯ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนในระดับใกล้เคียงกันก็
 คือ กระเป๋ารถ โหระหรือหมอดู ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ และกรรมกรหรือคนงาน
 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบ พบว่า ในผู้ตอบที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาอาชีพ
 ที่ได้คะแนนสูงที่สุด ได้แก่ รัฐมนตรี รองลงมา ได้แก่ นายทหารระดับนายพล แพทย์ฯ อธิบดีฯ
 และพยาบาล ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ หญิงบริการฯ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่
 ได้คะแนนใกล้เคียงก็คือ กระเป๋ารถ กรรมกรหรือคนงาน ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ
 และ โหระ หมอดู ตามลำดับ

ในผู้ตอบที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษา พบว่า อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุด ได้แก่ รัฐมนตรี รอง
 ลงมา ได้แก่ นายทหารระดับนายพล แพทย์ฯ ทูต และอธิบดี ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำ
 ที่สุด ได้แก่ หญิงบริการฯ เช่นเดียวกัน และอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนต่ำใกล้เคียงกับหญิงบริการ
 ได้แก่ โหระ หมอดู กระเป๋ารถ คนรับใช้ฯ และกรรมกรหรือคนงาน ตามลำดับ

ในผู้ตอบที่การศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา ผลปรากฏว่า อาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุด
 ได้แก่ แพทย์ฯ รองลงมา ได้แก่ รัฐมนตรี ทูต อธิบดี และอาจารย์มหาวิทยาลัย ตามลำดับ
 ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุด ได้แก่ หญิงบริการฯ และอาชีพอื่น ๆ ที่ได้คะแนนต่ำใกล้เคียงกัน ก็
 คือ ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ โหระ หมอดู กระเป๋ารถ และกรรมกร หรือคนงาน
 ตามลำดับ

ความแตกต่างของ เกียรติภูมิของอาชีพ ในทัศนะของชาวเมืองและชาวชนบทมีอยู่พอสมควร ในขณะที่ชาวเมืองให้ เกียรติภูมิอาชีพแพทยสูงสุด อาชีพรัฐมนตรีรองลงมา ชาวชนบทให้ เกียรติภูมิ อาชีพรัฐมนตรีสูงสุด และอาชีพนายพลทหารรองลงมา อย่างไรก็ตาม ผู้ตอบทั้งสองกลุ่มให้อาชีพ หนึ่งบริการมี เกียรติภูมิต่ำสุดเหมือนกัน เมื่อพิจารณาทีละกลุ่มอาชีพ ในกลุ่มนักวิชาการวิชาชีพ ชาวชนบทจะให้ค่าคะแนน เกียรติภูมิอาชีพทั้ง 20 อาชีพต่ำกว่าที่ชาวเมืองให้ ยกเว้นอาชีพนักหนังสือพิมพ์ที่คนสองกลุ่มให้คะแนนเท่ากัน นอกจากนี้ชาวชนบทจะให้คะแนนอาชีพที่ตนรู้จักหรืออาชีพที่ตนต้องเกี่ยวข้องกับสูงกว่าอาชีพที่ไม่รู้จัก หรือไม่เกี่ยวข้อง ดังนั้น อาชีพที่เป็นวิชาการค่อนข้าง บริสุทธิ์ เช่น นักวิทยาศาสตร์กายภาพ นักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ นักสถิติ นักคำนวณ และอาชีพที่เป็นที่รู้จักในเขตเมือง เช่น เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยาน และเรือ จึงได้รับค่า เกียรติภูมิจากชาว ชนบทต่ำกว่าชาวเมืองค่อนข้างมาก ในกลุ่มอาชีพผู้บริหาร ชาวชนบทให้ เกียรติภูมิแก่อาชีพ รัฐมนตรีสูงกว่าชาวเมืองเล็กน้อย แต่ให้ เกียรติภูมิอาชีพอื่น ๆ เช่น วุฒิสมาชิก และส.ส. อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด ฯลฯ ต่ำกว่าทั้งสิ้น โดยเฉพาะอาชีพทูต ต่ำกว่าถึง 9 คะแนน ค่าเกียรติ ภูมิของกลุ่มอาชีพผู้ปฏิบัติงานเสมียนพนักงานก็แตกต่างกันระหว่างชาวเมืองกับชาวชนบท ชาวเมือง ให้คะแนนอาชีพผู้จัดการนักธุรกิจ พนักงานคุมเครื่องคำนวณคอมพิวเตอร์ และกระเป่ารถสูงกว่า ชาวชนบท อาชีพอื่น ๆ อีก 8 อาชีพ เช่น หัวหน้าเสมียนพนักงาน พนักงานชวเลขพิมพ์ดีด พนักงานบัญชี เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม เช่น นายสถานีรถไฟ นายตรวจรถ นายท่าขนส่ง นายไปรษณีย์ พนักงานโทรศัพท์โทรเลข และเสมียนพนักงาน ได้คะแนนสูงกว่า จากชาวชนบท

ในกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการค้า ผู้ตอบในเมืองให้คะแนนอาชีพสูงกว่าเป็นส่วน ใหญ่ ได้แก่อาชีพเจ้าของกิจการค้า ผู้จัดการฝ่ายซื้อขาย พ่อค้าเร่ หลงจู้ ผู้รับจำนำ มี เพียงอาชีพพนักงานขายและตัวแทนนายหน้าที่ชาวชนบทให้คะแนนสูงกว่าเล็กน้อย สำหรับกลุ่มผู้ ประกอบอาชีพบริการ ซึ่งมี 10 อาชีพ ผู้ตอบในชนบทให้คะแนนสูงกว่าผู้ตอบในเมือง ใน 6 อาชีพ คือ พนักงานเสิร์ฟอาหาร คนรับใช้และภารโรง คนซักรีด ช่างแต่งผมและเสริมสวย ผู้ให้ บริการความปลอดภัย และผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการอื่น ๆ สำหรับอาชีพที่เหลือชาวเมืองให้คะแนน สูงกว่า ได้แก่อาชีพผู้จัดการโรงแรม มีคะแนนสูงกว่าชนบทถึง 9 คะแนน ผู้ควบคุมดูแลอาคาร ผู้ปรุงอาหาร และหญิงบริการ

ในกลุ่มอาชีพเกษตรกร 8 อาชีพ ชาวเมืองให้คะแนน เกียรติภูมิแก่อาชีพเกษตรกรระดับ กลาง และระดับย่อยกับผู้เข้านาสูงกว่า ส่วนชาวชนบทให้คะแนนอาชีพที่เหลือทั้งหมดสูงกว่า สำหรับกลุ่มอาชีพผู้ผลิตพนักงานและคนงาน ซึ่งมีถึง 22 อาชีพ มีอาชีพที่ชาวเมืองให้คะแนนสูงกว่า เพียง 3 อาชีพ คือ อาชีพผู้ควบคุมคนงานและหัวหน้าช่าง กับอาชีพช่างปั้นแก้ว ดินเผา เจียรระ

ในแก้ว ช่างเขียนและตกแต่งเครื่องแก้ว ดินเผา ช่างทำเครื่องดนตรี ช่างทำตุ๊กตา และอาชีพช่างปฏิบัติงานด้านเคมี อาชีพที่เหลืออีก 19 อาชีพ ได้คะแนนสูงกว่าจากชาวชนบท อาชีพเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นอาชีพช่างเกือบทั้งหมด เช่น ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างรองเท้า ช่างเหล็ก ช่างยนต์ ฯลฯ อาชีพที่ชาวชนบทให้คะแนนสูงกว่ามาก คือ ช่างก่ออิฐ ช่างไม้ช่างบุกระเบื้อง ช่างทาและผนัง และอาชีพพนักงานเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง เช่น พนักงานห้องเครื่องเรือ ยักรถไฟ ยักรถ ยักรเรือ

สำหรับกลุ่มอาชีพทหาร-ตำรวจ ผู้ตอบในชนบทจะให้คะแนนสูงกว่าผู้ตอบในเมืองในทุกอาชีพ และค่าคะแนนเฉลี่ยก็สูงกว่ากันถึง 3-5 คะแนน โดยประมาณ ผู้ตอบในเมืองให้คะแนนอาชีพศหบดีต่ำกว่าผู้ตอบในชนบทเล็กน้อย

เมื่อพิจารณาความแตกต่างในแง่ระดับการศึกษาของผู้ตอบ ก็พบว่ามีความแตกต่างอยู่พอควร โดยทั่วไปจะแตกต่างกันในแบบแผนที่ซ้ำกัน นั่นคือ ผู้ตอบที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาจะให้คะแนนเกียรติภูมิแก่อาชีพต่าง ๆ ต่ำกว่าผู้ตอบที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และผู้ตอบที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ก็จะให้คะแนนเกียรติภูมิต่ำกว่าผู้ตอบที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา แบบแผนนี้จะเห็นในกลุ่มอาชีพวิชาการวิชาชีพ และกลุ่มผู้บริหารระดับต่าง ๆ ยกเว้นในกลุ่มอาชีพผู้ประกอบการอาชีพบริการ กลุ่มอาชีพเกษตรกร และกลุ่มอาชีพผู้ผลิตพนักงานและคนงาน ซึ่งพบว่า ผู้ตอบที่จบประถมศึกษาให้คะแนนเกียรติภูมิอาชีพส่วนใหญ่สูงกว่าผู้ตอบที่จบมัธยมศึกษา หรือสูงกว่า ในกลุ่มอาชีพผู้ปฏิบัติงานและผู้ประกอบการค้าแบบแผนจะเป็นแบบคละกัน คือในอาชีพที่เป็นหัวหน้างานหรือเจ้าของกิจการ ผู้ตอบที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมจะให้คะแนนสูงกว่าผู้ตอบกลุ่มอื่น แต่ในอาชีพที่เป็นผู้ปฏิบัติ ผู้ตอบที่จบประถมศึกษาจะให้คะแนนสูงกว่ากลุ่มอื่น ผู้ตอบกลุ่มที่จบระดับมัธยมศึกษา มักเป็นผู้ตอบที่ให้คะแนนอยู่ตรงกลางระหว่างกลุ่มที่จบประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ยกเว้นในกลุ่มอาชีพทหารตำรวจ ผู้ตอบระดับมัธยมศึกษาเป็นผู้ตอบที่ให้คะแนนสูงกว่าผู้ตอบระดับอื่น อาชีพที่คะแนนของผู้ตอบทั้งสามกลุ่มให้คะแนนต่างกันที่น่าสนใจ ได้แก่อาชีพทูต ช่วงคะแนนต่างกันถึง 12 คะแนน อาชีพนักวิทยาศาสตร์กายภาพ ช่วงคะแนนต่างกัน 12 คะแนน และนักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ห่างกันเกือบ 11 คะแนน

บทที่สี่

โครงสร้างของอาชีพในสังคมไทย

ในบทที่สาม ผู้วิจัยได้เสนอค่าเกียรตินิยมของอาชีพในสังคมไทยทั้ง 89 อาชีพ โดยได้แสดงให้เห็นรายละเอียดว่าผู้ตอบที่มีภูมิหลังทางภาคภูมิศาสตร์ ความเป็นเมือง-ชนบท และระดับการศึกษาต่างกัน ได้ให้ค่าคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพเหมือนกันอย่างไร ในบทนี้จะเป็นการวิเคราะห์ค่าเกียรตินิยมของอาชีพโดยพิจารณาในแง่ลำดับสูงต่ำและก่อนหลัง นั่นคือเกียรตินิยมของอาชีพใดสูงกว่าอาชีพใด รายละเอียดจะประกอบด้วย เกียรตินิยมของอาชีพเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ อาชีพเกียรตินิยมสูง อาชีพเกียรตินิยมต่ำ เหตุผลของการให้เกียรตินิยมอาชีพ การเปรียบเทียบเกียรตินิยมอาชีพของไทยกับของสากล และโครงสร้างของอาชีพในสังคมไทย

4.1 เกียรตินิยมของอาชีพเรียงตามลำดับ

อาชีพทั้ง 89 อาชีพซึ่งเดิมจำแนกออกเป็นกลุ่มอาชีพ 9 กลุ่มนี้ เมื่อนำมาจัดลำดับใหม่ตามค่าคะแนนเกียรตินิยมที่ผู้ตอบให้แก่แต่ละอาชีพ โดยเรียงจากสูงไปหาต่ำ พบว่า อาชีพที่สูงที่สุดมีค่าคะแนน 82.6 คะแนน และอาชีพที่ต่ำที่สุดมีค่าคะแนน 16.7 คะแนน เราอาจแบ่งช่วงคะแนนออกเป็น ช่วงละ 10 คะแนน และพิจารณาว่ามีอาชีพอะไรบ้างอยู่ในแต่ละช่วงคะแนนดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 5

ในตารางที่ 5 เมื่อเรียงลำดับคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพจากอาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดไปจนถึงอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุด ผลปรากฏว่า รัฐมนตรีเป็นอาชีพที่ได้คะแนนสูงเป็นอันดับหนึ่ง และเป็นอาชีพเดียวที่ได้คะแนนเกิน 80.0 คือได้คะแนน 82.6 ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนเกิน 70.0 ขึ้นไป ได้แก่ แพทย์ฯ นายทหารระดับนายพล ทูต อธิบดีฯ อาจารย์มหาวิทยาลัยและพยาบาล ตามลำดับ อาชีพที่ได้คะแนนเกิน 60.0 ขึ้นไป ได้แก่ ทหารระดับนายร้อย-นายพัน วุฒิสมาชิกฯ สภานิติและวิศวกร ผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย เช่น ทนายความฯ นายพลตำรวจ ครู-อาจารย์ (ระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย) นักวิทยาศาสตร์กายภาพฯ ผู้จัดการ นักธุรกิจ นายอำเภอฯ เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและเรือฯ นายร้อยตำรวจ-นายพันตำรวจ นักวิทยาศาสตร์ชีวภาพฯ เจ้าของกิจการค้า และนักเศรษฐศาสตร์และนักบัญชี ตามลำดับ

ในขณะที่อาชีพที่ได้คะแนนเกิน 50.0 ขึ้นไปนั้น ได้แก่ ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลโรงงานหรือฟาร์ม นักสังคมวิทยาฯ นักสถิติฯ ผู้จัดการโรงแรมฯ นักสังคมสงเคราะห์ ข้าราชการระดับกลาง เกษตรกรฯ ที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ฯ ผู้ควบคุมคนงานผลิตและหัวหน้าช่าง

ตารางที่ 5 คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย

ลำดับ	อาชีพ	คะแนน
1.	รัฐมนตรี	82.6
2.	แพทย์ ทันตแพทย์ ลี้ตวแพทย์ เภสัชกร	78.7
3.	นายทหารระดับนายพล	78.1
4.	ทูต	75.0
5.	อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด	73.6
6.	อาจารย์มหาวิทยาลัย	71.3
7.	พยาบาล	71.3
8.	ทหารระดับนายร้อย-นายพัน	69.0
9.	วุฒิสมาชิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)	68.7
10.	สถาปนิกและวิศวกร	68.6
11.	ผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย เช่น ทนายความ ผู้พิพากษา และอัยการ	67.1
12.	นายพลตำรวจ	67.1
13.	ครู-อาจารย์ (ระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย)	64.7
14.	นักวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น นักเคมี ฟิสิกส์ ธรณีวิทยา	64.1
15.	ผู้จัดการ นักธุรกิจ	63.7
16.	นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการกอง สมาชิกสภาจังหวัด (สจ.)	62.8
17.	เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและเรือ เช่น นักบิน นายเรือ วิศวกรประจำเรือ ตันหน	62.7
18.	นายร้อยตำรวจ-นายพันตำรวจ	61.9
19.	นักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ เช่น นักชีววิทยา นักสัตววิทยา นักพฤกษศาสตร์	61.7
20.	เจ้าของกิจการค้า	60.5
21.	นักเศรษฐศาสตร์และนักบัญชี	60.1
22.	ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแล ไร่นาหรือฟาร์ม	56.9
23.	นักสังคมวิทยา นักประวัติศาสตร์ นักรัฐศาสตร์	56.7
24.	นักสถิติ นักคำนวณ นักวิเคราะห์ระบบงาน	56.6
25.	ผู้จัดการโรงแรม ภัตตาคารและบาร์	56.3
26.	นักสังคมสงเคราะห์	55.8
27.	ข้าราชการระดับกลาง	55.6
28.	เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวนสวนที่ยึดครองที่ดินขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป	54.8
29.	ผู้ควบคุมคนงานผลิตและหัวหน้าช่างเครื่องกลไฟฟ้า เคมี เหมืองแร่ ก่อสร้าง	54.7
30.	ผู้ปฏิบัติงานทางศาสนา เช่น พระสงฆ์ บาทหลวง อนุศาสนาจารย์	54.3
31.	ทหารชั้นประทวน คือ พลทหาร นายสิบ จ่า	53.1
32.	พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์	52.9
33.	ผู้จัดการฝ่ายซื้อ-ขาย	51.9
34.	คหบดี (ผู้ไม่มีอาชีพแต่มีมรดก, ทรัพย์สิน)	51.3

ลำดับ	อาชีพ	คะแนน
35.	ประติมากร จิตรกร ศิลปิน ช่างภาพและนักออกแบบ	50.9
36.	พนักงานคุมเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์	50.3
37.	นักประพันธ์เพลง นักดนตรี นักร้อง นักแสดง	50.1
38.	นักกีฬาอาชีพ	49.2
39.	หัวหน้าเสมียนพนักงาน	49.1
40.	เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดกลาง ตั้งแต่ 10-40 ไร่	49.0
41.	นักหนังสือพิมพ์	48.4
42.	นักประพันธ์ นักเขียน	48.2
43.	กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน คณะกรรมการหมู่บ้าน กรรมการสภาตำบล	47.3
44.	ช่างเพชรพลอย ช่างทองรูปพรรณ	47.1
45.	พนักงานบัญชีรับ-จ่ายเงิน	46.2
46.	เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม เช่น นายสถานีรถไฟ นายตรวจรถ นายท่าขนส่ง นายไปรษณีย์โทรเลข	46.0
47.	ผลัดตำรวจ นายสิบ จ่า นายดาบ	45.1
48.	พนักงานช่างเลข พิมพ์ดีด	43.7
49.	ผู้ปรุงอาหาร กุ๊ก พ่อ/แม่ครัวอาชีพ	43.6
50.	ช่างปรับเครื่องจักร ประกอบเครื่องกล เช่น ช่างนาฬิกา, รถยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์	43.6
51.	ผู้ทำงานเหมืองแร่ เหมืองหินและชุดเจาะบ่อ	43.5
52.	พนักงานโทรศัพท์ โทรเลข	43.4
53.	ผู้ควบคุมดูแลอาคาร แม่บ้าน และอาชีพที่เกี่ยวข้อง	42.8
54.	เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดเล็ก ต่ำกว่า 10 ไร่	42.1
55.	ช่างยนต์ ช่างเครื่องปรับอากาศ	42.0
56.	ช่างปฏิบัติงานด้านเคมี ขด เคียว กลั่น กรอง	41.2
57.	พนักงานนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ เช่น บุรุษไปรษณีย์ คนเดินหนังสือ นักการ	40.6
58.	ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย เย็บปัก ทำเบาะ และที่นอน	40.5
59.	ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโลหะ ถลุงแร่ หลอม หล่อ ชุบ เคลือบโลหะ	40.1
60.	พนักงานขายและตัวแทนนายหน้า เช่น ผู้หาประกันภัย นายหน้าซื้อ อสังหาริมทรัพย์ เซลล์แมน พนักงานขายผลิตภัณฑ์ พนักงานเดินตลาด	39.6
61.	ช่างปั้นแก้วดินเผา เจียรระไนแก้ว ช่างเขียนและตกแต่งเครื่องแก้ว ดินเผา ช่างทำเครื่องดนตรี ช่างทำตุ๊กตา	39.6
62.	ช่างทำเครื่องเรือน	39.3
63.	ช่างพิมพ์	39.1

ลำดับ	อาชีพ	คะแนน
64.	พนักงานเครื่องอุปโภคบริโภคขนส่ง เช่น พนักงานห้องเครื่องเรือ ขับรถไฟ ขับรถ	39.1
65.	ชาวประมง ผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ (น้ำจืด กุ้ง, หอย) พรานและผู้ที่ทำงาน ที่เกี่ยวข้อง	38.7
66.	ช่างเหล็ก ช่างทำเครื่องมือ พนักงานเครื่องมือกล ช่างวางท่อ เชื่อม โลหะ	38.4
67.	ผู้ให้บริการความปลอดภัย เช่น เจ้าหน้าที่ดับเพลิง ยาม เจ้าหน้าที่เรือนจำ	38.1
68.	เสมียนพนักงาน เช่น เสมียนบัญชี เสมียนได้ตอบจดหมาย พนักงานต้อนรับ	37.9
69.	ช่างแต่งผม ตัดผมและเสริมสวย	37.4
70.	ผู้ทำผลิตภัณฑ์ยาง หลาสติ๊กและกระดาษ เช่น ทำป้ายพลาสติก อัดหล่อยาง	37.3
71.	ช่างก่ออิฐ ช่างไม้ ช่างบุกระเบื้อง ช่างทาสีและฉนวนสี	37.1
72.	ผู้ทำงานโรงสี โรงมันสำปะหลัง น้ำตาล น้ำปลา เส้นไหม สุรา ฟาร์มโคนม	36.5
73.	ช่างปั้น ทอ ถัก ย้อม ช่างเย็บกระดาษ	36.1
74.	หลงจิว ผู้รับจำนำ	34.9
75.	พนักงานขนถ่ายวัสดุ เช่น ผู้ทำงานเบรเวดท่าเรือ ขนถ่ายสินค้า ประจำยานพาหนะ	33.2
76.	ช่างทำรองเท้า ตัดเย็บกระเป๋าและเครื่องหนัง	32.1
77.	พ่อค้าเร่	32.0
78.	ผู้เตรียมใบยาสูบ มวนบุหรี่ และผู้ทำยานัตถ์	30.1
79.	ผู้ทำงานในไร่นา ลูกจ้างนาคนงานในฟาร์ม	28.6
80.	ผู้เช่านา	27.9
81.	พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม	27.6
82.	ผู้ทำงานป่าไม้ คนตัดไม้	27.2
83.	คนชกกรีต ชักแห้งและอัดรีดเหล็กน้ำ	25.4
84.	คนรับใช้ คนทำงานบ้าน คนทำความสะอาดและการโรง กรรมกรหรือคนงาน	24.3
85.	กรรมกรหรือคนงาน	23.6
86.	ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้ารถ	22.7
87.	โหระ หมอดู	22.6
88.	กระเป๋ารถ	21.8
89.	หญิงบริการ เช่น หมอนวด พาร์ทเนอร์	16.7

เครื่องกลไฟฟ้าฯ ผู้ปฏิบัติงานทางศาสนา ทหารชั้นประทวนฯ พนักงานประจำสถานวิทยุกระจายเสียงฯ ผู้จัดการฝ่ายซื้อ-ขาย คหบดี ประติมากรฯ พนักงานคุมเครื่องคำนวณฯ นักประพันธ์เพลงฯ ตามลำดับ

ในกลุ่มอาชีพที่ได้คะแนนเกิน 40.0 ได้แก่ นักกีฬาอาชีพ หัวหน้าเสมียนพนักงานเกษตรกรฯที่ถือครองที่ดินขนาดกลาง หนังสือพิมพ์ นักประพันธ์ฯ กำนันฯ ช่างเพชรพลอยฯ พนักงานบัญชีรับ-จ่ายเงิน เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคมฯ พลตำรวจฯ พนักงานชวเลขฯ ผู้ปรุงอาหารฯ ช่างปรับเครื่องจักรประกอบเครื่องกลฯ ผู้ทำงานเหมืองแร่ฯ พนักงานโทรศัพท์ โทรเลข ผู้ควบคุมดูแลอาคารฯ เกษตรกรฯที่ถือครองที่ดินขนาดเล็กฯ ช่างยนต์ฯ ช่างปฏิบัติงานด้านเคมีฯ พนักงานนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ฯ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าฯ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโลหะ ถลุงแร่ฯ ตามลำดับ

ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนเกิน 30.0 นั้น ได้แก่ พนักงานชายและตัวแทนนายหน้าฯ ช่างปั้น แก้วดินเผาฯ ช่างทำเครื่องเรือน ช่างพิมพ์ พนักงานเครื่องอุปกรณ์การขนส่งฯ ช่างประมงฯ ช่างเหล็กฯ ผู้ให้บริการความปลอดภัย เช่น เจ้าหน้าที่ดับเพลิงฯ เสมียนพนักงาน เช่น เสมียนพัสดุฯ ช่างแต่งผมฯ ผู้ทำผลิตภัณฑ์ยางฯ ช่างก่ออิฐฯ ผู้ทำงานโรงสีฯ ช่างปั้นฯ หลงจู้ ผู้รับจำนำ พนักงานขนถ่ายวัสดุฯ ช่างทำรองเท้าฯ นอค้าแร่ และผู้เตรียมใบยาสูบมวนบุหรี่ และผู้ทำยานัตถ์ ตามลำดับ

อาชีพที่ได้คะแนนเกิน 20.0 ได้แก่ ผู้ทำงานในไร่นาฯ ผู้เช่านา พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม ผู้ทำงานป่าไม้ คนตัดไม้ คนซักรีดฯ คนรับใช้ฯ กรรมกรหรือคนงาน ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ ไหหรือหมอดู และกระเป่ารด ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดก็คือหญิงบริการ เช่น หมอนวด พาร์ทเนอร์ ซึ่งได้คะแนนเพียง 16.7

4.2 อาชีพเกียรติภูมิสูงและอาชีพเกียรติภูมิต่ำ

จากการลำดับค่าคะแนนเกียรติภูมิอาชีพจากสูงไปหาต่ำ เราได้พบว่าอาชีพรัฐมนตรีมีลำดับสูงสุด รองลงไปคือ แพทย์และอาชีพในกลุ่มแพทย์ นายทหารระดับนายพล ทูต อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด อาจารย์มหาวิทยาลัย และพยาบาล ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่มีลำดับคะแนนต่ำสุด คือ อาชีพหญิงบริการ ถัดขึ้นมาคือกระเป่ารด ไห-หมอดู ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตู คนเฝ้ารถ และอาชีพกรรมกรหรือคนงาน ตามลำดับ ในการวิเคราะห์ตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำเอากลุ่มอาชีพเกษตรกรมารวมไว้ในบรรดาอาชีพที่มีเกียรติภูมิ

สูงด้วย เพราะผู้วิจัยมีความสงสัยว่าสำหรับสังคมไทย ซึ่งมีประชากรจำนวนถึงร้อยละ 70 เป็นเกษตรกร เกียรติภูมิของอาชีพเกษตรกรในความคิดของผู้ตอบเป็นอย่างไร มีผู้คิดว่าอาชีพนี้เกียรติภูมิสูงสุดมากแค่ไหน และมีเหตุผลว่าอย่างไร

จากตารางที่ 6 เป็นการแสดงถึงจำนวนผู้ตอบที่ให้คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพสูงสุดและต่ำสุด พบว่า ในอาชีพที่ได้คะแนนสูงที่สุดจำนวน 6 อาชีพนั้น มีผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงที่สุดแก่อาชีพเหล่านี้ รวมทั้งสิ้น 397 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 54.5 จากจำนวนผู้ตอบทั้งหมด ซึ่งสามารถจำแนกได้ว่า รัฐมนตรี มีจำนวนผู้ตอบที่ให้อาชีพนี้ ได้คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 17.0 ซึ่งเป็นจำนวนที่เท่ากับกับผู้ที่ตอบที่ให้อาชีพแพทย์ฯ ได้คะแนนเกียรติภูมิสูงที่สุด นายทหารระดับนายพล มีจำนวนผู้ตอบที่ให้อาชีพนี้ ได้คะแนนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 7.3 ทูตมีจำนวนผู้ตอบที่ให้อาชีพนี้ ได้คะแนนสูงที่สุดจำนวนร้อยละ 8.1 อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัดมีจำนวนผู้ตอบที่ให้อาชีพนี้ ได้คะแนนต่ำที่สุดจำนวนร้อยละ 1.4 และเกษตรกรประเภทต่าง ๆ มีจำนวนผู้ตอบที่ให้อาชีพนี้ ได้คะแนนสูงที่สุด จำนวนร้อยละ 3.7

ในอาชีพที่ได้คะแนนต่ำที่สุดจำนวน 5 อาชีพนั้น ผลปรากฏว่า มีผู้ตอบที่ให้คะแนนต่ำที่สุดแก่อาชีพเหล่านี้รวมทั้งสิ้น 457 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 62.8 จากจำนวนผู้ตอบทั้งหมด ซึ่งสามารถจำแนกได้ว่า กรรมกรหรือคนงาน มีจำนวนผู้ตอบที่ให้อาชีพนี้ ได้คะแนนต่ำที่สุดคิดเป็นร้อยละ 10.6 ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ฯ มีจำนวนผู้ตอบที่ให้อาชีพนี้ ได้คะแนนต่ำที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.2 โจรหรือหมอดู มีจำนวนผู้ตอบที่ให้อาชีพนี้ ได้คะแนนต่ำที่สุดคิดเป็นร้อยละ 14.6 กระเป๋ารถ มีผู้ตอบที่ให้อาชีพนี้ ได้คะแนนต่ำที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.8 และหญิงบริการ เช่น หมอนวด พาร์ทเนอร์ มีผู้ตอบที่ให้อาชีพนี้ ได้คะแนนต่ำที่สุดจำนวนร้อยละ 31.6 (ดูรายละเอียดในตารางที่ 6)

สถาบันวิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 อาชีพที่มีคะแนนเกียรติภูมิสูงสุดและต่ำสุด

อาชีพที่มีเกียรติภูมิสูง		จำนวน	ร้อยละ
ลำดับ 1	รัฐมนตรี	124	17.0
2	แพทย์ฯ	124	17.0
3	นายทหารระดับนายพล	53	7.3
4	ทูต	59	8.1
5	อธิบดีฯ	10	1.4
	เกษตรกรประเภทต่าง ๆ	27	3.7
	รวม	397	54.5
<u>อาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำ</u>			
ลำดับ 1	หญิงบริการ	230	31.6
2	กระเป๋ารถ	35	4.8
3	โหระ หมอดู	106	14.6
4	ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์	9	1.2
5	กรรมกรฯ	77	10.6
	รวม	457	62.8

เพื่อให้ภาพของผู้ตอบที่ให้ค่าเกียรติภูมิก่อนอาชีพทั้ง 11 อาชีพนี้ สูงสุดและต่ำสุดตามลำดับที่กล่าวมา ผู้วิจัยใคร่ขอแนะนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเพศ อาชีพ ระดับการศึกษา อาชีพและการรับรู้ข่าวสารของผู้ตอบแต่ละกลุ่ม ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ตารางเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นอยู่ในภาคผนวก ข.)

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ให้คะแนนเกียรตินิยมสูงสุดและต่ำสุด

ผู้ให้คะแนนเกียรตินิยมอาชีพต่าง ๆ 6 อาชีพสูงสุด (ดูตารางในภาคผนวก ข.) ซึ่งเมื่อจำแนกออกในแต่ละอาชีพแล้ว ผลปรากฏว่าในอาชีพรัฐมนตรี นั้น ผู้ให้คะแนนเป็นเพศชายร้อยละ 52.4 เป็นเพศหญิงร้อยละ 47.6 ผู้ให้คะแนนร้อยละ 33.9 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี รองลงมา ร้อยละ 27.4 มีอายุ 31-40 ปี และร้อยละ 25.0 มีอายุ 41-50 ปี ตามลำดับ นอกจากนี้ผู้ให้คะแนน มีการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุดคือ ร้อยละ 43.5 รองลงมาคือร้อยละ 36.3 มีการศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา และร้อยละ 20.2 มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ผู้ให้คะแนนร้อยละ 29.0 ประกอบอาชีพเกษตรกร และผู้ที่รับราชการและรัฐวิสาหกิจมีจำนวนร้อยละ 29.0 เช่นเดียวกัน เป็นกรรมกรหรือรับจ้าง จำนวนร้อยละ 21.8 ค้าขายหรือทำธุรกิจ จำนวนร้อยละ 8.9 ส่วนผู้ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่เหลือได้แก่ อาชีพบริการ วิชาชีพชั้นสูง หรือเป็นแม่บ้าน เป็นต้น ส่วนการรับรู้ข่าวสาร ปรากฏว่า โดยส่วนใหญ่คือร้อยละ 66.1 ดูโทรทัศน์ทุกวัน และมีผู้ที่ดูโทรทัศน์ไม่ทุกวัน มีอยู่ร้อยละ 29.7

ผู้ให้คะแนนอาชีพแพทย์ ได้คะแนนสูงที่สุดนั้น เป็นเพศชายร้อยละ 37.9 เป็นเพศหญิงร้อยละ 62.1 ส่วนอายุของผู้ให้คะแนน พบว่าอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 21-30 ปี มากที่สุดคือร้อยละ 32.3 รองลงมาร้อยละ 27.4 อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี และอยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี มีร้อยละ 19.4 ตามลำดับ ทางด้านการศึกษาของผู้ให้คะแนน พบว่า เป็นผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษามากที่สุด คือร้อยละ 43.5 รองลงมาคือร้อยละ 37.1 มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา และเป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพียงร้อยละ 18.5 ส่วนอาชีพของผู้ที่ให้คะแนนนั้น พบว่า จำนวนผู้ให้คะแนนที่มีอาชีพค้าขายหรือธุรกิจ กับรับราชการและรัฐวิสาหกิจ มีเท่ากันคือ ร้อยละ 26.6 นอกจากนั้น มีอาชีพกรรมกร หรือรับจ้างจำนวนร้อยละ 19.4 และร้อยละ 12.9 เป็นเกษตรกร ส่วนที่เหลือเป็นผู้มีอาชีพอื่น ๆ เช่น แม่บ้าน เป็นต้น ส่วนการรับรู้ข่าวสาร ปรากฏว่า โดยส่วนใหญ่คือร้อยละ 73.6 ดูโทรทัศน์ทุกวัน มีเพียงร้อยละ 20.9 เท่านั้นที่ดูโทรทัศน์ไม่ทุกวัน

ในผู้ตอบที่ให้คะแนน นายทหารระดับนายพล ได้คะแนนสูงที่สุดนั้น ปรากฏว่าเป็นเพศชายถึงร้อยละ 62.3 เป็นเพศหญิงเพียงร้อยละ 37.7 ผู้ตอบอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 21-30 ปี มากที่สุดคือร้อยละ 41.5 รองลงมาเป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวนร้อยละ 28.3 และมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 41-50 ปี อยู่ร้อยละ 18.9 ตามลำดับ ผู้ตอบที่ให้คะแนน โดยส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด คือ ร้อยละ 47.2 รองลงมาคือผู้ที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาคือร้อยละ 26.4 และเป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่ามัศึกษาน้อยที่สุด

คือ ร้อยละ 24.5 ยังพบว่าผู้ตอบร้อยละ 22.6 มีอาชีพค้าขายหรือทำธุรกิจ ร้อยละ 20.8 มีอาชีพเป็นเกษตรกร และจำนวนที่เท่ากันนี้ ก็มีอาชีพเป็นกรรมกรหรือรับจ้าง นอกจากนี้แล้วก็เป็นผู้ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น รับราชการและรัฐวิสาหกิจ แม่บ้าน เป็นต้น ส่วนการรับรู้ข่าวสารปรากฏว่า ร้อยละ 67.9 ดูโทรทัศน์ทุกวัน ในขณะที่มีเพียงร้อยละ 24.6 เท่านั้นที่ดูโทรทัศน์ไม่ทุกวัน

ในผู้ตอบที่ให้คะแนนอาชีพที่สุด ได้คะแนนสูงที่สุดนั้น ปรากฏว่าจำนวนผู้ให้คะแนนเมื่อจำแนกตามเพศจะมีจำนวนใกล้เคียงกันคือเป็นเพศชายร้อยละ 50.8 และเป็นเพศหญิง 49.2 ผู้ให้คะแนนมีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี มากที่สุดคือ ร้อยละ 49.2 รองลงมาจะอยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี คือร้อยละ 23.7 และอยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวนร้อยละ 13.6 ตามลำดับ ส่วนที่เหลือจะเป็นผู้ให้คะแนนมีอายุต่ำกว่า 20 ปี และมีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป ผู้ให้คะแนนโดยส่วนใหญ่คือร้อยละ 54.2 มีการศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา รองลงมาเป็นผู้ที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีจำนวนร้อยละ 25.4 และเป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเพียงร้อยละ 20.3 ผู้ให้คะแนนประกอบอาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจ มากที่สุดคือร้อยละ 35.6 รองลงมาเป็นผู้ที่ค้าขายหรือทำธุรกิจ มีจำนวนร้อยละ 27.1 และที่เป็นกรรมกรและเกษตรกร มีจำนวนใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 13.6 และร้อยละ 11.9 ตามลำดับ ส่วนที่เหลือเป็นผู้ประกอบอาชีพวิชาชีพชั้นสูง แม่บ้าน และเกี่ยวกับการบริการ เป็นต้น ส่วนการรับรู้ข่าวสารนั้น ปรากฏว่า ผู้ตอบโดยส่วนใหญ่ คือร้อยละ 67.8 ดูโทรทัศน์ทุกวัน และมีผู้ที่ดูโทรทัศน์ไม่ทุกวันอยู่ร้อยละ 23.8

ผู้ที่ให้คะแนนอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ได้คะแนนสูงที่สุด พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง กล่าวคือเป็นเพศชายร้อยละ 60.0 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 40.0 ผู้ให้คะแนนมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 21-30 ปี มากที่สุด คือร้อยละ 50.0 รองลงมาได้แก่ ผู้ที่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 31-40 ปี และ 41-50 ปี คือร้อยละ 20.0 เท่ากัน และเป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี เพียงร้อยละ 10.0 เท่านั้น ส่วนระดับการศึกษา พบว่า เป็นผู้ที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด คือ ร้อยละ 50.0 รองลงมาเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษา คือร้อยละ 40.0 ในขณะที่เป็นผู้ที่จบชั้นมัธยมศึกษาเพียงร้อยละ 10.0 เท่านั้น ส่วนอาชีพของผู้ตอบ พบว่าค่อนข้างกระจาย ในจำนวนที่เท่ากันนั้นคือ ประกอบอาชีพเป็นเกษตรกร, รับราชการและรัฐวิสาหกิจ, ประกอบอาชีพบริการ, เป็นกรรมกรหรือมีอาชีพรับจ้าง ด้วยจำนวนร้อยละ 20.0 เท่ากัน และเป็นผู้ที่มีอาชีพค้าขายและประกอบธุรกิจร้อยละ 10.0 ส่วนการรับรู้ข่าวสาร ปรากฏว่า โดยส่วนใหญ่คือร้อยละ 80.0 ดูโทรทัศน์ทุกวัน โดยมีเพียงร้อยละ 20.0 เท่านั้น ที่ดูโทรทัศน์ไม่ทุกวัน

ผู้ที่ให้คะแนนอาชีพเกษตรกรรมประเภทต่าง ๆ ได้คะแนนสูงที่สุดนั้น พบว่า ผู้ตอบโดยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คือมีจำนวนถึงร้อยละ 63.0 แต่เป็นเพศหญิงเพียงร้อยละ 37.0 ผู้ตอบเป็นผู้ที่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุดคือ ร้อยละ 37.0 รองลงมาเป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี คือร้อยละ 25.9 เป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวนร้อยละ 22.6 ตามลำดับ เป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุดคือร้อยละ 48.1 รองลงมาคือ ผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา คือร้อยละ 44.4 ในขณะที่มีผู้ตอบที่จบการศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาเพียงร้อยละ 7.4 นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ตอบที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุดคือ ร้อยละ 40.7 รองลงมารับราชการและรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 22.2 เป็นกรรมกรหรือรับจ้างร้อยละ 14.8 นอกจากนั้นก็เป็นผู้ที่ประกอบอาชีพค้าขาย ธุรกิจ อาชีพเกี่ยวกับการบริการ ทำงานเกี่ยวกับวิชาชีพชั้นสูง เป็นนักศึกษาและพระภิกษุ ตามลำดับ ส่วนการรับรู้ข่าวสาร ปรากฏว่าผู้ตอบโดยส่วนใหญ่ดูโทรทัศน์ทุกวัน คือมีจำนวนร้อยละ 59.3 และมีผู้ที่ดูโทรทัศน์ไม่ทุกวันอยู่ร้อยละ 25.9 ตามลำดับ

ส่วนข้อมูลของผู้ตอบที่ให้คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพต่าง ๆ 5 อาชีพต่ำที่สุด ซึ่งเมื่อจำแนกในแต่ละอาชีพ ผลปรากฏว่า ในอาชีพกรรมกรหรือคนงานนั้น ผู้ให้คะแนนเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือเป็นชายร้อยละ 61.0 หญิงร้อยละ 39.0 และผู้ตอบจะมีอายุระหว่าง 21-30 ปี มากที่สุดคือร้อยละ 48.1 รองลงมาคือผู้ที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวนร้อยละ 22.1 และมีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 16.9 ตามลำดับ ส่วนที่เหลือส่วนใหญ่จะมีอายุ 51 ปีขึ้นไป ส่วนระดับการศึกษาของผู้ให้คะแนน พบว่าอยู่ในจำนวนที่แตกต่างกันไม่มากนัก เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุดคือ ร้อยละ 40.3 รองลงมาเป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา จำนวนร้อยละ 33.8 และเป็นผู้ที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 24.7 ส่วนอาชีพของผู้ให้คะแนน พบว่า เป็นผู้ประกอบอาชีพค้าขายหรือทำธุรกิจมากที่สุดคือ ร้อยละ 29.9 รองลงมาได้แก่ ผู้ที่เป็นเกษตรกร กับผู้รับราชการและรัฐวิสาหกิจ ด้วยจำนวนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 19.5 และเป็นกรรมกรหรือพวกรับจ้าง ร้อยละ 16.9 ส่วนที่เหลือก็เป็นผู้ที่ประกอบวิชาชีพชั้นสูง ทำงานบริการ เป็นนักศึกษา พระสงฆ์ และแม่บ้าน เป็นต้น ส่วนการรับรู้ข่าวสาร ปรากฏว่า โดยส่วนใหญ่คือผู้ให้คะแนนจำนวนร้อยละ 64.9 ดูโทรทัศน์ทุกวัน ในขณะที่มีผู้ที่ดูโทรทัศน์ไม่ทุกวันจำนวนร้อยละ 31.2

ผู้ให้คะแนนอาชีพผู้ปฏิบัติอาชีพบริการอื่น ๆ ต่ำที่สุดนั้น เมื่อจำแนกตามเพศของผู้ตอบ พบว่า มีจำนวนใกล้เคียงกัน โดยเป็นเพศชายร้อยละ 55.6 และเป็นเพศหญิง 44.4 ในขณะที่เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่าผู้ตอบมีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด คือร้อยละ 55.6 และเป็นผู้ที่มีอายุอยู่ระหว่าง 21-30 ปี และ 31-40 ปี เท่ากัน คือร้อยละ 22.2 ส่วนระดับการศึกษา พบว่า เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษามากที่สุดคือร้อยละ 55.6 รองลงมาได้แก่ผู้ที่มีการ

ศึกษาในระดับประถมศึกษา คือร้อยละ 33.3 และมีเพียงร้อยละ 11.1 เท่านั้น ที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ส่วนอาชีพของผู้ตอบ พบว่ามีอาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจมากที่สุด คือ ร้อยละ 44.4 รองลงมาคืออาชีพค้าขายหรือทำธุรกิจ ร้อยละ 33.3 และเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพบริการ หรือกรรมกรและทำงานรับจ้าง จำนวนร้อยละ 11.1 เท่ากัน ส่วนการรับรู้ข่าวสารปรากฏว่าโดยส่วนใหญ่คือร้อยละ 77.8 ดูโทรทัศน์ทุกวัน และมีเพียงร้อยละ 22.2 เท่านั้นที่ดูโทรทัศน์ไม่ทุกวัน

ผู้ให้คะแนน โทรหรือหมอดู ได้คะแนนต่ำที่สุดนั้น ปรากฏว่าเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือเป็นชายร้อยละ 54.7 เป็นหญิงร้อยละ 45.3 เป็นผู้ตอบที่มีอายุระหว่าง 21-30 ปีมากที่สุด คือ ร้อยละ 44.3 รองลงมาเป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวนร้อยละ 23.6 และเป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวนร้อยละ 22.6 นอกจากนั้นผู้ตอบเป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับจบชั้นประถมศึกษามากที่สุด คือร้อยละ 39.6 รองลงมาได้แก่ ผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 34.9 และเป็นผู้ที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจำนวนร้อยละ 24.5 และพบว่าผู้ให้คะแนน เป็นผู้ที่มีอาชีพเป็นเกษตรกร กับรับราชการและรัฐวิสาหกิจ มากที่สุด คือ มีจำนวนร้อยละ 22.6 เท่ากัน รองลงมาเป็นผู้ที่มีอาชีพเป็นกรรมกร คือมีจำนวนร้อยละ 19.8 และเป็นผู้ที่มีอาชีพค้าขายและทำธุรกิจ ร้อยละ 16.0 ตามลำดับ การรับรู้ข่าวสารของผู้ให้คะแนน ผลพบว่า ผู้ตอบโดยส่วนใหญ่คือร้อยละ 67.9 ดูโทรทัศน์ทุกวัน และมีเพียงร้อยละ 42.9 ที่ดูโทรทัศน์ไม่ทุกวัน ผู้ตอบเป็นผู้ที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 21-30 ปี มากที่สุดคือร้อยละ 37.1 รองลงมา ร้อยละ 25.7 อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี และผู้ที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี อีก ร้อยละ 20.0 ตามลำดับ ผู้ให้คะแนน โดยส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา คือมีอยู่จำนวนร้อยละ 51.4 รองลงมาเป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา จำนวนร้อยละ 28.6 และเป็นผู้ที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จำนวนร้อยละ 20.0 เมื่อจำแนกตามอาชีพของผู้ตอบ พบว่ามีจำนวนผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ใกล้เคียงกัน คือเป็นเกษตรกรร้อยละ 22.9 ประกอบอาชีพค้าขายหรือทำธุรกิจร้อยละ 22.9 เช่นกัน เป็นกรรมกรร้อยละ 20.0 และเป็นข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 17.1 ตามลำดับ ส่วนการรับรู้ข่าวสารของผู้ให้คะแนนนั้น ร้อยละ 54.3 ดูโทรทัศน์ทุกวัน ในขณะที่ร้อยละ 37.2 ดูโทรทัศน์ไม่ทุกวัน

ในผู้ให้คะแนน หญิงบริการ เช่น หมอนวดหรือพาร์ทเนอร์ ได้คะแนนต่ำที่สุดนั้น ผลปรากฏว่าเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือร้อยละ 59.1 และ 40.9 ตามลำดับ ผู้ตอบอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 21-30 ปี มากที่สุดคือร้อยละ 37.4 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี มีอยู่ร้อยละ 24.3 และเป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 17.0 ตามลำดับ ส่วนที่เหลือจะเป็นพวกที่อยู่ในช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป เป็นส่วนใหญ่ ส่วนระดับการศึกษาของผู้ให้คะแนน พบว่า มีผู้

ให้คะแนนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา กับผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษา ในจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 39.6 ในขณะที่มีผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเพียงร้อยละ 20.9 อาชีพของผู้ให้คะแนนพบว่า ประกอบอาชีพค้าขายหรือทำธุรกิจมากที่สุดคือ ร้อยละ 23.9 รองลงมาซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกันกับรับราชการและรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 23.0 นอกจากนี้เป็นกรรมกร ร้อยละ 17.0 เป็นเกษตรกรร้อยละ 16.5 เป็นแม่บ้านร้อยละ 7.0 ตามลำดับ ส่วนการรับรู้ข่าวสารนั้น พบว่ามีผู้ที่ดูโทรทัศน์ทุกวันถึงร้อยละ 67.8 ส่วนผู้ที่ดูโทรทัศน์ไม่ทุกวันมีจำนวนร้อยละ 21.7

จะเห็นได้ว่าผู้ตอบที่มีภูมิหลังในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และการรับรู้ข่าวสารต่างกัน มีแนวโน้มจะให้ค่าเกียรตินิยมของอาชีพที่สูงสุดและต่ำสุดเหล่านี้ออกไป ในกลุ่มอาชีพเกียรตินิยมสูงจะมีผู้ตอบเพศชายที่ให้คะแนนแก่อาชีพที่มีเกียรติและอำนาจ ได้แก่ รัฐมนตรี นายพล อธิบดีและผู้ว่าราชการจังหวัด และอาชีพเกษตรกรสูงกว่าผู้ตอบเพศหญิง มีฝ่ายหญิงให้คะแนนอาชีพที่ช่วยเหลือได้แก่อาชีพแพทย์สูงกว่า ในกลุ่มอาชีพเกียรตินิยมต่ำ จะมีเพศชายจำนวนมากกว่าที่ให้คะแนนอาชีพกรรมกร โจร-หมอดู และกระเป๋ารถตุ้ม ในขณะที่จะมีเพศหญิงจำนวนมากให้คะแนนหญิงบริการต่ำ

ในแง่อายุไม่พบความแตกต่างที่เด่นชัด ส่วนการศึกษามีความสัมพันธ์กับการให้เกียรตินิยมสูงสุดและต่ำสุด ผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาจะให้อาชีพรัฐมนตรีและนายพลทหารได้เกียรตินิยมสูง แต่ผู้ที่จบการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมจะให้อาชีพแพทย์และทูตสูงกว่าอย่างชัดเจน ในอาชีพกระเป๋ารถ มีผู้ตอบที่จบประถมศึกษาเลือกเป็นอาชีพเกียรตินิยมต่ำสุดจำนวนมากกว่าผู้จบระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาเกือบเท่าตัว แต่จำนวนผู้ตอบที่จบประถมศึกษาให้คะแนนอาชีพผู้ปฏิบัติอาชีพบริการอื่น ๆ เช่น คนเฝ้าประตู พนักงานประจำลิฟท์ มีเกียรตินิยมต่ำ มีน้อยกว่าผู้ตอบที่จบสูงกว่ามัธยมศึกษา สำหรับอาชีพหญิงบริการ ไม่พบความแตกต่าง

ในแง่อาชีพจำนวนผู้ตอบที่เป็นเกษตรกรเลือกให้คะแนนอาชีพเกษตรกรสูงสุด จำนวนผู้ตอบที่เป็นข้าราชการให้อาชีพรัฐมนตรี แพทย์ และทูตสูง จำนวนผู้ตอบที่เป็นนักธุรกิจและค้าขายให้อาชีพแพทย์สูงกว่าอาชีพอื่น ๆ จำนวนผู้ตอบที่ประกอบอาชีพบริการให้อาชีพนายพลทหารสูง จำนวนผู้ตอบที่เป็นกรรมกรและรับจ้างให้อาชีพรัฐมนตรีมีเกียรตินิยมสูง สำหรับเกียรตินิยมต่ำ เกษตรกรส่วนใหญ่ให้อาชีพหมอดูมีเกียรตินิยมต่ำ และอาชีพหญิงบริการต่ำที่สุด ข้าราชการ นักธุรกิจ และอาชีพอื่น ๆ ที่เหลือ ให้อาชีพหญิงบริการต่ำที่สุดเช่นกัน

สำหรับการรับรู้ข่าวสารไม่พบว่า จำนวนผู้ตอบที่รับรู้ข่าวสารต่างกัน ให้คะแนนเกียรตินิยมในแบบแผนที่แตกต่างกันอย่างไร

4.3 เหตุผลของการให้เกียรติภูมิอาเซียน

เพราะอะไรผู้ตอบจำนวน 728 คน จากทุกภาคภูมิศาสตร์ของประเทศไทย จึงให้ค่าคะแนนเกียรติภูมิของอาเซียนดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ในตอนนี้ จะเป็นการวิเคราะห์โดยพิจารณาจากเหตุผลที่ผู้ตอบให้ในการเลือกให้คะแนนอาเซียนใดอาเซียนหนึ่งสูงสุดและต่ำสุด ผู้วิจัยไม่สามารถประมวลเหตุผลที่ผู้ตอบให้แก่แต่ละอาเซียนทั้ง 89 อาเซียนได้ เพราะผู้ตอบขอมไม่สามารถให้เหตุผลได้อย่างชัดเจน และรัดกุมเป็นรายอาเซียนโดยไม่งง หรือตอบซ้ำ ๆ จึงได้เลือกคัดเฉพาะเหตุผลที่ให้ต่ออาเซียนที่ผู้ตอบเห็นว่าสูงสุดหรือต่ำสุดเท่านั้น

เหตุผลสำหรับเกียรติภูมิสูง

จากตารางที่ 7 ในผู้ตอบจำนวนทั้งหมด 728 คน เมื่อจำแนกออกตามเหตุผลที่ว่าทำไมถึงให้อาเซียนนั้น ๆ เป็นอาเซียนที่ได้คะแนนของเกียรติภูมิของอาเซียนสูงที่สุดในความคิดเห็นของตน พบว่ามีผู้ตอบที่ให้เหตุผลว่าเป็นอาเซียนที่มีอำนาจ มีความสำคัญ มีความรับผิดชอบสูง มีจำนวนร้อยละ 16.3 ของผู้ตอบทั้งหมด ผู้ตอบที่ให้เหตุผลว่าเป็นอาเซียนที่ทำทนาย สร้างสรรค์ ต้องใช้สมอง มีจำนวนร้อยละ 6.7 เหตุผลเพราะว่าเป็นอาเซียนที่เบ่งเท่ง เสียสละ มีจำนวนร้อยละ 22.3 ส่วนเหตุผลเพราะเป็นอาเซียนที่มีเกียรติ โก้ มีจำนวนร้อยละ 26.2 เพราะว่าเป็นอาเซียนที่มีรายได้สูง สบาย มีผู้ให้เหตุผลเช่นนี้ มีจำนวนร้อยละ 9.9 มีผู้ตอบที่ให้เหตุผลว่าชอบเป็นตัวของตัวเอง มีจำนวนร้อยละ 6.5 และเหตุผลอื่น ๆ มีจำนวนร้อยละ 2.3 ในขณะที่มีผู้ที่ไม่ยอมให้เหตุผลจำนวนร้อยละ 9.8

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 จำนวนผู้ตอบให้คะแนนอาชีพสูงสุดจำแนกตามเหตุผล

	จำนวน	ร้อยละ
มีอำนาจ มีความสำคัญ มีความรับผิดชอบ	119	16.3
ท้าทาย สร้างสรรค์ ต้องใช้สมอง	49	6.7
เป็นที่พึงใจ เสียสละ	162	22.3
มีเกียรติ โก้	191	26.2
รายได้สูง สบาย	72	9.9
ชอบเป็นตัวของตัวเอง	47	6.5
อื่น ๆ	17	2.3
ไม่ตอบ	71	9.8
รวม	728	100.0

เหตุผลสำหรับเกียรติภูมิต่ำ

ในตารางที่ 8 ผู้ตอบจำนวนทั้งหมด 728 คน ที่ให้คะแนนเกียรติภูมิของอาชีพต่ำที่สุดในอาชีพที่อยู่ในความคิดเห็นของตน เมื่อจำแนกตามเหตุผลก็พบว่า จำนวนร้อยละ 31.5 ให้เหตุผลว่า เป็นอาชีพที่สังคมรังเกียจ ไร้ซึ่งเกียรติยศ เป็นที่เสื่อมเสียและไร้มารยาท ในหน้าที่ อีกร้อยละ 17.6 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ใช้แต่แรงกาย ไม่มีความรู้ ล้าบากและเป็นงานชั้นต่ำ นอกจากนั้นร้อยละ 9.5 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ไม่มั่นคง เสี่ยงไม่เจริญก้าวหน้า และเสียเปรียบ อีกร้อยละ 15.2 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่หลอกลวงผู้อื่น คอรัปชั่น ไร้เดียงสาและมงาย ร้อยละ 6.6 ให้เหตุผลว่าไม่ได้ทำประโยชน์อะไร เป็นผู้ทำลาย เป็นอาชีพที่เห็นแก่ตัว นอกจากนั้นจำนวนร้อยละ 6.0 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่เกียจคร้าน นำเบื้อหน้าย จำเจ และจำนวนร้อยละ 7.3 ให้เหตุผลว่ารายได้น้อย ไม่เป็นตัวของตัวเอง มีผู้ให้เหตุผลอื่น ๆ อีกร้อยละ 3.0 และมีผู้ที่ไม่ยอมให้เหตุผลร้อยละ 3.3

ตารางที่ 8 จำนวนผู้ตอบที่ให้คะแนนอาชีพต่ำที่สุด จำแนกตามเหตุผล

	จำนวน	ร้อยละ
สังคมรังเกียจ ไร้เกียรติ เป็นที่เสื่อมเสีย ไร้เมตตา	229	31.5
ใช้แต่ร่างกาย ไม่มีความรู้ ล้ามาก งานชั้นต่ำ	128	17.6
ไม่มั่นคง เสี่ยง ไม่เจริญก้าวหน้า เสียเปรียบ	69	9.5
หลอกลวงผู้อื่น คอรัปชั่น ไร้เดียงสา ง่าย	111	15.2
ไม่ได้ทำประโยชน์อะไร เป็นผู้ทำลาย เห็นแก่ตัว	48	6.6
เกียจคร้าน นำเบื้อหน้าย จำเจ	44	6.0
รายได้น้อย ไม่เป็นตัวของตัวเอง	53	7.3
อื่น ๆ	22	3.0
ไม่ตอบ	24	3.3
รวม	728	100.0

ในการระบุเหตุผลนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรักษาถ้อยคำที่ผู้ตอบใช้ในการให้เหตุผลโดยไม่ปรับปรุงข้อความใด ๆ เลย นอกจากรวมกลุ่มเข้าด้วยกัน เพราะต้องการแสดงให้เห็นเหตุผลของผู้ตอบในภาษาของเขาเอง จะเห็นได้ว่าในกลุ่มอาชีพที่มีเกียรติภูมิสูงนั้น เหตุผลที่สำคัญคือมีเกียรติ ไร้รองลงมาเป็นเรื่องของการเป็นที่รังเกียจและความเสียสละ แต่เหตุผลในแง่ของอำนาจ ความสำคัญ และความรับผิดชอบก็มีไม่น้อย เมื่อรวมสามเหตุผลนี้แล้วจะมีน้ำหนักถึงสองในสามของเหตุผลทั้งหมด เหตุผลที่ผู้ตอบให้ในแง่รายได้และความสบายมีเพียงร้อยละ 9.9 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ารายได้ของอาชีพไม่ใช่ตัวบ่งชี้สถานะของอาชีพที่สำคัญเมื่อเทียบกับเกียรติ อำนาจ และความสามารถในการเป็นที่พึ่งแก่คนทั่วไป ส่วนลักษณะความเป็นตัวของตัวเองและความปรารถนาจะให้งานเป็นสิ่งที่พิสูจน์ความสามารถมีอยู่ไม่มากนัก รวมกันแล้วเพียงร้อยละ 13 เท่านั้น

สำหรับอาชีพที่มีเกียรติภูมิสูง เห็นได้ชัดว่า การเป็นที่รังเกียจ ของสังคมหรือความไร้เกียรติ เป็นเหตุผลที่สำคัญอย่างยิ่ง เมื่อรวมกับเหตุผลในแง่ความไม่น่าเชื่อถือ (หลอกลวง คอรัปชั่น ไร้เดียงสา ง่าย) และความไร้ประโยชน์ แล้วมีน้ำหนักรวมกันเกินครึ่งของเหตุผลทั้งหมด เหตุผลเกี่ยวกับการเป็นอาชีพที่ใช้ร่างกายมีความสำคัญในระดับรองลงมา ในขณะที่ความไม่มั่นคง เป็นสิ่งที่ผู้ตอบคำนึงถึงและรายได้เป็นเหตุผลในลำดับท้าย ๆ เช่นเดียวกับอาชีพที่มีเกียรติภูมิสูง

ในลำดับต่อไป จะเป็นการนำเสนอเหตุผลชุดเดิมที่ผู้ตอบให้แก่อาชีพสูงสุด 6 อาชีพ ได้แก่ รัฐมนตรี แพทย์ฯ นายพลทหาร ทูต อธิบดี-ผู้ว่าราชการจังหวัด และเกษตรกร ประเภทต่าง ๆ กับเหตุผลที่ให้แก่อาชีพต่ำสุด 5 อาชีพ ได้แก่ หญิงบริการ กระเป๋ารถ โหระหมอดู ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการอื่น ๆ และกรรมกรหรือคนงาน เพื่อให้ผู้อ่านเห็นเหตุผลที่เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้นสำหรับแต่ละอาชีพ

เหตุผลสำหรับอาชีพรัฐมนตรี แพทย์ฯ นายพลทหาร ทูต อธิบดี-ผู้ว่าราชการจังหวัด และเกษตรกรประเภทต่าง ๆ

อาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมสูงสุด จำนวน 6 อาชีพนี้ เมื่ออธิบายถึงจำนวนผู้ตอบที่ให้อาชีพเหล่านั้นมีคะแนนสูงสุด โดยจำแนกตามเหตุผลของผู้ตอบในแต่ละอาชีพ (ดูตารางที่ 9) ผลปรากฏว่า ในผู้ตอบที่ให้รัฐมนตรี ได้คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพสูงสุด จำนวน 124 ราย หรือ 100% นี้ เมื่อจำแนกตามเหตุผลนั้น มีผู้ตอบที่ให้เหตุผลว่า เพราะเป็นอาชีพที่มีอำนาจ เป็นผู้บริหาร มีความรับผิดชอบสูงและมีความสำคัญ จำนวนร้อยละ 46.0 และเป็นเหตุผลที่มีผู้ตอบมากที่สุดด้วย ส่วนผู้ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ช่วยเหลือคน เป็นที่พึ่งได้ มีความเสียสละและทำเพื่อส่วนรวมมีจำนวนร้อยละ 4.8 นอกจากนั้น ผู้ที่ตอบว่าเพราะเป็นอาชีพที่มีเกียรติ เป็นที่เคารพยกย่อง มีความโก้ มีหน้ามีตา มีความซื่อสัตย์ และเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป มีจำนวนร้อยละ 33.1 ส่วนผู้ที่ตอบว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้สูง มีความสบาย มีจำนวนร้อยละ 8.1 ส่วนผู้ตอบในเหตุผลอื่น ๆ มีจำนวนร้อยละ 0.8 และมีผู้ที่ไม่ยอมให้เหตุผลมีจำนวนร้อยละ 7.3

ในผู้ตอบที่ให้แพทย์ฯ ได้คะแนนเกียรตินิยมของอาชีพสูงสุด จำนวน 124 รายเช่นเดียวกัน เมื่อจำแนกตามเหตุผลนั้น มีผู้ตอบที่ให้เหตุผลว่า อาชีพแพทย์เป็นอาชีพที่มีอำนาจ เป็นผู้บริหาร มีความรับผิดชอบสูงและมีความสำคัญ มีจำนวนร้อยละ 2.4 ผู้ตอบที่ให้เหตุผลว่าเพราะเป็นอาชีพที่ท้าทาย สร้างสรรค์ ใช้สมอง ให้ความรู้และเป็นปัญญาชน มีจำนวนร้อยละ 1.6 นอกจากนั้นผู้ตอบที่ให้เหตุผลว่า เป็นอาชีพที่ช่วยเหลือคน เป็นที่พึ่งแก่คนทั่วไป มีความเสียสละ และทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม มีจำนวนร้อยละ 71.0 ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุดด้วย ส่วนเหตุผลอื่น ๆ นั้น ผู้ที่ตอบว่าเพราะแพทย์ฯเป็นอาชีพที่มีเกียรติ เป็นที่เคารพยกย่อง มีความโก้หรู มีหน้ามีตา มีความซื่อสัตย์ และเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป มีจำนวนร้อยละ 7.3 เพราะเป็นอาชีพที่มีรายได้สูง มีความสุขสบาย มีผู้ตอบจำนวนร้อยละ 3.2 และอีกร้อยละ 5.6 ให้เหตุผลว่าเพราะตนเองชอบอาชีพแพทย์ เป็นอาชีพที่มีความเป็นตัวของตัวเอง และต้องมีความอดทน และมีผู้ให้เหตุผลอื่น ๆ อีกร้อยละ 3.2 และมีผู้ที่ไม่ยอมให้เหตุผลอีกร้อยละ 5.6

ในผู้ตอบที่ให้อาชีพนายทหารระดับนายพล ได้คะแนนสูงที่สุดมีจำนวน 53 ราย ผลปรากฏว่า ผู้ตอบร้อยละ 35.8 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีอำนาจ เป็นผู้บริหาร มีความรับผิดชอบ

ตารางที่ 9 เหตุผลของผู้ที่ให้คะแนนเกียรตินักอาชีพรัฐมนตรี แพทย์ นายพล ทูต อธิบดี และเกษตรกรสูงสุด

เหตุผล	รัฐมนตรี		แพทย์		ทหารระดับนายพล		ทูต		อธิบดีฯ		เกษตรกรประเภทต่าง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. มีอำนาจ เป็นบริหาร รับผิดชอบสูง มีความสำคัญ	57	46.0	3	2.4	19	35.8	15	25.4	1	10.0	4	14.8
2. ทำทนาย สร้างสรรค์ ใช้สมอง ให้ความรู้ เป็นปัญญาชน	-	-	2	1.6	1	1.9	1	1.7	-	-	-	-
3. ช่วยเหลือคน เป็นที่พึ่ง เสียสละ ทำเพื่อส่วนรวม	6	4.8	68	71.0	3	5.7	1	1.7	-	-	3	11.1
4. มีเกียรติ เป็นที่เคารพยกย่อง มีหน้ามีตา ชื่อลือลือ เป็นที่ยอมรับ	41	33.1	9	7.3	25	47.2	38	64.4	8	80.0	2	7.4
5. รายได้สูง สบาย	10	8.1	4	3.2	1	1.9	2	3.4	1	10.0	6	22.2
6. ชอบอาชีพนี้ เป็นตัวของตัว ตัวเอง ต้องออกทน	-	-	7	5.6	-	-	-	-	-	-	8	29.6
7. อื่น ๆ	1	0.8	4	3.2	-	-	1	1.7	-	-	3	11.1
8. ไม่ตอบ	9	7.3	7	5.6	4	7.5	1	1.7	-	-	1	3.7
รวม	120	100.0	124	100.0	53	100.0	59	100.0	10	100.0	27	100.0

สูง และเป็นผู้ที่มีความสำคัญ ในขณะที่มีผู้ที่ตอบว่าเป็นอาชีพที่ท้าทาย สร้างสรรค์ ใช้สมอง ให้ความรู้ และเป็นปัญหาชนเพียงร้อยละ 1.9 อีกร้อยละ 5.7 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ช่วยเหลือคน เป็นที่พึ่ง มีความเสียสละ และทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ส่วนผู้ตอบที่ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติยศ เป็นที่เคารพยกย่องมีหน้ามีตา โก้หรู มีความซื่อสัตย์และเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป มีจำนวนร้อยละ 47.2 ซึ่งเป็นเหตุผลที่มีผู้ตอบมากที่สุด ส่วนผู้ตอบที่ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้สูง มีความสุขสบายมีจำนวนร้อยละ 1.9 และมีผู้ตอบที่ไม่ได้ให้เหตุผลจำนวนร้อยละ 7.5

ในผู้ตอบที่ให้อาชีพทุกตัว ได้คะแนนสูงที่สุดมีจำนวน 59 รายนั้น ผลปรากฏว่า มีผู้ตอบที่ให้เหตุผลว่าทุกตัวเป็นผู้มีอำนาจ เป็นผู้บริหาร มีความรับผิดชอบและมีความสำคัญจำนวนร้อยละ 25.4 ผู้ตอบร้อยละ 1.7 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ท้าทาย สร้างสรรค์ ใช้สมอง ให้ความรู้และเป็นปัญหาชน ในหน้าที่ผู้ตอบอีกร้อยละ 1.7 เช่นกันให้เหตุผลว่าทุกตัวเป็นผู้ที่ช่วยเหลือคน เป็นที่พึ่งและมีความเสียสละ ทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ส่วนผู้ตอบจำนวนถึงร้อยละ 64.4 ให้เหตุผลว่าทุกตัวเป็นอาชีพที่มีเกียรติเป็นที่เคารพยกย่อง โก้หรู มีหน้ามีตา มีความซื่อสัตย์ และเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป และอีกร้อยละ 3.4 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้สูง มีความสุขสบาย มีผู้ที่ให้เหตุผลอื่น ๆ อีกร้อยละ 1.7 และไม่ยอมให้เหตุผลจำนวนร้อยละ 1.7

ในผู้ตอบที่ให้อาชีพอธิบดีและผู้ว่าราชการจังหวัด ได้คะแนนสูงที่สุดมีจำนวน 10 ราย ผลปรากฏว่า มีผู้ให้เหตุผลว่าเพราะอาชีพนี้มีเกียรติ เป็นที่เคารพยกย่อง มีหน้ามีตา มีความซื่อสัตย์ และเป็นที่ยอมรับ ถึงร้อยละ 80.0 ส่วนเหตุผลอื่น ๆ นั้นก็ได้แก่ เป็นอาชีพที่มีอำนาจ เป็นผู้บริหาร มีความรับผิดชอบสูงและมีความสำคัญ มีผู้ตอบร้อยละ 10.0 เช่นเดียวกับ ผู้ที่ให้เหตุผลว่าเพราะเป็นอาชีพที่รายได้สูง สบาย มีจำนวนร้อยละ 10.0

ในผู้ตอบที่ให้คะแนนอาชีพเกษตรกรประเภทต่าง ๆ สูงที่สุด มีจำนวน 27 ราย ผลปรากฏว่า ผู้ตอบจำนวนร้อยละ 14.8 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีอำนาจ เป็นผู้บริหาร มีความรับผิดชอบสูง และมีความสำคัญอีกจำนวนร้อยละ 11.1 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ช่วยเหลือคน เป็นที่พึ่ง มีความเสียสละและทำเพื่อส่วนรวม ส่วนผู้ตอบที่ให้เหตุผลว่าเกษตรกรเป็นอาชีพที่มีเกียรติเป็นที่เคารพยกย่อง มีหน้ามีตา มีความโก้หรู มีความซื่อสัตย์และเป็นที่ยอมรับ มีจำนวนร้อยละ 7.4 ในขณะที่ผู้ตอบจำนวนร้อยละ 22.2 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้สูง มีความสุขสบาย และอีกร้อยละ 29.6 ให้เหตุผลว่าชอบอาชีพนี้และมีความอดทน เป็นตัวของตัวเองดี ส่วนผู้ที่ให้เหตุผลอื่น ๆ นอกเหนือไปจากนี้อีกร้อยละ 11.1 และมีผู้ที่ไม่ยอมให้เหตุผล ร้อยละ 3.7

เหตุผลสำหรับอาชีพหญิงบริการ กระเป๋ารถ โหระ-หมอดู ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการอื่น ๆ และกรรมกร คนงาน

อาชีพที่ได้คะแนนเกียรติภูมิต่ำที่สุด จำนวน 5 อาชีพนี้ เมื่ออธิบายถึงจำนวนผู้ตอบที่ให้คะ

แนตต่ำที่สุดแก่อาชีพเหล่านี้ โดยจำแนกตามเหตุผลของผู้ตอบในแต่ละอาชีพ ผลปรากฏว่า ตูราย
 ละเอียดในตารางที่ 10 ในผู้ตอบที่ให้การยอมรับ ได้คะแนนต่ำที่สุด มีจำนวน 77 ราย หรือคิดเป็น
 100% ซึ่งในจำนวนนี้มีจำนวนร้อยละ 11.7 ที่ให้เหตุผลว่าเพราะกรรมกรเป็นอาชีพที่สังคม
 รังเกียจ ไร้มารยาท เป็นที่เสื่อมเสียและไร้ซึ่งเกียรติยศ นอกจากนั้นผู้ตอบจำนวนร้อยละ 3:9
 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ใช้แต่แรงกาย ไม่มีความรู้ เป็นงานชั้นต่ำและมีความลำบาก อีกร้อยละ
 16.9 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่เสี่ยง ไม่มีความมั่นคง ไม่มีความเจริญก้าวหน้าและเสียเปรียบ
 ที่น่าแปลกใจคือ ผู้ตอบจำนวนร้อยละ 32.5 ให้เหตุผลว่า อาชีพนี้ หลอกลวงผู้อื่น คอร์ปชั่น
 ริดไถและงมงาย อีกร้อยละ 15.6 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ไม่ได้ทำประโยชน์อะไร เป็นผู้ทำลาย
 มีความเห็นแก่ตัว นอกจากนั้นผู้ตอบจำนวนร้อยละ 6.5 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่น่าเบื่อหน่าย
 จำเจ มีแต่ความเกียจคร้าน ไม่เป็นตัวของตัวเอง อีกร้อยละ 1.3 เห็นว่ามีรายได้น้อย และผู้ที่
 ให้เหตุผลอื่น ๆ อีกร้อยละ 11.7

ในผู้ตอบที่ให้อาชีพโทรหรือหมอดู ได้คะแนนต่ำที่สุดนั้น มีจำนวน 106 ราย ผลพบว่าผู้
 ตอบจำนวนร้อยละ 15.1 ให้เหตุผลว่าเพราะเป็นอาชีพที่สังคมรังเกียจ ไร้มารยาท เป็นที่เสื่อม
 เสีย ไร้เกียรติยศ นอกจากนั้น ผู้ตอบจำนวนร้อยละ 9.4 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ใช้แต่แรงกาย
 ไม่มีความรู้ เป็นงานชั้นต่ำและมีแต่ความลำบาก ส่วนเหตุผลที่ว่าเป็นงานที่ไม่มั่นคง มีแต่ความ
 เสี่ยง ไม่มีความเจริญก้าวหน้า และเสียเปรียบ มีผู้ตอบที่ให้เหตุผลเช่นนี้ร้อยละ 28.3 ส่วนผู้
 ตอบอีกร้อยละ 24.5 ให้เหตุผลว่า เป็นอาชีพที่หลอกลวงผู้อื่น คอร์ปชั่น ริดไถ และงมงาย อีกร
 ร้อยละ 6.6 ให้เหตุผลว่าไม่ได้ทำประโยชน์อะไร มีแต่จะเป็นผู้ทำลาย และเห็นแก่ตัว ซึ่งผู้ตอบ
 อีกร้อยละ 6.6 เช่นกันให้เหตุผลว่า เป็นอาชีพที่น่าเบื่อหน่าย จำเจ มีแต่ความเกียจคร้าน ไม่
 เป็นตัวของตัวเอง และผู้ที่ตอบว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้น้อยมีจำนวนร้อยละ 0.9 ส่วนผู้ที่ตอบเหตุผล
 อื่น ๆ มีจำนวนร้อยละ 8.5

ในผู้ตอบที่ให้อาชีพกระเป่ารด ได้คะแนนต่ำที่สุดนั้น มีจำนวน 35 ราย ผลปรากฏว่าผู้
 ตอบจำนวนร้อยละ 14.3 ให้เหตุผลว่า เป็นอาชีพที่สังคมรังเกียจ ไร้มารยาท ไร้เกียรติยศและ
 เป็นที่เสื่อมเสีย ส่วนผู้ตอบอีกร้อยละ 8.6 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ใช้แต่แรงกาย ไม่มีความรู้
 เป็นงานชั้นต่ำ และเป็นงานที่มีแต่ความลำบาก ในขณะที่ผู้ตอบร้อยละ 11.4 ให้เหตุผลว่าเป็นอา
 ชีพที่เสี่ยง ไม่มั่นคง ไม่เจริญก้าวหน้า ทำไปก็มีแต่จะเสียเปรียบ ผู้ที่ให้เหตุผลว่าอาชีพนี้หลอก
 ลวงผู้อื่น คอร์ปชั่น ริดไถ และงมงาย มีจำนวนร้อยละ 28.6 และผู้ตอบอีกจำนวนร้อยละ 14.3
 ให้เหตุผลว่าไม่ได้ทำประโยชน์อะไร เป็นผู้ทำลายและมีแต่ความเห็นแก่ตัว ในขณะที่มีผู้ตอบจำ
 นวนร้อยละ 14.3 เช่นเดียวกันที่ให้เหตุผลว่าน่าเบื่อหน่าย จำเจ เกียจคร้าน ไม่เป็นตัวของตัวเอง
 และผู้ที่ให้เหตุผลอื่น ๆ อีกจำนวนร้อยละ 8.6

เหตุผล	กรรมการ		ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการ		โทร		กระเป่ารถ		หญิงบริการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สังคมรังเกียจ ไร้มารยาท เป็นที่เสื่อมเสีย ไร้เกียรติ	9	11.7	3	33.3	16	15.1	5	14.3	37	16.1
2. ใช้แต่ร่างกาย ไม่มีความรู้ งานชั้นต่ำ ลำบาก	3	3.9	2	22.2	10	9.4	3	8.6	12	5.2
3. เสี่ยง ไม่มั่นคง ไม่เจริญ ก้าวหน้า เสียเปรียบ	13	16.9	1	11.1	30	28.3	4	11.4	61	26.5
4. หลอกหลวงผู้อื่น คอรัปชั่น รีดไถ ฆมฆาย	25	32.5	3	33.3	26	24.5	10	28.6	62	27.0
5. ไม่ได้ทำประโยชน์อะไร เป็นผู้ทำลาย เห็นแก่ตัว	12	15.6	-	-	7	6.6	5	14.3	21	9.1
6. นำเบาะหนาย จำเจ เกียจคร้าน ไม่เป็นตัวของตัวเอง	5	6.5	-	-	7	6.6	5	14.3	13	5.7
7. รายได้น้อย	1	1.3	-	-	1	0.9	-	-	4	1.7
8. อื่น ๆ	9	11.7	-	-	9	8.5	3	8.6	20	8.7
9. ไม่ตอบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	77	100.0	9	100.0	106	100.0	35	100.0	230	100.0

ในผู้ตอบที่ให้อาชีพหญิงบริการ ได้คะแนนต่ำที่สุด มีจำนวนถึง 230 ราย ซึ่งเมื่อจำแนกตามเหตุผลก็พบว่า ผู้ตอบจำนวนร้อยละ 16.1 ให้เหตุผลว่าหญิงบริการ เป็นอาชีพที่สังคมรังเกียจ ไร้มารยาท ไร้เกียรติ และเป็นที่ย่ำแย่ ส่วนผู้ตอบจำนวนร้อยละ 5.2 ให้เหตุผลว่าอาชีพนี้ใช้แต่แรงกาย ไม่มีความรู้ เป็นงานชั้นต่ำ มีความลำบาก ผู้ตอบอีกร้อยละ 26.5 ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่เสี่ยง ไม่มั่นคง ไม่เจริญก้าวหน้า และเสียเปรียบ ส่วนผู้ตอบที่ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่ลอกหลวงผู้อื่น คอร์รัปชัน คอยรีดไถและงมงาย มีจำนวนร้อยละ 27.0 ผู้ตอบที่เห็นว่าเป็นอาชีพที่ไม่ได้ทำประโยชน์อะไร มีแต่จะเป็นผู้ทำลาย มีความเห็นแก่ตัว มีจำนวนร้อยละ 9.1 และผู้ตอบอีกร้อยละ 5.7 ให้เหตุผลว่าอาชีพนี้เอาเบื่อนายมีแต่ความจำเจ เกียจคร้านไม่เป็นตัวของตัวเอง ในขณะที่ผู้ตอบร้อยละ 1.7 ให้เหตุผลว่าอาชีพนี้มีรายได้ไม่น้อย ส่วนผู้ที่ให้เหตุผลอื่น ๆ มีอีกร้อยละ 8.7

จะเห็นได้ว่า ในกลุ่มอาชีพที่มีเกียรติภูมิสูงนั้น ผู้ตอบเน้นเหตุผลต่าง ๆ กันไป อาชีพ รัฐมนตรีมีเกียรติภูมิสูงนั้น ผู้ตอบเน้นเหตุผลต่าง ๆ กันไป อาชีพรัฐมนตรีมีเกียรติสูง เพราะมีอำนาจ มีเกียรติยศ ใ้ อาชีพเกี่ยวกับแพทย์มีเกียรติภูมิสูงเพราะเป็นที่พึ่งได้ช่วยเหลือคน อาชีพนายพลทหารและทูต มีเหตุผลคล้ายกับอาชีพรัฐมนตรี อาชีพอาชีพดี-ผู้ว่าราชการจังหวัด เน้นเหตุผลด้านเกียรติและความมีหน้ามีตา ส่วนอาชีพเกษตรกรนั้นเหตุผลกระจัดกระจาย แต่เหตุผลที่มีความถี่สูงสุดคือความเป็นตัวของตัวเอง

สำหรับกลุ่มอาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำ พบว่าอาชีพกรรมกรมีเกียรติภูมิต่ำด้วยเหตุผลว่า ลอกหลวงผู้อื่นมากที่สุด ส่วนผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการอื่น ๆ มีเกียรติภูมิต่ำเพราะสังคมรังเกียจ ไร้เกียรติ ทั้งยังใช้แต่แรงกายและมีความเสี่ยง อาชีพโหร-หมอดู มีเกียรติภูมิต่ำเพราะเสี่ยง ไม่มั่นคง และลอกหลวงผู้อื่น สังคมก็รังเกียจ กระเป๋ารถก็ได้ชื่อว่าลอกหลวงผู้อื่นเช่นกัน ส่วนอาชีพสุดท้ายคือหญิงบริการนั้น เกียรติภูมิต่ำเพราะลอกหลวงผู้อื่นและไม่มั่นคง เป็นเหตุผลสำคัญที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องการยอมรับจากสังคม และความไร้ประโยชน์

4.4 เกียรติภูมิของอาชีพในสังคมไทยกับเกียรติภูมิของอาชีพที่เป็นสากล

ในบทที่หนึ่งและบทที่สอง ผู้วิจัยได้ระบุไว้ว่า ได้มีการศึกษาเกียรติภูมิของอาชีพในสังคมต่าง ๆ หลายสังคมและโดนัลด์ เจ. ไทรแมน ได้นำค่าเกียรติภูมิในสังคมเหล่านั้นมาหาค่าเฉลี่ยทำเป็นคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพที่เป็นสากลจากประเทศต่าง ๆ รวม 50 ประเทศ ซึ่งรวมประเทศไทยอยู่ด้วย การวิจัยครั้งนี้ ได้นำเอาค่าคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพที่ ไทรแมนทำขึ้นไว้มาเปรียบเทียบกับค่าคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพในสังคมไทย เพื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์และความ

แตกต่างกันของค่าคะแนนสองชุดนี้

ในการหาค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยของอาชีพ 89 อาชีพนี้ ผู้ตอบในสังคมไทยให้ค่ากับคะแนนเฉลี่ยที่เป็นมาตรฐานสากลของโทรแมน ได้พบว่าค่าสหสัมพันธ์สูงถึง .89 แสดงว่าค่าคะแนนเฉลี่ยสองชุดนี้มีความสัมพันธ์กันสูงมาก อย่างไรก็ตามเนื่องจากผู้วิจัยไม่มีค่าคะแนนเกียรตินิยมที่ผู้ตอบของโทรแมนให้แก่แต่ละอาชีพเป็นรายบุคคล จึงไม่อาจหาค่าสหสัมพันธ์เป็นรายอาชีพได้ ทำให้ไม่เห็นภาพความสัมพันธ์เป็นรายอาชีพ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้พยายามหาคำอธิบายเพิ่มเติมว่า ในส่วนที่แตกต่างกันนั้น อาชีพใดคืออาชีพที่ผู้ตอบชาวไทย และผู้ตอบของโทรแมนให้ค่าเกียรตินิยมคล้าย ๆ กัน และอาชีพใดคืออาชีพที่ผู้ตอบสองกลุ่มนี้ให้ค่าเกียรตินิยมแตกต่างกัน จึงได้ทดสอบหาค่า t -test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเกียรตินิยม และได้ผลการวิเคราะห์ดังปรากฏในตารางที่ 11 ต่อไปนี้

จากตารางที่ 1 ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบค่าคะแนนเกียรตินิยมของอาชีพจากของ โทรแมน กับของสังคมไทย ผลปรากฏว่า ในกลุ่มที่หนึ่งซึ่งเป็นกลุ่มของ นักวิชาการ วิชาชีพ เมื่อเปรียบเทียบกันในแต่ละอาชีพแล้ว โดยส่วนใหญ่ค่าคะแนนจะมีความแตกต่างกัน จะมีบางอาชีพเท่านั้นที่ค่าของคะแนนไม่แตกต่างกัน นั่นหมายถึงค่าของคะแนนมีความใกล้เคียงกันนั่นเอง อาชีพที่ค่าคะแนนไม่แตกต่างกัน ได้แก่ นักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ เช่น นักชีววิทยาฯ นักสถิติฯ นักเศรษฐศาสตร์ และนักบัญชี โทรหรือหมอดู ประติมากรฯ นักประพันธ์เพลงฯ และนักกีฬาอาชีพ ตามลำดับ ในขณะที่ความแตกต่างกันในค่าคะแนนในบางอาชีพ ได้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของค่านิยมของทั้งสองสังคมด้วย เช่น ในคะแนนของโทรแมน อาจารย์มหาวิทยาลัยได้คะแนนสูงที่สุดในกลุ่ม คือ 78.0 ในขณะที่คะแนนของสังคมไทย อาจารย์มหาวิทยาลัยได้คะแนน 71.3 ในทางกลับกัน พวกแพทย์ฯและพยาบาล ในคะแนนของสังคมไทย ทั้งสองอาชีพนี้ได้คะแนนเท่ากับ 78.7 และ 71.3 ตามลำดับ แต่ในคะแนนของโทรแมน ทั้งสองอาชีพนี้ได้คะแนนเพียง 66.0 และ 54.0

ในกลุ่มที่สอง ซึ่งเป็นกลุ่ม อาชีพผู้บริหารระดับต่าง ๆ เมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนของโทรแมน กับของสังคมไทยในอาชีพเดียวกัน ผลปรากฏว่าค่าของคะแนนมีความแตกต่างกันในทุกอาชีพ และยังพบว่าค่าคะแนนของโทรแมนจะสูงกว่า ยกเว้นเพียง รัฐมนตรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เท่านั้น ที่ค่าคะแนนของสังคมไทยสูงกว่า

ในกลุ่มที่สาม ซึ่งเป็นกลุ่มของ ผู้ปฏิบัติงาน เสมียนพนักงาน ผลปรากฏว่า มีอยู่ทั้ง 5 อาชีพด้วยกันที่ค่าคะแนน ไม่แตกต่างกัน นั่นก็คือ ผู้จัดการหรือนักธุรกิจ ข้าราชการระดับกลาง พนักงานคุมเครื่องคำนวณฯ พนักงานโทรศัพท์ฯ และเสมียนพนักงาน เช่น เสมียนพัสดุ ตามลำดับ

ในกลุ่มที่สี่ ซึ่งเป็นกลุ่มของ ผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการค้า พบว่าในทุกอาชีพค่าคะแนนของโทรแมนกับค่าคะแนนของสังคมไทยมีความแตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบในทุกอาชีพแล้วค่า

ตารางที่ 11 ตารางเปรียบเทียบคะแนนเกียรตินิยมของ Treiman กับของสังคมไทย

อาชีพ	คะแนนของ Treiman	คะแนนของ ไทย	ความแตกต่าง
กลุ่มที่ 1 นักวิชาการ วิชาชีพ			
1. นักวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น นักเคมี ฟิสิกส์ ธรณีวิทยา	72.0	64.1	* *
2. สถาปนิกและวิศวกร	63.0	68.6	* *
3. เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและเรือ เช่น นักบิน นายเรือ วิศวกรประจำเรือ ตันหน	60.0	62.7	* *
4. นักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ เช่น นักชีววิทยา นักสัตววิทยา นักพฤกษศาสตร์	61.0	61.7	ไม่แตกต่าง
5. แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เภสัชกร	68.0	78.7	* *
6. พยาบาล	54.0	71.3	* *
7. นักสถิติ นักคำนวณ นักวิเคราะห์ระบบงาน	56.0	56.6	ไม่แตกต่าง
8. นักเศรษฐศาสตร์และนักบัญชี	61.0	60.1	ไม่แตกต่าง
9. ผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย เช่น ทนายความ ผู้นิพากษา และอัยการ	71.0	67.1	* *
10. ครู-อาจารย์ (ระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย)	60.0	64.7	* *
11. อาจารย์มหาวิทยาลัย	78.0	71.3	* *
12. ผู้ปฏิบัติงานทางศาสนา เช่น พระสงฆ์ บาทหลวง อนุศาสนาจารย์	46.0	54.3	* *
13. โจร หมออด	22.0	22.6	ไม่แตกต่าง
14. นักประพันธ์ นักเขียน	58.0	48.2	* *
15. นักหนังสือพิมพ์	55.0	48.4	* *
16. ประติมากร จิตรกร ศิลปิน ช่างภาพและนักออกแบบ	51.0	50.9	ไม่แตกต่าง
17. นักประพันธ์เพลง นักดนตรี นักร้อง นักแสดง	48.0	50.1	ไม่แตกต่าง
18. นักกีฬาอาชีพ	49.0	49.2	ไม่แตกต่าง
19. นักสังคมวิทยา นักประวัติศาสตร์ นักรัฐศาสตร์	68.0	56.7	* *
20. นักสังคมสงเคราะห์	52.0	55.8	* *
กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารระดับต่าง ๆ			
21. รัฐมนตรี	79.0	82.6	* *
22. วุฒิสมาชิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)	79.0	68.7	* *
23. อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด	77.0	73.6	* *
24. ทูต	87.0	75.0	* *
25. นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการกอง สมาชิกสภาจังหวัด (สจ.)	69.0	62.8	* *
26. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน คณะกรรมการหมู่บ้าน กรรมการสภาตำบล	42.0	47.3	* *
กลุ่มที่ 3 ผู้ปฏิบัติงาน เสมียนพนักงาน			
27. ผู้จัดการ นักธุรกิจ	63.0	63.7	ไม่แตกต่าง
28. หัวหน้าเสมียนพนักงาน	55.0	49.1	* *
29. ข้าราชการระดับกลาง	55.0	55.6	ไม่แตกต่าง
30. พนักงานชวเลข นิมนต์ติด	46.0	43.7	* *
31. พนักงานบัญชีรับ-จ่ายเงิน	38.0	46.2	* *
32. พนักงานคุมเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์	49.0	50.3	ไม่แตกต่าง

อาชีพ	คะแนนของ Treiman	คะแนน ของไทย	ความแตกต่าง
33. เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม เช่น นายสถานีรถไฟ นายตรวจรถ นายท่าขนส่ง นายไปรษณีย์โทรเลข	50.0	46.0	* *
34. กระเป๋ารถ	15.0	21.8	* *
35. พนักงานนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ เช่น บุรุษไปรษณีย์ คนเดินหนังสือ นักการ	30.0	40.6	* *
36. พนักงานโทรศัพท์ โทรเลข	44.0	43.4	ไม่แตกต่าง
37. เสมียนพนักงาน เช่น เสมียนพัสดุ เสมียนโต้ตอบจดหมาย พนักงานต้อนรับ	38.0	37.9	ไม่แตกต่าง
กลุ่มที่ 4 ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า			
38. เจ้าของกิจการค้า	48.0	60.5	* *
39. ผู้จัดการฝ่ายซื้อ-ขาย	49.0	51.9	* *
40. พนักงานขายและตัวแทนขายหน้า เช่น ผู้หาประกันภัย นายหน้าซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ เซลล์แมน พนักงานขายผลิตภัณฑ์ พนักงานเดินตลาด	46.0	39.6	* *
41. พ่อค้าเร่	22.0	32.0	* *
42. หลงจู้ ผู้รับจำนำ	15.0	34.9	* *
กลุ่มที่ 5 ผู้ประกอบอาชีพบริการ			
43. ผู้จัดการโรงแรม ภัตตาคารและบาร์	40.0	56.3	* *
44. ผู้ควบคุมดูแลอาคาร แม่บ้าน และอาชีพที่เกี่ยวข้อง	37.0	42.8	* *
45. ผู้ปรุงอาหาร ก๊ก พ่อ/แม่ครัวอาชีพ	25.0	43.6	* *
46. พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม	23.0	27.6	* *
47. คนรับใช้ คนทำงานบ้าน คนทำความสะอาดและภารโรง	22.0	24.3	* *
48. คนซักผ้า ซักแห้งและอัดรีดเสื้อผ้า	22.0	25.4	* *
49. ช่างแต่งผม ตัดผมและเสริมสวย	35.0	37.4	* *
50. ผู้ให้บริการความปลอดภัย เช่น เจ้าหน้าที่ดับเพลิง ยาม เจ้าหน้าที่เรือนจำ	33.0	38.1	* *
51. ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตู คนเฝ้ารถ	31.0	22.7	* *
52. หญิงบริการ เช่น หมอนวด นาร์ทเนอร์	(ไม่มี)	16.7	* *
กลุ่มที่ 6 เกษตรกร			
53. ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่หรือฟาร์ม	48.0	56.9	* *
54. เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวนสวนที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป	63.0	54.8	* *
55. เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวนสวนที่ถือครองที่ดินขนาดกลาง ตั้งแต่ 10-40 ไร่	50.0	49.0	ไม่แตกต่าง
56. เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวนสวนที่ถือครองที่ดินขนาดเล็ก ต่ำกว่า 10 ไร่	38.0	42.1	* *
57. ผู้เช่านา	30.0	27.9	ไม่แตกต่าง

อาชีพ	คะแนนของ Treiman	คะแนน ของไทย	ความแตกต่าง
58. ผู้ทำงานในไร่นา ลูกจ้างนา คนงานในฟาร์ม	22.0	28.6	* *
59. ผู้ทำงานป่าไม้ คนตัดไม้	24.0	27.2	* *
60. ชาวประมง ผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ (ฟาร์มกุ้ง หอย) พรานและผู้ที่ทำงานที่เกี่ยวข้อง	28.0	38.7	* *
กลุ่มที่ 7 ผู้ผลิต พนักงานและคนงาน			
61. ผู้ควบคุมคนงานผลิตและหัวหน้าช่างเครื่องกลไฟฟ้า เคมี เหมืองแร่ ก่อสร้าง	46.0	54.7	* *
62. ผู้ทำงานเหมืองแร่ เหมืองหินและขุดเจาะบ่อ	32.0	43.5	* *
63. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโลหะ ถลุงแร่ หลอม หล่อ ชุบ เคลือบโลหะ	38.0	40.1	* *
64. ช่างปฏิบัติงานด้านเคมี บด เคี้ยว กลั่น กรอง	40.0	41.2	ไม่แตกต่าง
65. ช่างปั้น ท่อ ถัก ย้อม ช่างเยื่อกระดาษ	29.0	36.1	* *
66. ผู้ทำงานโรงสี โรงมันสำปะหลัง น้ำตาล น้ำปลา เส้นไหม สุรา ฟาร์มโคนม	36.0	36.5	ไม่แตกต่าง
67. ผู้เตรียมใยยาสูบ มวนบุหรี่ และผู้ทำยานัตถุ์	34.0	30.1	* *
68. ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย เย็บปัก ทำเบาะ และที่นอน	34.0	40.5	* *
69. ช่างทำรองเท้า ตัดเย็บกระเป๋าและเครื่องหนัง	26.0	32.2	* *
70. ช่างเครื่องเรือน	36.0	39.3	* *
71. ช่างเหล็ก ช่างทำเครื่องมือ พนักงานเครื่องมือกล ช่างวางท่อ เชื่อมโลหะ	37.0	38.4	ไม่แตกต่าง
72. ช่างปรับเครื่องจักร ประกอบเครื่องกล เช่น ซ่อมนาฬิกา รถยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์	42.0	43.6	ไม่แตกต่าง
73. พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์	44.0	52.9	* *
74. ช่างเพชรพลอย ช่างทองรูปพรรณ	48.0	47.1	ไม่แตกต่าง
75. ช่างปั้นแก้วดินเผา เจียรระไนแก้ว ช่างเขียนและตกแต่งเครื่องแก้ว ดินเผา ช่างทำเครื่องดนตรี ช่างทำตุ๊กตา	31.0	39.6	* *
76. ผู้ทำผลิตภัณฑ์ยาง พลาสติกและกระดาษ เช่น ทำป้ายพลาสติก อัดหล่อยาง	29.0	37.3	* *
77. ช่างพิมพ์	42.0	39.1	* *
78. ช่างก่ออิฐ ช่างไม้ ช่างบุกระเบื้อง ช่างทาสีและผนัง	31.0	37.1	* *
79. ช่างยนต์ ช่างเครื่องปรับอากาศ	38.0	42.0	* *
80. พนักงานขนถ่ายวัสดุ เช่น ผู้ทำงานบริเวณท่าเรือ ขนถ่ายสินค้า ประจำยานพาหนะ	22.0	33.2	* *
81. พนักงานเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง เช่น พนักงานห้องเครื่องเรือ ขับรถไฟ ขับรถ ขับเรือ	28.0	39.1	* *
82. กรรมกรหรือคนงาน	18.0	23.6	* *

อาชีพ	คะแนนของ Treiman	คะแนน ของไทย	ความแตกต่าง
<u>กลุ่มที่ 8</u> ทหาร-ตำรวจ			
83. นายทหารระดับนายพล	73.0	78.1	* *
84. ทหารระดับนายร้อย-นายพัน	63.0	69.0	* *
85. ทหารชั้นประทวน คือ พลทหาร นายสิบ จ่า	39.0	53.1	* *
86. นายพลตำรวจ	75.0	67.1	* *
87. นายร้อยตำรวจ-นายพันตำรวจ	60.0	61.9	ไม่แตกต่าง
88. พลตำรวจ นายสิบ จ่า นายตาบ	40.0	45.1	* *
<u>กลุ่มที่ 9</u> อื่น ๆ			
89. คหบดี (ผู้ไม่มีอาชีพแต่มีมรดก, ทรัพย์สิน)	48.0	51.3	* *

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คะแนนของสังคมไทยจะสูงกว่าค่าคะแนนของไทรแมน ยกเว้นอาชีพพนักงานขายและตัวแทน
นายหน้า เช่น ผู้หาประกันภัยฯ เท่านั้น ที่ค่าคะแนนของไทรแมนได้สูงกว่า คือของไทรแมนค่า
คะแนนเท่ากับ 46.0 ส่วนของสังคมไทยค่าคะแนนเท่ากับ 39.6

ในกลุ่มที่ห้า ซึ่งเป็นกลุ่มของผู้ประกอบอาชีพบริการ ผลปรากฏว่าค่าคะแนนมีความแตกต่างกันในทุกอาชีพ และโดยส่วนใหญ่แล้ว ค่าคะแนนของสังคมไทยจะสูงกว่าค่าคะแนนของ
ไทรแมน ยกเว้นผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ฯ เท่านั้น โดยใน
คะแนนของไทรแมน อาชีพนี้ได้ค่าคะแนนเท่ากับ 31.0 ส่วนคะแนนของสังคมไทย อาชีพนี้ได้ค
แนนเท่ากับ 22.7 สำหรับอาชีพหญิงบริการนั้น ไม่มีอยู่ในรายชื่ออาชีพของไทรแมน จึงไม่สามารถ
นำมาเปรียบเทียบกับของไทยได้

ในกลุ่มที่หก เป็นผู้ประกอบอาชีพเกษตรกร ผลปรากฏว่า โดยส่วนใหญ่เมื่อเปรียบ
เทียบในแต่ละอาชีพแล้ว ค่าคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ มีความแตกต่างกัน ในคะแนนของไทรแมน
กับของสังคมไทย จะมีเพียงบางอาชีพที่ไม่แตกต่างกัน คือ เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวน ที่
ถือครองที่ดินขนาดกลางตั้งแต่ 10-40 ไร่ และผู้เช่านา ส่วนในอาชีพที่ค่าคะแนนแตกต่างกันนั้น
พบว่าโดยส่วนใหญ่แล้วคะแนนของสังคมไทยจะมีค่าคะแนนสูงกว่าคะแนนของไทรแมน

ในกลุ่มที่เจ็ด กลุ่มของผู้มีอาชีพเป็นผู้ผลิต พนักงานและคนงาน ผลปรากฏว่าโดยส่วน
ใหญ่แล้วคะแนนของ ไทรแมน กับคะแนนของสังคมไทย จะมีความแตกต่างกัน ยกเว้นในบางอาชีพ
ที่ค่าคะแนนเกียรติภูมิไม่แตกต่างกัน อาชีพเหล่านี้ได้แก่ ช่างปฏิบัติงานด้านเคมีฯ ผู้ทำงานโรงสีฯ
ช่างเหล็กฯ ช่างปรับเครื่องจักรฯ ช่างเพชรพลอยฯ ตามลำดับ

ในกลุ่มที่แปดและเก้า เป็นอาชีพของผู้ที่เป็นทหาร-ตำรวจและคหบดี ผลปรากฏว่า
โดยส่วนใหญ่แล้วค่าคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพในเกือบทุกอาชีพ มีความแตกต่างกัน ค่าคะแนนของ
สังคมไทยส่วนใหญ่ กว่าของไทรแมน กับของสังคมไทย ยกเว้นแต่ นายร้อยตำรวจ-นายพัน
ตำรวจเท่านั้น ไม่มีความแตกต่างกัน

สรุปได้ว่า เมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนเกียรติภูมิของอาชีพ จากคะแนนของไทรแมนกับ
คะแนนของสังคมไทยเอง พบว่า มีอาชีพ 20 อาชีพจาก 89 อาชีพ ที่ไม่มีความแตกต่างกันในการ
ให้ค่าเกียรติภูมิโดยคนไทยและโดยมาตรฐานสากล อาชีพเหล่านี้ได้แก่ นักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ
นักสถิติฯ นักเศรษฐศาสตร์และบัญชี โหระ-หมอดู ประติมากร-จิตรกรฯ นักประพันธ์เพลง-นัก
แสดง นักกีฬาอาชีพ ผู้จัดการหรือนักธุรกิจ ข้าราชการระดับกลาง พนักงานคุมเครื่องคำนวณ
พนักงานโทรศัพท์ฯ เสมียนพนักงาน เกษตรระดับกลาง ผู้เช่านา ช่างปฏิบัติงานด้านเคมีฯ
ผู้ทำงานโรงงาน-โรงสี ช่างเหล็กฯ ช่างปรับเครื่องจักรฯ ช่างเพชรพลอย และตำรวจยศ
นายร้อย-นายพัน สำหรับอาชีพที่เหลืออีก 69 อาชีพนั้นมีความแตกต่างกันในลักษณะสูงกว่า

บ้างและต่ำกว่า บ้าง

เมื่อพิจารณาในแง่ค่าคะแนนเกียรติภูมิสูงสุด-ต่ำสุด จากการเปรียบเทียบคะแนนของ
ไทยกับของสากล จะพบว่ามีความเห็นต่างกัน ดังนี้

ลำดับที่	คะแนนเกียรติภูมิสูงสุดของไทย	ลำดับที่	คะแนนเกียรติภูมิสูงสุดของสากล
1	รัฐมนตรี	1	ทูต
2	แพทย์ฯ	2	รัฐมนตรี
3	นายพลทหาร	3	วุฒิสมาชิกและ ส.ส.
4	ทูต	4	อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด
5	อธิบดีและผู้ว่าราชการจังหวัด	5	นายพลตำรวจ

ลำดับที่	คะแนนเกียรติภูมิต่ำสุดของไทย	ลำดับที่	คะแนนเกียรติภูมิต่ำสุดของสากล
1	หญิงบริการ	1	กระเป๋ารถ
2	กระเป๋ารถ	1	หลงจู้ ผู้รับจำนำ
3	โทร-หมอดู	3	กรรมกร-คนงาน
4	ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการอื่น ๆ เช่น คนเฝ้าประตู	4	คนรับใช้ คนทำงานบ้าน ภารโรง
5	กรรมกร	4	คนซักผ้า
		4	ผู้ทำงานในไร่นา ลูกจ้างนา
		4	พนักงานขนถ่ายวัสดุ บริเวณท่าเรือ และประจํายานพาหนะ

จะเห็นได้ว่า ในแง่อาชีพที่มีเกียรติภูมิสูง อาชีพของไทยมักเป็นอาชีพที่มีเกียรติมีอำนาจ
และเป็นที่ยอมรับได้ อาชีพของสากลนี้เป็นอาชีพที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน แต่จุดเน้นต่างกัน เช่น ของ
สากลให้เกียรติภูมิทูตสูงสุด (ใน 89 อาชีพนี้) และสูงกว่ารัฐมนตรี นอกจากนั้นยังให้เกียรติ
ภูมิวุฒิสมาชิกและ ส.ส. สูงเป็นที่ 3 ในขณะที่ของไทยอยู่ในลำดับที่ 9 และมาตรฐานสากลให้
เกียรติภูมิ นายพลตำรวจ เป็นที่ 5 ในขณะที่ของไทยให้ลำดับที่ 12 และของไทยให้นายพลทหาร
สูงกว่า นอกจากนั้นมาตรฐานสากลยังให้คะแนนอาชีพแพทย์ต่ำกว่าไทยมาก ส่วนอาชีพที่มีเกียรติ
ภูมิต่ำ ผู้ตอบคนไทยจะเน้นอาชีพที่ไร้เกียรติ ไม่เป็นที่ยอมรับหรือมองและมีความไม่มั่นคง
เกณฑ์สากลก็เน้นอาชีพที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากมาตรฐานสากลไม่ได้ระบุอาชีพหญิงบริการ จึงไม่มี
ค่าคะแนนเพื่อการเปรียบเทียบ คงมีแต่อาชีพกระเป๋ารถ กรรมกรที่คล้ายคลึงกัน นอกจากนั้นก็

แตกต่างกันไปตามลักษณะเน้นของแต่ละสังคม เช่นมาตรฐานสากลให้เกียรติภูมิคนรับใช้ คนชักรีด คนทำงานในไร่นา และพนักงานขนถ่ายวัสดุ ในลำดับท้าย ๆ ซึ่งมีเกียรติภูมิต่ำเท่า ๆ กัน มาตรฐานของไทยให้เกียรติภูมิ 3 อาชีพแรกในลำดับท้าย ๆ เช่นกัน แต่ให้เกียรติภูมิพนักงานขนถ่ายวัสดุสูงกว่ามาก

4.5 โครงสร้างของอาชีพ

เมื่อได้การเรียงลำดับอาชีพตามค่าคะแนนเกียรติภูมิและทราบเหตุผลการให้คะแนนแล้ว เราจะเริ่มมองเห็นการเกาะกลุ่มของอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้ภาพกลุ่มอาชีพที่เกิดกระจุกตัวขึ้นนี้ชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยการทำ scatter plot อาชีพทั้ง 89 อาชีพ การเกาะกลุ่มของอาชีพทั้งหมด ปรากฏเป็น 4 กลุ่ม (ดูรายละเอียดในแผนภาพที่ 1) ตามลำดับของค่าคะแนนเกียรติภูมิ จึงอาจกำหนดได้ว่าโครงสร้างของอาชีพ เมื่อจำแนกตามเกียรติภูมิของอาชีพแล้ว แบ่งได้เป็น 4 ระดับใหญ่ ๆ ดังนี้

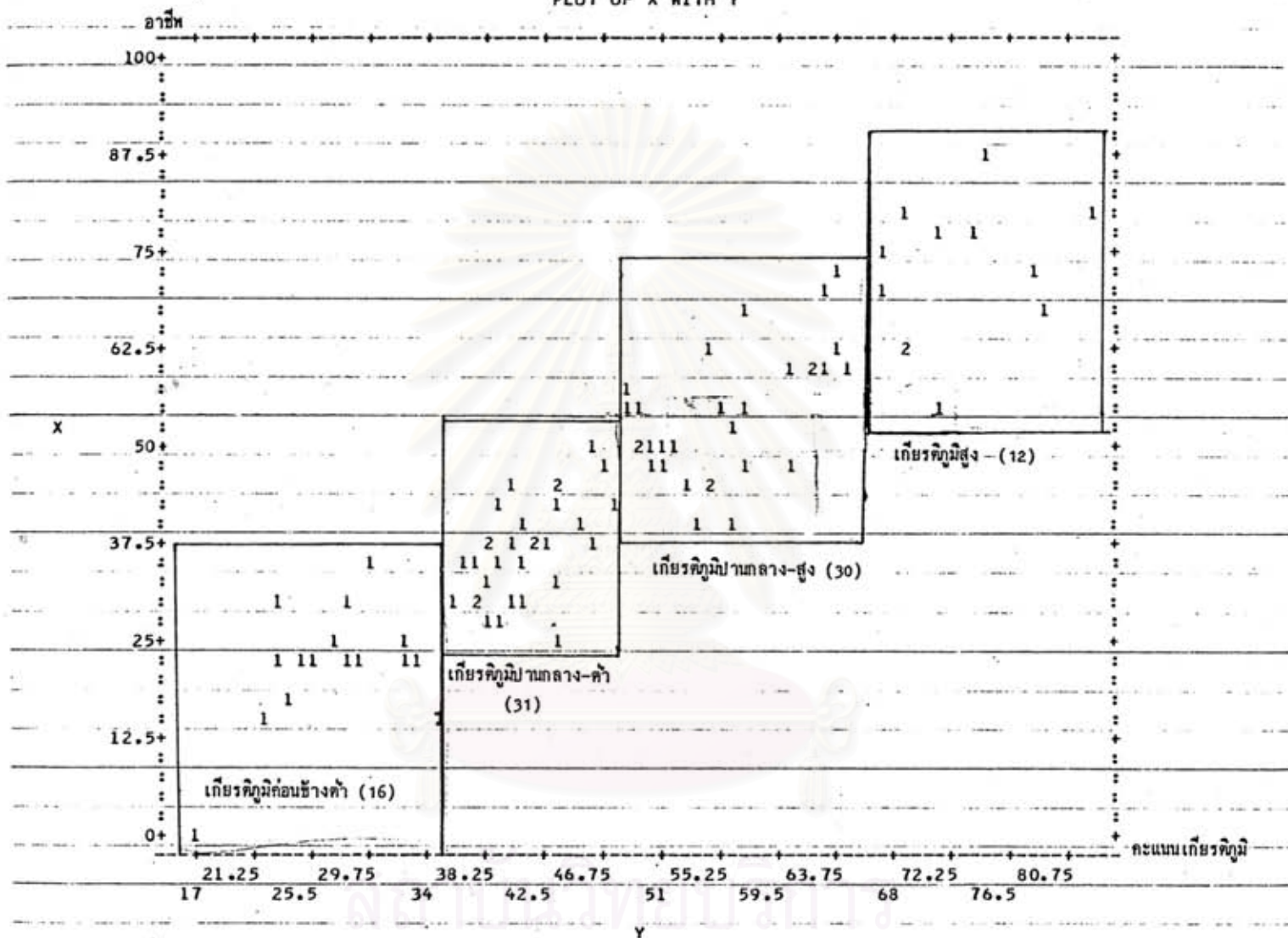
- ก. ระดับอาชีพที่มีเกียรติภูมิตั้งสูง มี 12 อาชีพ
- ข. ระดับอาชีพที่มีเกียรติภูมิปานกลางค่อนข้างสูง มี 30 อาชีพ
- ค. ระดับอาชีพที่มีเกียรติภูมิปานกลางค่อนข้างต่ำ มี 31 อาชีพ
- ง. ระดับอาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำ มี 16 อาชีพ

ก. ระดับอาชีพที่มีเกียรติภูมิตั้งสูง ประกอบด้วย 12 อาชีพ ได้แก่ รัฐมนตรี กลุ่มอาชีพแพทย์ นายทหารระดับนายพล ทูต อธิบดี-ผู้ว่าราชการจังหวัด อาจารย์มหาวิทยาลัย พยาบาล ทหารระดับนายร้อย-นายพัน วุฒิสมาชิก และส.ส. สถาปนิกและวิศวกร ผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย และนายพลตำรวจ ตามลำดับ ค่าคะแนนเกียรติภูมิอยู่ระหว่าง 67.1 ถึง 82.6 คะแนน

ข. ระดับอาชีพที่มีเกียรติภูมิปานกลางค่อนข้างสูง ประกอบด้วยอาชีพ 30 อาชีพ ได้แก่ ครู-อาจารย์ (ระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย) นักวิทยาศาสตร์กายภาพ ผู้จัดการ-นักธุรกิจ นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการกอง และ ส.จ. เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและเรือ นายร้อย-นายพันตำรวจ นักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ เจ้าของกิจการค้า นักเศรษฐศาสตร์และนักบัญชี ผู้จัดการ และผู้ควบคุมไร่นา นักสังคมวิทยา-ประวัติศาสตร์-รัฐศาสตร์ นักสถิติและนักคำนวณ ผู้จัดการโรงแรมภัตตาคารและบาร์ นักสังคมสงเคราะห์ ข้าราชการระดับกลาง เกษตรกรรายใหญ่ ผู้ควบคุมและหัวหน้างาน ผู้ปฏิบัติงานทางศาสนา ทหารชั้นประทวน พนักงาน

03 OCT 87 FREQUENCY
 11:31:03 ** CHULA - SEP 1986 ** IBM - 3031 OS/VSI

PLOT OF X WITH Y

89 CASES PLOTTED.

แผนภาพที่ 1 การกระจายของอาชีพตามค่าคะแนนเกียรตินิยม

งานประจำสถานีวิทย์ โทรทัศน์ ผู้จัดการฝ่ายซื้อขาย คหบดี ศิลปิน จิตรกรช่างภาพ พนักงานคุมเครื่องคอมพิวเตอร์ นักประพันธ์นักดนตรีนักร้องและนักแสดง นักกีฬาอาชีพ หัวหน้าเสมียนพนักงาน เกษตรกรระดับกลาง นักหนังสือพิมพ์ และนักเขียน ตามลำดับ มีช่วงคะแนนตั้งแต่ 48.2 ถึง 64.7 คะแนน

ค. ระดับอาชีพที่มีเกียรติภูมิปานกลางค่อนข้างต่ำ มี 31 อาชีพ คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านฯ ช่างทองรูปพรรณ พนักงานบัญชี เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม พลตำรวจ-นายสิบ-จ่า-นายดาบ พนักงาน ชั่วเลขพนันผิด ผู้ปรุงอาหาร ช่างปรับเครื่องจักรและประกอบเครื่องกล ผู้ทำงานเหมืองแร่ พนักงานโทรศัพท์โทรเลข ผู้ดูแลควบคุมอาคาร เกษตรกรรายย่อย ช่างยนต์ ช่างปฏิบัติงานด้านเคมี พนักงานนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ฯ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าฯ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโลหะ พนักงานขายและตัวแทนนายหน้า ช่างแก้ว ดินเผาและทำเครื่องดนตรี ช่างทำเครื่องเรือน ช่างพิมพ์ พนักงานเครื่องอุปกรณ์ขนส่ง ชาวประมง-พราน ช่างเหล็ก และเครื่องมือกล ผู้ให้บริการความปลอดภัยฯ เสมียนพนักงาน ช่างแต่งผมและเสริมสวย ผู้ทำผลิตภัณฑ์ยางพลาสติกและกระดาษ ช่างอิฐ-ไม้-กระเบื้อง-สี ผู้ทำงานโรงงาน และช่างปั้นทอย้อมถัก ตามลำดับ มีค่าช่วงคะแนนเกียรติภูมิระหว่าง 36.1 - 47.3 คะแนน

ง. ระดับอาชีพที่มีเกียรติภูมิค่อนข้างต่ำ มี 16 อาชีพ ได้แก่ หลวงจู้ ผู้รับจำนำ พนักงานขนถ่ายวัสดุ ช่างทำรองเท้าและเครื่องหนัง พ่อค้าเร่ ผู้เตรียมโยธาสูบลูกโป่ง ผู้ทำงานในไร่นา-ลูกจ้างนา ผู้เช่านา พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม ผู้ทำงานป่าไม้-คนตัดไม้ คนชักกรีด คนรับใช้และภารโรง กรรมกรหรือคนงาน ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการอื่น ๆ โทร-หมอดู กระเป่ารถ และหญิงบริการตามลำดับ มีค่าช่วงคะแนนตั้งแต่ 16.7 ถึง 34.9 คะแนน

จะเห็นได้ว่า อาชีพที่มีเกียรติภูมิสูงคืออาชีพที่อยู่กลุ่มผู้บริหารระดับต่าง ๆ และกลุ่มนักวิชาการ-วิชาชีพเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นทหารระดับนายพล และระดับนายร้อย-นายพัน ที่อยู่ในกลุ่มทหาร-ตำรวจ อาชีพที่มีเกียรติภูมิปานกลางค่อนข้างสูง ประกอบด้วยอาชีพในกลุ่มนักวิชาการ-วิชาชีพที่เหลือ กลุ่มผู้บริหาร (ระดับกลาง) กลุ่มปฏิบัติงาน กลุ่มผู้ประกอบการค้าและผู้ประกอบอาชีพบริการในลำดับต้น ๆ อาชีพที่มีเกียรติภูมิปานกลางค่อนข้างต่ำส่วนใหญ่และอาชีพที่มีเกียรติภูมิค่อนข้างต่ำ คืออาชีพในกลุ่มผู้ผลิต พนักงานและคนงาน และอาชีพในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานกลุ่มผู้ประกอบการค้า และผู้ประกอบอาชีพบริการในลำดับหลัง ๆ สำหรับกลุ่มอาชีพเกษตรกรอยู่ในโครงสร้างของอาชีพทั้งในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ตามแต่สถานะของแต่ละอาชีพ

สรุป

อาชีพในสังคมไทยเมื่อจัดเรียงตามเกียรติภูมิของอาชีพแล้ว รัฐมนตรี มีเกียรติภูมิสูงสุด รองลงมาคือ อาชีพแพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์และเภสัชกร อาชีพนายพลทหาร อาชีพทูต และ อาชีพอธิบดี-ผู้ว่าราชการจังหวัด ตามลำดับ อาชีพรอง ๆ ลงมาคืออาชีพในกลุ่มวิชาการ-วิชาชีพ และกลุ่มผู้บริหารระดับต่าง ๆ กลุ่มอาชีพผู้ปฏิบัติงาน กลุ่มอาชีพผู้ประกอบการค้า กลุ่มอาชีพผู้ประกอบการอาชีพบริการ กลุ่มอาชีพเกษตรกร และกลุ่มอาชีพผู้ผลิตพนักงานและคนงาน จะกระจายอยู่ระดับถัดมา อาชีพลำดับท้าย ๆ ของกลุ่มเหล่านี้คืออาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำสุด ได้แก่ อาชีพหญิงบริการ กระเป๋ารถ โหระ-หมอดู ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตู ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตู คนเฝ้ารถ และอาชีพกรรมกรหรือคนงาน ตามลำดับ จากต่ำมากที่สุด

ผู้ให้ค่าคะแนนเกียรติภูมิมักให้คะแนนแตกต่างกันตามภูมิหลังเกี่ยวกับเพศ วัย ระดับการศึกษา อาชีพ และการรับรู้ข่าวสารของตน เมื่อพิจารณาจากเหตุผล พบว่า เหตุผลที่ให้เกียรติภูมิสูง ได้แก่ เหตุผลเกี่ยวกับความมีเกียรติภูมิหรือความโก้ ความมีอำนาจ ความสามารถในการเป็นที่พึ่ง รายได้ ความท้าทาย และความเป็นตัวของตัวเองในการประกอบอาชีพนั้น ๆ เหตุผลที่ให้เกียรติภูมิต่ำเกี่ยวข้องกับความรู้เกียรติหรือสังคมไม่ยอมรับ การใช้แต่แรงกายไม่ใช้ความรู้ การหลอกลวงหรือรีดไถผู้อื่น ความไม่มั่นคง รายได้และความไม่เป็นตัวของตัวเอง ความไม่เป็นประโยชน์ และความจำเอนาเบื้อหน้าของอาชีพ

ในบรรดาอาชีพที่ได้คะแนนเกียรติภูมิสูง พบว่าอาชีพรัฐมนตรี นายพลทหาร ทูต และอธิบดี-ผู้ว่าราชการจังหวัด มีเกียรติภูมิสูงเพราะเหตุผลเกี่ยวกับอำนาจ เกียรติยศ และความโก้ เป็นลำดับ แต่อาชีพแพทย์มีเกียรติภูมิสูง เพราะเป็นที่พึ่งของผู้อื่นและเสียสละ ส่วนอาชีพเกษตรกรที่ได้เกียรติภูมิสูง เพราะเหตุผลในเรื่องความเป็นตัวของตัวเองสูงกว่าเหตุผลอื่น อาชีพกรรมกร โหระ-หมอดู กระเป๋ารถและหญิงบริการ มีเกียรติภูมิต่ำเพราะเป็นอาชีพที่หลอกลวงผู้อื่น นอกจากนั้นยังไร้เกียรติ สังคมไม่ยอมรับ ไม่มั่นคง ผู้ปฏิบัติอาชีพบริการอื่น ๆ มีเกียรติภูมิต่ำ เพราะไร้เกียรติ ใช้แต่แรงกาย และมีความเสี่ยงสูง

เมื่อเทียบคะแนนเกียรติภูมิ ของไทยกับของสากล พบว่า โดยส่วนรวมมีความสัมพันธ์สอดคล้องกันสูง ถ้าเทียบเป็นรายอาชีพมีอาชีพ 20 อาชีพที่ไม่แตกต่างกันระหว่างของไทยและของสากล ส่วนใหญ่เป็นอาชีพในกลุ่มนักวิชาการ-วิชาชีพ ผู้ปฏิบัติงาน เกษตรกรบางระดับ และอาชีพผู้ผลิต พนักงานและคนงานบางอาชีพ ในขณะที่อาชีพที่ได้คะแนนเกียรติภูมิสูงของไทยเน้นเรื่องเกียรติ อำนาจ และความเป็นที่พึ่งได้ อาชีพที่ได้เกียรติภูมิสูงของสากลก็เป็นเกียรติและ

การยอมรับจากสังคมแต่เน้นในระดับนานาชาติมากกว่า และเน้นเรื่องอำนาจน้อยกว่า สำหรับอาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำ ผู้ตอบคนไทยเน้นความไว้เกียรติ ไม่เป็นที่ยอมรับ หลอกลวงและไม่มั่นคง ส่วนมาตรฐานสากล เน้นไม่ต่างกันมากนัก แต่ให้เกียรติภูมิแก่อาชีพที่รับใช้งานในบ้าน งานชักรีด และงานในไร่นา ซึ่งล้วนแต่เป็นงานลูกจ้างผู้อื่นต่ำกว่าสังคมไทย

อาชีพทั้ง 89 อาชีพนี้ เมื่อพิจารณาการกระจายของค่าเกียรติภูมิแล้ว จำแนกตามการเกาะกลุ่มได้เป็นสี่ระดับใหญ่ ๆ คือ ระดับอาชีพที่มีเกียรติภูมิสูง มี 12 อาชีพ ระดับอาชีพที่มีเกียรติภูมิปานกลางค่อนข้างสูงมี 30 อาชีพ ระดับอาชีพที่มีเกียรติภูมิปานกลางค่อนข้างต่ำ มี 31 อาชีพ และระดับอาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำมี 15 อาชีพ รวมสี่ระดับนี้จัดเป็นโครงสร้างอาชีพในสังคมไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ ๕

บทสรุป อภิปราย และบทส่งท้าย

การวัดเกียรตินิยมของอาชีพในสังคมไทยครั้งนี้ ใช้อาชีพ 89 อาชีพ ซึ่งจัดแบ่งกลุ่มออกเป็น 9 กลุ่มอาชีพใหญ่ ๓ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 728 คน จากทุกภาคภูมิศาสตร์ในประเทศไทย เป็นผู้ตอบ เมื่อนำอาชีพทั้งหมดไปให้ผู้ตอบให้คะแนนเกียรตินิยม ได้พบว่าอาชีพในกลุ่มวิชาการ วิชาชีพ และกลุ่มผู้บริหารระดับต่าง ๆ มีเกียรตินิยมสูงกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ รองลงมาได้แก่อาชีพที่เป็นหัวหน้าในกลุ่มอาชีพผู้ปฏิบัติงาน กลุ่มอาชีพผู้ประกอบการค้า กลุ่มอาชีพบริการ และกลุ่มอาชีพทหาร-ตำรวจ อาชีพที่เหลือในกลุ่มที่ได้กล่าวมาแล้วนี้และอาชีพในกลุ่มอาชีพเกษตรกร กลุ่มอาชีพผู้ผลิตพนักงาน และคนงาน มีเกียรตินิยมปานกลางจนถึงค่อนข้างต่ำ เมื่อนำมาพิจารณาในแง่ความหลากหลายของทัศนคติของผู้ตอบ พบว่าค่าคะแนนของส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานอาชีพ โดยส่วนใหญ่ตกอยู่ในช่วง 17.6-22.5 ซึ่งนับว่าไม่สูงนัก แสดงว่าผู้ตอบมักมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน และเมื่อนำมาพิจารณาจากความเบี่ยงเบนของคะแนน ก็มักจะมีความใกล้เคียงกัน นั่นคือ ผู้ตอบส่วนใหญ่จะมีทัศนคติคล้ายคลึงกันต่อเกียรตินิยมของอาชีพแต่ละอาชีพ

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาคภูมิศาสตร์ทั้งสี่ภาคแล้วพบว่า มีอาชีพบางอาชีพที่ผู้ตอบจากภาคต่าง ๆ กันให้คะแนนต่างกันอย่างเห็น ได้ชัด เป็นพิเศษ นั่นคือ ผู้ตอบในภาคใต้ให้คะแนนอาชีพโจรสลัด ไร่สูงกว่าผู้ตอบจากภาคอื่น ๆ และให้คะแนนอาชีพตอไม้ ไร่สูงอย่างเด่นชัดกว่าภาคอื่น ๆ ได้แก่ นักวิทยาศาสตร์กายภาพ ครู-อาจารย์ทั้งระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัยและระดับวิทยาลัย ศิลปิน พุทธ นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการกอง และสมาชิกสภาจังหวัด กรรมการหรือคนงาน กลุ่มอาชีพตำรวจระดับต่าง ๆ อาชีพที่ผู้ตอบในภาคใต้ให้คะแนนต่ำอย่างชัดเจน คือ อาชีพหญิงบริการ และอาชีพผู้จัดการ และผู้ควบคุมดูแลร้านอาหารหรือฟาร์ม สำหรับผู้ตอบในภาคเหนือให้คะแนนอาชีพตอไม้ ไร่สูงอย่างเด่นชัด ได้แก่ พยาบาล วุฒิสมาชิกและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหญิงบริการ ผู้เช่านาและผู้ทำงานเหมืองแร่ ส่วนอาชีพที่ผู้ตอบภาคเหนือให้คะแนนต่ำอย่างเด่นชัด ได้แก่ อาชีพหลงจัญและผู้รับจำนำอาชีพเดียว

สำหรับผู้ตอบในภาคอีสาน ก็มีอาชีพบางอาชีพที่ได้รับเกียรตินิยมสูงอย่างเด่นชัด เมื่อเปรียบกับภาคอื่น ได้แก่ อาชีพนักหนังสือพิมพ์ ครูอาจารย์ ผู้ให้บริการความปลอดภัย เช่น เจ้าหน้าที่ดับเพลิง ยาม เจ้าหน้าที่เรือนจำ และคหบดี ส่วนอาชีพที่มีเกียรตินิยมต่ำกว่าที่คนในภาคอื่นมีความเห็น ได้แก่ อาชีพพ่อค้าเร่ ผู้ควบคุมดูแลอาคาร ผู้ปรุงอาหาร ผู้เช่านา ช่างผู้ปฏิบัติงานร้านเสริม กรรมการหรือคนงาน

ผู้ตอบในภาคกลาง ไม่มีทัศนคติต่ออาชีพที่เด่นชัดเป็นพิเศษมากนัก เมื่อเทียบกับภาคอื่น อาชีพที่ผู้ตอบในภาคนี้ให้เกียรติภูมิแตกต่างไปจากผู้ตอบในภาคอื่นมีอาชีพโหรา หมดอายุ และกระบี่กระบวด ที่มีเกียรติภูมิต่ำกว่าภาคอื่น ๆ ส่วนอาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำกว่า ได้แก่ อาชีพนายอำเภอฯ หัวหน้าเสมียนพนักงาน ช่างก่ออิฐ ช่างไม้ช่างปูนกระเบื้อง ช่างทาสีและผนัง ทหารยศนายพล ทหารยศนายร้อย-นายพัน นายพลตำรวจ นายร้อยตำรวจ-นายพันตำรวจ และพลตำรวจ หรือกล่าวได้ว่าอาชีพในเครื่องแบบเกือบทุกระดับยศ

ความแตกต่างของเกียรติภูมิของอาชีพในทัศนคติของชาวเมืองและชาวชนบทมีอยู่พอสมควร ในขณะที่ชาวเมืองให้เกียรติภูมิต่ำสุด อาชีพรัฐมนตรีรองลงมา ชาวชนบทให้เกียรติภูมิ อาชีพรัฐมนตรีสูงสุด และอาชีพนายพลทหารรองลงมา อย่างไรก็ตาม ผู้ตอบทั้งสองกลุ่มให้อาชีพหญิงบริการมีเกียรติภูมิต่ำสุดเหมือนกัน เมื่อพิจารณาทีละกลุ่มอาชีพ ในกลุ่มนักวิชาการวิชาชีพ ชาวชนบทจะให้ค่าคะแนนเกียรติภูมิต่ำกว่าที่ชาวเมืองให้ ยกเว้นอาชีพนักหนังสือพิมพ์ที่คนสองกลุ่มให้คะแนนเท่ากัน นอกจากนี้ชาวชนบทจะให้คะแนนอาชีพที่ตนรู้จักหรืออาชีพที่ตนต้องเกี่ยวข้องด้วยสูงกว่าอาชีพที่ไม่รู้จัก หรือไม่เกี่ยวข้อง ดังนั้น อาชีพที่เป็นวิชาการค่อนข้างบริสุทธิ์ เช่น นักวิทยาศาสตร์กายภาพ นักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ นักสถิติ นักคำนวณ และอาชีพที่เป็นที่รู้จักในเขตเมือง เช่น เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยาน และเรือ จึงได้รับค่าเกียรติภูมิจากชาวชนบทต่ำกว่าชาวเมืองค่อนข้างมาก ในกลุ่มอาชีพผู้บริหาร ชาวชนบทให้เกียรติภูมิต่ำกว่าอาชีพ รัฐมนตรีสูงกว่าชาวเมืองเล็กน้อย แต่ให้เกียรติภูมิต่ำกว่าอาชีพอื่น ๆ เช่น วุฒิสมาชิก และส.ส. อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด ฯลฯ ต่ำกว่าทั้งสิ้น โดยเฉพาะอาชีพทูต ต่ำกว่าถึง 9 คะแนน ค่าเกียรติภูมิของกลุ่มอาชีพผู้ปฏิบัติงานเสมียนพนักงานก็แตกต่างกันระหว่างชาวเมืองกับชาวชนบท ชาวเมืองให้คะแนนอาชีพผู้จัดการนักธุรกิจ พนักงานคุมเครื่องคำนวณคอมพิวเตอร์ และกระบี่กระบวดสูงกว่าชาวชนบท อาชีพอื่น ๆ อีก 8 อาชีพ เช่น หัวหน้าเสมียนพนักงาน พนักงานชวเลขพิมพ์ดีด พนักงานบัญชี เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม เช่น นายสถานีรถไฟ นายตรวจรถ นายท่าขนส่ง นายไปรษณีย์ พนักงานโทรศัพท์โทรเลข และเสมียนพนักงาน ได้คะแนนสูงกว่าจากชาวชนบท

ในกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการค้า ผู้ตอบในเมืองให้คะแนนอาชีพสูงกว่าเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่อาชีพเจ้าของกิจการค้า ผู้จัดการฝ่ายซื้อขาย พ่อค้าเร่ หลวงจู้ ผู้รับจำนำ มีเพียงอาชีพพนักงานขายและตัวแทนนายหน้าที่ชาวชนบทให้คะแนนสูงกว่าเล็กน้อย สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพบริการ ซึ่งมี 10 อาชีพ ผู้ตอบในชนบทให้คะแนนสูงกว่าผู้ตอบในเมือง ใน 6 อาชีพ คือ พนักงานเสิร์ฟอาหาร คนรับใช้และภารโรง คนซักฟอก ช่างแต่งผมและเสริมสวย ผู้ให้บริการความปลอดภัย และผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการอื่น ๆ สำหรับอาชีพที่เหลือชาวเมืองให้คะแนน

สูงกว่า ได้แก่ อาชีพผู้จัดการโรงแรม มีคะแนนสูงกว่าชนบทถึง 9 คะแนน ผู้ควบคุมดูแลอาคาร ผู้ปรุงอาหาร และหญิงบริการ

ในกลุ่มอาชีพเกษตรกร 8 อาชีพ ชาวเมืองให้คะแนนเกียรตินิยมแก่อาชีพเกษตรกรระดับกลาง และระดับย่อยกับผู้เช่านาสูงกว่า ส่วนชาวชนบทให้คะแนนอาชีพที่เหลือทั้งหมดสูงกว่า สำหรับกลุ่มอาชีพผู้ผลิตพนักงานและคนงาน ซึ่งมีถึง 22 อาชีพ มีอาชีพที่ชาวเมืองให้คะแนนสูงกว่าเพียง 3 อาชีพ คือ อาชีพผู้ควบคุมคนงานและหัวหน้าช่าง กับอาชีพช่างไม้ แก้ว ดินเผา เจียรไนแก้ว ช่างเขียนและตกแต่ง เครื่องแก้ว ดินเผา ช่างทำเครื่องดนตรี ช่างทำตุ๊กตา และอาชีพช่างปฏิบัติงานด้านเคมี อาชีพที่เหลืออีก 19 อาชีพ ได้คะแนนสูงกว่าจากชาวชนบท อาชีพเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นอาชีพช่างเกือบทั้งหมด เช่น ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างรองเท้า ช่างเหล็ก ช่างยนต์ ฯลฯ อาชีพที่ชาวชนบทให้คะแนนสูงกว่ามาก คือ ช่างก่ออิฐ ช่างไม้ช่างปูกระเบื้อง ช่างทาและพ่นสี และอาชีพพนักงานเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง เช่น พนักงานห้องเครื่องเรือ ขับรถไฟ ขับรถ ขับเรือ

สำหรับกลุ่มอาชีพทหาร-ตำรวจ ผู้ตอบในชนบทจะให้คะแนนสูงกว่าผู้ตอบในเมืองในทุกอาชีพ และค่าคะแนนเฉลี่ยก็สูงกว่ากันถึง 3-5 คะแนน โดยประมาณ ผู้ตอบในเมืองให้คะแนนอาชีพที่ต่ำกว่าผู้ตอบในชนบทเล็กน้อย

เมื่อพิจารณาความแตกต่างในแง่ระดับการศึกษาของผู้ตอบ ก็พบว่ามีความแตกต่างอยู่พอควร โดยทั่วไปจะแตกต่างกันในแบบแผนที่ซ้ำกัน นั่นคือ ผู้ตอบที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาจะให้คะแนนเกียรตินิยมแก่อาชีพต่าง ๆ ต่ำกว่าผู้ตอบที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และผู้ตอบที่มีการศึกษาระดับมัศึกษาก็จะให้คะแนนเกียรตินิยมต่ำกว่าผู้ตอบที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา แบบแผนนี้จะเป็นในกลุ่มอาชีพวิชาการวิชาชีพ และกลุ่มผู้บริหารระดับต่าง ๆ ยกเว้นในกลุ่มอาชีพผู้ประกอบอาชีพบริการ กลุ่มอาชีพเกษตรกร และกลุ่มอาชีพผู้ผลิตพนักงานและคนงาน ซึ่งพบว่า ผู้ตอบที่จบประถมศึกษาให้คะแนนเกียรตินิยมอาชีพส่วนใหญ่สูงกว่าผู้ตอบที่จบมัธยมศึกษา หรือสูงกว่า ในกลุ่มอาชีพผู้ปฏิบัติงานและผู้ประกอบการค้าแบบแผนจะเป็นแบบคละกัน คือในอาชีพที่เป็นหัวหน้างานหรือเจ้าของกิจการ ผู้ตอบที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมจะให้คะแนนสูงกว่าผู้ตอบกลุ่มอื่น แต่ในอาชีพที่เป็นผู้ปฏิบัติ ผู้ตอบที่จบประถมศึกษาจะให้คะแนนสูงกว่ากลุ่มอื่น ผู้ตอบกลุ่มที่จบระดับมัศึกษามากเป็นผู้ตอบที่ให้คะแนนอยู่ตรงกลางระหว่างกลุ่มที่จบประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ยกเว้นในกลุ่มอาชีพทหารตำรวจ ผู้ตอบระดับมัธยมศึกษาเป็นผู้ตอบที่ให้คะแนนสูงกว่าผู้ตอบระดับอื่น อาชีพที่คะแนนของผู้ตอบทั้งสามกลุ่มให้คะแนนต่างกันอย่างน่าสนใจ ได้แก่อาชีพทอช่วงคะแนนต่างกันถึง 12 คะแนน อาชีพนักวิทยาศาสตร์กายภาพ ช่วงคะแนนต่างกัน 12 คะแนน และนักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ห่างกันเกือบ 11 คะแนน

เมื่อเรียงลำดับเกียรติภูมิของอาชีพทั้งหมดแล้ว พบว่าอาชีพรัฐมนตรีมีเกียรติภูมิสูงสุด รองลงมาคือ อาชีพแพทย์ ทันตแพทย์ ลี้ตวแพทย์ และเภสัชกร อาชีพนายพลทหาร อาชีพทูต และอาชีพอธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัดตามลำดับ อาชีพรอง ๆ ลงมาคืออาชีพในกลุ่มวิชาการ-วิชาชีพ และกลุ่มผู้บริหารระดับต่าง ๆ เช่น อาจารย์มหาวิทยาลัย ส.ส. สถาปนิกและวิศวกร นักวิทยาศาสตร์กายภาพ ผู้จัดการ-นักธุรกิจ ข้าราชการระดับกลาง ผู้ปฏิบัติงานทางศาสนา เช่น พระสงฆ์ฯ กลุ่มอาชีพผู้ปฏิบัติงาน กลุ่มอาชีพผู้ประกอบการค้า กลุ่มอาชีพผู้ประกอบการ กลุ่มอาชีพเกษตรกร และกลุ่มอาชีพผู้ผลิต พนักงานและคนงาน เป็นกลุ่มอาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำ กลางถึงค่อนข้างต่ำ อาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำสุด คืออาชีพหญิงบริการ กระเป๋ารถ ไทร-หมอดู ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตู คนเฝ้ารถ และ อาชีพกรรมกรหรือคนงาน เรียงตามลำดับจากเกียรติภูมิต่ำสุดไล่ขึ้นมา

ผู้ตอบมักให้ค่าคะแนนเกียรติภูมิสูงสุดและต่ำสุดตามภูมิลำเนาเกี่ยวกับเพศ ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา และอาชีพของตน ผู้ตอบเพศชายจะให้คะแนนอาชีพที่มีเกียรติและอำนาจ เช่น รัฐมนตรี นายพลทหาร และให้คะแนนอาชีพเกษตรกรสูงกว่าผู้ตอบเพศหญิง ผู้ตอบเพศหญิงจะให้คะแนนอาชีพที่เป็นที่พึ่งและช่วยเหลือคนอื่นได้มากกว่าผู้ตอบเพศชาย สำหรับอาชีพเกียรติภูมิต่ำ เพศชายจะให้คะแนนอาชีพหญิงบริการสูงกว่าเพศหญิง แต่ให้คะแนนอาชีพกรรมกร ไทร-หมอดู และ กระเป๋ารถเมล์ต่ำกว่าเพศหญิง ผู้ตอบที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จะให้อาชีพรัฐมนตรีและ นายพลทหารมีเกียรติภูมิสูงสุด ส่วนผู้ตอบที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาจะให้อาชีพแพทย์ และทูต มีเกียรติภูมิสูงสุด สำหรับอาชีพเกียรติภูมิต่ำ ผู้ตอบที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาจะให้อาชีพ กระเป๋ารถต่ำที่สุดมากกว่าผู้ตอบที่จบระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา ผู้ตอบกลุ่มหลังมีแนวโน้มจะให้อาชีพ ผู้ปฏิบัติอาชีพบริการอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตูต่ำที่สุดมากกว่า และทุก ๆ ระดับการศึกษาจะให้อาชีพหญิงบริการต่ำสุดไม่แตกต่างกัน ในแง่อาชีพเกษตรกรจะให้อาชีพ เกษตรกรมีเกียรติภูมิสูง ข้าราชการจะให้อาชีพรัฐมนตรี แพทย์ และทูต สูง นักธุรกิจและพ่อค้าจะให้อาชีพแพทย์สูง ผู้ประกอบอาชีพบริการให้นายพลทหารมีเกียรติภูมิสูง กรรมกรและผู้รับจ้างจะให้อาชีพรัฐมนตรีมีเกียรติภูมิสูง ในกลุ่มเกียรติภูมิต่ำ เกษตรกรให้อาชีพหมอดูและหญิงบริการต่ำ ข้าราชการ นักธุรกิจและอาชีพอื่น ๆ ให้อาชีพหญิงบริการมีเกียรติภูมิต่ำสุดทั้งสิ้น

ในการให้เหตุผลประกอบการให้เกียรติภูมิ เหตุผลสำหรับเกียรติภูมิสูง ได้แก่ความมีเกียรติหรือความโก้ หรือความมีหน้ามีตาและความมีอำนาจเป็นเหตุผลสำคัญที่สุด เหตุผลอื่นได้แก่ ความสามารถในการเป็นที่พึ่ง รายได้ ความท้าทายและความเป็นตัวของตัวเอง ในการประกอบอาชีพนั้น ๆ เหตุผลสำหรับเกียรติภูมิต่ำได้แก่ ความไร้เกียรติ หรือการที่สังคมไม่ยอมรับ รองลงมา คือการใช้แต่แรงกาย ไม่ใช้ความรู้ การหลงกลวงหรือรีดไถผู้อื่น ความไม่มั่นคงของอาชีพ

รายได้ต่ำ ความไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่เป็นประโยชน์ และจำเจน่าเบื่อหน่าย

ในบรรดาอาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมสูง พบว่าอาชีพรัฐมนตรี นายพลทหาร ทูต และอธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด มีเกียรตินิยมสูง เพราะเหตุผลเกี่ยวกับอำนาจ เกียรติยศ และความโก้ เป็นสำคัญ แต่อาชีพแพทย์มีเกียรตินิยมสูง เพราะเป็นที่พึ่งของผู้อื่นและเสียสละ ส่วนอาชีพเกษตรกรที่ได้เกียรตินิยมสูง เพราะเหตุผลในเรื่องความเป็นตัวของตัวเองสูงกว่าเหตุผลอื่น อาชีพกรรมกร โจร-หมอดู กระเป่ารถและหญิงบริการ มีเกียรตินิยมต่ำเพราะเป็นอาชีพที่หลอกลวงผู้อื่น นอกจากนั้นยังไร้เกียรติ ลังคมไม่ยอมรับ ไม่มั่นคง ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการอื่น ๆ มีเกียรตินิยมต่ำเพราะไร้เกียรติ ใช้แต่แรงกาย และมีความเสี่ยงสูง

เมื่อเทียบคะแนนเกียรตินิยมของไทยกับของสากลพบว่า โดยส่วนรวมมีความสัมพันธ์สอดคล้องกันสูง ถ้าเทียบเป็นรายอาชีพมีอาชีพ 20 อาชีพที่ไม่แตกต่างกันระหว่างของไทยและของสากล ส่วนใหญ่เป็นอาชีพในกลุ่มนักวิชาการ-วิชาชีพ ผู้ปฏิบัติงาน เกษตรกรบางระดับ และอาชีพผู้ผลิต พนักงานและคนงานบางอาชีพ ในขณะที่อาชีพที่ได้คะแนนเกียรตินิยมสูงของไทยเน้นเรื่องเกียรติ อำนาจ และความเป็นที่พึ่งได้ อาชีพที่ได้เกียรตินิยมสูงของสากลก็เน้นเกียรติและการยอมรับจากสังคม แต่เน้นในระดับนานาชาติมากกว่า และเน้นเรื่องอำนาจน้อยกว่า สำหรับอาชีพที่มีเกียรตินิยมต่ำ ผู้ตอบคนไทยเน้นความไร้เกียรติ ไม่เป็นที่ยอมรับ หลอกลวง และไม่มั่นคง ส่วนมาตรฐานสากล เน้นไม่ต่างกันมากนัก แต่ให้เกียรตินิยมอาชีพที่รับใช้งานในบ้าน งานชักรีด และงานในไร่ นา ซึ่งล้วนแต่เป็นงานลูกจ้างผู้อื่นต่ำกว่าสังคมไทย

อาชีพทั้ง 89 อาชีพนี้ เมื่อพิจารณาการกระจายของค่าเกียรตินิยมแล้ว จำแนกตามการเกาะกลุ่ม ได้เป็นสี่ระดับใหญ่ ๆ คือ ระดับอาชีพที่มีเกียรตินิยมสูง มี 12 อาชีพ ระดับอาชีพที่มีเกียรตินิยมปานกลางค่อนข้างสูงมี 30 อาชีพ ระดับอาชีพที่มีเกียรตินิยมปานกลางค่อนข้างต่ำมี 31 อาชีพ และระดับอาชีพที่มีเกียรตินิยมค่อนข้างต่ำ 15 อาชีพ รวมสี่ระดับนี้จัดเป็นโครงสร้างอาชีพในสังคมไทย

อภิปราย

เมื่อพิจารณาเกียรตินิยมของอาชีพที่ผู้ตอบได้ให้ค่านี้แล้ว เราอาจหยิบยกบางประเด็นขึ้นมาอภิปรายได้ ประเด็นแรกได้แก่ทัศนคติที่แตกต่างกันของผู้ตอบจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ ตามสภาพความเป็นเมืองและชนบท และตามระดับการศึกษา จะพบว่าผู้ตอบในภาคเหนือซึ่งมีหญิงวัยรุ่นอพยพมาประกอบอาชีพบริการเป็นจำนวนมาก ให้ค่าเกียรตินิยมแก่อาชีพหญิงบริการสูงกว่าผู้ตอบภาคอื่น ตรงกันข้ามผู้ตอบในภาคใต้จะให้ค่าต่ำมาก ในขณะที่เดียวกันผู้ตอบในภาคใต้ซึ่งเป็นภาคที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ และคนส่วนใหญ่ต้องใช้ความสามารถในการปกป้องทรัพย์สินของตนจะให้ค่า

เกียรติภูมิแก่อาชีพที่มีหน้าที่คุ้มครองป้องกัน เช่น นายอำเภอ สมาชิกสภาจังหวัด ตำรวจ ผู้ตอบในภาคอีสาน ซึ่งเป็นภูมิภาคซึ่งไม่อุดมสมบูรณ์เท่าภาคใต้ แต่ความเล็งภัยในเรื่องชีวิตและทรัพย์สินก็มีสูงเช่นกัน มีแนวโน้มจะให้เกียรติภูมิแบบเดียวกับผู้ตอบในภาคใต้

สำหรับชาวเมืองและชาวชนบท ไม่น่าแปลกใจที่ชาวเมืองยกย่องอาชีพที่ใช้วิชาความรู้มากกว่าชาวชนบท ในขณะที่ชาวชนบทเน้นอาชีพที่มีอำนาจมากกว่า เช่น อาชีพรัฐมนตรี อาชีพแพทย์ นอกจากนั้นการได้สัมผัสกับโลกภายนอกน้อยกว่ายังทำให้ชาวชนบทมีแนวโน้มจะยกย่องแต่อาชีพที่ตนรู้จักคุ้นเคยเท่านั้น อาชีพเช่นทูต นักวิทยาศาสตร์ หรือผู้จัดการจึงได้รับการยกย่องน้อย อาชีพผู้จัดการโรงแรมก็ได้รับการยกย่องน้อยกว่าชาวเมือง ทั้งนี้เพราะโรงแรมในการรับรู้ของชาวชนบทกับชาวเมืองนั้นต่างกัน อาชีพที่มีอำนาจ อาชีพที่ใช้แรงงานและทักษะทางช่าง เป็นกลุ่มที่ชาวชนบทยกย่องเช่นกัน

ข้อค้นพบในส่วนที่เกี่ยวกับระดับการศึกษาของผู้ตอบและค่าเกียรติภูมิที่บุคคลเหล่านั้นให้แก่อาชีพต่าง ๆ สอดคล้องกับที่ Stewart, Prandy และ Blackburn (1980) ได้พบมาแล้ว นั่นคือผู้มีการศึกษาสูงมักจะยกย่องกลุ่มอาชีพที่เป็นวิชาการ-วิชาชีพ ในขณะที่ผู้ที่มีการศึกษาต่ำจะยกย่องอาชีพที่ใช้ฝีมือและแรงงาน

ในแง่การยกย่องสูงสุดและต่ำสุด อาชีพที่มีสถานะที่เกี่ยวข้องกับอำนาจระดับสูง ได้แก่ อาชีพรัฐมนตรี นายพลทหารและอธิบดี-ผู้ว่าราชการจังหวัด ได้รับการยกย่องมากที่สุด อาชีพอื่น ๆ ก็ได้แก่อาชีพกลุ่มแพทย์ และทูต ซึ่งเป็นวิชาการชั้นสูง ค่านิยมนี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้ตอบเชื่อมโยงสถานภาพของอาชีพกับความมีอำนาจ แม้ในเรื่องวิชาการชั้นสูงก็ยังเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจ เพราะผู้ที่รู้ในสิ่งที่ผู้อื่นไม่รู้หรือรู้น้อยกว่าแต่เป็นที่ต้องการก็ย่อมเป็นผู้มีอำนาจไปโดยปริยาย ดังจะเห็นได้จากเหตุผลที่ให้ที่ล้ำค่าที่สุด ก็คือความมีอำนาจและความมีเกียรติ อาชีพอื่นที่ได้รับการยกย่องสูงถัดมาคืออาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัย ส.ส. สถาปนิกและวิศวกร นักวิทยาศาสตร์ ผู้จัดการ-นักธุรกิจ ข้าราชการระดับกลาง และพระสงฆ์ ตามลำดับ เมื่อลองเทียบอาชีพที่ได้รับการยกย่องมากที่สุดในการวิจัยครั้งนี้กับที่ Kingshill และ Guskin ได้เคยทำในสังคมไทยเมื่อ 20-30 ปีมาแล้ว ก็จะพบความเปลี่ยนแปลงที่ล้ำค่าไม่น้อย สำหรับงานของ Kingshill ซึ่งทำให้ชนบทภาคเหนือ และพบว่าเจ้าอาวาส กำนัน และพระสงฆ์ได้รับการยกย่องมากที่สุด ในครั้งนี้เราได้พบว่าผู้ตอบในชนบทยกย่องรัฐมนตรี และนายพลมากที่สุด ส่วนอาชีพที่ Kingshill ค้นพบกลับได้รับการยกย่องในระดับกลาง ๆ เท่านั้น (ค่าคะแนนพระสงฆ์เท่ากับ 54.3 และกำนันเท่ากับ 47.3) อาจมีข้อแย้งได้ว่างานของ Kingshill ทำให้ระดับชุมชนหมู่บ้าน โดยใช้ข้อมูลจากชีวิตจริงในชุมชน จึงไม่ครอบคลุมถึงอาชีพอื่น ๆ ที่อยู่ระดับเหนือขึ้นไป แต่ถ้านำงานของ Guskin มาเปรียบเทียบกับยิ่งจะพบความเปลี่ยนแปลงอยู่แน่นอน ในงานของ Guskin ซึ่งใช้ผู้ตอบเป็นนักศึกษาจำนวน

ถึง 2,878 คน ทั่วประเทศ ได้พบว่า ครู แพทย์ พระ ทหาร ข้าราชการ ชาวนา พ่อค้า คือคนที่ได้รับการยกย่องเรียงตามลำดับ ข้อมูลนี้ต่างไปจากข้อค้นพบของการวิจัยครั้งนี้ เพราะครูและพระ ถูกลดระดับความยกย่องจากอันดับแรก ๆ ไปเป็นอันดับรอง ๆ คงมีเพียงแพทย์ที่ยังรักษาระดับความยกย่องไว้ได้ นอกจากนั้นพ่อค้าซึ่งได้แก่กลุ่มอาชีพผู้ประกอบการค้าในการวิจัยนี้ ก็ได้รับการยกย่องในระดับสูงขึ้นกว่าเดิม ความเชื่อที่ว่า "ลิบพ่อค้าไม่เท่าพระยาเลี้ยง" เริ่มเปลี่ยนไปในปัจจุบัน

สำหรับอาชีพที่ไม่ได้รับการยกย่อง ซึ่งได้แก่อาชีพหญิงบริการ กระเป๋ารถ โหระ-หมอดู ผู้ปฏิบัติอาชีพบริการอื่น ๆ (เช่นคนเฝ้าประตู คนเฝ้ารถ) และกรรมกรหรือคนงาน จะเห็นได้ว่า อาชีพเหล่านี้เป็นอาชีพที่ใช้แรงงานทั้งสิ้น ยกเว้นอาชีพโหระ-หมอดู ในทัศนะของคนไทย อาชีพที่ใช้แรงงานเป็นอาชีพที่ไร้เกียรติ เพราะไม่ได้อาศัยวิชาความรู้ จึงมีคำพังเพยประเภทที่ว่า "รักดี หามข้าว รักชั่วหามเสา" เพราะผู้ที่รักดีจะไม่ต้องทำงานหนัก ค่านิยมยังคงไม่เปลี่ยนแปลงนับแต่ในอดีต ที่ถือว่าผู้ที่ใช้แรงงานหรือผู้ผลิตเป็นชนชั้นล่างในสังคมอันได้แก่ไพร่และทาส เป็นที่น่าสังเกตว่าอาชีพหญิงบริการ และอาชีพโหระ-หมอดู ซึ่งไม่ได้รับการยกย่องเช่นกันนั้น ในความเป็นจริงแล้ว ยังมีผู้นิยมยินดีที่จะไปใช้บริการจำนวนไม่น้อย ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์สังคมแตกต่างกันเพียงไร การให้ค่าเกียรติภูมิแก่อาชีพทั้งสองต่ำมากจึงดูจะเป็นการแสดงทัศนะตามบรรทัดฐานทางสังคม ซึ่งเป็นไปตามอุดมคติมากกว่าตามข้อเท็จจริง

เหตุผลที่ผู้ตอบให้ในการยกย่องหรือไม่ยกย่องอาชีพต่าง ๆ นั้นเป็นสิ่งที่มีความสนใจเป็นอย่างยิ่งในทางมานุษยวิทยา เพราะเป็นการสะท้อนให้เห็นค่านิยมของผู้ตอบ ได้กล่าวแล้วว่า เหตุผลเกี่ยวกับอำนาจทำให้ยกย่องอาชีพกลุ่มหนึ่ง และเหตุผลเกี่ยวกับการใช้แรงงานทำงานหนัก ทำให้ไม่ยกย่องอาชีพอีกกลุ่มหนึ่ง เหตุผลอื่น ๆ สำหรับการยกย่องคือ ความสามารถในการเป็นที่พึ่ง รายได้ ความทำทนาย และความเป็นตัวของตัวเอง เหตุผลดังกล่าวมีความปะปนกันระหว่างค่านิยมเก่าและค่านิยมใหม่ ความสามารถในการเป็นที่พึ่งย่อมเชื่อมโยงไปถึงอำนาจและการเป็นผู้อุปถัมภ์ อันเป็นลักษณะพื้นฐานของความสัมพันธ์ทางสังคมของไทยแต่ดั้งเดิม รายได้ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งของอำนาจ เหตุผลสองประการนี้ จึงอาจจัดเป็นเหตุผลในกระแสค่านิยมเก่า ในขณะที่เดียวกัน เหตุผล ว่าด้วยความทำทนายและความเป็นตัวของตัวเอง เป็นเหตุผลที่สะท้อนค่านิยมใหม่เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตัวเอง ความไม่ยินยอมให้สิ่งอื่นมาบันดาลชีวิตของตน ซึ่งมีอยู่น้อยในสังคมไทยแต่เดิม อย่างไรก็ตาม ค่านิยมความเป็นตัวของตัวเองก็มีความเกี่ยวข้องกับลักษณะปัจเจกนิยมของคนไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งเช่นกัน

เหตุผลที่ไม่ยกย่องกลุ่มอาชีพหนึ่ง ได้แก่ความไร้เกียรติหรือการที่สังคมไม่ยอมรับ การใช้แต่ร่างกาย การหลอกลวงผู้อื่น ความไม่มั่นคงของอาชีพ รายได้ ความไม่เป็นตัวของตัวเอง และ

ความจำเอนาเบื่อนาย จะเห็นได้ว่า รายได้ไม่ใช่เงื่อนไขหลักของการยกย่องหรือไม่ยกย่อง อาชีพ การยอมรับจากผู้อื่นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เหตุผลนี้เน้นความสำคัญของผู้อื่นหรือสังคมที่มีอิทธิพลต่อบุคคล บุคคลที่ไว้เกียรติแม้จะมั่งคั่งก็ไม่ได้รับการยกย่อง การหลอกลวงผู้อื่นเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เป็นคนไว้เกียรติ ความไม่มั่นคงของอาชีพสัมพันธ์กับเรื่องรายได้ และสัมพันธ์กับความไม่เป็นตัวของตัวเองด้วย เป็นที่น่าสนใจว่าความจำเอนาเบื่อนายก็เป็นเหตุผลสำคัญอันหนึ่งที่ทำให้อาชีพไม่ได้รับการยกย่อง สิ่งนี้อาจสะท้อนค่านิยมรักความสนุกตั้งแต่การทำหาย ความชั่วช้ากจาเจจึงกลายเป็นสิ่งไม่พึงประสงค์และไม่ได้ได้รับความยกย่อง ที่ไม่มีโทษแต่อย่างใด เหตุผลต่าง ๆ ที่ให้สำหรับการไม่ยกย่องอาชีพเหล่านี้ เมื่อพิจารณาประกอบกับข้อค้นพบของงานวิจัยอื่น ๆ เช่น Sharp Embree (1969) and Rapaport (1966) ไนศาล ไกรสิทธิ์ (2524) ที่ระบุว่าคนไทยไม่เชื่อว่าการทำงานเป็นความดีในตัวของตัวเอง การทำงานและการหาความสนุกเป็นกิจกรรมที่ควรทำร่วมกันได้ ความต้องการทำงานที่ไม่ต้องใช้ความพยายามสม่ำเสมอ ไม่ต้องรับผิดชอบ ไม่ต้องเสี่ยง และเป็นอิสระ ก็จะพบว่ามีความสอดคล้องกันทั้งหมด ข้อค้นพบในส่วนนี้จึงค่อนข้างจะยืนยันนิสัยรักความสะดวกสบายและการหลีกเลี่ยงงานหนักในการประกอบอาชีพของคนไทย

โดยสรุปแล้ว เหตุผลที่ผู้ตอบให้ในการกำหนดเกียรติภูมิของอาชีพต่าง ๆ นี้ เป็นเหตุผลเชิงสังคมมากกว่าเหตุผลเชิงเศรษฐกิจ เกียรติ อำนาจ ความท้าทาย ความเป็นตัวของตัวเอง หรือความไว้เกียรติ การไม่เป็นที่ยอมรับ การหลอกลวงผู้อื่น ความจำเอนาเบื่อนาย ล้วนแต่เป็นคำอธิบายในเชิงสังคม Stewart, Prandy และ Bleckburn (1980) ได้กล่าวไว้ว่า คำอธิบายที่ใช้ได้ดีในการกำหนดชื่อเสียงของอาชีพต่าง ๆ นั้น เป็นคำอธิบายเชิงสังคมมากกว่าเหตุผลเชิงเศรษฐกิจ และยังได้เน้นว่าคำอธิบายเชิงสังคมนั้นแท้จริงแล้วเป็นคำอธิบายเชิงจริยธรรม (moral explanation) กล่าวคือ การที่บุคคลจะยกย่องอาชีพใดมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ "personal commitment of the actor or of others" (p.6) ซึ่งหมายถึงว่า ขึ้นอยู่กับลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมที่บุคคลผู้ประกอบอาชีพนั้นกับผู้อื่นมีต่อกันตามที่บรรทัดฐานทางสังคมกำหนดไว้ ฉะนั้น หากผู้ประกอบอาชีพละเมิดแบบแผนของความสัมพันธ์ดังกล่าว ก็จะถูกติเตียนหรือไม่เป็นที่ยอมรับทันที

ประเด็นการอภิปรายที่น่าสนใจอีกประเด็นหนึ่ง คือ เรื่องของอาชีพสงวนสำหรับคนไทย ในพระราชกฤษฎีกากำหนดงาน ในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ จากหนังสือรวมกฎหมายแรงงาน พ.ศ. 2522 มีอาชีพถึง 39 อาชีพที่สงวนไว้สำหรับคนที่มีสัญชาติไทย อาชีพเหล่านี้ได้แก่ งานกรรมกร งานกสิกรรม งานช่างไม้ ก่ออิฐ แกะสลักไม้ งานขับชี่ยานยนต์ เจียรระไนเพชร พลอย ช่างทอง ตัดผม เสิร์มสวย ทอผ้าทอ เลือดด้วยมือ ทำเครื่องเขิน ทำเครื่องดนตรีไทย ทำงานฝีมืออื่น ๆ ที่เป็นหัตถกรรมไทย งานออกแบบควบคุมการก่อสร้าง งานเขียนแบบ งานมัคคุเทศก์

งานประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย ฯลฯ จะพบว่าส่วนใหญ่เป็นงานในกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม ผู้ผลิตและคนงาน และอาชีพที่เป็นวิชาการ วิชาชีพบางประเภท เมื่อพิจารณาจากค่าเกียรตินิยมแล้ว จะพบว่าอาชีพสงวนเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นอาชีพที่มีเกียรตินิยมปานกลางถึงต่ำ จึงเป็นที่น่าสังเกตว่า การสงวนอาชีพให้แก่คนไทยเอง ไม่ได้ช่วยให้คนไทยได้ประกอบอาชีพที่มีเกียรตินิยมหรือมีโอกาสที่จะเลื่อนชั้นทางสังคมมากนัก เพราะการเลื่อนชั้นทางสังคมเกิดในกลุ่มอาชีพผู้ประกอบการค้า และผู้ประกอบการอาชีพบริการเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นในอาชีพที่เป็นวิชาการวิชาชีพ เราก็จะพบว่ามีกรณีละเมิดในการปฏิบัติให้คนต่างชาติประกอบอาชีพเหล่านี้ได้ เช่น สถาปนิกและวิศวกรต่างชาติที่เป็นผู้เขียนแบบและออกแบบการก่อสร้างขนาดใหญ่ แม้ในอาชีพที่ไม่ใช่วิชาการวิชาชีพ แต่เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี ก็มีคนต่างชาติประกอบอยู่ด้วย เช่น อาชีพหมัคคุเทศก์ อาชีพประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย การสงวนอาชีพเหล่านี้จึงไม่ได้มีการควบคุมปฏิบัติอย่างจริงจัง และไม่ได้รับการทบทวน

บทส่งท้าย

เมื่อผู้วิจัยได้เขียนร่างรายงานการวิจัยเรื่องนี้เสร็จสิ้นไปแล้ว ยังคงมีความสงสัยตกค้างอยู่ว่า ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยนี้ ช่วยทำให้เกิดความเข้าใจ ปรากฏการณ์ในสังคมไทยได้เพียงใด ภาพที่ได้นำเสนอเป็นภาพหนึ่งที่ค่อนข้างจะขาดมิติทางประวัติศาสตร์ ลักษณะการจำแนกชั้นทางสังคมของสังคมตะวันตกดังที่ Warner ได้จำแนกเป็น 3 ชั้นใหญ่ หรือ 6 ชั้นย่อย และการใช้เกณฑ์ทางเศรษฐกิจมาเป็นตัวบ่งชี้การจัดช่วงชั้นทางสังคม คงไม่เหมือนกับภาพที่เกิดขึ้นในสังคมไทย การเปรียบเทียบเกียรตินิยมของอาชีพในสังคมไทยกับเกียรตินิยมของอาชีพที่ Treiman ได้กำหนดเป็นค่าสากลไว้ก็เพียงช่วยแสดงให้เห็นได้ระดับหนึ่งเท่านั้นว่ามีความสอดคล้องหรือแตกต่างกันอย่างไรบ้าง ผู้วิจัยจึงได้ค้นคว้าเพิ่มเติมหรือหาข้อมูลว่า อาชีพในสังคมไทยในอดีตมีอะไรบ้าง เกียรตินิยมของอาชีพเหล่านั้นเป็นอย่างไร การเปรียบเทียบค่าเกียรตินิยมของอาชีพในอดีตกับอาชีพในปัจจุบันจะทำให้เราเห็นภาพที่เคลื่อนไหวของสังคมไทยได้อย่างไร และจะนำไปสู่ความเข้าใจช่วงชั้นทางสังคมของไทยที่ตื้นหรือไม่ บทส่งท้ายที่นำเสนอนี้ จึงเป็นการตอบสนองข้อสงสัยที่ผู้วิจัยติดค้างอยู่กับตนเอง เนื้อหาในส่วนนี้จะแบ่งเป็นสามข้อคือ ข้อที่ว่าด้วยอาชีพและช่วงชั้นทางสังคมของสังคมไทยในอดีต ข้อที่ว่าด้วยการเปรียบเทียบและช่วงชั้นทางสังคมในอดีตกับปัจจุบัน และปิดท้ายด้วยข้ออภิปราย

อาชีพและช่วงชั้นทางสังคมในสังคมไทยในอดีต

ข้อมูลที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการแสดงเกียรติภูมิของอาชีพต่าง ๆ ในสังคมไทยในอดีตคือ ข้อมูลจากกฎหมายตราสามดวง ส่วนที่ว่าด้วยพระโอยการตำแหน่งนาพลเรือน และพระโอยการตำแหน่งนาทหารหัวเมือง เป็นที่ทราบกันดีว่าการกำหนดตำแหน่งข้าราชการตามศักดินานี้ มีมาตั้งแต่ปลายสมัยอยุธยา โดยพระบรมไตรโลกนาถทรงเป็นผู้เริ่มกำหนดใช้ และการกำหนดตำแหน่งตามศักดินานี้ได้ใช้สืบทอดกันมาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น อันที่จริงแล้วรายละเอียดของพระโอยการตำแหน่งนาพลเรือน และพระโอยการตำแหน่งนาทหารหัวเมือง เป็นเรื่องของตำแหน่งมากกว่าเรื่องของอาชีพ เพราะเป็นการกำหนดลำดับสูงต่ำของข้าราชการ เหมือนกับระบบพีชีของข้าราชการปัจจุบัน แต่เนื่องจากได้มีการระบุหน้าที่และราชทินนามของตำแหน่งเหล่านั้น จึงเป็นข้อมูลที่ทำให้เราทราบได้ว่า หน้าที่ในการทำงานต่าง ๆ หรืออาชีพในสังคมไทยในอดีตมีอะไรบ้างพอเป็นสิ่งเชื่อกัน นอกจากนั้นการที่สังคมไทยในอดีต มีเพียงชนชั้นผู้ปกครอง ซึ่งประกอบด้วยเจ้านายและขุนนาง กับชนชั้นผู้ถูกปกครอง ซึ่งประกอบด้วยไพร่ และทาส ทำเนียบศักดินาที่กำหนดไว้ในพระโอยการตำแหน่งนาพลเรือน และพระโอยการตำแหน่งนาทหารหัวเมือง จึงครอบคลุมอาชีพเกือบทั้งหมดที่จะพึงมีในสังคมสมัยนั้น อนึ่งกลุ่มบุคคลที่เริ่มก่อตัวขึ้นเป็นชนชั้นกระฎุมพีในระยะดังกล่าวส่วนใหญ่อีกก็ถูกดูดกลืนเข้าสู่ระบบราชการด้วย ทำให้แทบจะไม่มีอาชีพอื่นใดที่อยู่นอกทำเนียบศักดินา

ในพระโอยการตำแหน่งนาพลเรือน และพระโอยการตำแหน่งนาทหารหัวเมือง ได้กำหนดศักดินาสูงสุดให้แก่พระมหากษัตริย์ 'จำนวนแสนไร่' และกำหนดศักดินาต่ำสุดให้แก่ยาจกและทาส 'จำนวนห้าไร่' เนื่องจากการวิจัยนี้เน้นการศึกษาในด้านอาชีพ จึงได้ตัดตำแหน่งต่าง ๆ ที่เป็นของเจ้านายออกไปจากการพิจารณา คงไว้แต่ตำแหน่งของขุนนาง ไพร่ และทาส เพื่อให้เห็นการทำงานตามหน้าที่ในเชิงอาชีพชัดเจน เมื่อตัดตำแหน่งและศักดินาของกลุ่มเจ้านายไปแล้ว ก็เหลือตำแหน่งสูงสุดของข้าราชการที่เป็นขุนนางคือ สมเด็จเจ้าพระยาซึ่งมีศักดินาห้าหมื่นไร่ รองลงมาได้แก่ ข้าราชการชั้นสมุหกลาโหม และสมุหนายก ตลอดจนเสนาบดี และขุนนางที่มีตำแหน่งสูงเท่าเทียมกัน ซึ่งมีศักดินาหมื่นไร่ จากนั้นก็เป็นตำแหน่งที่มีศักดินาลดหลั่นกันลงมาจนถึงยาจกและทาส ซึ่งมีศักดินาห้าไร่ ผู้วิจัยได้รวมกลุ่มตำแหน่งต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อลดจำนวนลงให้ง่ายแก่การเข้าใจและการเปรียบเทียบกับอาชีพในปัจจุบัน รวมเป็นอาชีพใหญ่ ๆ 96 อาชีพ ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 12 ศักดินาของตำแหน่ง (อาชีพ) เรียงตามลำดับจากน้อยไปหามาก

ลำดับที่	ตำแหน่ง	ศักดินา (ไร่)
1	ยากจก. ทาส	5
2	ไพร่เลว	10
3	ไพร่ราบ	15
4	ไพร่มีครุว	20
5	ไพร่ห้วงงาน	25
6	ข้าราชการชั้นผู้น้อย	400-30
7	ภิกษุมิรุทธรรณ (เมืองจัตวา)	400
8	แห่ดาบหิมวัง, ช่างปากไม้, เจ้ากรมช่าง	400
9	ประจํากรม (อาลักษณ์, ชาวที่, โหระ)	400
10	กรมพระคลัง	400
11	หัวหมื่นปลายเชือก กรมพระตำรวจ	400
12	นายเวน	400
13	ครูไฉ่ชิงช้า (พราหมณ์)	400
14	กรมแพ่ง	400
15	พนักงานโอสถ, หมอกุมาร	400
16	นายม้าจูง, เกราะทอง (ม้า, ไนกรม, อาษา)	400
17	ปลัดกรม, ปลัดกอง	400
18	นายรองท้ายช้าง, หมอช้าง	400
19	เสมียนตรา	400
20	ลีสติ	400
21	สมุ้ญชี (เครื่องต้น, อากรนอก, กรมช้าง ฯลฯ)	400
22	จางวาง กรมธรรมการ (หลวงวิเศศ)	400
23	ชาวพระแสง, ชาวพระพลับพลาไชย (หมื่น)	400
24	พนักงานกรมนา	400
25	พนักงานชาวเลื้อ, ม่าน, เบาะ, พรหม (หมื่น)	400

ลำดับที่	ตำแหน่ง	ศักดิ์นา (ไร่)
26	ประแดง นครบาล	400
27	ขุนหมื่น	400
28	วิเศษ (คนครัว)	400
29	มหาดเล็กชั้นจ่า	400
30	มหาดเล็ก (สูงกว่าจ่า)	500
31	พนักงานกรมชาวที่	500
32	ยกกระบัตรเมืองต่าง ๆ	500
33	ตำรวจชั้นหัวหมื่น	500
34	นายเวน	500
35	ปลัดมหาดไทย	500
36	โขนทวาร	500
37	ปลัดกรมอาษาญีปุ่น, เกนหัดหย่างฝรั่ง	600
38	จางวางข้าง	600
39	ปลัดวัง, ปลัดนั่งศาล	600
40	เจ้ากรม	600
41	นายอากร	600
42	จีนล่าม	600
43	เสมียนตรา	600
44	ปลัด (กรม, กอง, เมืองต่าง ๆ, ทูลฉลอง, นั่งศาล)	600
45	ประจํากรมต่าง ๆ	600
46	ท้ายข้างต้นเขือก, นายกองคุมข้าง	600
47	หัวหน้าพ่อค้า	600
48	สมุหบัญชี	600
49	พนักงานเรียงวัด กรมนา	600
50	กำนัน, เจ้าแก้ว	800
51	ประจําเมืองตรี	800

ลำดับที่	ตำแหน่ง	ศักดิ์นา (ไร่)
52	ปลัด (ตรวจคุก, นั่งศาล, ทูลฉลองมหาดไทย, กรมพระคลัง กรมโทร, กรมตำรวจ, กรมทหารใน)	800
53	มหาดเล็ก	800
54	สงฆ์	1,000
55	นางสนองพระโอษฐ์	1,000
56	ประจำเมือง (โท)	1,000
57	นายกองตั้งทองซ้าย, ซวา	1,000
58	กรมกองตระเวน	1,000
59	วัง	1,000
60	ช้างต้น	1,000
61	พระคลัง	1,000
62	เจ้ากรม, ปลัดทูลฉลอง, จางวาง	1,000
63	ชั้นที่	1,000
64	กรมธรรมการ	1,000
65	ประจำหัวเมือง, กรมตำรวจหัวเมือง	1,200
66	ตำรวจใน	1,200
67	จางวาง	1,200
68	นักตี	1,400
69	ปลัด	1,400
70	หลวงเมือง (วัง, คลัง, นา)	1,500
71	กรมหมอยา	1,500
72	พระคลัง	1,500
73	โหราจารย์และราชพิธี	1,500
74	กรมแพทยา, กรมหมอนวด, กรมโทรหลัง, กรมตำรวจนอก กรมสนมทหาร, กรมทหารใน, กรมอาษาจาม	1,600
75	พระคลัง	1,600

ลำดับที่	ตำแหน่ง	ศักดิ์นา (ไร่)
76	กรมต่าง ๆ (ม้า, แพทย์, ตำรวจใน, ตำรวจใหญ่, ภาษาอังกฤษ)	2,000
77	กรมพระคลัง, กรมธรรมการ	2,400
78	เจ้าเมือง (ชั้นตรี และจัตวา)	3,000
79	กรมต่าง ๆ (พระตำรวจ, โทหน้า, แพ่ง, ม้าต้น, สุรัสวดีชวา, พระลิลิตี, ธรรมการ, วัง)	3,000
80	กลาโหม	3,000
81	โหราจารย์และราชพิธี	3,000
82	พระคชบาล	3,000
83	พระสนม (กรมวัง)	3,000
84	พระคลัง	3,000
85	มหาดไทยฝ่ายเหนือ	3,000
86	เจ้าเมือง (ชั้นโท)	5,000
87	กรมพระคลัง	5,000
88	เจ้ากรมอาษา	5,000
89	อาลักษณ์กรมวัง	5,000
90	เจ้ากรมสุรัสวดีกลาง	5,000
91	โหราจารย์และราชพิธี	5,000
92	เจ้าเมือง (ชั้นเอก)	10,000
93	โหราจารย์และราชพิธี	10,000
94	เสนาบดีกรมพระนคร, วัง, คลัง, นา, ธรรมการ	10,000
95	สมุหนายก, สมุทกลาโหม	10,000
96	สมเด็จพระเจ้าพระยา	50,000

จะเห็นได้ว่า คักตินาของอาเซียนที่ประมวลเข้าได้ 96 อาเซียนี้ จะมีลักษณะลดหลั่นกัน อย่างชัดเจน นอกเหนือจากตำแหน่งสมเด็จเจ้าพระยาซึ่งมีคักตินาสุง เป็นพิเศษถึงห้าหมื่นไร่แล้ว ตำแหน่งที่รองลงมามีคักตินาเพียงหมื่นไร่ ได้แก่ตำแหน่งของสมุหนายก สมุหกลาโหม เสนาบดีกรมพระนคร กรมวัง กรมคลัง กรมนา กรมธรรมการ โหราจารย์และราชพิธี และเจ้าเมืองชั้นเอกเท่านั้น ตำแหน่งเหล่านี้ถ้าจะเทียบกับปัจจุบันอาจใกล้เคียงกับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ผู้บัญชาการทหารสูงสุด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่าง ๆ (ที่สำคัญ) และคณะที่ปรึกษา นายกรัฐมนตรีระดับสูง ตามลำดับ * ส่วนตำแหน่งเจ้าเมืองชั้นเอกคงไม่อาจเทียบกับตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดได้ เพราะโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นในอดีตกับปัจจุบันต่างกันมาก หลังจากตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงนี้แล้ว จำนวนคักตินาก็ลดลงถึงครึ่งหนึ่งคือเหลือเพียง 5,000 ไร่ จากนั้นก็เป็นคักตินา 3,000 ไร่, 2,400 ไร่, 1,600 ไร่, 1,500 ไร่, 1,400 ไร่, 1,200 ไร่, 1,000 ไร่, 800 ไร่, 600 ไร่, 500 ไร่, 400 ไร่ และต่ำกว่า 400 ไร่ ตามลำดับ ช่วงคักตินา 2,400 - 400 ไร่ เป็นการกระจุกตัวอย่างหลวม ๆ ของตำแหน่งข้าราชการระดับกลาง และช่วงคักตินาตั้งแต่ 400 ไร่ลงไปก็คือข้าราชการชั้นผู้น้อยระดับต่ำกว่า ซี 3 หรือข้าราชการระดับประทวน จนถึงไพร่และทาส ระดับหัวหน้าไพร่มีคักตินาได้เพียง 25 ไร่ และไพร่เลวคือไพร่ไม่มีฝีมือมีคักตินาเพียง 10 ไร่

เกียรติภูมิของอาเซียนจากอดีตถึงปัจจุบัน

ถ้าเรานำค่าคักตินาที่ตำแหน่งข้าราชการต่าง ๆ ได้รับในอดีตตลอดจนหน้าที่ของงาน มาเปรียบเทียบกับค่าเกียรติภูมิของอาเซียนต่าง ๆ ที่วัดได้ในการวิจัยครั้งนี้ อาจได้ภาพของเกียรติภูมิของอาเซียนในสองสมัยที่เหมือนหรือแตกต่างกันได้ การทดลองเปรียบเทียบนี้เป็นความสนใจใคร่รู้ของผู้วิจัยที่ต้องการเชื่อมโยงภาพในปัจจุบันกับภาพในอดีต ข้อมูลเกี่ยวกับคักตินาและตำแหน่งข้าราชการที่นำมาใช้เปรียบเทียบอาจไม่ใช่ข้อมูลที่เหมาะสมที่สุด การศึกษาในส่วนนี้จึงเป็นการทดลองนำ สันนิษฐานมากกว่าหาข้อยุติ เพื่อให้เห็นวิชาการที่มีการฝึกฝนในระเบียบวิธีการวิจัยทางประวัติศาสตร์ที่สมบูรณ์กว่านำไปพิจารณาต่อไป เพราะข้อมูลที่ใช้ในการเปรียบเทียบนี้เป็นข้อมูลชั้นรอง

* การเปรียบเทียบนี้ได้จากการพูดคุยกับ ดร. อานันท์ กาญจนพันธ์ และอาจารย์กุลลดา เกษบุญชู มีด ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ สำหรับความเห็นที่ได้

ช่วงชั้นทางสังคมในอดีตแบ่งออกเป็น เจ้า, ชุนนาง (นาย) โพร และทาส และมี การแบ่งชั้นกันระหว่างเจ้ากับชุนนางกลุ่มหนึ่ง และโพรกับทาสอีกกลุ่มหนึ่ง สำหรับสังคมไทยปัจจุบัน เท่าที่ผู้วิจัย ได้ลองจำแนกช่วงชั้นทางสังคม อาจจำแนกออกเป็นชั้นสูง ชั้นกลางค่อนข้างสูง ชั้นกลางค่อนข้างต่ำ และชั้นล่าง ดังรายละเอียดในท้ายบทที่สี่ การเปรียบเทียบการเกาะ กลุ่มเป็นช่วงชั้นทางสังคมของอาเซียนต่าง ๆ และความลดหลั่นของค่าเกียรตินิยมอาชีพในสังคมไทย ลองสมัย ปรากฏในแผนภาพที่ 2

เมื่อนิยามจากแผนภูมิดังกล่าว ตำแหน่งที่มีศักดินาต่าง ๆ ในอดีตอาจจำแนกได้เป็น

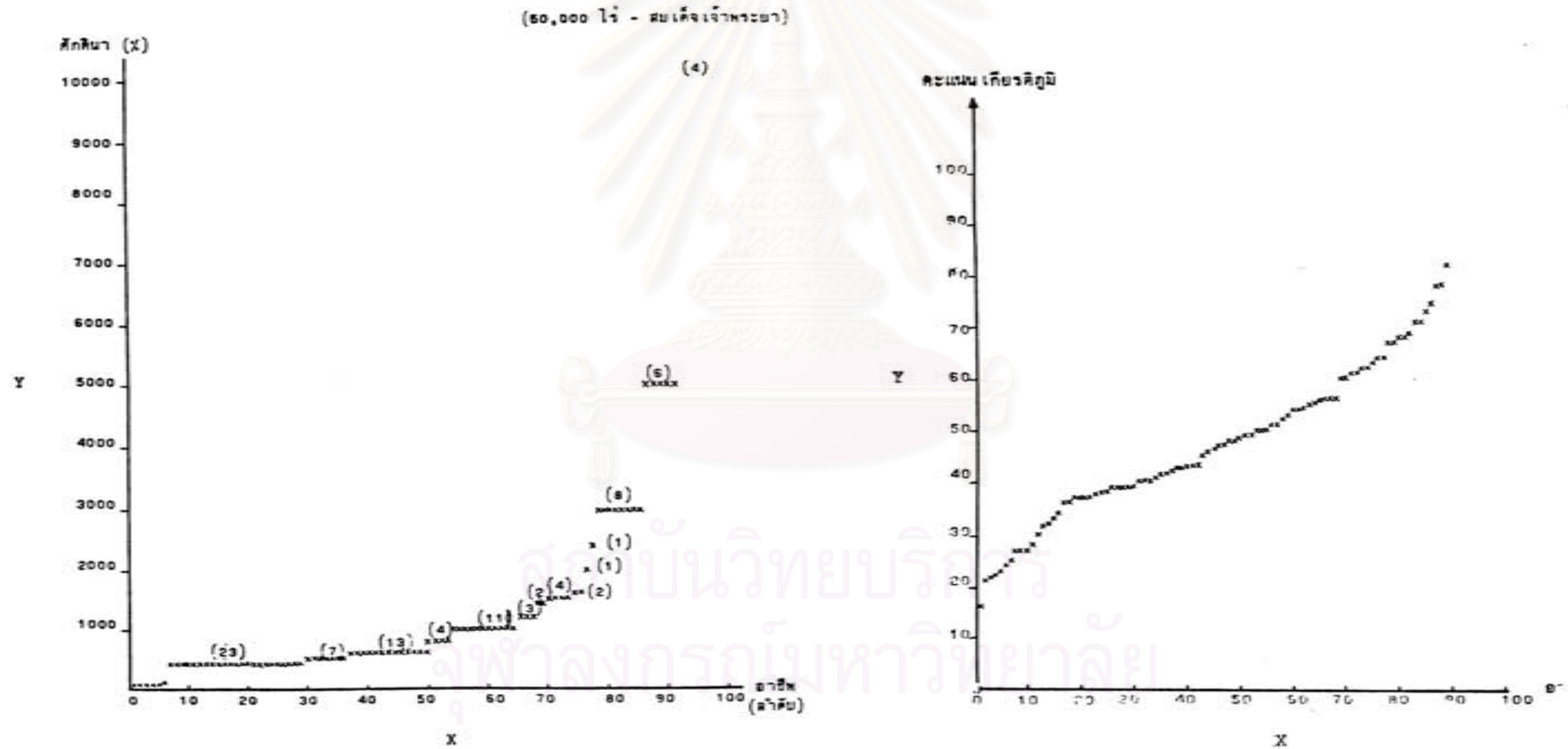
- (1) ตำแหน่งที่มีศักดินาสุงมาก (1,000-5,000 ไร่) ประมาณ 5 กลุ่มตำแหน่ง
- (2) ตำแหน่งที่มีศักดินาสุง (2,000-5,000 ไร่) ประมาณ 16 กลุ่มตำแหน่ง
- (3) ตำแหน่งที่มีศักดินापานกลาง-ค่อนข้างสูง (400-1,600 ไร่) ประมาณ 70 กลุ่มตำแหน่ง
- (4) ตำแหน่งที่มีศักดินาต่ำ (5-25 ไร่) ประมาณ 5 กลุ่มตำแหน่ง

ซึ่งถ้ากำหนดเป็นช่วงชั้นทางสังคม ก็จะได้เป็นช่วงชั้นสูงมาก ช่วงชั้นสูง ช่วงชั้น ปานกลาง-ค่อนข้างสูง และช่วงชั้นล่าง จำนวนของตำแหน่งหรืออาชีพที่อยู่ในช่วงชั้นสูงมากมีน้อย ไม่เกิน 20 ตำแหน่ง ได้แก่ข้าราชการระดับสูงมากเท่านั้น ช่วงชั้นที่มีศักดินาสุง ได้แก่ ข้าราชการ ระดับเจ้ากรมสุรัสวดี ซึ่งมีหน้าที่คุมบัญชาไพร่ทั้งประเทศ อาลักษณ์กรมวัง ซึ่งเปรียบเสมือนราช เลขาธิการ กรมพระคลัง ไทราจารย์และราชพิธี (ระดับรองจากศักดินาหมื่นไร่) ผู้ดูแลพาหนะ สำคัญ ได้แก่ คชบาล และม้าต้น เจ้าเมืองชั้นโทลงมา ตลอดจนผู้รับผิดชอบเรื่องพระราชพิธีเกี่ยว กับการพระศพ (สนม) ของพระราชวงศ์ ผู้ดูแลการทหาร (กลาโหม) ตำรวจ ศาล แพทย์ และ สงฆ์ ในระดับเจ้ากรม เป็นต้น ในช่วงชั้นปานกลางถึงค่อนข้างสูง ประกอบด้วยตำแหน่งเกี่ยวกับ แพทย์ หมอยา หรือเภสัชกรรม หมอหมวด ผู้รับผิดชอบในตำแหน่งประเภทเดียวกับช่วงชั้นสูงแต่ ระดับรองลงมา เช่น การศาล ตำรวจ คลัง สงฆ์ ทหาร พิธีการศพ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ปฏิบัติด้วย เช่น ระดับปลัดทูลฉลอง ปลัด จางวาง ประจำกรม มหาดเล็ก นายเวน ยกกระบัตร หัวหมื่น กลุ่มอาชีพอื่น ๆ ในช่วงชั้นปานกลางค่อนข้างสูงมี สมุหบัญชี กำัล-เฝ้าแก่ พนักงาน เลมียน หัวหน้าน่อค้า นายอกร จีนล่าม ปลัดกรมอาษาของกลุ่มชาวต่างดาว เช่น อาษาจาม อาษาญีปุ่น คนคร้ว (วิเศษ) พนักงานดูแลช้าง ม้า แะอาชีพเหล่านี้จะจัดเป็นตำแหน่งระดับล่างในระบบ ราชการ แต่ก็ยังมีสถานภาพของความเป็นมูลนาย ไม่ใช่ไพร่ จึงต้องจัดเป็นศักดินาระดับปานกลาง อยู่

แผนภาพที่ 2 การเปรียบเทียบเกียรติภูมิของอาชีพในอดีตกับปัจจุบัน

การกระจายของตำแหน่งตามจำนวนทัศนคติ (0-10,000 ไร่)

การกระจายของอาชีพตามค่าคะแนนเกียรติภูมิ (0-100 คะแนน)

สำหรับชั้นล่างในสังคม ซึ่งประกอบด้วยไพร่และทาสชั้น มีจำนวนมากมาย แต่มีตำแหน่งเพียง 5 ระดับ กล่าวคือ ไพร่ชนิดต่าง ๆ มี 4 ระดับ เริ่มแต่หัวหน้าไพร่ ไพร่ที่มีครอบครัวแล้ว ไพร่ธรรมดา และไพร่ไร้ฝีมือ ส่วนทาสหรือยาจก เป็นอาชีวะที่อยู่ล่างสุดในโครงสร้างช่วงชั้น

ถ้าหากจะเปรียบเทียบโครงสร้างช่วงชั้นทางสังคมที่ได้ทดลองวิเคราะห์นี้กับโครงสร้างช่วงชั้นทางสังคมในปัจจุบัน ซึ่งได้ทดลองจำแนกเป็น 4 ช่วงชั้น ดังรายละเอียดในบทที่สี่คือ

- (1) ช่วงชั้นที่มีเกียรติภูมิสูง (67.1-82.6 คะแนน) มี 12 อาชีพ
- (2) ช่วงชั้นที่มีเกียรติภูมี่ปานกลาง-สูง (48.2-64.7 คะแนน) มี 30 อาชีพ
- (3) ช่วงชั้นที่มีเกียรติภูมี่ปานกลาง-ต่ำ (36.1-47.3 คะแนน) มี 31 อาชีพ
- (4) ช่วงชั้นที่มีเกียรติภูมิต่ำ (16.7-34.9 คะแนน) มี 16 อาชีพ

จะพบว่า การกระจายของอาชีพในแต่ละช่วงชั้นต่างกันมาก อาชีพในสังคมไทยปัจจุบันมีการกระจายอยู่ในช่วงชั้นต่าง ๆ ต่ำกว่าอาชีพในอดีต อาชีพในอดีตจะเกาะกลุ่มอยู่ที่ส่วนล่างของโครงสร้างช่วงชั้น ในขณะที่ส่วนบนมีอาชีพหรือตำแหน่งอยู่น้อยมาก ถ้าจะเปรียบเทียบเป็นรูปเรขาคณิต โครงสร้างช่วงชั้นที่ได้จากอาชีพในสังคมไทยในอดีตจะเป็นรูปปิรามิด ซึ่งมียอดเล็กและฐานใหญ่ แต่โครงสร้างช่วงชั้นที่ได้จากอาชีพในสังคมไทยปัจจุบันจะเป็นรูปสี่เหลี่ยมข้าวหลามตัด ซึ่งมียอดและฐานเรียวลง แต่ส่วนกลางผายกว้างออกไป ที่เป็นเช่นนี้เพราะสังคมไทยในอดีตไม่มีชนชั้นกลาง แต่สังคมไทยปัจจุบันมีชนชั้นกลางซึ่งก่อตัวขึ้นและมีพลังเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นับตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองปี พ.ศ. 2475 และการเคลื่อนไหวของนักศึกษาประชาชนในปี 2516 เป็นต้นมา

อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบอาชีพที่อยู่ในช่วงชั้นสูงสุด และต่ำสุดของทั้งสองสมัย เราก็จะได้พบลักษณะบางประการที่ยังคงอยู่ในสังคมไทย อาชีพที่มีเกียรติภูมิสูงในสังคมปัจจุบันคืออาชีพที่เกี่ยวข้องกับอำนาจโดยตรง หรือโดยอ้อม ได้แก่ อาชีพรัฐมนตรี นายพลทหาร อธิบดี-ผู้ว่าราชการจังหวัด กลุ่มอาชีพแพทย์ และทูต เมื่อเทียบกับตำแหน่งที่มีศักดิ์สูงในพระโอยการนาพลเรือนและพระโอยการนาทหารหัวเมืองก็จะพบว่า เป็นอาชีพคล้ายคลึงกัน ได้แก่ สมุหกลาโหม สมุหนายก เสนาบดี โหราจารย์-ราชพิธี และเจ้าเมืองชั้นเอก มีเพียงอาชีพแพทย์ที่ต่างกัน ล้วนอาชีพทูตก็คืองานของเสนาบดีกรมพระคลังส่วนหนึ่งนั่นเอง ตำแหน่งเหล่านี้ล้วนเป็นตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับอำนาจทั้งสิ้น ดังที่ อคิน รินวัฒน์ (2527) ได้ระบุไว้ว่าจำนวนศักดิ์ที่แสดงไว้นี้ เป็นตัวกำหนดจำนวนพระพลที่ขุนนางแต่ละคนจะมี และกำลังไพร่พลนั่นเองคือที่มาของอำนาจและความ

มั่งคั่ง ฉะนั้นศักดินาจึงเป็นเครื่องแสดงอำนาจเชิงสัญลักษณ์ หรืออาจกล่าวได้ว่าการจัดช่วงชั้นของสังคมไทยทั้งในอดีตและในปัจจุบันเป็นการจัดช่วงชั้นตามลำดับสูงต่ำของอำนาจ (hierarchical power) * โดยที่อาจเป็นอำนาจเชิงสัญลักษณ์ ลักษณะของอาชีพหรือตำแหน่งที่มีเกียรติภูมิสูงในสังคมไทยจึงแทบไม่ได้เปลี่ยนแปลงเลย อาชีพเดียวที่ต่างไปจากเดิมคืออาชีพแพทย์ก็ยังคงเป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับอำนาจโดยอ้อม เพราะ "เป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้" ในส่วนของอาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำ อาชีพที่ใช้แรงกายยังคงเป็นอาชีพที่ไม่ได้รับการยกย่องเช่นเดิมทั้งในอดีตและในปัจจุบัน ในอดีตไพร่ทุกชนิดและทาสเป็นตำแหน่งที่มีศักดินาต่ำที่สุด ผนวกด้วยวณิพก ในปัจจุบันหญิงบริการ คนงาน-กรรมกร พนักงานบริการ กระเป่ารถ โหระ-หมอดู ได้คะแนนเกียรติภูมิต่ำสุดเช่นกัน หากจะเปรียบเทียบแล้ว ส่วนใหญ่ล้วนเป็นอาชีพที่ใช้แรงกายทั้งสิ้น หญิงบริการไม่ใช่อาชีพที่ปรากฏในสังคมอดีต เพราะทาสสตรีก็ทำหน้าที่เป็นนางบำเรอให้มูลนายได้อยู่แล้ว ส่วนวณิพกนั้นแม้จะมีทั้งในอดีตและปัจจุบัน แต่ผู้วิจัยไม่อาจนำมาเทียบกันได้ (เพราะไม่ได้จัดอาชีพขอทานไว้ให้ผู้ตอบจัดคะแนนเกียรติภูมิ ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ปรากฏว่าอาชีพขอทานเป็นอาชีพที่ผู้ให้คะแนนเกียรติภูมิได้ระบุให้เพิ่มเข้าไปบ่อยกว่าอาชีพใด ๆ ผู้วิจัยจึงใคร่เสนอให้มีการจัดอาชีพขอทานเป็นอาชีพหนึ่งในสังคมไทย ในการศึกษาวิจัยต่อ ๆ ไป) กล่าวโดยสรุปสำหรับอาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำ จะพบว่า บางอาชีพก็อาจมีรายได้สูงมาก แต่ไม่มีเกียรติหรืออำนาจ การอธิบายเกียรติภูมิของอาชีพหรือการแบ่งช่วงชั้นทางสังคมของไทย จึงยังคงยึดแบบแผนแบบประเพณี ซึ่งต่างไปจากสังคมตะวันตก กล่าวคือ ใช้เกณฑ์ทางสังคม-จริยธรรมมากกว่าเกณฑ์ทางเศรษฐกิจ ดังที่นักสังคมวิทยาในอดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น Durkheim, Parsons และ Habermas ได้ยืนยันไว้ (ดูรายละเอียดใน Stewart, Pradley and Blackburn 1980 หน้า 6)

เมื่อพิจารณาโครงสร้างของช่วงชั้นทางสังคมที่เปลี่ยนไปปรากฏการณ์ที่เด่นที่สุดก็คือชนชั้นกลาง Tominaga ได้ยืนยันว่า ผู้ที่เข้าสู่อาชีพบริการและค้าขายเป็นกลุ่มที่มีโอกาสเลื่อนฐานะทางสังคมให้สูงขึ้นมากกว่ากลุ่มอื่น ในช่วงเวลาหนึ่งศตวรรษที่ผ่านมา เราได้เห็นว่าผู้ประกอบการเชื้อสายจีน ได้เขยิบฐานะเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชนชั้นกลาง ผสมผสานกับผู้บริหารระดับกลางในระบบราชการและนักวิชาชีพ คนกลุ่มนี้ได้ทำให้อัตนเอง "กลายเป็นกระฎุมพี" (embourgeoisement) จากการที่มีโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดี ทำให้มีรายได้สูงขึ้น สร้างแบบแผนชีวิตที่หรูหราขึ้น เลิกทำงานที่ต้องใช้แรงกาย มีการแสดงออกของความเป็นชนชั้นกลาง เช่นคือ

* ผู้เขียนได้สมมติฐานนี้จากการสนทนากับ Dr. Niels Mulder นักสังคมศาสตร์จากเนเธอร์แลนด์ จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

เครื่องอุปโภคบริโภคจากห้างสรรพสินค้าแทนที่จะไปตลาด ปฏิบัติธรรม โดยส่วนตัวหรือโดยไปร่วมกับสำนักสงฆ์ หรือแสดงตนเป็นผู้สนใจศาสนา ฯลฯ ปรากฏการณ์เหล่านี้ได้เกิดขึ้นในสังคมไทย และชนชั้นกลางเหล่านี้ก็มีศักยภาพที่จะเขยิบขึ้นไปอยู่ในช่วงชั้นที่สูงขึ้นอีกได้ ในขณะที่ชนชั้นสูงก็อาจเลื่อนฐานะทางสังคมลงมาสู่ช่วงชั้นที่ต่ำลงบ้าง (แต่น้อยมาก) ภาพที่ปรากฏจึงดูเหมือนว่าการแบ่งช่วงชั้นทางสังคมในปัจจุบัน เปิดโอกาสให้มีการสลับเปลี่ยนไปมาเฉพาะในระหว่างช่วงชั้นกลางกับช่วงชั้นสูงเท่านั้น แต่คนในช่วงชั้นล่างไม่มีโอกาสดังกล่าว เพราะไม่มีปัจจัยใดมาเอื้อ ไม่ว่าจะเป็นรายได้ การศึกษา หรือภูมิหลังทางสังคม ความเป็นไปได้ที่ชนชั้นล่างจะรวมตัวกันเพื่อให้เกิดพลังในการปกป้องผลประโยชน์ของตนหรือเพื่อเขยิบฐานะก็มีน้อยมาก ส่วนหนึ่งเป็นเพราะพัฒนาการของชนชั้นล่างในสังคมไทยไม่เหมือนกับในสังคมตะวันตกซึ่งได้มีการปฏิวัติอุตสาหกรรม ชนชั้นล่างจำนวนมากยังเป็นเกษตรกร

สรุปแล้ว ภาพของการจัดช่วงชั้นทางสังคมที่ได้จากการศึกษาเกียรติภูมิของอาชีพนี้ทำให้มองเห็นโครงสร้างของช่วงชั้นทางสังคมไทย ในอดีตโครงสร้างดังกล่าวแบ่งออกเป็นสองส่วนอย่างชัดเจน คือส่วนที่เป็นชนชั้นผู้ปกครอง (เจ้านายและขุนนาง) กับชนชั้นผู้ถูกปกครอง (ไพร่และทาส) ในปัจจุบันโครงสร้างของช่วงชั้นแบ่งคร่าว ๆ ออกเป็นสามส่วน คือมีส่วนที่เป็นชนชั้นกลางเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามเปลี่ยนแปลงและความคงที่ที่พบจากการเปรียบเทียบโครงสร้างช่วงชั้นในอดีตและในปัจจุบัน ทำให้เราเห็นภาพความไม่เท่าเทียมกันของโอกาสทางสังคมที่ชนชั้นล่างจะเขยิบฐานะขึ้นมาเป็นชนชั้นกลางหรือชนชั้นสูง ไม่ว่าจะมีส่วนชั้นกลางหรือไม่มี สังคมไทยก็เปิดโอกาสให้ชนชั้นล่างได้เลื่อนชั้นทางสังคมน้อยมาก คงมีเพียงชนชั้นกลางที่อาจเขยิบขึ้นไปเป็นชนชั้นสูงได้ และเกณฑ์ที่จะใช้อธิบายระบบคิดของคนในสังคมไทยเกี่ยวกับเรื่องการจัดช่วงชั้นนับแต่ในสังคมศักดินาจนถึงสังคมสมัยใหม่ ยังคงเป็นเกณฑ์เดิม นั่นคืออำนาจ ความแตกต่างอาจอยู่ที่ว่า ในสังคมศักดินาอำนาจอาจเกิดจากผลกรรมหรือบุญกุศลในอดีต แต่ในสังคมปัจจุบัน อำนาจเกิดจากการกระทำของบุคคลทั้งในอดีตและปัจจุบัน

หนังสืออ้างอิง

ภาษาไทย

- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ศึกษานากับพัฒนาการของสังคมไทย. กรุงเทพฯ: นานอักษร 2519
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. "วัฒนธรรมกรรมพิธีกับวรรณกรรมต้นรัตนโกสินทร์" วารสารธรรมศาสตร์ 11 (1), 2525
- ปรีชา คูวิฑ์พันธ์. รายงานผลวิจัยโครงการ "การจัดช่วงชั้นทางสังคมของกรุงเทพมหานคร" เงินทุนอุดหนุนเพื่อเพิ่มพูนและพัฒนาประสิทธิภาพทางวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ธันวาคม 2526.
- พระไอยการตำแหน่งนาพลเรือน. และพระไอยการตำแหน่งนาทหารหัวเมือง. ประมวลกฎหมายรัชกาลที่ 1, เล่ม 1, หน้า 178-271.
- ไพศาล ไกรสิทธิ์. "วัฒนธรรมการทำงานของคนไทย" ปริญญาานิพนธ์หลักสูตรการศึกษา ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2524.
- แรงงาน, กรม การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) นครหลวง: กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย 2512.
- สุภางศ์ จันทวานิช "แนะนำ Treiman Scale" ใน รวมบทความที่เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2528.
- อดิน รพีพัฒน์, ม.ร.ว. "สังคมไทยในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2325-2416" มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สำนักพิมพ์

ภาษาอังกฤษ

- Blishen, B.R. (1967), "A socio-economic index for occupations in Canada," Canadian Review of Sociology and Anthropology 4, pp. 41-53.
- Duncan, O.D. (1961), "A socio-economic index for all occupations," in Occupations and Social Status (A.J. Reiss, Jr., ed.), pp. 109-138, Free Press of Glencoe, New York.

- Duncan, O.D. (1966) "Methodological issues in the analysis of social mobility," in Social Structure and Mobility in Economic Development (N.J. Smelser and S.M. Lipset, Eds.), pp. 51-97. Aldine, Chicago.
- Embree, John F. (1969) "Thailand - A Loosely Structured Social System" in Loosely Structured Social Systems: Thailand, Comparative Perspective. (Hans - Dieter Evers, ed.), pp. 3-15. New Haven, Connecticut: Yale University Southeast Asia Studies.
- Enoki, Kazuo. "The Modernization and Industrialization of Thai Society: A Sociological Analysis.": Title Vol. IX :No. 1-4, The Centre for East Asian Cultural Studies, March 1970.
- Fong, Fang Eng and Liu, Fak Wai. (1975) Education, Socio-Economic Status and Labour Market Success: A Case Study of Manufacturing Workers in Singapore. Geneva: ILO.
- Hanks, L.M., Jr., "Merit and Power in the Thai Social Order," American Anthropologist, LXIV, 6 (December 1962), pp. 1247-1248.
- Hodge, R.W., and Siegel, P.M. (1966) "The classification of occupations: Social problems of sociological interpretation." (Paper presented at the annual meeting of the American Statistical Association.)
- International Labor Office (1969). International Standard Classification of Occupations (Revised edition 1968), International Labor Geneva: International Labor Office.
- Mulder, Niels. (1969). "Origin, Development, and Use of the Concept of 'Loose Structure' in The Literature about Thailand: An Evaluation" (Hans - Dieter Evers, ed.), Loosely Structured Social Systems: Thailand in Comparative Perspective. New Haven, Connecticut: Yale University Southeast Asia Studies.

Nisihira, S. (1957). "Cross-national comparative study of social stratification and social mobility", Annals of the Institute of Statistical Mathematics, 8, pp. 181-191.

Sharp, Lauriston and Susan Rapaport, eds. (1966) Stability and Change in Thai Culture, Department of Asian Studies, Ithaca: Cornell University Press.

Skinner, G. William. (1958) Leadership and Power in the Chinese Community of Thailand, Ithaca: Cornell University Press.

Smith, (1980) in Contributions to Asian Studies (Wilson and Ishwaran, eds.) Netherlands: Leiden.

Stewart, A., Prandy, K. and Blackburn R.M., (1980) Social Stratification & Occupations, Hong Kong: The Macmillan Press Ltd.

Tominaga, Ken'ichi, (1969) "The Modernization and Industrialization of Thai Society," East Asian Cultural Studies, 8, pp. 1-39.

Tominaga, K. (1969), "Trend analysis of social stratification and social mobility in contemporary Japan," Developing Economies 7, pp. 471-498.

Treiman, Donald J. (1975) "Problems of Concept and Measurement in the Comparative Study of Occupational Mobility", in Social Science Research, 4, pp. 183-230, 1975.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

เรื่อง เกียรติภูมิของอาชีพในสังคมไทย

1. ชื่อ.....นามสกุล.....
  2. บ้านเลขที่ .....หมู่ที่ .....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....โทรศัพท์.....
  3. เพศ ชาย หญิง
  4. อายุ.....ปี
  5. ระดับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา สูงกว่ามัธยมศึกษา
  6. อาชีพ.....
  7. การติดต่อกับโลกภายนอก
    - 7.1 อ่านหนังสือพิมพ์.....ครั้ง/สัปดาห์
    - 7.2 ดูโทรทัศน์.....ครั้ง/สัปดาห์
    - 7.3 เดินทางเข้าไปในเมือง.....ครั้ง/สัปดาห์

(เฉพาะผู้ อยู่ในชนบท)
- ถาม เมื่อจัดลำดับและให้คะแนนแล้ว
8. เหตุผลในการให้คะแนนอาชีพที่มี เกียรติสูงสุด
อาชีพที่ได้คะแนนสูงสุดคือ 1.....2.....3.....
เหตุผล.....
  9. เหตุผลในการให้คะแนนอาชีพที่มี เกียรติต่ำสุด
อาชีพที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ 1.....2.....3.....
เหตุผล.....
  10. อาชีพที่ควรเพิ่มเติม 1.....คะแนนที่ให้.....คะแนน
2.....คะแนนที่ให้.....คะแนน
3.....คะแนนที่ให้.....คะแนน
  11. เวลาที่ใช้ในการทำแบบสอบถาม.....ชั่วโมง.....นาที

12. ลักษณะท่าทีกริยาขณะจัดลำดับอาชีพ (ผู้เก็บข้อมูลบันทึกเอง).....
 .....
 .....

การให้คะแนน เกียรติภูมิของอาชีพ

กลุ่มที่ 1 นักวิชาการ วิชาชีพ

- ....1. นักวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น นักเคมี ฟิสิกส์ ธรณีวิทยา
 ....2. สถาปนิกและวิศวกร
 ....3. เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานและเรือ เช่น นักบิน นายเรือ วิศวกรประจำเรือ คับท่น
 ....4. นักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ เช่น นักชีววิทยา นักสัตววิทยา นักพฤกษศาสตร์
 ....5. แพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ เภสัชกร
 ....6. พยาบาล
 ....7. นักสถิติ นักคำนวณ นักวิเคราะห์ระบบงาน
 ....8. นักเศรษฐศาสตร์และนักบัญชี
 ....9. ผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย เช่น ทนายความ ผู้พิพากษา และอัยการ
 ...10. ครู-อาจารย์ (ระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย)
 ...11. อาจารย์มหาวิทยาลัย
 ...12. ผู้ปฏิบัติงานทางศาสนา เช่น พระสงฆ์ บาทหลวง อนุศาสนาจารย์
 ...13. โจร หมอคู่
 ...14. นักประพันธ์ นักเขียน
 ...15. นักหนังสือพิมพ์
 ...16. ประติมากร จิตรกร ศิลปิน ช่างภาพและนักออกแบบ
 ...17. นักประพันธ์เพลง นักดนตรี นักร้อง นักแสดง
 ...18. นักกีฬาอาชีพ
 ...19. นักสังคมวิทยา นักประวัติศาสตร์ นักรัฐศาสตร์
 ...20. นักสังคมสงเคราะห์

กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารระดับต่าง ๆ

- ...21. รัฐมนตรี
- ...22. วุฒิสมาชิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)
- ...23. อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด
- ...24. บุค
- ...25. นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้อำนวยการกอง สมาชิกสภาจังหวัด (สจ.)
- ...26. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน คณะกรรมการหมู่บ้าน กรรมการสภาตำบล

กลุ่มที่ 3 ผู้ปฏิบัติงาน เสมียนพนักงาน

- ...27. ผู้จัดการ นักธุรกิจ
- ...28. หัวหน้าเสมียนพนักงาน
- ...29. ข้าราชการระดับกลาง
- ...30. พนักงานชว เลข พิมพ์ดีด
- ...31. พนักงานบัญชีรับ-จ่ายเงิน
- ...32. พนักงานคุมเครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์
- ...33. เจ้าหน้าที่ควบคุมการขนส่งและคมนาคม เช่น นายสถานีรถไฟ นายตรวจรถ นายท่าขนส่ง นายไปรษณีย์โทรเลข
- ...34. กระเป๋ารถ
- ...35. พนักงานนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ เช่น นुरुขไปรษณีย์ คนเดินหนังสือ นักการ
- ...36. พนักงานโทรศัพท์ โทรเลข
- ...37. เสมียนพนักงาน เช่น เสมียนพัสดุ เสมียนโต้ตอบจดหมาย พนักงานต้อนรับ

กลุ่มที่ 4 ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า

- ...38. เจ้าของกิจการค้า
- ...39. ผู้จัดการฝ่ายซื้อ-ขาย
- ...40. พนักงานขายและตัวแทนขายหน้า เช่น ผู้หาประกันภัย นายหน้าซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ เซลล์แมน พนักงานขายผลึกภัณฑ์ พนักงานเดินตลาด
- ...41. พ่อค้าเร่
- ...42. หลงจู้ ผู้รับจ่านำ

กลุ่มที่ 5 ผู้ประกอบอาชีพบริการ

- ...43. ผู้จัดการโรงแรม ภัตตาคารและบาร์
- ...44. ผู้ควบคุมดูแลอาคาร แม่บ้าน และอาชีพที่เกี่ยวข้อง
- ...45. ผู้ปรุงอาหาร กู้ก พ่อ/แม่ครัวอาชีพ
- ...46. พนักงานเสิร์ฟอาหารและเครื่องดื่ม
- ...47. คนรับใช้ คนทำงานบ้าน คนทำความสะอาดและภารโรง
- ...48. คนซักผ้า ชักแห้งและอัดรีดเสื้อผ้า
- ...49. ช่างแต่งผม ตัดผมและเสริมสวย
- ...50. ผู้ให้บริการความปลอดภัย เช่น เจ้าหน้าที่ดับเพลิง ยาม เจ้าหน้าที่เรือนจำ
- ...51. ผู้ปฏิบัติงานอาชีพบริการด้านอื่น ๆ เช่น พนักงานประจำลิฟท์ คนเฝ้าประตู คนเฝ้ารถ
- ...52. หญิงบริการ เช่น หมอนวด พาร์ทเนอร์

กลุ่มที่ 6 เกษตรกร

- ...53. ผู้จัดการและผู้ควบคุมดูแลไร่นาหรือฟาร์ม
- ...54. เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดใหญ่ตั้งแต่ 40 ไร่ขึ้นไป
- ...55. เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดกลางตั้งแต่ 10-40 ไร่
- ...56. เกษตรกรชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนที่ถือครองที่ดินขนาดเล็กต่ำกว่า 10 ไร่
- ...57. ผู้เช่านา
- ...58. ผู้ทำงานในไร่นา ลูกจ้างนา คนงานในฟาร์ม
- ...59. ผู้ทำงานป่าไม้ คนตัดไม้
- ...60. ชาวประมง ผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ (ฟาร์มกุ้ง, หอย) พรานและผู้ทำงานที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มที่ 7 ผู้ผลิต พนักงานและคนงาน

- ...61. ผู้ควบคุมคนงานผลิตและหัวหน้าช่างเครื่องกลไฟฟ้า เคมี เหมืองแร่ ก่อสร้าง
- ...62. ผู้ทำงานเหมืองแร่ เหมืองหินและขุดเจาะบ่อ
- ...63. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโลหะ ถลุงแร่ หลอม หล่อ ชุบ เคลือบโลหะ
- ...64. ช่างปฏิบัติงานค้ำเคมี บด เคี้ยว กลั่น กรอง
- ...65. ช่างปั้น ทอ ถัก ย้อม ช่างเย็บกระดาษ

- ...66. ผู้ทำงานโรงสี โรงมันสำปะหลัง น้ำตาล น้ำปลา เส้นไหม สุรา ฟาร์มโคนม
- ...67. ผู้เตรียมใบยาสูบ มวนบุหรี่ และผู้ทำยานัตถ์
- ...68. ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย เย็บปัก ทำเบาะและที่นอน
- ...69. ช่างทำรองเท้า ตัดเก็บกระเป๋าลูและเครื่องหนัง
- ...70. ช่างทำเครื่องเรือน
- ...71. ช่างเหล็ก ช่างทำเครื่องมือ พนักงานเครื่องมือกล ช่างวางท่อ เชื่อมโลหะ
- ...72. ช่างปรับเครื่องจักร ประกอบเครื่องกล เช่น ซ่อมนาฬิกา รถยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์
- ...73. พนักงานประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์
- ...74. ช่างเพชรพลอย ช่างทองรูปพรรณ
- ...75. ช่างปั้นแก้ว ดินเผา เจียรระโนแก้ว ช่างเขียนและตกแต่งเครื่องแก้ว ดินเผา ช่างทำเครื่องดนตรี ช่างทำตุ๊กตา
- ...76. ผู้ทำผลิตภัณฑ์ยาง พลาสติกและกระดาษ เช่น ทำป้ายพลาสติก อัดหล่อยาง
- ...77. ช่างพิมพ์
- ...78. ช่างก่ออิฐ ช่างไม้ ช่างปูนกระเบื้อง ช่างทาสีและพันสี
- ...79. ช่างยนต์ ช่างเครื่องปรับอากาศ
- ...80. พนักงานขนถ่ายวัสดุ เช่น ผู้ทำงานบริเวณท่าเรือ ขนถ่ายสินค้าประจำยานพาหนะ
- ...81. พนักงานเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง เช่น พนักงานห้องเครื่องเรือ ขับรถไฟ ขับรถ ขับเรือ
- ...82. กรรมกรหรือคนงาน

กลุ่มที่ 8 ทหาร - ตำรวจ

- ...83. นายทหารระดับนายพล
- ...84. นายทหารระดับนายร้อย - นายพัน
- ...85. ทหารชั้นประทวน คือ พลทหาร นายสิบ จ่า
- ...86. นายพลตำรวจ
- ...87. นายร้อยตำรวจ - นายพันตำรวจ
- ...88. พลตำรวจ นายสิบ จ่า นายดาบ

กลุ่มที่ 9 อื่น ๆ

- ...89. คหบดี (ผู้ไม่มีอาชีพแต่มีมรดก, ทรัพย์สิน)

ตารางที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้คะแนนเกียรติภูมิอาชีพต่าง ๆ 6 อาชีพสูงสุด

ข้อมูล		ให้คะแนนเกียรติภูมิอาชีพสูงสุด					
		รัฐมนตรี (N=124)	แพทย์ (N=124)	นายพลทหาร (N=53)	ทูต (N=59)	อธิบดี (N=10)	เกษตรกร (N=27)
เพศ	ชาย	52.4(65)	37.9(47)	62.3(33)	50.8(30)	60.0(6)	63.0(17)
	หญิง	47.6(59)	62.1(77)	37.7(20)	49.2(29)	40.0(4)	37.0(10)
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	3.2(4)	5.6(7)	1.9(1)	5.1(3)	-	-
	21-30 ปี	33.9(42)	32.3(40)	41.5(22)	49.2(29)	50.0(5)	25.9(7)
	31-40 ปี	27.4(34)	27.4(34)	28.3(15)	23.7(14)	20.0(2)	37.0(10)
	41-50 ปี	25.0(31)	19.4(24)	18.9(10)	13.6(8)	20.0(2)	22.2(6)
	51-60 ปี	7.3(9)	11.3(14)	3.8(2)	5.1(3)	10.0(1)	7.4(2)
	60 ปีขึ้นไป	3.2(4)	4.0(5)	5.7(3)	3.4(2)	-	7.4(2)
	การศึกษา	ประถมศึกษา	43.5(54)	37.1(46)	47.2(25)	25.4(15)	50.0(5)
	มัธยมศึกษา	20.2(25)	18.5(23)	26.4(14)	20.3(12)	10.0(1)	7.4(2)
	สูงกว่ามัธยมศึกษา	36.3(45)	43.5(54)	24.5(13)	54.2(32)	40.0(4)	44.4(12)
	ไม่ระบุ	-	0.8(1)	1.9(1)	-	-	-
อาชีพ	เกษตรกร	29.0(36)	12.9(16)	20.8(11)	11.9(7)	20.0(2)	40.7(11)
	รับราชการและ วิสาหกิจ	29.0(36)	26.6(33)	15.1(8)	35.6(21)	20.0(2)	22.2(6)
	ค้าขาย, ธุรกิจ	8.9(11)	26.6(33)	22.6(12)	27.1(16)	10.0(1)	7.4(2)
	บริการ	4.0(5)	4.0(5)	17.0(9)	1.7(1)	20.0(2)	7.4(2)
	กรรมกร, รับจ้าง	21.8(27)	19.4(24)	20.8(11)	13.6(8)	20.0(2)	14.8(4)
	วิชาชีพชั้นสูง	2.4(3)	0.8(1)	-	5.1(3)	-	3.7(1)
	แม่บ้าน	3.2(4)	5.6(7)	3.8(2)	5.1(3)	-	-
	อื่น ๆ เช่น นักศึกษา, พระ	0.8(1)	0.8(1)	-	-	-	3.7(1)
	ไม่ระบุ	0.8(1)	3.2(4)	-	-	10.0(1)	-
	การรับรู้ข่าวสาร (ดูโทรทัศน์)						
	ไม่ดูทุกวัน	29.7(37)	20.9(26)	24.6(13)	23.8(14)	20.0(2)	25.9(7)
	ดูทุกวัน	66.1(82)	73.4(91)	67.9(36)	67.8(40)	80.0(8)	59.3(16)
	อื่น ๆ	4.0(5)	5.6(7)	7.5(4)	8.5(5)	-	14.8(4)

ตารางที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้คะแนนกิจกรรมอาสาสมัครต่าง ๆ 5 อาชีพต่ำที่สุด

ข้อมูล	ให้คะแนนกิจกรรมอาสาสมัครต่ำที่สุด				
	กรรมกร (N=77)	ผู้ปฏิบัติอาสาสมัครอื่น ๆ (N=106)	หมอดู (N=106)	กระเป่ารด (N=35)	หญิงบริการ (N=230)
<u>เพศ</u>					
ชาย	61.0(47)	55.6(5)	54.7(58)	57.1(20)	40.9(94)
หญิง	39.0(30)	44.4(4)	45.3(48)	42.9(15)	59.1(136)
<u>อายุ</u>					
ต่ำกว่า 20 ปี	2.6(2)	-	2.8(3)	2.9(1)	3.9(9)
21-30 ปี	48.1(37)	22.2(2)	44.3(47)	37.1(13)	37.4(86)
31-40 ปี	22.1(17)	22.2(2)	22.6(24)	25.7(9)	24.3(56)
41-50 ปี	16.9(13)	55.6(5)	23.6(25)	20.0(7)	17.0(39)
51-60 ปี	3.9(3)	-	5.7(6)	8.6(3)	11.7(27)
60 ปีขึ้นไป	6.5(5)	-	0.9(1)	5.7(2)	5.7(13)
<u>การศึกษา</u>					
ประถมศึกษา	40.3(31)	33.3(3)	39.6(42)	51.4(18)	39.6(91)
มัธยมศึกษา	24.7	11.1(1)	24.5(26)	20.0(7)	20.9(48)
สูงกว่ามัธยมศึกษา	33.8(26)	55.6(5)	34.9(37)	28.6(10)	39.6(91)
ไม่ระบุ	1.3(1)	-	0.9(1)	-	-
<u>อาชีพ</u>					
เกษตรกร	19.5(15)	-	22.6(24)	22.9(8)	16.5(38)
รับราชการและวิสาหกิจ	19.5(15)	44.4(4)	22.6(24)	17.1(6)	23.0(53)
ค้าขาย ธุรกิจ	29.9(23)	33.3(3)	16.0(17)	22.9(8)	23.9(55)
บริการ	3.9(3)	11.1(1)	10.4(11)	5.7(2)	8.3(19)
กรรมกร รับจ้าง	16.9(13)	11.1(1)	19.8(21)	20.0(7)	17.0(39)
วิชาชีพชั้นสูง	5.2(4)	-	0.9(1)	5.7(2)	2.6(6)
แม่บ้าน	1.3(1)	-	3.8(4)	-	7.0(16)
อื่น ๆ เช่น นักศึกษา	1.3(1)	-	1.9(2)	2.9(1)	0.9(2)
พระ					
ไม่ระบุ	2.6(2)	-	1.9(2)	2.9(1)	0.9(2)
<u>การรับข่าวสาร (ดูโทรทัศน์)</u>					
ไม่ดูทุกวัน	31.2(24)	22.2(2)	27.3(29)	37.2(13)	21.7(50)
ดูทุกวัน	64.9(50)	77.8(7)	67.9(72)	54.3(19)	67.8(156)
อื่น ๆ	3.9(3)	-	4.7(3)	8.6(3)	10.4(24)